

สวดมนต์ทำวัตร เจริญพระพุทธรูป

สารบัญ

ที่มา : หนังสือสวดมนต์แปล	5
หลักการและวิธีอ่านภาษาบาลี	7
แนะนำพระปริตร เจ็ดตำนาน & สิบสองตำนาน	12
แนะนำพระสูตรแปล	15
ส่วนที่ 1 ทำวัตร	19
ทำวัตรเช้า	20
ทำวัตรเย็น	30
ทำวัตรพระ	40
บอกวัตร	48
ส่วนที่ 2 พระปริตร เจ็ดตำนาน & สิบสองตำนาน	59
เชิญชุมนุมเทวดา	60
นมัสการ, สรรพคุณ	62
สัมพุทธะ	63
นโมการัญญกคาถา	65
บทขัดตำนาน	66

มงคลสูตร	69
รัตนสูตร	76
กรณียเมตตสูตร	84
ขันธปริตร	88
ฉัททันตปริตร (12 ตำนาน)	91
โมรปริตร	92
วิฆ्ณวกปริตร (12 ตำนาน)	96
ธชัคคสูตร	98
อาณานาฎิยปริตร	109
อาณานาฎิยปริตร (12 ตำนาน)	115
อังกุลิมาลปริตร	129
โพชฌังคปริตร	131
อภยปริตร (ยันทุน, เชิญเทวดากลับ) (12 ตำนาน)	133
ชยปริตร (มหาการุณิก) (12 ตำนาน)	137
รัตนัตตยปภาวภิกขาจนคาถา	140
สุขาภิกขาจนคาถา	143
มงคลจักรวาล	146

ส่วนที่ 3 พระสูตรแปล 152

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร 154

อนัตตลักขณสูตร 170

อาทิตตปริยายสูตร 186

คิริमान्हุตสูตร 198

มหาสมัยสูตร 219

โคตมีสูตร 245

ส่วนที่ 4 ปกิณกคาถา 251

นมการสิทธิคาถา (โย จักขมา) 252

พุทธรชัยมงคลคาถา (พาหุง) 254

ภัทเทภรตตคาถา 258

ติลักขณาติคาถา 259

โมกขุपायคาถา 262

ตายนคาถา 266

สัพพัตติทานคาถา (อุทิศส่วนบุญ, อธิษฐานจิต) 268

เกี่ยวกับ Ebook ฉบับนี้ & Link ดาวน์โหลดไฟล์ 274

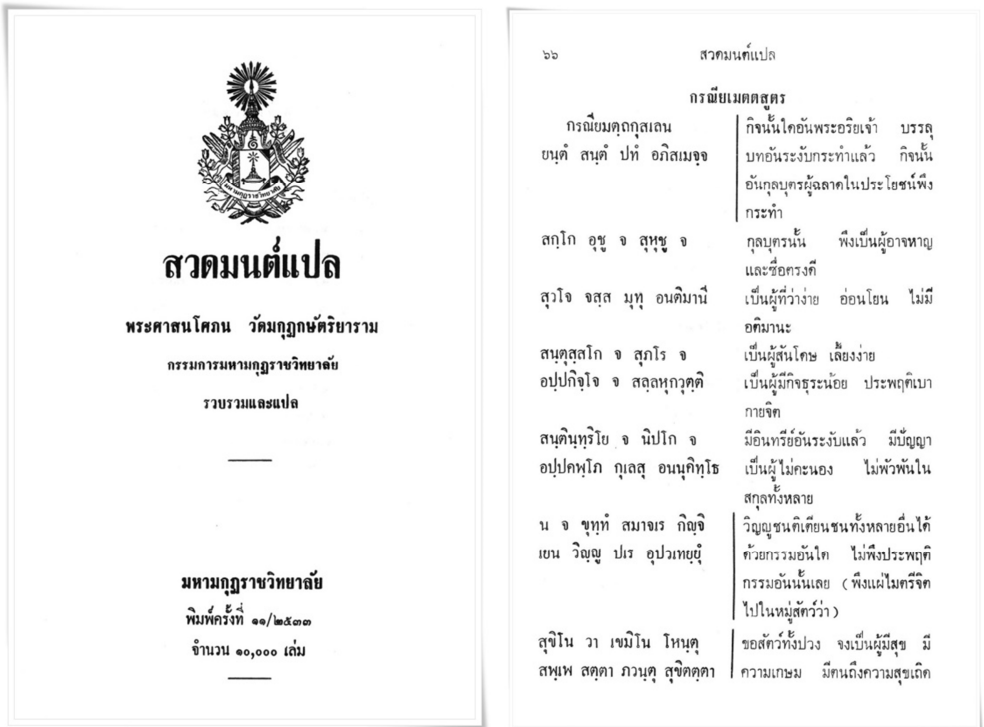
ที่มา : หนังสือสวดมนต์แปล

บทสวดมนต์และคำแปลใน Ebook ฉบับนี้คัดมาจาก หนังสือสวดมนต์แปล ฉบับรวบรวมและแปลโดย พระศาสนโศภน (แจ่ม จตุตสฺสโล) วัดมกุฏกษัตริยาราม ลิขสิทธิ์และจัดพิมพ์โดยมหาวิทยาลัย (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 11/2533) (พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อปี 2481)

ภายในเล่ม ประกอบด้วยบทสวดมนต์สำคัญๆ มากมาย อาทิ

- บทสวดมนต์ทำวัตร : ทำวัตรเช้า, ทำวัตรเย็น, ทำวัตรพระ, บอกวัตร
- พระปริตร เจ็ดตำนาน & สิบสองตำนาน : เขมฺมชฺฌนุมนทเวดา, สัมพุทฺธะ, นโมการัญญกคาถา, มงคลสูตร, รัตนสูตร, กรณียเมตตสูตร, ชนฺธปริตร, จัณฑันตปริตร, โมรปริตร, วัฏฏกปริตร, ธชฺชคคสูตร, อาฏานาฎียปริตร, อังคุลิมาลปริตร, โพชฌังคปริตร, อภยปริตร, ชยปริตร, ปกิณกคาถา, รตนัตตยปภาวาทิยาจนคาถา, สุขาทิยาจนคาถา, มงคลจักรวาล
- พระสูตรแปล : ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร, อนัตตลักขณสูตร, อาทิตตปริยายสูตร, มหาสมัยสูตร, คิริมานันทสูตร, โคตมีสูตร, มหาสติปัฏฐานสูตร, สิงคาลกสูตร, กาลามสูตร
- อนุโมทนาวิธี เช่น อนุโมนารัมภคาถา, มงคลจักรวาลน้อย, ..
- คาถาพิธี เช่น คาถาจุดเทียนชัย, คาถาฟืชมงคล, ..
- ปกิณกคาถาต่างๆ เช่น พุทธชัยมงคลคาถา (พาหุง), ภัทเทกรัตตคาถา, ..

ซึ่งในแต่ละบทสวด จะแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ฝั่ง ซ้ายมือเป็นบทสวดมนต์ภาษาบาลี
ขวามือเป็นคำแปลภาษาไทย สะดวกในการท่องอ่าน

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดไฟล์ PDF หนังสือสวดมนต์แปล (ฉบับเต็ม 542 หน้า)
ได้ที่ Link : <https://ting074ch.blogspot.com/>

หลักการและวิธีอ่านภาษาบาลี

1. พยัญชนะที่ไม่มีสระใดประกอบ ให้อ่านออกเสียงเหมือนมี สระอะ ประกอบ

ภควโต -> ภะ-คะ-วะ-โต

อิธ ตถาคโต -> อิ-ธะ ตะ-ถา-คะ-โต

อเนกสตโกฏโย -> อะ-เน-กะ-สะ-ตะ-โก-ฏะ-โย

2. พยัญชนะที่มีพินทุ (จุด) อยู่ข้างใต้ เมื่อตามหลังพยัญชนะต้น ให้ทำหน้าที่เป็นตัวสะกด

2.1 กรณีตามหลังพยัญชนะต้นที่ไม่มีสระ พยัญชนะต้นที่ไม่มีสระนั้น คือเสียงสระอะ เวลาออกเสียงรวมกับพยัญชนะที่มีพินทุซึ่งเป็นตัวสะกด จะอ่านออกเสียงเหมือนมี ไม้หันอากาศ + ตัวสะกด

สพฺพเพ -> สัพ-เพ

ตมฺปิ -> ตัม-ปิ

อนตฺตา -> อะ-นัต-ตา

2.2 กรณีตามหลังพยัญชนะต้นที่มีสระ พยัญชนะที่มีพินทุ จะทำหน้าที่เป็นตัวสะกดของพยัญชนะต้น และสระนั้น

พทุโธ -> พุท-โธ

จิตฺตานิ -> จิต-ตานิ

โสตฺถิ -> สอต-ถิ

3. พยัญชนะที่มีนิคหิต (วงกลมเล็ก) อยู่ข้างบนให้อ่านออกเสียงนาสิกเหมือนมี -ง เป็นตัวสะกด (สะกดด้วยแม่กง)

3.1 กรณีพยัญชนะที่ไม่มีสระ พยัญชนะที่ไม่มีสระนั้น คือเสียงสระอะ เมื่อพยัญชนะนั้น มีนิคหิตอยู่ข้างบน จึงอ่านออกเสียงเหมือนมี ไม่หันอากาศ + -ง สะกด

ชาตํ -> ชา-ตัง

สรณํ วรํ -> สะ-ระ-ณัง วะ-รัง

3.2 กรณีพยัญชนะที่มีสระ เมื่อพยัญชนะนั้น มีนิคหิตอยู่ข้างบน ให้ออกเสียงพยัญชนะ และสระนั้น เหมือนมี -ง เป็นตัวสะกด

สตี -> สะ-ติง

ปัตตุํ -> ปัต-ตุง

ทั้งนี้ นิคหิต จัดเป็นพยัญชนะตัวหนึ่งในภาษาบาลี ใช้ประกอบกับสระเสียงสั้น 3 ตัว คือ อะ อิ อุ เป็น อំ อี๋ อุํ (ออกเสียงนาสิกเป็น อัง อิง อุง)

4. คำที่สะกดด้วย เ-ย, อี-ย

4.1 คำที่สะกดด้วย เ-ย นิยมออกเสียงเป็น ไ-ย (ภาษาบาลี ไม่มีสระเออ เวลาออกเสียงคำนี้ จึงไม่ได้ออกเสียง เอย อย่างในภาษาไทย ภาษาบาลีคำที่สะกดด้วย เ-ย คือ สระเอ + ตัวสะกด ย ซึ่งออกเสียงยาว จึงนิยมออกเสียงเป็น ไ-ย)

อาหุเนยโย -> อา-หุ-ไน-โย

เสยยถิทํ -> ไส-ย-ถิ-ทัง

4.2 คำที่สะกดด้วย อี-ย ออกเสียงเป็น อี-ย

นียยานิโก -> นี-ย-ยา-นิ-โก

5. อักษร ท ให้ออกเสียงเป็น ด

ปณฺทิตโต -> ปณฺ-ติ-โต

6. อักษร ห + สระ อี นิยมอ่านว่า ฮี

ฮีโน -> ฮี-โน

7. การอ่านคำที่เป็นเสียงกึ่งมาตรา / เสียงควบกล้ำ

7.1 พยัญชนะต้นซึ่งมีพินทุ (จุด) อยู่ข้างใต้ เมื่อตามด้วยพยัญชนะ ย ร ล ว เวลาอ่านออกเสียง จะออกเสียงพยัญชนะต้นนั้น เป็นเสียงกึ่งมาตรา ควบกล้ำกับ พยัญชนะ ย ร ล ว ซึ่งอยู่ติดกัน

พยุษณฺ्ह -> พะ-ยฺญ-ชะ-นฺ्ह (ออกเสียง พะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ พะ-ยฺญ)

ทฺหวิ -> ทะ-วิ (ออกเสียง ทะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ ทะ-วิ)

เทฺหเม -> ทะ-เว-เม (ออกเสียง ทะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ ทะ-เว)

ตฺหวิ -> ตะ-วัง (ออกเสียง ตะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ ตะ-วัง)

สฺหวกขาโต -> สะ-วก-ขา-โต / สะ-หวก-ขา-โต (ออกเสียง สะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ สะ-วก / สะ-หวก)

พฺรุติ -> พะ-รฺ-ติ (ออกเสียง พะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ พะ-รฺ)

ปฺลวติ -> ปะ-ละ-วะ-ติ (ออกเสียง ปะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ ปะ-ละ)

สพฺพเกฺลเสหิ -> สัพ-พะ-กะ-เล-เส-หิ (กฺ เป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ที่สาม) (ออกเสียง กะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ กะ-เล)

อินฺหุริยํ -> อิน-ทะ-ริ-ยํ (หฺ เป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ที่สอง) (ออกเสียง ทะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ ทะ-ริ)

7.2 พยัญชนะที่มีพินทุ (จุด) อยู่ข้างใต้ ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวสะกด เมื่อตามด้วย พยัญชนะ ย ร ล ว จะออกเสียงเป็นทั้งตัวสะกดของพยางค์แรก และออกเสียง กึ่งมาตรา ควบกล้ำกับพยัญชนะ ย ร ล ว ซึ่งอยู่ติดกันในพยางค์ถัดไป

อพฺยา กตา -> อัพ-พะ-ยา-กะ-ตา (ออกเสียง พะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ พะ-ยา)

สภฺย มฺหี -> สัก-กะ-ยะ-มฺ-หี (ออกเสียง กะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ กะ-ยะ)

กลฺยา โณ -> กัล-ละ-ยา-โน (ออกเสียง ละ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ ละ-ยา)

ภทฺรานิ -> ภัท-ทะ-รา-นิ (ออกเสียง ทะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ ทะ-รา)

อณฺด ร -> อัณ-นฺต-ตะ-ระ (ออกเสียง ตะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ ตะ-ระ)

กตฺวา -> กัต-ตะ-วา (ออกเสียง ตะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ ตะ-วา)

สุตฺวา -> สุต-ตะ-วา (ออกเสียง ตะ กึ่งมาตรา, ควบกล้ำ ตะ-วา)

ทั้งนี้ กรณี สะกดด้วย ย ตามด้วย ย และสะกดด้วย ล ตามด้วย ล ให้ ออกเสียงเป็นตัวสะกดอย่างเดียว ไม่ต้องออกเสียงกึ่งมาตรา เช่น เสยฺย อ่านว่า ไสย-ยัง, กลฺลฺ อ่านว่า กัล-ล้ง

7.3 เมื่อสะกดด้วย ส และตามด้วยพยัญชนะอื่น จะออกเสียงเป็นทั้งตัว สะกดของพยางค์แรก และออกเสียง ส กึ่งมาตรา ควบกล้ำกับพยัญชนะตามใน พยางค์ถัดไป

ตสฺมา -> ตัส-สะ-มา / ตัส-สะ-หมา (ออกเสียง สะ กึ่งมาตรา)

ตสมิง -> ตัส-สะ-มิง / ตัส-สะ-หมิง (ออกเสียง สะ กึ่งมาตรา)

ทิสฺวา -> ทิส-สะ-วา / ทิส-สะ-หวา (ออกเสียง สะ กึ่งมาตรา)

ทั้งนี้ กรณี สะกดด้วย ส ตามด้วย ส ให้ออกเสียงเป็นตัวสะกดอย่างเดียว ไม่ต้องออกเสียงกึ่งมาตรา เช่น ตสฺส อ่านว่า ตัส-สะ

อึ่ง ภาษาบาลี ไม่มีวรรณยุกต์ (เช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ) การออกเสียง คำ/พยางค์ เป็นเสียงสูง กลาง หรือต่ำ ไม่ได้ทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไป การจะใช้ระดับเสียงอย่างไร ขึ้นอยู่กับเนื้อหาและอารมณ์ขณะพูด เช่น ตสฺมา สามารถออกเสียงได้ทั้ง ตัส-สะ-มา, ตัส-สะ-มฺ้า, ตัส-สะ-หมา

7.4 การอ่านคำ พุรหุม , พุราหุมน

พุรหุม อ่านว่า พรัม-มะ (ออกเสียงควบกล้ำ)

พุราหุมน อ่านว่า พราม-มะ-ณะ (ออกเสียงควบกล้ำ)

พุรหุมจริยํ -> พรัม-มะ-จะ-ริ-ยัง

พุรหุมโน -> พรัม-มฺ-โน

พุราหุมนา -> พราม-มะ-ณา

ทั้งนี้ ในหนังสือสวดมนต์ที่เป็นคำอ่านภาษาไทย จะใช้เครื่องหมายยมักการ ซึ่งมีลักษณะคล้ายเลข 3 กลับด้าน เติมเหนือพยัญชนะเพื่อแสดงการออกเสียงกึ่ง มาตรา / ควบกล้ำ เช่น กัตฺวา (กตุวา), ตัสฺมา (ตสฺมา)

แนะนำพระปริตร เจ็ดตำนาน & สิบสองตำนาน

มงคลสูตร < หน้า 69 >

สมเด็จพระโลกนาถได้เทศนามงคลอันสูงสุด เครื่องยังลามกทั้งปวงให้
ฉิบหายไป : มงคลชีวิต 38 ประการ ซึ่งเมื่อเทพดาและมนุษย์ทั้งหลายกระทำแล้ว
ย่อมเป็นผู้ไม่พ่ายแพ้และถึงความสวัสดิ์ในที่ทั้งปวง

รัตนสูตร < หน้า 76 >

พรรณนาคุณของพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์, ยังภัย 3 ประการ
อันเกิดจากโรค อมนุษย์ และข้าวแพงในเมืองเวสาลี ให้อันตรายหายไปโดยเร็วพลัน
ทรัพย์เครื่องปลื้มใจ อันใดอันหนึ่ง ในโลกนี้หรือโลกอื่น หรือรัตนะอันใด
อันประณีตในสวรรค์ รัตนะอันนั้นเสมอด้วยพระตถาคตเจ้าไม่มีเลย แม้อันนี้ เป็น
รัตนะอันประณีตในพระพุทธเจ้า ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จงมี

กรณียเมตตสูตร < หน้า 84 >

ขอสัตว์ทั้งปวง จงเป็นผู้มีสุข มีความเกษม มีตนถึงความสุขเกิด, บุคคลพึง
เจริญเมตตา มีในใจ ไม่มีประมาณไปในโลกทั้งสิ้น, ช่วยเหลือเป็นสุข ไม่ฝืนร้าย

ขันธปริตร < หน้า 88 >

ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับพระยานาคทั้งหลาย จงมีกับสัตว์ทั้งหลาย
สัตว์ทั้งหลายอย่าเบียดเบียนเรา

ฉัททันตปริตร < หน้า 91 >

พระยาช้างโพธิสัตว์แม่มฤคตร แต่เป็นผู้สงบระงับได้ ไม่ทำใจประทุษร้ายใน
ผ้ากาสาวพัสตร์

โมรปริตร < หน้า 92 >

คาถาพญานกยูงทอง : นโม วิมุตตานํ นโม วิมุตติยา ความนอบน้อมของข้า จงมีแต่ท่านผู้พ้นแล้วทั้งหลาย ความนอบน้อมของข้า จงมีแต่วิมุตติธรรม

วัฏฏกปริตร < หน้า 96 >

ไฟป่าหล็กมหาสัตว์ ผู้บังเกิดในกำเนิดนกคุ้มไฟ อาศัยกำลังสัจจะ ทำสังจกิริยา

รัชคคสูตร < หน้า 98 >

ที่มาของบทสวดอิติปิโส, เมื่อเกิดความกลัว ความหวาดสะดุ้ง ขนพองสยองเกล้า ฟังระลึกรถึงพระสัมพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์

อาฏานาฏิยปริตร < หน้า 109, 115 >

ขอนอบน้อมและสรรเสริญคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า, ขอวันทาพระบาทของพระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นด้วยเศียรเกล้า, เพื่อความคุ้มครองตนจากหมู่มนุษย์ที่ร้ายกาจ

อังคุลิมาลปริตร < หน้า 129 >

พระองค์คุณลิลิตเถระกล่าวคำสัตย์, ยังความคลออดจากครรภให้สำเร็จโดยสวัสดิ์

โพชฌงค์ปริตร < หน้า 131 >

โพชฌงค์ 7 ประการ อันเป็นองค์เครื่องตรัสรู้ ยังทุกข์ทั้งปวงแห่งสัตว์ทั้งหลายให้พินาศ, สมัยหนึ่งพระโลกนาถเจ้า ทอดพระเนตรพระโมคคัลลานะและพระกัณสปะ เป็นไข้ถึงทุกเขวทนาแล้ว ทรงแสดงโพชฌงค์ 7 ประการ ท่านทั้งสองก็เพลิดเพลนภาษิตนั้น หายโรคในขณะนั้น

อภยปริตร < หน้า 133 >

คาถายันทุน : ลางชั่วร้ายและอวมงคลอันใด เสี่ยงนงเป็นที่ไม่ชอบใจอันใด และบาปเคราะห์อันใด สุกินชั่วอันไม่พอใจอันใด มีอยู่ ขอสิ่งเหล่านั้น จงถึงความพินาศไป ด้วยอำนาจพระพุทธรเจ้า พระธรรมเจ้า พระสงฆ์เจ้า

ชยปริตร < หน้า 137 >

สรรเสริญคุณพระผู้มีพระภาคเจ้า, ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน ขอท่านจงมีชัยชนะในมงคลพิธี

หมายเหตุ :

- พระปริตรหลักของ 7 ตำนาน ได้แก่ มงคลสูตร, รัตนสูตร, กรณียเมตตสูตร, ขันธปริตร, โมรปริตร, ธชัคคสูตร, อาฏานาภียปริตร, อังคุลิมาลปริตร, โพชฌังคปริตร

- พระปริตรหลักของ 12 ตำนาน ได้แก่ มงคลสูตร, รัตนสูตร, กรณียเมตตสูตร, ขันธปริตร, จันทันตปริตร, โมรปริตร, วัฏฏกปริตร, ธชัคคสูตร, อาฏานาภียปริตร, อังคุลิมาลปริตร, โพชฌังคปริตร, อภยปริตร, ชยปริตร

- อภยปริตร และชยปริตร ในเจ็ดตำนาน จะอยู่ในบทปกรณกคาถาสำหรับสวดต่อเจ็ดตำนาน

- คาถาสำหรับสวดต่อเจ็ดตำนาน & สิบสองตำนาน ได้แก่ รตนัตตยปภาวากิยาจนคาถา, สุขากิยาจนคาถา และ มงคลจักรวาล

แนะนำพระสูตรแปล

รัชมัจจกัปวัตตนสูตร < หน้า 154 >

ปฐมเทศนาที่พระตถาคตเจ้าทรงแสดงแก่เหล่าพระปัญจวัคคีย์ : ที่สุด 2 อย่าง อันบรรพชิตไม่ควรเสพ, ทางสายกลาง คือ มรรคมมีองค์ 8, อริยสัจ 4 ได้แก่ ทุกข์, เหตุแห่งทุกข์, ความดับทุกข์ และข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ ซึ่งก็คือ มรรคมมีองค์ 8 (ปัญญาอันเห็นชอบ, ความดำริชอบ, วาจาชอบ, การงานชอบ, ความเลื่อมใสชอบ, ความเพียรชอบ, ความระลึกชอบ และความตั้งใจชอบ)

อนัตตลักขณสูตร < หน้า 170 >

พระสัมพุทธเจ้าได้ทรงประกาศอนัตตลักขณะ เป็นธรรมอันปลดเปลื้องการถือมั่นด้วยอันกล่าววาทน และความสำคัญวาทน แก่เหล่าพระปัญจวัคคีย์ : ชั้นที่ 5 (รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ) เป็นอนัตตา (มิใช่ตน) ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีความแปรปรวนไปเป็นธรรมดา นั้นไม่ใช่ของเรา เราไม่เป็นนั่นเป็นนี่ นั่นไม่ใช่ตนของเรา

อาทิตตปริยายสูตร < หน้า 186 >

พระพุทธรเจ้าได้ทรงแสดงอาทิตตปริยายเป็นเครื่องนำใจแก่พวกพระโยคี ซึ่งเป็นขงุิลเคยบำเรอไฟ : สิ่งทั้งปวงเป็นของร้อน (นัยน์ตา - รูป, หู - เสียง, จมูก - กลิ่น, ลิ้น - รส, กาย - โผฏฐัพพะ, ใจ - อารมณ์ที่เกิดแก่ใจ : เป็นของร้อน)

คิริมานันตสูตร < หน้า 198 >

สัญญา 10 ประการ ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสกับพระอนนทฺ์ให้นำไปแสดงแก่พระภิกษุคิริมานนทฺ์ ที่กำลังอาพาธหนัก ซึ่งเมื่อท่านได้รับฟังสัญญา 10 ประการแล้ว ก็หายจากอาพาธนั้น

ความกำหนดหมายว่าไม่เที่ยง, ว่าไม่ใช่ตน, ว่าไม่งาม, ว่าเป็นโทษ ความกำหนดหมายในการละ, ในธรรมอันปราศจากราคะ, ในธรรมเป็นที่ดับ, ในความไม่ยินดีในโลกทั้งปวง ความกำหนดหมายโดยความไม่ปรารถนาในสังขารทั้งปวง และสติกำหนดลมหายใจเข้าออกเป็นอารมณ์

มหาสมัยสูตร < หน้า 219 >

พระสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงพระสูตรเป็นที่รักที่พึงใจแห่งจิตของเหล่าเทพดาใน 10 โลกธาตุ ที่มาประชุมกันเพื่อทักສนาพระสัมพุทธเจ้า และพระภิกษุสงฆ์ผู้บริสุทฺ์ ซึ่งประทับอยู่ ณ ป่ามหาวนํ โกลํกรุงกบิลพัสดุ์ ในสักกชนบท

โคตมีสูตร < หน้า 245 >

พระโลกนาถได้ทรงแสดงพระสูตรสำหรับวินิจจัยธรรม และอธรรม เพื่อเป็นแบบสำหรับสาธุชน

ท่านที่สนใจสามารถศึกษาพระสูตรแปลเพิ่มเติมได้จากในเล่มหนังสือ
สวตมนต์แปล อาทิ

มหาสติปัฏฐานสูตร (หนังสือสวตมนต์แปล หน้า 330 - 463)

ทางนี้เป็นที่ไปอันเอก เพื่อกระทำพระนิพพานให้แจ้ง ทางนี้คือสติปัฏฐาน
(ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งสติ) 4 อย่าง ได้แก่ การพิจารณาเห็นกายในกายเนืองๆ อยู่
การพิจารณาเห็นเวทนาในเวทนาเนืองๆ อยู่ การพิจารณาเห็นจิตในจิตเนืองๆ อยู่
และการพิจารณาเห็นธรรมในธรรมเนืองๆ อยู่

พระสูตรนี้เป็นพระสูตรค่อนข้างยาว อธิบายวิธีพิจารณา วิธีปฏิบัติอย่าง
ละเอียด

สิงคาลกสูตร (หนังสือสวตมนต์แปล หน้า 464 - 505)

ในวินัยของพระอริยเจ้า ทิศ 6 นอบน้อมกันอย่างไร ?

กรรมกิเลส 4 อย่าง อันอริยสาวกจะได้แล้ว (ฆ่าสัตว์ 1, ลักทรัพย์ 1, พูตปด 1,
ถึงภรรยาของชายอื่น 1 บัณฑิตไม่สรรเสริญเลย)

อริยสาวก ย่อมไม่ทำกรรมอันเป็นบาปด้วยสถาน 4

อริยสาวก ไม่เสพเครื่องฉิบหายแห่งสมบัติ 6 อย่าง (การดื่มน้ำเมา, การเที่ยว
เล่นในตรอกมืดในกาลผิดเวลาเนืองๆ, ความเที่ยวดูการเล่น, การเล่นพนัน, ความ
คบมิตรชั่วเนืองๆ, ความเป็นคนเกียจคร้านเนืองๆ)

ทิศ 6 ทิศ และวิธีปฏิบัติตนต่อทิศทั้ง 6 ได้แก่ มารดาบิดา เป็นทิศเบื้องหน้า,
อาจารย์ เป็นทิศเบื้องขวา, บุตรภรรยา เป็นทิศเบื้องหลัง, เพื่อน เป็นทิศเบื้องซ้าย,
บ่าวไพร่ เป็นทิศเบื้องต่ำ และสมณพราหมณ์ เป็นทิศเบื้องบน

กาลามสูตร (หนังสือสวดมนต์แปล หน้า 506 - 533)

วิธีพิจารณาว่าใครพูดจริง ใครพูดเท็จ ?

ท่านอย่าได้ถือโดยฟังตามๆ กันมา, โดยเข้าใจว่าเป็นของเก่าสืบๆ กันมา, โดยตื่นข่าว, โดยอ้างตำรา, โดยเหตุนี้กเดาเอา, โดยใช้คาดคะเน, โดยความตรึกตามอาการ, โดยชอบใจว่าต้องกันกับลัทธิของตน, โดยเชื่อว่า ผู้พูดควรเชื่อได้, โดยนับถือว่า สมณะผู้นี้เป็นครูของเรา

เมื่อใดท่านรู้ด้วยตนเองว่า ธรรมเหล่านี้ เป็นกุศล ไม่มีโทษ ท่านผู้รู้สรรเสริญใครสมาทานให้เต็มที่แล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อสุข เมื่อนั้น ท่านพึงถึงพร้อมธรรมเหล่านั้นอยู่

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดไฟล์ PDF หนังสือสวดมนต์แปล (ฉบับเต็ม 542 หน้า) ได้ที่ Link : <https://ting074ch.blogspot.com/>

ส่วนที่ 1

ทำวัตร

ทำวัตรเช้า

ทำวัตรเย็น

ทำวัตรพระ

บอกวัตร

ทำวัตรเช้า

นโม ตสฺส ภควโต อรรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.	ขอนอบน้อม แต่พระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์นั้น.
--	--

พุทธาภิฤติ

โย โส ตถาคโต	พระตถาคตเจ้านั้น พระองค์ใด
อรหํ	เป็นผู้ไกลกิเลส เป็นผู้ควรไหว้ ควร บูชา
สมฺมาสมฺพุทฺโธ	เป็นผู้รู้ชอบเอง
วิชฺชาจรณสมฺปนฺโน	เป็นผู้บริบูรณ์แล้วด้วยวิชาและจรณะ
สุคโต	เป็นผู้ไปดีแล้ว
โลกวิทู	เป็นผู้ทรงรู้โลก
อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ	เป็นผู้ฝึกบุรุษที่ควรฝึก ไม่มีผู้อื่น ยิ่งกว่า
สตุถา เทวมนุสฺसानิ	เป็นผู้สอนของเทวดา และมนุษย์ ทั้งหลาย
พุทฺโธ	เป็นผู้เบิกบานแล้ว
ภควา	เป็นผู้จำแนกกรรม

โย	พระองค์ใด
อิม โลก สเทวกัม สมารกัม สพฺรหฺมกัม สสฺสมณพฺรหฺมณฺ ปชฺชํ สเทวมหุสฺสํ สยํ อภิญญา สจฺฉิกตฺวา ปเวเทสิ.	ทำให้แจ้งด้วยปัญญาอันยิ่งเองแล้ว สอนโลกนี้ กับทั้งเทวดา มาร พรหม และหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ และเทวดา มนุษย์ ให้รู้ตาม.
โย	พระองค์ใด
ธมฺมํ เทเสสิ	ทรงแสดงแล้วซึ่งธรรม
อาทิกุลยาณํ	ไพเราะในเบื้องต้น
มชฺฌเมกุลยาณํ	ไพเราะในท่ามกลาง
ปริโยสานกุลยาณํ	ไพเราะในที่สุด
สาตถํ สพฺพญฺชนํ เกวลปริ- ปฺพุณฺณํ ปริสุทฺธํ พฺรหฺมจฺริยํ ปภาเสสิ	ประกาศพรหมจรรย์ พร้อมทั้งอรรถ พร้อมทั้งพยัญชนะ บริสุทธิ์บริบูรณ์ สิ้นเชิง
ตมहि ภาควหฺตํ อภิปฺุชฺยามิ	ข้าพเจ้า ขอบูชาโดยยิ่ง ซึ่งพระผู้มี พระภาคเจ้าพระองค์นั้น
ตมहि ภาควหฺตํ สิริสา นมามิ.	ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมซึ่งพระผู้มีพระ ภาคเจ้าพระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า.

ธัมมภาติกา

โย โส สุวากุขาโต ภควตา ธมฺโม	พระธรรมนั้นอันใด อันพระผู้มีพระ ภาคเจ้า ตรัสดีแล้ว
สนฺทิกฺขโก	เป็นของอันบุคคลพึงเห็นเอง
อกาลโก	เป็นของไม่มีกาลเวลา
เอหิปสฺสโก	เป็นของจะร้องเรียกผู้อื่นให้มาดูได้
โอปนยโก	เป็นของอันบุคคลพึงน้อมเข้ามาใส่ใจ
ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญญฺหิ	เป็นของอันวิญญูชนทั้งหลายพึงรู้ เฉพาะตัว
ตมहि ธมฺมํ อภิปรุชยามิ	ข้าพเจ้าขอบูชาโดยยิ่ง ซึ่งพระธรรม อันนั้น
ตมहि ธมฺมํ สिरสา นมามิ.	ข้าพเจ้าขอนอบน้อมซึ่งพระธรรมอัน นั้น ด้วยเศียรเกล้า.

สังฆภาติกา

โย โส สุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น หมู่ใด เป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว
อุชฺฐปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า (หมู่ใด) เป็นผู้ปฏิบัติตรงแล้ว

ฅายปฏิปณฺโณ ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า (หมู่ใด) เป็นผู้ปฏิบัติถูกแล้ว
สามิจิปฏิปณฺโณ ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า (หมู่ใด) เป็นผู้ปฏิบัติชอบแล้ว
ยทิทํ	คือ
จตุตตาริ ปริสยฺยุคานิ	คู่แห่งบรุษทั้งหลาย 4
อฏฺฐ ปริสฺสบุคคลา	บรุษบุคคลทั้งหลาย 8
เอส ภควโต สาวกสงฺโฆ	นี้พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระ ภาคเจ้า
อาหุเนยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรสักการะที่เขานำมาบูชา
ปาหุเนยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรของต้อนรับ
ทกฺขิณเณยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรทักษิณาทาน
อณฺชลิกรณฺเณยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรอัญชลีกรรม
อนุตฺตรํ ปุณฺณกฺขเขตฺตํ โลกสฺส	ท่านเป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาอื่น ยิ่งกว่า
ตมทํ สงฺฆํ อภิปรุชยามิ	ข้าพเจ้าขอบูชาโดยยิ่ง ซึ่งพระสงฆ์ หมู่นั้น
ตมทํ สงฺฆํ สิริสา นมามิ.	ข้าพเจ้าขอนอบน้อม ซึ่งพระสงฆ์ หมู่นั้น ด้วยเศียรเกล้า.

รตนัตตยปณามคาถา

พุทฺโธ สุสฺสฺสโธ กรุณา- มพฺพณโว โยจฺจนฺตสฺสฺสพฺพร- ณานโลจโน	พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นผู้หมดจด ดีแล้ว มีพระกรุณาอุ่จห้วงมหรณพ มีพระปัญญาจักษุหมจดจแล้ว โดย ส่วนเดียว
โลกสุส ปาปฺปกิลเลสชาตโก	ฆ่าบาปและอุปกิเลสแห่งโลก
วณฺหามิ พุทฺธํ อหมาทเรน ตํ	ข้าพเจ้าขอไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์ นั้น โดยความเคารพ
ธมฺโม ปทีโป วีย ตสฺส สตฺถุโน	พระธรรมของพระศาสดาจารย์เจ้า พระองค์นั้น รวากับประทีป
โย มคฺคปากามตเกทภินฺนโก	พระธรรมอันใดต่างโดยประเภท คือ มรรคผลและนิพพาน
โลกุตฺตโร โย จ ตทตฺถทีปโน	เป็นธรรมข้ามโลก และธรรมอันใด ส่องเนื้อความแห่งโลกุตตรธรรมนั้น
วณฺหามิ ธมฺมํ อหมาทเรน ตํ	ข้าพเจ้าขอไหว้พระธรรมอันนั้น โดย ความเคารพ
สงฺโฆ สุเขตฺตาภยติเขตฺต- สญฺญิตो โย ทิฏฺฐสหนฺโต สุคฺคานุโพธโก	พระสงฆ์หมู่ใดจัดเป็นนาตียิ่งกว่านา ที่ดี มีความระบับอันประจักษ์แล้ว รู้ตามเสด็จพระสุคตเจ้า

โลลปฺปหิโน อริโย สุเมธโส	มีกิเลสโลเลอันละได้แล้ว เป็นอริยเจ้ามีปัญญาดี
วนุทามิ สงฺฆํ อหมาทเรน ตํ	ข้าพเจ้าขอไหว้พระสงฆ์หมู่ นั้นด้วยความเคารพ
อิจฺเจวเมกนฺตภิปฺปชเนยฺยํ วตฺถุตฺตยํ วนุททยตาภิสงฺขตํ ปญฺญํ มยฺยา มม สพฺพปทฺทวา มา โหนฺตุ เว ตสฺส ปภาว- สิทธิยา.	บุญอันใด ที่ข้าพเจ้าไหว้วัตถุ 3 ซึ่งเป็นของควรบูชาโดยส่วนเดียว สั่งสมแล้วอย่างนี้ๆ ขอสรรพอุปัทวะ ทั้งหลายจงอย่ามี ด้วยความ ประสิทธิธานุภาพแห่งบุญนั้นแล.

สังเวคปริกิตตนปาฐ

อิธ ตถาคโต โลเก อุปฺปนฺโน อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ	ในโลกนี้ พระตถาคตอรหันตสัมมา สัมพุทธเจ้าได้เกิดขึ้นแล้ว
ธมฺโม จ เทสิโต	และธรรมอันพระตถาคตเจ้าทรง แสดงแล้ว
นียฺยานิโก	เป็นไปเพื่อนำสัตว์ออก
อุปฺสมิโก	เป็นไปเพื่ออันสงบระงับ
ปรินิพฺพานิโก	เป็นไปเพื่ออันดับรอบ
สมโพธคามิ	ให้ถึงความตรัสรู้

สุดปุปเวทิต	พระสุดประกาศแล้ว
มยหุต ฐมม สุตวา เอว ชานาม	เราได้ฟังธรรมนั้นแล้ว จึงรู้อย่างนี้ว่า
ชาติปิ ทุกขา	แม้ความเกิด เป็นทุกข์
ชราปิ ทุกขา	แม้ความแก่ เป็นทุกข์
มรณมปิ ทุกข์	แม้ความตาย เป็นทุกข์
โสภปริเทวทุกขโทมนสสุ- ปายาสापि ทุกขา	แม้ความแสบใจ ความรำไรเพื่อ ความทุกข์ ความเสียใจ ความคับแค้นใจ เป็นทุกข์
อปิเยหิ สมุปโยโค ทุกฺโข	ความประจวบสิ่งอันไม่เป็นที่รัก เป็นทุกข์
ปิเยหิ วิปโยโค ทุกฺโข	ความพลัดพรากจากสิ่งอันเป็นที่รัก เป็นทุกข์
ยมฺปิจุํ น ลกฺติ	ปรารถนาอยู่ย่อมไม่ได้ แม้อันใด
ตมฺปิ ทุกฺขํ	แม้อันนั้นเป็นทุกข์
สงฺขิตฺเตน ปญฺจุปาทานกฺขณฺหา ทุกฺขา	โดยย่อ อุปาทานชั้น 5 เป็นทุกข์
เสยฺยถิํ	กล่าวคือ
รูปฺปาทานกฺขณฺโธ	อุปาทานชั้น 1 คือ รูป

เวทูปาทานกฺขนฺโธ	อุปาทานชั้นที่ ๑ คือ เวทนา
สณฺณูปาทานกฺขนฺโธ	อุปาทานชั้นที่ ๑ คือ สัญญา
สงฺขารูปาทานกฺขนฺโธ	อุปาทานชั้นที่ ๑ คือ สังขาร
วิญฺญาณูปาทานกฺขนฺโธ	อุปาทานชั้นที่ ๑ คือ วิญญาณ
เยสํ ปริณฺณาย ธรรมานโ โส ภควา เอวํ พหุลํ สาวเก วิเนติ	เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้า ยังดำรง พระชนม์อยู่ ย่อมแนะนำสาวก ทั้งหลายเพื่อให้กำหนดรู้อุปาทาน ชั้นที่ ๕ อย่างนี้โดยมาก
เอวํ ภาคา จ ปนฺนสฺส ภควโต สาวเกสฺส อานุสาสนี พหุลา ปวตฺตติ	ก็แลอนุสาสนีเป็นอันมากของพระผู้มี พระภาคเจ้าพระองค์นั้นเป็นไปใน สาวกทั้งหลาย มีส่วนอย่างนี้
รูปํ อนิจฺจํ	รูป ไม่เที่ยง
เวทนา อนิจฺจา	เวทนา ไม่เที่ยง
สณฺญา อนิจฺจา	สัญญา ไม่เที่ยง
สงฺขารา อนิจฺจา	สังขารทั้งหลาย ไม่เที่ยง
วิญฺญาณํ อนิจฺจํ	วิญญาณ ไม่เที่ยง
รูปํ อนตฺตา	รูป เป็นอนัตตา
เวทนา อนตฺตา	เวทนา เป็นอนัตตา

สญฺญา อนตฺตา	สญฺญา เป็นอนัตตา
สงฺขารา อนตฺตา	สังขารทั้งหลาย เป็นอนัตตา
วิญฺญาณํ อนตฺตา	วิญฺญาณ เป็นอนัตตา
สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจา	สังขารทั้งหลายทั้งปวง ไม่เที่ยง
สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตาติ	ธรรมทั้งหลายทั้งปวง เป็นอนัตตา ดังนี้
เต (ตา) มยํ โอตฺถิณฺณามฺห ชาตฺติยา ชรามรณฺเน โสเกหิ ปรีเทเวหิ ทฺฤกฺเขหิ โทมนสฺสเสหิ อูปายาสฺเสหิ ** สำหรับสตรี ให้ออกเสียงตามคำในวงเล็บ	เราทั้งหลายเป็นผู้อัน ชาติ ชรา มรณะ โสกะ ปรีเทวะ ทุกข์ โทมนัส อุปายาส ครอบงำแล้ว
ทฺฤกฺโขตฺติณฺณา	ชื่อว่าเป็นผู้มีทุกข์ครอบงำแล้ว
ทฺฤกฺขปเรตฺตา	มีทุกข์เป็นเบื้องหน้าแล้ว
อปฺเปวณามิมฺสฺส เกวลสฺส ทฺฤกฺขทฺฤกฺขนุสฺสฺส อนฺตฺตกิริยา ปญฺญาเยถาติ	ไฉน ความทำที่สุดแห่งกองทุกข์ ทั้งมวลนี้ จะพึงปรากฏ
จิรปรินิพฺพุตมฺปิ ตํ ภควนฺตํ สรณํ คตา	เราถึงแล้วซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น เป็นสรณะ
ธมฺมมณฺจ	ซึ่งพระธรรมด้วย
ภิกฺขุสงฺฆมณฺจ	ซึ่งภิกษุสงฆ์ด้วย

ตสฺส ภควโต สาสนํ ยถาสติ ยถาพลํ มนสิกโรม อหุปฏิปชฺชาม	กระทำในใจอยู่ ปฏิบัติตามอยู่ ซึ่งคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ตามสติกำลัง
สา สา โห ปฏิปตฺติ	ขอความปฏิบัตินั้น ๆ ของเรา
อิมสฺส เกวลสฺส ทุกฺขกฺขณฺหสฺส อนฺตกิริยาย สํวตฺตตุ.	จงเป็นไปเพื่ออันกระทำที่สุดแห่ง กองทุกข์ทั้งมวลนี้ เทอญ.

ถ้าเป็นภิกษุ สวดถึง ปญญาเยถาติ แล้วเปลี่ยนสวด ดังนี้

จิรปริณิพฺพุตมฺปิ ตํ ภควนฺตํ อุทฺทิสฺส อรหฺนํ สุมฺมาสมฺพุทฺธํ	เราอุทิศเฉพาะพระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้ ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น
สพฺพธา อคารสุมฺมา อนคาริยํ ปพฺพชิตา	มีศรัทธาออก (บวช) จากเรือน เป็นอนาคาริกะ
ตสฺมี ภควติ พุรฺหมจิริยํ จราม	ประพฤติพรหมจรรย์ ในพระผู้มี พระภาคเจ้า พระองค์นั้น
ภิกฺขุณฺํ สิภฺขาสาชีวสฺมาปฺนฺหา	ถึงพร้อมแล้วด้วยสิกขาสาชีพของ ภิกษุทั้งหลาย
ตํ โห พุรฺหมจิริยํ	ขอพรหมจรรย์ของเราทั้งหลายนั้น
อิมสฺส เกวลสฺส ทุกฺขกฺขณฺหสฺส อนฺตกิริยาย สํวตฺตตุ.	จงเป็นไปเพื่ออันกระทำที่สุดแห่ง กองทุกข์ทั้งมวลนี้ เทอญ.

ทำวัตรเย็น

นโม ตสฺส ภควโต อรรหโต สมมาสมพุทฺธสฺส.	ขอนอบน้อม แต่พระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์นั้น.
--	--

พุทธานุสสติ

ตํ โข ปน ภควนฺตํ เอวํ กลฺยาณํ กิตฺติสทฺโท อพฺมุคฺคโต	ก็เกียรติศัพท์อันงาม ของพระผู้มี พระภาคเจ้า พระองค์นั้นแล พึงเพื่องไป ดังนี้ว่า
อิติปิ	แม้เพราะเหตุนี้ ๆ
โส ภควา	พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น
อรรหํ	เป็นผู้ไกลกิเลส เป็นผู้ควรไหว้ ควร บูชา
สมมาสมพุทฺธ	เป็นผู้รู้ชอบเอง
วิชฺชาจรณสมฺปนฺโน	เป็นผู้บริบูรณ์แล้วด้วยวิชาและ จรณะ
สุคโต	เป็นผู้ไปดีแล้ว
โลกวิทู	เป็นผู้ทรงรู้โลก
อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ	เป็นผู้ฝึกบรูษที่ควรฝึก ไม่มีผู้อื่น ยิ่งกว่า

สตฤตา เทวมนุสสุสาน	เป็นผู้สอนของเทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย
พุกุโร	เป็นผู้เบิกบานแล้ว
ภควาติ.	เป็นผู้จำแนกกรรม ดังนี้.

พุทธาภิศิตี

พุทธฐาวารหนตวรตาทิคุณา- ภียุตโต	พระพุทธเจ้า เป็นผู้ประกอบแล้วด้วยพระคุณ มีความเป็นพระอรหันต์เป็นต้น
สุพุทธาภิยาณกรุณาหิ สมาคตตุโต	มีพระอริยาศัย ประกอบด้วยพระบริสุทธิคุณ พระปัญญาคุณและพระกรุณาคุณ
โพเธสิ โย สุชนตํ กมลว สุโร	พระองค์ใด ยังประชุมชนดีให้เบิกบานแล้ว ดังดวงพระอาทิตย์ยังดอกบัวให้บานฉ่ำนั้น
วนุทามหํ ตมรณํ สิริสา ชิเนนุทํ	ข้าพเจ้า ขอให้พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ผู้ไม่มีข้าศึก ผู้เป็นจอมชนะ ด้วยเศียรเกล้า

พทุธ โย สพพปาณินิ สรณิ เขมมุตตม	พระพุทเจ้าพระองค์ใด เป็นสรณะอันเกษมสุด ของสรรพสัตว์ทั้งหลาย
ปจมานุสฺสติฏฺฐาณํ วนฺทามิ ตํ สีเรนฺท	ข้าพเจ้า ขอไหว้พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ผู้เป็นที่ตั้งแห่งอนุสสติที่ 1 ด้วยเศียรเกล้า
พทุธสฺสหาสมิ ทาโสว (ทาสีว) ** สำหรับสตรี ให้ออกเสียงตามคำในวงเล็บ	ข้าพเจ้าขอเป็น ทาส (ทาสี) ของพระพุทเจ้าเทียว
พทุธ โเม สามิกิสฺสโร	พระพุทเจ้า เป็นเจ้านายของข้าพเจ้า
พทุธ ทุกฺขสฺส ฆาตา จ	พระพุทเจ้าเป็นผู้กำจัดทุกข์ด้วย
วิธาดา จ หิตสฺส เม	เป็นผู้ทำซึ่งประโยชน์เกื้อกูลแก่ข้าพเจ้าด้วย
พทุธสฺสหา นิยุยาเทมิ สรีรณชีวิตณฺจิทํ	ข้าพเจ้า ขอมอบกายถวายชีวิตอันนี้แก่พระพุทเจ้า
วณฺทนฺโตหิ (วณฺทนฺตีหิ) จริสฺสามิ	ข้าพเจ้าให้อยู่ จักประพตติ
พทุธสฺสเสว สฺโพธิตํ	ซึ่งความตรัสรู้ดีของพระพุทเจ้าที่เดียว
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
พทุธ โเม สรณํ วรํ	พระพุทเจ้า เป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า

เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
วทุฒฺเมยฺยํ สตถุ สาสเน	ขอข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา ของพระศาสดา
พุทฺธํ เม วนฺทมาเนน (วณฺทมานาย) ยํ ปุณฺณํ ปสฺสํ อิทํ	บุญใด อันข้าพเจ้าไหว้พระพุทธรเจ้า ชวนชวายเป็นในที่นี้
สพฺเพปิ อนฺตรายา เม มาเหสุํ ตสฺส เตชสา.	แม้สรรพอันตรรายทั้งหลาย อย่าได้มี แก่ข้าพเจ้าด้วยเดชบุญนั้น.
กาเยน วาจา ย ว เจตสา วา พุทฺเธ กุณฺหมํ ปกตํ มยา ยํ	กรรมนาเกลียดอันใด ที่ข้าพเจ้าได้ กระทำแล้ว ในพระพุทธรเจ้า ด้วย กายหรือด้วยวาจาใจ
พุทฺธโร ปฏฺิคฺคณฺหตุ อจฺจยหนฺตํ	ขอพระพุทธรเจ้าจงทรงงดโทษนั้น
กาลนฺตเร สํวริตุํ ว พุทฺเธ.	เพื่อระวางต่อไปในพระพุทธรเจ้า.

ธัมมานุสสติ

สุวากฺขาโต ภควตา ธมฺโม	พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัส ดีแล้ว
สนฺทิฏฺฐิโก	เป็นของอันบุคคลพึงเห็นเอง
อกาลิโก	เป็นของไม่มีกาลเวลา
เอหิปสฺสิโก	เป็นของจะร้องเรียกผู้อื่นให้มาดูได้

โอบนโยโก	เป็นของอันบุคคลพึงน้อมเข้ามา ใส่ใจ
ปัจจุตตัม เวทิตัพโพ วิญญูหิติ.	เป็นของอันวิญญูชนทั้งหลายพึงรู้ เฉพาะตัว ดังนี้.

ธัมมภาคิตติ

สวากขาตตาทิคุณโยควเสน เสยโย	พระธรรมเป็นของอันประเสริฐ ด้วยอำนาจอันประกอบด้วยคุณ มีความเป็นแห่งสวากขาตะเป็นต้น
โย มคฺคปากปปริยตฺติวิโมกฺขเกโท	อันใด ต่างด้วยมรรคผล ปรียติ และวิโมกข์
ธมฺโม กุโลกปตนา ตทธาริธารี	พระธรรมกันผู้ทรงธรรมนั้นจาก ความตกไปในโลกที่ชั่ว
วณฺหามหํ ตมหรํ วรธมฺมเมตํ	ข้าพเจ้าขอไหว้พระธรรมอันขจัด ความมืดมนนั้น
ธมฺโม โย สพฺพปาณีนํ สรณํ เขมมุตฺตมํ	พระธรรมอันใด เป็นสรณะอันเกษม สุดของสรรพสัตว์ทั้งหลาย
ทฺหิตยานุสฺสติฏฺฐานํ วณฺหามิ ตํ สิเรนหํ	ข้าพเจ้า ขอไหว้พระธรรมอันนั้น ซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งอนุสสติที่ 2 ด้วย เศียรเกล้า

ธมฺมสุสาหสมิ ทาโสว (ทาสีว)	ข้าพเจ้าขอเป็น ทาส (ทาสี) ของ พระธรรมเทียว
ธมฺโม เม สามิกิสฺสโร	พระธรรม เป็นเจ้านายของข้าพเจ้า
ธมฺโม ทุกฺขสฺส ฆาตา จ	พระธรรม เป็นธรรมกำจัดทุกข์ด้วย
วิธาดา จ หิตสฺส เม	เป็นธรรมทำซึ่งประโยชน์เกื้อกูลแก่ ข้าพเจ้าด้วย
ธมฺมสุสาห์ นียฺยาเทมิ สรีรญฺชีวิตญฺจิทำ	ข้าพเจ้าขอมอบกายถวายชีวิตอันนี้ แต่พระธรรม
วนฺทนฺโตหิ (วนฺทนฺตีหิ) จริสฺสามิ	ข้าพเจ้าให้อภัย จักประพฤติ
ธมฺมสุเสว สุธมฺมตํ	ซึ่งความเป็นธรรมดี แห่งพระธรรม ที่เดียว
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	สรณะอันอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
ธมฺโม เม สรณํ วรํ	พระธรรมเป็นสรณะอันประเสริฐของ ข้าพเจ้า
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
วทฺธเมยฺยํ สตฺถุ สาสเน	ขอข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา ของพระศาสดา
ธมฺมํ เม วทฺธมาเนน (วทฺธมานาย) ยํ ปุญฺญํ ปสฺสํ อิท	บุญอันใด ข้าพเจ้าไหว้พระธรรม ชวนชวายเป็นแล้วในที่นี้

สพเพปิ อนฺตรายา เม มาหสิํ ตสฺส เตชสา.	แม่สรพอนฺตรายทั้งหลายอย่าได้มี แก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชบุญนั้น.
กาเยน วาจา ย ว เจตสา วา ธมฺเม กุกฺกมํ ปกตํ มยา ยํ	กรรมน่าเกลียดอันใดที่ข้าพเจ้าได้ กระทำแล้ว ในพระธรรม ด้วยกาย หรือวาจาใจ
ธมฺโม ปฏิคฺคณฺหตุ อจฺจยฺหนฺตํ	ขอพระธรรมจงงดโทษนั้น
กาลนฺตเร สํวริตุํ ว ธมฺเม.	เพื่อระงับต่อไปในพระธรรม.

สังฆานุสสติ

สุปฏิปฺปโน ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว
อุชฺฐปฏิปฺปโน ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติตรงแล้ว
ฌายปฏิปฺปโน ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติถูกแล้ว
สามิจิปฏิปฺปโน ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติชอบแล้ว
ยทิทํ	คือ
จตฺตาริ ปุริสยฺคานิ	คู่แห่งบุรุษทั้งหลาย 4

อภุจ ปุริสบุคคลา	บุรุษบุคคลทั้งหลาย 8
เอส ภควโต สาวกสงฺโฆ	นี้พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า
อาหุเนยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรสักการะที่เขานำมาบูชา
ปาหุเนยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรของต้อนรับ
ทกฺขิณเณยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรทักษิณาทาน
อณฺชลิกรณีโย	ท่านเป็นผู้ควรอัญชลีกรรม
อนุตฺตรํ ปุณฺณกฺเขตฺตํ โลกสุสาดิ.	ท่านเป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาอื่นยิ่งกว่า ดังนี้.

สังฆาภิคีติ

สทุทฺธมฺมโ ซุปฏิปัตติ- คฺคณาทียตุโธ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้เกิดจากสัทธรรม ประกอบแล้ว ด้วยคุณ มีสุปฏิปัตติคุณ เป็นต้น
โยภฺภูจพฺพโก อริยบุคคลสงฺฆสมฺเฏโธ	พวกใดเป็นหมู่แห่งอริยบุคคลอัน ประเสริฐสุด 8 จำพวก
สีลาธิธมฺมปวราสยกายจิตฺโต	มีกายและจิต อาศัยธรรมอัน ประเสริฐมีศีล เป็นต้น

วนุทามห์ ตมรียาน คณ สุสุทธี	ข้าพเจ้าขอไหว้ หมู่พระอริยะ ทั้งหลายพวกนั้น ซึ่งหมดจดสะอาด
สงฺโฆ โย สพฺพปาณิน สรณํ เขมมุตฺตมํ	พระสงฆ์พวกใด เป็นสรณะอันเกษม สุดของสรรพสัตว์ทั้งหลาย
ตติยานุสฺสติภูจฺจํ วนุทามิ ตํ สีเรนหํ	ข้าพเจ้า ขอไหว้พระสงฆ์พวกนั้น ผู้เป็นที่ตั้งแห่งอนุสสติที่ 3 ด้วย เศียรเกล้า
สงฺฆสฺสสาหสมิ ทาสฺว (ทาสีว)	ข้าพเจ้าขอเป็น ทาส (ทาสี) ของ พระสงฆ์เถียว
สงฺโฆ เม สามิกิสุสโร	พระสงฆ์เป็นเจ้านายของข้าพเจ้า
สงฺโฆ ทุกฺขสฺส ฆาตา จ	พระสงฆ์เป็นผู้กำจัดทุกข์ด้วย
วิธาดา จ หิตสฺส เม	เป็นผู้ทำซึ่งประโยชน์เกื้อกูลแก่ ข้าพเจ้าด้วย
สงฺฆสฺสส่าหํ นิยุยาเทมิ สรีรญฺชีวิตญฺจิทํ	ข้าพเจ้าขอมอบกายถวายชีวิตอันนี้ แต่พระสงฆ์
วนุทฺทโธทํ (วนุทฺทตีทํ) จริสฺสามิ	ข้าพเจ้าไหว้อยู่ จักประพฤติ
สงฺฆสฺโสปปิปนฺนตํ	ซึ่งความปฏิบัติแห่งพระสงฆ์
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี

สงฺโฆ เม สรณํ วรํ	พระสงฆ์เป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
วทฺธเมยฺยํ สตฺถุ สาสเน	ขอข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา
สงฺฆํ เม วนฺทมาเนน (วนฺทมานาย) ยํ ปุณฺณํ ปสฺสํ อธิ	บุญใด อันข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์ ขวนขวายแล้วในที่นี้
สพฺเพปิ อนฺตรายา เม มาเหสุํ ตสฺส เตชสา.	แม้สรรพอันตรายทั้งหลายอย่าได้มี แก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชบุญนั้น.
กาเยน วาจา ย ว เจตสา วา สงฺฆे กุณฺหมํ ปกตํ มया ยํ	กรรมน่าเกลียดอันใด ที่ข้าพเจ้าได้กระทำแล้วในพระสงฆ์ ด้วยกาย หรือวาจาใจ
สงฺโฆ ปฏิกคณฺหตุ อจฺจยฺหตุ	ขอพระสงฆ์จงตโทษนั้น
กาลนฺตเร สํวริตุํ ว สงฺฆ.	เพื่อระวังต่อไป ในพระสงฆ์.

ทำวัตรพระ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.	ขอนอบน้อม แต่พระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น
โย สหฺนินฺหุโน วรโพนฺธุเล	ท่านพระองค์ใด ประทับนั่งสงบ อารมณ์อยู่แล้ว ณ ควงโพธิพฤกษ์ อันประเสริฐ
มารํ สเสนํ สุขิตํ วิเชยฺย	ทรงชยชนะเป็นอันดี ซึ่งมารพร้อม ด้วยเสนามาร
สมฺโพธิมาคจฺฉิ อนนฺตญาโณ โลกุตฺตโม ตํ ปณฺมามิ พุทฺธํ	เป็นผู้มีปัญญาไม่สิ้นสุด อุดมในโลก ได้บรรลุพระสัมโพธิญาณแล้ว ข้าพเจ้าขอนมัสการท่านพระองค์นั้น ตรัสรู้แล้ว
เย จ พุทฺธา อตีตา จ	ก็พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่าใดที่ล่วง ไปแล้วด้วย
เย จ พุทฺธา อนาคตา	พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่าใดที่จะมี มาข้างหน้าด้วย
ปจฺจุปฺปนฺหา จ เย พุทฺธา	พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่าใดที่ ประจักษ์อยู่ ณ บัดนี้ด้วย
อหํ วนฺทามิ สพุทฺธา	ข้าพเจ้าขอนมัสการพระพุทธเจ้า ทั้งหลาย 3 พวกนั้น ในกาลทุกเมื่อ

อิติปิ	แม่เพราะเหตุนี้
โส ภควา	พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
อรหํ	เป็นผู้ไกลกิเลส เป็นผู้ควรให้ ควรบูชา
สมมาสมพุทโธ	เป็นผู้รู้ชอบเอง
วิชาจรณสมบุโน	เป็นผู้บริบูรณ์แล้วด้วยวิชาและ จรณะ
สุคโต	เป็นผู้ไปดีแล้ว
โลกวิทู	เป็นผู้ทรงรู้โลก
อนุตตโร ปุริสทมมสารถิ	เป็นผู้ฝึกบรูษที่ควรฝึก ไม่มีผู้อื่น ยิ่งกว่า
สตถา เทวมนุสฺสานํ	เป็นผู้สอนของเทวดา และมนุษย์ ทั้งหลาย
พุทฺโธ	เป็นผู้เบิกบานแล้ว
ภควาติ.	เป็นผู้จำแนกธรรม ดังนี้.
พุทฺธํ ชีวิตํ ยาวนิพพานํ สรณํ คจฺฉามิ	ข้าพเจ้า ขอถึงพระพุทธเจ้าว่าเป็น สรณะตลอดชีวิต ตราบเท่าพระ นิพพาน
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี

พุกุโธ เม สรณั วร	พระพุทธเจ้าเป็นสรณะอันประเสริฐ ของข้าพเจ้า
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
โหตุ เม ชยมงฺคล	ขอชัยมงคลจงมีแก่ข้าพเจ้า
อตุตฺตมฺเณ วนฺเทหิ ปาปปํสุ วรุตฺตม	ข้าพเจ้าขอนมัสการพระบาทบงสุอัน สูงสุด ด้วยอวยวะอันสูงสุด
พุกุโธ โย ขลิโต โทโส	โทษอันใด อันข้าพเจ้าได้ผิดพลั้งไว้ ในพระพุทธเจ้า
พุกุโธ ขมตุ ตํ มม.	ขอพระพุทธเจ้าจงอดโทษนั้น ให้ ข้าพเจ้า
อฏฺฐจฺฉิกโก อริยปโถ ชนํ	อัฐจฉิกกัมคัค เป็นทางอันประเสริฐ ของชนทั้งหลาย
โมกฺขปฺปเวสาย อฺชฺช จ มคฺโค	เป็นทางอันตรงเพ้อันให้เข้าไปสู่ พระนิพพาน
ธมฺโม อโย สหฺตฺติโก ปณฺโติ	พระธรรมนี้ เป็นธรรมทำความสงบ ระงับอันประณีต
นียฺยานิโก ตํ ปณฺมามิ ธมฺม	เป็นนิยานิกรรม ข้าพเจ้าขอ นมัสการพระธรรมนั้น

เย จ ธมฺมา อตีตา จ	ก็พระธรรมทั้งหลายเหล่านี้ที่ล่วงไปแล้วด้วย
เย จ ธมฺมา อนาคตา	พระธรรมทั้งหลายเหล่านี้ ที่จะมีมาข้างหน้าด้วย
ปจฺจุปฺปนฺหา จ เย ธมฺมา	พระธรรมทั้งหลายเหล่านี้ ที่มีประจักษ์อยู่ ณ บัดนี้ด้วย
อหํ วนฺทามิ สพฺพทา.	ข้าพเจ้าขอนมัสการพระธรรมทั้งหลาย 3 พวกนั้น ในกาลทุกเมื่อ.
สุวากฺขาโต ภควตา ธมฺโม	พระธรรม อันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสดีแล้ว
สนฺทิฏฺฐิโก	เป็นของอันบุคคลพึงเห็นเอง
อกาลิโก	เป็นของอันไม่มีกาลเวลา
เอหิปสฺสิโก	เป็นของจะร้องเรียกผู้อื่นให้มาดูได้
โอปนยิโก	เป็นของอันบุคคลพึงน้อมเข้ามาใส่ใจ
ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญญูหิติ.	เป็นของอันวิญญูชนทั้งหลายพึงรู้เฉพาะตน ดังนี้.
ธมฺมํ ชีวิตํ ยาวนินฺพฺพานํ สรณํ คจฺฉามิ	ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรม ว่าเป็นที่พึงตลอดชีวิต ตราบเท่าพระนิพพาน
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี

ธมฺโม เม สรณํ วรํ	พระธรรม เป็นสรณะอันประเสริฐ ของข้าพเจ้า
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
โหตุ เม ชยมฺภคํ	ขอชัยมงคลจงมีแก่ข้าพเจ้า
อตุตฺตมฺภคเณ วนฺเทหํ ธมฺมมฺภจ ทฺวิธํ วรํ	ข้าพเจ้าขอนมัสการพระธรรม 2 ประเภท ด้วยอวยวະอันสูงสุด
ธมฺเม โย ขลิโต โทโส	โทษอันใด อันข้าพเจ้าได้ผิดพลั้งไว้ ในพระธรรม
ธมฺโม ขมตุ ตํ มมํ.	ขอพระธรรม จงอดโทษนั้นให้ ข้าพเจ้า
สงฺฆो วิสุทฺโธ วรทกฺขิณญโย	พระสงฆ์เป็นผู้หมดจด เป็น ทักขิณญบุคคลอันประเสริฐ
สหนฺติหฺนุทฺริโย สพฺพมฺลปฺปิโน	เป็นผู้มีอินทรีย์อันสงบ เป็นผู้ละเสียได้ ซึ่งมลทินทั้งปวง
คุณฺเหิเนเกหิ สมฺทีธิปฺตฺโต	เป็นผู้ถึงความสำเร็จด้วยคุณหลาย อย่าง
อนาสโว ตํ ปณฺมามิ สงฺฆํ	เป็นผู้หาอาสวะมิได้ ข้าพเจ้าขอ นมัสการพระสงฆ์นั้น

เย จ สงฺฆา อตีตา จ	ก็พระสงฆ์ทั้งหลายเหล่านี้ที่ล่วงไปแล้วด้วย
เย จ สงฺฆา อนาคตา	พระสงฆ์ทั้งหลายเหล่านี้ที่จะมีมาข้างหน้าด้วย
ปัจจุปปนฺหา จ เย สงฺฆา	พระสงฆ์ทั้งหลายเหล่านี้ ที่มีประจักษ์อยู่ ณ บัดนี้ด้วย
อหิ วนฺทามิ สพฺพทา.	ข้าพเจ้า ขอนมัสการพระสงฆ์ทั้งหลาย 3 พวกนั้น ในกาลทุกเมื่อ.
สุปฏิปฺปโน ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว
อุชฺฐปฏิปฺปโน ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติตรงแล้ว
ฌายปฏิปฺปโน ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติถูกแล้ว
สามิจิปฏิปฺปโน ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติชอบแล้ว
ยทิทํ	คือ
จตุตฺตาริ ปุริสยฺยคานิ	คู่แห่งบุรุษทั้งหลาย 4
อฏฺฐ ปุริสบุคคลา	บุรุษบุคคลทั้งหลาย 8

เอส ภควโต สาวกสงฺโฆ	นี่พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า
อาหุเนยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรสักการะที่เขานำมาบูชา
ปาหุเนยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรของต้อนรับ
ทกฺขิณเณยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรทักษิณาทาน
อญฺชลิกรณิโย	ท่านเป็นผู้ควรอัญชลีกรรม
อนุตฺตรํ ปุณฺณกฺเขตฺตํ โลกสฺสาดิ.	ท่านเป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาอื่นยิ่งกว่า ดังนี้.
สงฺฆํ ชีวิตํ ยาวนิพฺพานํ สรณํ คจฺฉามิ	ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์ว่าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต ตราบเท่าพระนิพพาน
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
สงฺโฆ เม สรณํ วรํ	พระสงฆ์ เป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
โหตุ เม ชยมฺภคํ	ขอชัยมงคลจงมีแก่ข้าพเจ้า
อฺตุตฺตมํเคน วนฺเทหํ สงฺฆมฺภจ ทุริตฺตํ	ข้าพเจ้าขอนมัสการพระสงฆ์ทั้ง 2 ผู้สูงสุด ด้วยอวยวະอันสูงสุด

สงฺฆะ โย ขลิตฺโต โทโส	โทษอันใด อันข้าพเจ้าได้ผิดพลั้งไว้ในพระสงฆ์
สงฺโฆ ขมตุ ตํ มมํ	ขอพระสงฆ์ จงอดโทษนั้นให้ข้าพเจ้า
อิจฺเจวมนจฺจนฺตณฺมสฺสเนยฺยํ นฺมสฺสสมาโน รตนตฺตยํ ยํ	ข้าพเจ้านมัสการอยู่ซึ่งพระรัตนตรัยใด อันบุคคลควรนมัสการ โดยส่วนนี้ยังอย่างนี้ ด้วยประการฉะนี้
ปฏฺญาภิสนฺทํ วิปฺลํ อลตฺถํ	ได้แล้วซึ่งห้วงบุญอันไพศาล
ตสฺสสาณฺหาเวณ หตฺตุนฺตราโย	ด้วยอาณภาพแห่งพระรัตนตรัยนั้น จึงเป็นผู้ขจัดอันตรายเสียเถิด

บอกวัด

อุกาส โย ปน ภิกขุ ?	ข้าจะขอโอกาส ก็ภิกษุผู้ใด
ธมฺมานุธมฺมปฏิปนฺโน วิหริติ	เป็นผู้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมอยู่
สามีจิปฏิปนฺโน อหุธมฺมจารี	เป็นผู้ปฏิบัติชอบ เป็นผู้ประพฤติตามธรรมเป็นปกติ
โส ตถาคตํ สกฺกโรติ ครุฑโรติ มาเนติ ปุเชติ	ผู้นั้น ชื่อย่อมทำสักการะ ทำความเคารพ นับถือ บูชาซึ่งพระตถาคตเจ้า
ปรมา ย ปุชย ปฏิปตฺติปุชย.	ด้วยปฏิบัติบูชา อันเป็นบูชาอย่างยิ่ง
สพฺพปาปสฺส อกรณํ	ความไม่ทำบาปทั้งปวง
กุสฺสสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส	ความบำเพ็ญกุศลให้ถึงพร้อม
สจิตฺตปริโยทปนํ	ความทำจิตของตนให้ผ่องแผ้ว
เอตํ พุทฺธาน สาสนํ	นี้ เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย
ขนฺตี ปรมํ ตโป ตีติกฺขา	ความอดทน คือความทนทาน เป็นตปะอย่างยิ่ง
นิพฺพานํ ปรมํ วทนฺติ พุทฺธา	ท่านผู้รู้ทั้งหลาย ย่อมกล่าวพระนิพพานว่าเป็นเยี่ยม
น หิ ปพฺพชิตो ปฺรुพฺพชาติ สมฺโณ โหติ ปรี วิหเรยฺยนฺโต	บรรพชิตผู้ฆ่าสัตว์อื่นเบียดเบียนสัตว์อื่น ไม่ชื่อว่าสมณะเลย

อนุภาโท อนุพมาโต	ความไม่เข้าไปว่าร้ายกันด้วย ความไม่เข้าไปล้างผลาญกันด้วย
ปาฏิโมกฺเข จ สํวโร	ความสำรวมในพระปาฏิโมกข์ด้วย
มตฺตถญฺจ จ ภตฺตสฺมิ	ความเป็นผู้รู้ประมาณในภัตตาหารด้วย
ปนฺตถจ สยนาสนํ	ที่นอนที่นั่งอันสงัดด้วย
อธิจิตฺเต จ อาโยโค	ประกอบความเพียรในอธิจิตด้วย
เอตํ พุทฺธาน สาสนํ.	นี้ เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า ทั้งหลาย
สึลลสมาธิคุณานํ ขนฺตี ปธานการณํ	ความอดทนเป็นเหตุเป็นที่ตั้งแห่งคุณ คือศีลสมาธิทั้งหลาย
สพฺเพปิ กุสลา ธมฺมา ขนฺตยาเยว วฑฺฒนฺติ เต	กุศลธรรมทั้งหลาย แม้ทั้งสิ้นนั้น ย่อมเจริญด้วยความอดทนแท้
เกวลานปี ปาปานํ ขนฺตี มฺลํ นิทฺทติ	ความอดทน ย่อมตัดเสียได้ซึ่ง รากเง่าแห่งความชั่วทั้งหลาย แม้ ทั้งสิ้น
ครทฺลหาทินํ มฺลํ ขนฺติ ขนฺติโก	ผู้อดทน ชื่อว่าย่อมขุดเสียได้ซึ่ง รากเง่าแห่งหายนะเหตุทั้งหลาย มีการติเตียนกัน และการทะเลาะกัน เป็นต้น

ขนฺตี ธีรสุส ลุงกาโร	ความอดทนเป็นเครื่องประดับของ นักปราชญ์
ขนฺตี ตโป ตปสฺสีโน	ความอดทนเป็นตบะของผู้มีตบะ
ขนฺตี พลํ ว ยตินํ	ความอดทนเป็นกำลังของผู้บำเพ็ญ พรตทั้งหลาย
ขนฺตี หิตสุขาวหา	ความอดทนนำประโยชน์และ ความสุขมาให้
ขนฺติโก เมตตฺวา ลาภี ยสฺสฺสี สุขฺสีลา	ผู้อดทน ชื่อว่าเป็นผู้มีมิตร เป็นผู้มี ลาภ เป็นผู้มียศ เป็นผู้มีความสุข เป็นปกติ
ปิโย เทวมนุสฺसानํ มนาโป โหติ ขนฺติโก	ผู้อดทน ชื่อว่าย่อมเป็นที่รักเป็นที่ เจริญใจของเทวดา และมนุษย์ ทั้งหลาย
อตุตฺโทปิ ปเรสฺสจ อตุถาวโห ว ขนฺติโก	ผู้อดทน ชื่อว่าเป็นผู้นำประโยชน์มา ให้แก่ตน และแก่ชนเหล่าอื่นอีกด้วย
สคฺคโมกฺขคมํ มคฺคํ อารุโฬห โหติ ขนฺติโก	ผู้อดทน ชื่อว่าย่อมเป็นผู้ย่างขึ้นสู่ หนทาง เป็นที่ไปสวรรค์และพระ นิพพาน
สตุฏฺโณ วจโนวาทํ กโรติเยว ขนฺติโก	ผู้อดทน ชื่อว่าย่อมทำตามวจโนวาท ของพระศาสดาที่เดียว

ปรมา ย จ ปุชาย ชิน ปุเชติ ขนฺติโก.	ผู้ดทน ชื่อว่าย่อมบูชาสมเด็จพระ ชินเจ้าด้วยการบูชาอย่างยิ่ง.
ทูลลภณจ มนุสฺสตุตฺ	ความเป็นมนุษย์ก็หาได้ยาก
พุทฺธบุปฺปาโท จ ทูลลโก	ความเกิดขึ้นแห่งพระพุทธเจ้า ก็หา ได้ยาก
ทูลลภา ขณสมฺปตฺติ	ความถึงพร้อมด้วยขณะสมัย ก็หา ได้ยาก
สทฺธมฺโม ปรมทูลลโก	ธรรมของสัตบุรุษ หาได้ยากอย่างยิ่ง
สุโข พุทฺธานมฺบุปฺปาโท	ความเกิดขึ้น แห่งพระพุทธเจ้า ทั้งหลาย ให้เกิดสุข
สุขา สทฺธมฺมเทสนา	การแสดงสัทธรรม ให้เกิดสุข
สุขา สงฺฆสฺส สามคฺคี	ความพร้อมเพรียงของหมู่ ให้เกิดสุข
สมคฺคานํ ตโป สุโข	ความเพียรของผู้พร้อมเพรียงกัน ให้ เกิดสุข
สุโข วิเวโก ตฺถุจฺจสฺส สุตฺตมฺมสฺส ปสฺสโต	ความสงบของผู้ยินดี มีธรรมปรากฏ แล้ว เห็นอยู่ ให้เกิดสุข
อพฺยาปชฺฌํ สุขํ โลเก ปาณฺญเตสฺส สยณฺโม	ความไม่เบียดเบียน คือความสำรวม ในสัตว์ทั้งหลาย เป็นสุขในโลก

สุชา วิจารณ์ โลเก กามาน์ สมตักโกโม	ความปราศจากกำหนด คือความ ล่วงกามทั้งหลายในโลกเสียได้เป็นสุข
อสมิมานสฺส วินโย	ความนำอสมิมานะให้หมดได้
เอตํ เว ปรมํ สุขํ.	ข้อนี้แล เป็นสุขอย่างยิ่ง.
กิจฺโณ มนุสฺสปรภิกฺขุลาโก	ความกลับได้อัตภาพเป็นมนุษย์ เป็นการยาก
กิจฺณํ มจฺจาน ชีวิตํ	ความเป็นอยู่ของสัตว์ทั้งหลายอัน สัตว์ได้โดยยาก
กิจฺณํ สทฺธมฺมสฺสวณํ	การที่ได้ฟังพระสัทธรรม เป็นการยาก
กิจฺโณ พุทฺธานมฺบุปฺปาโท.	ความเกิดขึ้น แห่งพระพุทธรเจ้า ทั้งหลายเป็นการยาก.
อปฺปมาโท อมตํ ปทํ	ความไม่ประมาท เป็นทางไม่ตาย
ปมาโท มจฺจุโน ปทํ	ความประมาท เป็นทางแห่งความตาย
อปฺปมตฺตา น มียฺยฺยนฺตํ	ชนผู้ไม่ประมาทแล้วทั้งหลาย ชื่อว่า ย่อมไม่ตาย
เย ปมตฺตา ยถา มตา	ผู้ซึ่งประมาทแล้ว ก็เหมือนคนตายแล้ว
เอตํ วิเสสโต ญตฺวา อปฺปมาทมฺหิ ปณฺทิตา	บัณฑิตทั้งหลาย ทราบความข้อนั้น โดยแยกกันแล้ว ตั้งอยู่ในความไม่ ประมาท

อุปปมาเท ปโมทนต์	ย่อมบันเทิงในความไม่ประมาท
อริยาน์ โคจร รัต	ยินดีแล้วในธรรมเป็นโคจรของพระ อริยเจ้าทั้งหลาย
เต ฌายีโน สาดติกา หิจจํ ทฬหปรกฏมา ผุสฺสนติ อีรา นีพฺพานํ โยคกฺขเมมฺ อนุตฺตโร	บัณฑิตผู้เป็นนักปราชญ์เหล่านั้น มีความ เพ่งเพียรติดต่อกัน มีความ บากบั่นมันเป็นนิจ ย่อมถูกต้องพระ นิพพานอันเกษมจากโยคะ หาธรรม อื่นยิ่งกว่ามิได้
สตฺถุโน สทฺธมฺมํ สุตฺวา สทฺพสฺสมี ชินสาสเน	บุคคลใด ได้สดับพระสัทธรรมของ พระศาสดา ในพระศาสนาของ สมเด็จพระชินเจ้าทั้งปวง
กปฺปานิ สดสฺสสุสานิ ทฺถุคฺคิ โส น คจฺจติ.	บุคคลนั้น ย่อมไม่ไปสู่ทุกคติ ตลอด แสนกัลป์.
ปฺพุพฺเพห ปิณฺทปาตญจ	เวลาเข้าเสด็จบิณฑบาตอย่าง 1
สายณฺเห ธมฺมเทสนํ	เวลาเฝ้าทรงแสดงธรรมอย่าง 1
ปโทเส ภิกฺขุโิวาทํ	เวลาย่ำค่ำ ประทานโอวาทแก่ภิกษุ อย่าง 1
อทฺตมรตฺเต เทวปญฺหนํ	เวลาเที่ยงคืน ทรงพยากรณ์ปัญหา แก่เทวดาอย่าง 1

ปจจุเสว คเต กาเล ภพพากพเพ วิโลกนั	เวลาย่ำรุ่ง ทอดพระเนตรดูสัตว์โลก ผู้ควรจะตรัสรู้และไม่ควรอย่าง 1
เอเต ปญจวิธ กิจเจ วิโสธติ มุนิปุณฺคโวติ.	พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นพระมุนี ประเสริฐ ย่อมทำกิจ 5 ประการ เหล่านี้ให้หมดจด ดังนี้แล.
กุกกุฏเถ คพฺภาวโส จ	อนึ่ง พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จสู่ พระกรรมในปรีระกา
โสณเ จฺจฺจฺนิกขมิ	ประสูติจากพระคัพโภทรในปีจอ
อุสสเก ราชสมฺปตติ	เสวยราชสมบัติในปีฉลู
สเส ปพฺพชิตฺโต ชินो	สมเด็จพระชินเจ้า ออกทรงผนวชใน ปีเถาะ
กุกกุฏเถ สพฺพพญฺญ พุทฺโธ	พระสัพพัญญูตรัสรู้ในปีระกา
ตตฺถ จกฺกํ ปวตฺตยิ	ทรงประกาศพระธรรมจักร ให้ เป็นไปในปีนั้น
นิพฺพานคฺคณํ สเป	เสด็จเข้าสู่พระนิพพานในปีมะเส็ง
สทสฺสํ ปญฺจ มฺหิเก	พระพุทธศาสนา จะครบ 5 พันปีถ้วน ในปีชวด
โอกฺกนฺโต จ ครวารสฺมึ	อนึ่ง สมเด็จพระชินศาสดา เสด็จสู่ พระกรรมในวันพฤหัสบดี

สุกรวาระ จ นิกขมิ	ประสูติในวันศุกร์
สมพุทโธ พุทธาวาสุมิ	ตรัสรู้ในวันพุธ
องคาเร ปรีนิพพุโต	ปรีนิพพานในวันอังคาร
อาสาฬหปุณณโมกฺกนโต	เสด็จลงสู่พระคัพโกทรในวันเพ็ญ เดือนอาสาฬหมาส (เดือน 8)
วิสาขเยว นิกขมิ	ประสูติในวันเพ็ญเดือนวิสาขมาส
วิสาขปุณณมีสมพุทโธ	ตรัสรู้ในวันเพ็ญเดือนวิสาขมาส (เดือน 6)
วิสาขะ ปรีนิพพุโต.	ปรีนิพพานในวันเพ็ญเดือนวิสาขมาส.
นิพพุเต โลกนาถมฺหิ สมพุทฺธะ อคฺคปคฺคเล	เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็น อัครบุคคฺล ผู้เป็นนาถะแห่งโลก ปรีนิพพานแล้ว
ปฎิมา โพธิรุกขา จ	พระปฏิมา 1 โพธิพฤกษ์ 1
ญปา จ ชินธาตุโย	พระสถูป 1 พระธาตุแห่งพระชินเจ้า 1
จตุราสัตติสหสฺส- ธมฺมกฺขนฺธา สุเทสิตา	พระธรรม 8 หมื่น 4 พัน พระ ธรรมชั้นที่พระองค์ทรงแสดง ดีแล้ว 1

อคคปฺวตฺตณฺฏจาเน จปีตา โหนฺติ ปาณินฺ.	เป็นของอันท่านตั้งไว้ในฐานะอัน เป็นไปเพื่อความเป็นบุญเขตอันเลิศ ของสัตว์ทั้งหลาย.
มุสิโก อฺสโก พุคฺโข	ชวด 1 ฉลุ 1 ขาล 1
สโส นาโค จ สปฺปโก	เถาะ 1 มะโรง 1 มะเส็ง 1
อสฺเสพโก กปิ เจว	มะเมีย 1 มะแม 1 วอก 1
กุกฺกุโฏ โสณฺสูกโร	ระกา 1 จอ 1 กุน 1
จิตฺตวิสาขเชฏฺฐเจ จ	จิตฺตมาส 1 วิสาขมาส 1 เชฏฺฐมาส 1
อาสาเพฺห สาวณฺ เตตา	อาสาฬหมาส 1 สาวณฺมาส 1
โปฏฺฐปเท อสฺสยฺเช	โปฏฺฐปทมาส 1 อสฺสยฺชมาส 1
กตฺติเก มิคฺสิเร เตตา	กตฺติกมาส 1 มิคฺสิรมาส 1
ปฺลสฺเส มาเม ผคฺคุณฺ จ	ปฺลสฺสมาส 1 มาฆมาส 1 ผคฺคุณฺมาส 1
โลกํ ปาเลฺหฺติ ฐมฺมตา.	เป็นธรรมดาเลี้ยงโลก.
รวิ จนฺโท จ ภูมฺโม จ	วันอาทิตย์ 1 วันจันทร์ 1 วันอังคาร 1
วฺโร จ คุรุณา สห	วันพุธ 1 วันพฤหัสบดี 1
สุโกฺร โสโรติเม สตฺต คหา วาราภิธานิยา.	วันศุกร์ 1 วันเสาร์ 1 รวมพระ เคราะห์ทั้ง 7 เหล่านี้ เป็นชื่อแห่งวัน.

อัสสยุโซ ภรณัตถิ	ดาวฤกษ์ชื่ออัสสยุชะ 1 ชื่อภรณิ 1
สกตติกา โรหิณี เจว	ชื่อกัตติกา 1 ชื่อโรหิณี 1
มิกสิรมททา จ ปุณพพสุ	ชื่อมิกสิระ 1 ชื่ออัททา 1 ชื่อปุณพพสุ 1
มุสฺโส จาสิเลสาปิ	ชื่อมุสสะ 1 ชื่ออสิเลสะ 1
มฆา จ ผัคคุณิ เทว จ	ชื่อมฆะ 1 ชื่อผัคคุณิทั้ง 2 (คือ ปุพพผัคคุณิ 1 อุตตรผัคคุณิ 1)
หตุโก จิตฺตา จ สาดิปี	ชื่อหัตตะ 1 ชื่อจิตตะ 1 ชื่อสาดิ 1
วิสาขานุรธา เขมฺฐา	ชื่อวิสาชะ 1 ชื่ออนุรธะ 1 ชื่อ เขมฐะ 1
มูลาสาพฺหา ทเว ตถา	ชื่อมูละ 1 ชื่ออาสาพหะทั้ง 2 (คือ ปุพพาสาพหะ 1 อุตตราสาพหะ 1)
สาวโณ จ ธนิฏฺฐา จ	ชื่อสาวณะ 1 ชื่อธนิฏฐะ 1
สตภิสโซ ปุพฺพุตฺตรภทฺทปทา	ชื่อสตภิสชะ 1 ชื่อภัททปะทั้ง 2 (คือ ปุพพภัททปะ 1 อุตตรภัททปะ 1)
เรวตฺยปีติ กมโต สตฺตาริกวีสนกฺขตฺตา	ชื่อเรวติ 1 รวมเป็นดาว 27 ฤกษ์ โดยลำดับ.

อิติ สมมาสมพุทฺเณ เทสิตํ โสภามํ จิตฺเต จเปตฺวา สมมาสมพุทฺเณ วุตฺตปกาเรน ปฏฺิปปตฺติปฺปาย ปุชฺฌํ กโรหนฺเตน โลกิยโลกุตฺตรสมปตฺติสิทฺธํ กาตพฺทํ อุภาส อารานํ กโรมิ.	บุคคลตั้งโอวาทที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงแล้ว ไว้ในจิต แล้วทำการ บูชาด้วยปฏิบัติบูชาตามประการที่ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสดีแล้ว พึงกระทำความสำเร็จ สมบัติ อัน เป็นโลกิยะและโลกุตระ ข้าพเจ้าขอ โอกาสเชื้อเชิญไว้ด้วยประการอย่างนี้.
อุภาส สิริสกุญฺณนิสพฺพญญ- พฺพุตฺสส พลวปจฺจุสสมเย กฺกุสินาราย ยมกศาลานมนฺตเร อมฺมุหิ สปปสํวจฺจเร คิมฺห- อุตฺมุหิ วิสาขมาเส สุกกปฺกฺเข ปณฺณรสมิยา ติถิยํ กุมฺมวारे กฺกุมฺมยาเม อนฺนราธนฺกฺขตฺต- ทิวเส ปรีนิพฺพานํ อโหสิ อนฺนปาทิสเสสา นิพฺพานธาดุโย	ข้าพเจ้าขอโอกาสสมเด็จพระศรี ศากยมนีสรราชเพ็ชรพันธุ์พุทธเจ้า ได้เสด็จปรินิพพานแล้ว ด้วยอนุปาทิสเสนิพพานธาตุ ที่ ระหว่างไม้รังคู่ ใกล้เมืองกุกสินารา เวลาใกล้รุ่งในวันแห่งดาวนักษัตรฤกษ์ ชื่ออนฺนราธะ ในกุ่มมยาม ตรงกับวัน อังคาร ตีถีเพ็ญข้างขึ้นเดือน 6 คิมฺหฤตฺถุ ปีมะเส็งโน้น.

ส่วนที่ 2

พระปริตร เจ็ดตำนาน & สิบสองตำนาน

เชิญชุมนุมเทวดา

สัมพุทเธ

บทชัตตำนาน

รัตนสูตร

ขันธปริตร

โมรปริตร

ธัคคสูตร

อาฏานาฏิยปริตร (12 ตำนาน)

โพชฌังคปริตร

ขยปริตร (12 ตำนาน)

สุขาภิยาจนคาถา

นมัสการ & สรรณคมณ

นโมการัญญกคาถา

มงคลสูตร

กรณียเมตตสูตร

ฉัททันตปริตร (12 ตำนาน)

วิภูฏกปริตร (12 ตำนาน)

อาฏานาฏิยปริตร

อังกุลิมาลปริตร

อภยปริตร (12 ตำนาน)

รัตนัตตยปภาวาทิยาจนคาถา

มงคลจักรวาฬ

เจ็ดตำนาน & สิบสองตำนาน

เชิญชุมนุมเทวดา

สรขุขั สเสนห์ สพนุรุ นรินท์
 ปริตตานุกาโว สทา รกขตุติ
 ผริตวาน เมตตุต สเมตตุตา
 ภทนต์ตา
 อวิภูชิตตจิตตุตา ปริตตุต ภณนตุ

ท่านผู้เจริญทั้งหลาย ผู้มีเมตตา จงแผ่
 ไมตรีจิต ด้วยคิดว่า ขออานุภาพ
 พระปริต จงรักษาพระราชผู้เป็น
 เจ้าแห่งนครน พร้อมด้วยราชสมบัติ
 พร้อมด้วยพระราชวงศ์ พร้อมด้วย
 เสนามาตย์ แล้วอย่ามีจิตฟุ้งซ่าน
 ตั้งใจสวดพระปริต

(สมนุตตา จุกวาทเพสุ
 อตุรราชจนตุ เทวดา

เทพดาในรอบจักรวาททั้งหลาย
 จงมาประชุมกันในสถานที่นี้

สทุธมม มุนิราชสุส
 สุนนตุ สคคโมกขทำ.)

จงฟังซึ่งสัทธรรม อันให้สรวรรค์และ
 นิพพาน ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
 ผู้เป็นเจ้าแห่งมุนี.

สคเค กาเม จ รูป
 คิริสิขรตญู จนตลิกุเข วิมาเน
 ที่เป รฎุเจ จ คาเม
 ตรวนคคเน เคหวตตุมุหิ
 เขตเต

ขอเชิญเหล่าเทพเจ้า ซึ่งสถิตอยู่ใน
 สวรรค์ ชั้นกามภพก็ดี รูปภพก็ดี
 และภุมมเทวดาซึ่งสถิตอยู่ในวิมาน
 หรือยอดภูเขา และหุบผา ใน
 อากาศ ในเกาะ ในแวนแคว้น ใน

ภุมมา จายนตุ เทวา ชลลวิสเม ยกุขคนุรพพนาคา ติฏฐนุตา สนฺติเก ยํ มุณีวรวจํ สาธโว เม สุนนตุ	บ้าน ในต้นพฤกษา และป่าช้ฎ ในเรือนและในไร่นาก็ดี และยักษ คนธรรพ์นาค ซึ่งสถิตอยู่ในน้ำ บนบก และที่อันไม่เรียบราบก็ดี อันอยู่ในที่ใกล้เคียง จงมาประชุม พร้อมกันในที่นี้ คำใดเป็นของพระ มุณี ท่านสาธุชนทั้งหลาย จงสดับ คำข้าพเจ้านั้น
ธมฺมสุสฺวนกาโล อโยมุกทนฺตา	ดูก่อนท่านผู้เจริญทั้งหลาย กาลนี้ เป็นกาลฟังธรรม
ธมฺมสุสฺวนกาโล อโยมุกทนฺตา	ดูก่อนท่านผู้เจริญทั้งหลาย กาลนี้ เป็นกาลฟังธรรม
ธมฺมสุสฺวนกาโล อโยมุกทนฺตา	ดูก่อนท่านผู้เจริญทั้งหลาย กาลนี้ เป็นกาลฟังธรรม

หมายเหตุ : บทเชิญชุมนุมเทวดานี้เป็นของ 12 ตำนาน ของ 7 ตำนานจะไม่มี
ย่อหน้าที่เป็นตัวอักษรสีน้ำเงิน “สมนฺตา -- สคฺคโมกฺขทํ.”

นมัสการ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.	ขอนอบน้อม แต่พระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น.
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.	ขอนอบน้อม แต่พระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น.
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.	ขอนอบน้อม แต่พระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น.

สรณคมน์

พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ	ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธ ว่าเป็นที่ระลึก
ธมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ	ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรม ว่าเป็นที่ระลึก
สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ	ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์ ว่าเป็นที่ระลึก
ทฺถติยมฺปิ พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ	แม้วาระที่ 2 ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธ ว่าเป็นที่ระลึก
ทฺถติยมฺปิ ธมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ	แม้วาระที่ 2 ข้าพเจ้าขอถึงพระ ธรรม ว่าเป็นที่ระลึก
ทฺถติยมฺปิ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ	แม้วาระที่ 2 ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์ ว่าเป็นที่ระลึก

ตติยมฺปิ พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ	แม้วาระที่ 3 ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธรูปว่าเป็นที่ระลึก
ตติยมฺปิ ธมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ	แม้วาระที่ 3 ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรมว่าเป็นที่ระลึก
ตติยมฺปิ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ	แม้วาระที่ 3 ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์ว่าเป็นที่ระลึก

สัมพุทฺธะ

สมพุทฺธะ อภฺยวีสญฺญ ทฺวาทสญฺญ สหสฺสเก ปญฺจสตสหสฺसानิ นมามิ สิริสา อหํ	ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระสัมพุทธรูปเจ้าทั้งหลาย 5 แสน 1 หมื่น 2 พัน 28 พระองค์ ด้วยเศียรเกล้า
เตสํ ธมฺมญฺจ สงฺฆญฺจ อาทเรณ นมามิหํ	ข้าพเจ้า ขอนอบน้อม พระธรรมด้วยพระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธรูปเจ้านั้น โดยเคารพ
หมการานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งการกระทำความ นอบน้อม
หนุตฺวา สพุเพ อุปทุทฺเว	จงจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งปวง
อเนกา อนฺตรายาปิ	แม้อันตรรายทั้งหลาย เป็นอเนก

วินสฺสนฺตุ อเสสโต.	จงพินาศไป โดยไม่เหลือ.
สมพุทฺธะ ปญฺจบญฺญาสญฺจ จตุวิสตฺติสหสฺสเก ทสสตสหสฺसानิ นหมามิ สิริสา อหํ	ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้า ทั้งหลาย 1 ล้าน 2 หมื่น 4 พัน 55 พระองค์ ด้วยเศียรเกล้า
เตสํ ธมฺมญฺจ สงฺฆญฺจ อาทเรน นหมามิหํ	ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธเจ้า เหล่านั้น โดยเคารพ
นมการานุกาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งการกระทำความ นอบน้อม
หนุตฺวา สพุเพ อุปทฺทเว	จงขจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งปวง
อเนกา อนฺตรายาปิ	แม้อันตรรายทั้งหลาย เป็นอเนก
วินสฺสนฺตุ อเสสโต.	จงพินาศไป โดยไม่เหลือ.
สมพุทฺธะ หนุตฺตรสฺเต อฏฺฐจจตุตาฬีสสหสฺสเก วิสตฺติสสตสหสฺसानิ นหมามิ สิริสา อหํ	ข้าพเจ้าขอนอบน้อม พระสัมพุทธเจ้า ทั้งหลาย 2 ล้าน 4 หมื่น 8 พัน 109 พระองค์ ด้วยเศียรเกล้า
เตสํ ธมฺมญฺจ สงฺฆญฺจ อาทเรน นหมามิหํ	ข้าพเจ้า ขอนอบน้อม พระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธเจ้า เหล่านั้น โดยเคารพ

หมการานุกาเวน	ด้วยอานุกาพ แห่งการกระทำความ นอบน้อม
หนตุวา สพเพ อุปทุทเว	จงขจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งปวง
อเนกา อนฺตรายาปี	แม้อันตรรายทั้งหลาย เป็นอเนก
วินสฺสนตุ อเสสโต.	จงพินาศไป โดยไม่เหลือ.

นโมการัญญูกคาถา

นโม อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส มहेสิโน	ขอนอบน้อม แต่พระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้แสวงหา ซึ่งประโยชน์อันใหญ่
นโม อุตฺตมธมฺมสฺส	ขอนอบน้อม แต่พระธรรมอันสูงสุด
สฺวากฺขาตสฺสเว เตนิธ	ในพระศาสนานี้ ที่พระองค์ตรัสดี แล้ว
นโม มหาสงฺฆมฺมสฺส	ขอนอบน้อม แต่พระสงฆ์หมู่ใหญ่
วิสฺสุทฺธสฺสทิกฺขิโน	ผู้มีศีลและทักขิอันหมดจด
นโม โอมาทฺยารทฺธสฺส รตนตฺตยสฺส สาธุกั	การนอบน้อม แต่พระรัตนตรัยที่ ปรารภแล้วว่าโอม (คือ อ. อุ. ม.) ดังนี้ ให้สำเร็จประโยชน์

นโม โอมกาติตตส ตสส วตถุตตยสสปี	ขอนอบน้อม แม้แต่หมวดวัตถุ 3 อันล่วงพ้นโทษต่ำช้านั้น
นโมการปภาเวน	ด้วยความประกาศ การกระทำ ความนอบน้อม
วิคจจนตุ อุปททวา	อุปัทวะทั้งหลาย จงปราศจากไป
นโมการานุกาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งการทำความ นอบน้อม
สวตถิ โหตุ สพพทา	ขอความสวัสดิ์จึงมีทุกเมื่อ
นโมการสสุ เตเชน	ด้วยเดช แห่งการทำความ นอบน้อม
วิริมฺหิ โหมิ เตชวา.	เราจึงเป็นผู้มีเดช ในมงคลพิธีเกิด.

บทחדตำนาน

เย สหฺตา สหฺตจิตฺตา ติสรณสรณา เอตฺถ โลกนฺตเร วา ภุมฺมาภุมฺมา จ เทวา	เทพเจ้าเหล่าใด เป็นภุมมเทวดา และมีใช้ภุมมเทวดาก็ดี ผู้มีจิตอัน ระงับ มีพระไตรรัตน์เป็นที่พึ่งที่ระลึก ซึ่งอยู่ในโลกนี้หรือในโลกอื่น
---	---

คุณคณคณพยาวภา สพพกาลั	ผู้ชวนขวายในการถือเอาซึ่งหมู่แห่ง คุณตลอดกาลทั้งปวง
เอเต อายนตุ เทวา	ขอเทพเจ้าเหล่านั้นจงมา
วรกนภมเย เมรุราเช วสนโต	อนึ่ง ขอเทพเจ้าผู้สถิตอยู่ ณ ภูเขา เมรุราชแล้วด้วยทองอันประเสริฐ จงมาด้วย
สนโต สนโต สเหตุ มุนีวรวจน์ โสตุมคัค สมคัค	ขอเทพเจ้าเหล่าสัตบุรุษ จงมาสู่ สถานที่สมาคม เพื่อฟังคำของพระ มุนี พร้อมทั้งเหตุ
สพเพสุ จกุกวาเพสุ ยกุขา เทวา จ พุรหุมนุ	เหล่ายักษ์ เทพเจ้า และพรหมใน จักรวาลทั้งหมด จงมาด้วย
ยัม อมฺเหหิ กตํ ปุณฺณํ สพพสมปตฺติสาธกั	บุญอันใด ให้สำเร็จสมบัติทั้งปวง อันเรากระทำแล้ว
สพเพ ตัม อนุโมทิตฺวา สมคฺคา สาสเน รตา	ขอเหล่าเทพเจ้าทั้งสิ้น จงอนุโมทนา ซึ่งบุญอันนั้น แล้วพร้อมเพรียงกัน ยินดีในพระศาสนา
ปมาทรหิตา โหนตุ	เป็นผู้ปราศจากความประมาท
อารกฺขาสุ วิเสสโต สาสนสฺส จ โลกสฺส	ในอันรักษาพระศาสนาและโลกโดย พิเศษ

วทุตี ภวตุ สพุพพา	ขอความเจริญ จงมีทุกเมื่อ
สาสนมปิ จ โลกญจ เทวา รกขนตุ สพุพพา	ขอเทพเจ้าทั้งหลาย จงรักษาแม่ซึ่ง พระศาสนา และโลกในกาลทุกเมื่อ
สทุธี โหนตุ สุชี สพุเพ ปวิราเรหิ อตตโน	ขอสรรพสัตว์ พร้อมด้วยเหล่า บริวารของตน จงเป็นผู้มีสุขสำราญ
อนินมา สุมนา โหนตุ	จงเป็นผู้ไม่มีทุกข์ สบายใจ
สห สพุเพหิ ฌาติภิ.	พร้อมด้วยญาติทั้งปวง.

เริ่มมงคลสูตร

ยญจ ทวาทส วสุสาณิ จินตยิสฺส สเทวกา	ก็มนุษย์ทั้งหลาย พร้อมทั้งเทพดา คิดหามงคลอันใด ลึ้น 12 ปี
จิรสฺสํ จินตยนฺตาปิ เนว ชานิสฺส มงคลํ จกฺกวาฬสฺสหสฺเสสฺสุ ทสฺสุ เยน ตตฺตกํ กาลํ โกลาฬํ ชาตํ ยาว พุรฺหมนิเวสนา	มนุษย์และเทพดาเหล่านั้นในหมื่น จักรวาล แม้เมื่อคิดหาช้านานก็ไม่รู้ ซึ่งมงคลอันนั้น ด้วยกาลมีประมาณ เท่าใด โกลาฬก็เกิดตลอดถึงที่อยู่ แห่งพรหม ลึ้นกาลมีประมาณ เท่านั้น
ยํ โลกนาถิ เทเสสิ	สมเด็จพระโลกนาถ ได้เทศนามงคล อันใด

สรรพปาปวินาสน์	เครื่องยังลามกทั้งปวงให้ฉิบหายไป
ยัม สุตฺวา สพฺพทุกฺเขหิ มฺจุจฺจุตาสงฺขียา นรา	นรชนทั้งหลายนับไม่ถ้วน ได้ฟัง มงคลอันใดแล้ว พ้นจากทุกข์ทั้งปวง
เอวมาทิกฺกุณฺเฒ์ มฺจุคฺคณฺตมฺภณาม เท.	เราจงกล่าวมงคลอันนั้น อัน ประกอบด้วยคุณ มีอย่างนี้เป็นต้น เทอญ.

มงคลสูตร	
เอวมฺเม สุตัม	อันข้าพเจ้า (คือ พระอานนทเถระ) ได้สดับมาแล้วอย่างนี้
เอกัม สมยัม ภควา	สมัยหนึ่ง สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า
สาวตฺถึยัม วิหฺรติ เชตฺวนเ อนาถปิณฺฑิกสุส อารามเ	เสด็จประทับอยู่ ที่เชตวันวิหาร อารามของอนาถปิณฑิกเศรษฐี ใกล้เมืองสาวัตถี
อถ โข อญฺญตฺรา เทวตา	ครั้งนั้นแลเทพดาองค์ใดองค์หนึ่ง
อภิกฺกนฺตตาย รตฺติยา อภิกฺกนฺตวณฺณา	ครั้นเมื่อราตรีปฐมยามล่วงไปแล้ว มีรัศมีอันงามยิ่งนัก
เกวลกปฺปิ เชตฺวนํ โอภาเสตฺวา	ยังเชตวันทั้งสิ้นให้สว่าง

เยน ภควา เตหุปสงุมิ	พระผู้มีพระภาคเจ้า เสด็จประทับอยู่ โดยที่ใด ก็เข้าไปเฝ้าโดยที่นั้น
อุปสงุมิตวา ภควนตัม อภิวาเทตวา	ครั้นเข้าไปเฝ้าแล้ว จึงถวายอภิวาท พระผู้มีพระภาคเจ้าแล้ว
เอกมหนตัม อฏฐาสิ	ได้ยืนอยู่ ในท่ามกลางส่วนข้างหนึ่ง
เอกมหนตัม จิตา โข सा เทวता	ครั้นเทพดานั้น ยืนในที่สมควรส่วน ข้างหนึ่งแล้วแล
ภควนตัม คากาย อชฺฌภาสิ	ได้ทูลพระผู้มีพระภาคเจ้า ด้วยคาถา ว่า
พหุ เทวา มนุสฺสา จ	หมู่เทวดาและมนุษย์เป็นอันมาก
มङฺคลานิ อจินตยุํ อากุขมานา โสตุถานํ	ผู้หวังความสุขสวัสดิ์ ได้คิดหามงคล ทั้งหลาย
พुरुहि มङฺคลมุตฺตมํ	ขอพระองค์จงเทศนา มงคลอัน สูงสุด.
	(สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า)
อเสวนา จ พาลานํ	ความไม่คบชนพาลทั้งหลาย 1
ปณฺฑิตานญจ เสวนา	ความคบบัณฑิตทั้งหลาย 1
ปฺปชา จ ปฺปชฺฌีนานํ	ความบูชาชนควรบูชาทั้งหลาย 1
เอตมมङฺคลมุตฺตมํ	ข้อนี้เป็นมงคลอันสูงสุด.

ปฏิรูปเทศวาโส จ	ความอยู่ในประเทศอันสมควร 1
บุพเพ จ กตปญฺชตา	ความเป็นผู้มีบุญ อันทำแล้วในกาล ก่อน 1
อตฺตสมฺมาปณฺธิ จ	ความตั้งตนไว้ชอบ 1
เอตมฺมํจลฺมุตฺตมํ	ข้อนี้เป็นมงคลอันสูงสุด.
พาหุสจฺจยฺจ สิปปญฺจ	ความได้ฟังแล้วมาก 1 ศิลปศาสตร์ 1
วินโย จ สุสิกฺขิตฺ	วินัยอันชนศึกษาดีแล้ว 1
สุภาสิตา จ ยา วาจา	วาจาอันชนกล่าวดีแล้ว 1
เอตมฺมํจลฺมุตฺตมํ	ข้อนี้เป็นมงคลอันสูงสุด.
มาตาปิตุอุปฺภูจฺจ	ความบำรุงมารดาและบิดา 1
ปุตฺตทารุสฺส สงฺคโห	ความสงเคราะห์ลูกและเมีย 1
อนากุลา จ กมฺมหนฺตา	การงานทั้งหลายไม่อากุล 1
เอตมฺมํจลฺมุตฺตมํ	ข้อนี้เป็นมงคลอันสูงสุด.
ทานญฺจ ฌมฺมจริยา จ	ความให้ 1 ความประพฤติธรรม 1
ฌาตกาณญฺจ สงฺคโห	ความสงเคราะห์ญาติทั้งหลาย 1
อนวชฺชานิ กมฺมานิ	กรรมทั้งหลายไม่มีโทษ 1
เอตมฺมํจลฺมุตฺตมํ	ข้อนี้เป็นมงคลอันสูงสุด.
อารตี วิรตี ปาปา	ความงดเว้นจากบาป 1

มชชปาหา จ สญญโม	ความสำรวมจากการดื่มน้ำเมา 1
อปปมาโท จ ฐมเมสุ	ความไม่ประมาท ในธรรมทั้งหลาย 1
เอตมมุงคลมุตตมัม	ข้อนี้เป็นมงคลอันสูงสุด.
คารโว จ นิวาโต จ	ความเคารพ 1 ความไม่จองหอง 1
สนตฺถุจี จ กตญฺจตา	ความยินดี ด้วยของอันมีอยู่ 1 ความเป็นผู้รู้อุปการะ อันท่านทำแล้ว แก้ตน 1
กาเลน ฐมฺมสุสวณัม	ความพึงธรรมโดยกาล 1
เอตมมุงคลมุตตมัม	ข้อนี้เป็นมงคลอันสูงสุด.
ขนฺตี จ โสวจสฺสตา	ความอดทน 1 ความเป็นผู้ว่าง่าย 1
สมณานญจ ทสฺสํ	ความเห็นสมณะทั้งหลาย 1
กาเลน ฐมฺมสากัจจา	ความเจรจาธรรมโดยกาล 1
เอตมมุงคลมุตตมัม	ข้อนี้เป็นมงคลอันสูงสุด.
ตโป จ พุรฺหมจฺริยญจ	ความเพียรเผากิเลส 1 ความประพฤติอย่างพรหม 1
อริยสัจจาทน ทสฺสํ	ความเห็นอริยสัจทั้งหลาย 1
นิพฺพานสจฺฉิกิริยา จ	ความทำพระนิพพานให้แจ้ง 1
เอตมมุงคลมุตตมัม	ข้อนี้เป็นมงคลอันสูงสุด.

ผู้จุสสุส โลกธมเมหิ จิตต์ ยสฺส น กมฺปติ	จิตของผู้ใด อันโลกธรรมทั้งหลาย ถูกต้องแล้ว ย่อมไม่หวั่นไหว
อโสภํ วิรชํ เขมํ	ไม่มีโสภ ปราศจากรุสี เกษม
เอตมฺมํมฺกฺลมฺมุตฺตมํ	ข้อนี้เป็นมกฺลอันสูงสุด.
เอตาทิสานิ กตฺวาน	เทพดาและมนุษย์ทั้งหลายกระทำ มกฺลทั้งหลายเช่นนี้แล้ว
สพฺพตฺถมปฺราชิตา	เป็นผู้ไม่พ่ายแพ้ในที่ทั้งปวง
สพฺพตฺถ สโตถิ คจฺฉนฺติ	ย่อมถึงความสวัสดิ์ในที่ทั้งปวง
ตฺนฺเตสํ มกฺลมฺมุตฺตมฺนฺติ.	ข้อนั้น เป็นมกฺลอันสูงสุด ของ เทพดา และมนุษย์ทั้งหลายเหล่านั้น แล.

เริ่มรัตนสูตร

ปณิธานโต ปฏฺจาย
ตถาคตสฺส ทส ปารมมียो
ทส อุปปารมมियो
ทส ปรมตฺถปารมมियो
สมตีส ปารมมियो ปุเรตฺวา
ปญฺจ มหาปริจฺจาเค
ติสุสฺส จริยา
ปจฺฉิมพฺภเว คพฺภาวกฺกนฺตี
ชาติ อภินิฏฺฆมนํ ปธานจิริยํ
โพธิปลฺลวงฺเก มารวิชัยํ
สพฺพพญฺญตฺตมาณปฺปฏิเวธํ
ธมฺมจกฺกปฺปวตฺตनํ
นวลोकุตฺตรธฺมเมติ
สพฺเพปิ เม พุทฺธคุณे
อวชฺชิตฺวา เวสาลิยา ตีสุ
ปาการนฺตเรสุ ติยามรตฺตี
ปริตฺตํ กโรหฺโต อายสฺมา
อานนฺตเถโร วिय การุญฺญจิตฺตํ
อุปฏฺฐเปตฺวา

เราทั้งหลาย จงตั้งจิตอันประกอบ
ไปด้วยความกรุณาในสัตว์ทั้งหลาย
ตั้งพระอานนทเถระผู้มีอายุ
พิจารณาพระพุทฺธคุณทั้งหลายแม้
ทั้งปวงของพระตถาคตเจ้า จำเดิม
แต่ปรารธนาพุทฺธภูมิมา คือ บารมี 10
อุปบารมี 10 ปรมัตถบารมี 10
ยังบารมี 30 ทศนี้ให้บริบูรณ์ และ
มหาปริจจาค 5 จริยา 3 เสด็จลงสู่
คัพภุทฺธในภพมิในที่สุด ประสูติ
เสด็จออกกอกิเณษกรรมณํ บำเพ็ญ
ทุกกรกิริยา ทรงชนะมาร และ
ตรัสรู้พระสัพพัญญุตญาณ ณ
โพธิบัลลังก์ ทรงแสดงธัมมจัก
กัปปวัตตนสูตรนวลโลกุตฺตรธรรม
ในพระองค์ดังนี้ แล้วทำพระปริตร
ตลอดราตรี มี 3 ยาม ในภายใน
กำแพงทั้งหลาย 3 ชั้น ในเมืองเวสาลี

โกฏิสดสหัสเสสุ จกุกวาเฟสุ เทวดา	เทวดาทั้งหลายในแสนโกฏิจักรวาล
ยสฺสาณมปฏิบัติคุณหนฺติ	ย่อมรับเอาแม่ซึ่งอาชญาแห่งพระ ปรีตรอันใด
ยณฺจ เวสาลิยมฺปุเร โรคามนุสฺสทุพฺภิกข- สมฺภูตฺนติวิธมฺภยํ	อนึ่ง พระปรีตรอันใด ยังภัย 3 ประการอันเกิดจากโรค อมนุษย์ และข้าวแพงในเมืองเวสาลี
ชิปฺปมฺนฺตรธาเปสิ	ให้อันตรธานไปโดยเร็วพลัน
ปรีตฺตฺนตมฺภณาม เห.	เราทั้งหลาย จงสวดปรีตรอันนั้น เทอญ.

หมายเหตุ : บทเริ่มรัตนสูตรนี้เป็นของ 12 ตำนาน ของ 7 ตำนานที่ย่อหน้าแรก
ตอนต้นของบท จะไม่มีวรรคที่เป็นตัวอักษรสีน้ำเงิน (ไม่มีวรรค "สมตีส ปารมิโย
ปุเรตฺวา" และวรรค "ธมฺมจกุกปฺปวตฺตณํ")

รัตนสูตร

ยานีธ ภูตานิ สมาคตานิ กุมฺมานิ วา ยานิว อนฺตลิกฺเข	หมู่ภูตประจำถิ่นเหล่าใด ประชุม กันแล้วในนครนี้ก็ดี เหล่าใด ประชุมกันแล้วในอากาศก็ดี
สพฺเพว ภูตา สุมฺหา ภวนฺตุ	ขอหมู่ภูตทั้งปวงจงเป็นผู้ดีใจ
อโถปิ สกฺกจฺจ สฺกนฺตฺตฺว ภาสิตํ	และจงพึงภาษิตโดยเคารพ
ตสฺมา หิ ภูตา นิสํสาเมถ สพฺเพ	เพราะเหตุนั้นแล ท่านภูตทั้งปวง จงตั้งใจฟัง
เมตฺตํ กโรถ มานุสฺสียา ปชาย	กระทำให้มีตริจิต ในหมู่มนุษยชาติ ประชุมชน
ทิวา จ รตฺโต จ หรฺหฺติ เย พลี	มนุษย์เหล่าใด ย่อมสังเวททั้ง กลางวันกลางคืน
ตสฺมา หิ เหน รกฺขถ อปฺปมตฺตา	เพราะเหตุนั้นแล ท่านทั้งหลาย จงเป็นผู้ไม่ประมาท รักษาหมู่มนุษย์ เหล่านั้น
ยงฺกิญฺจิ วิตฺตํ อิท วา หุริ วา	ทรัพย์เครื่องปลื้มใจ อันใดอันหนึ่ง ในโลกนี้หรือโลกอื่น
สคฺเคสฺสุ วา ยํ รตฺนํ ปณฺีตํ	หรือรัตนะอันใด อันประณีตใน สวรรณ

น โห สมํ อตุถิ ตถาคเตน	รัตนะอันนั้นเสมอด้วยพระตถาคตเจ้าไม่มีเลย
อิทมปิ พุทฺเธ รตนํ ปณิຕํ	แม้อันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตในพระพุทเจ้า
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี
ขยํ วิราคํ อมตํ ปณิຕํ ยทชฺชคคา สกฺขยมนิ สสมาหิโต	พระศากยมุนีเจ้า มีพระหฤทัยดำรงมั่น ได้บรรลุธรรมอันใด เป็นที่สิ้นกิเลส เป็นที่สิ้นราคะ เป็นอมฤตธรรมอันประณีต
น เตน ฐมฺเมเนน สมตฺถิ กิณฺณิ	สิ่งไร ๆ เสมอด้วยพระธรรมนั้นย่อมไม่มี
อิทมปิ ฐมฺเม รตนํ ปณิຕํ	แม้อันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตในพระธรรม
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี
ยมพุทฺธสฺสเฏโฐ ปวิณฺณณียํ สุจิ	พระพุทเจ้าผู้ประเสริฐสุด ทรงสรรเสริญแล้ว ซึ่งสมาธิอันใด ว่าเป็นธรรมอันสะอาด
สมาธิมานนฺตริกญฺจมาหุ	บัณฑิตทั้งหลาย กล่าวซึ่งสมาธิอันใด ว่าเป็นผลโดยลำดับ

สมาธิหา เทน สโม น วิชฺชติ	สมาธิอื่น เสมอด้วยสมาธินั้น ย่อมไม่มี
อิทมปิ ธมฺเม รตนํ ปณฺธิ	แม้อันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตใน พระธรรม
เอเตน สจฺเจน สุวตฺติ โหตุ	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี
เย ปุคฺคลา อฏฺฐ สत् ปสฺสตา จตฺตารี เอตานิ ยุกาणि โหนฺติ	บุคคลเหล่าใด 8 จำพวก 4 คู่ อันสัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญแล้ว
เต ทกฺขิณฺเอยฺยา สุตฺตสฺส สาวกา.	บุคคลเหล่านั้น เป็นสาวกของพระ สุคต ควรแก้กัฏฐินาทาน
เอเตสุ ทินฺหานิ มหปฺผลานิ	ทานทั้งหลาย อันบุคคลถวายใน ท่านเหล่านั้น ย่อมมีผลมาก
อิทมปิ สงฺฆเ รตนํ ปณฺธิ	แม้อันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตใน พระสงฆ์
เอเตน สจฺเจน สุวตฺติ โหตุ	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี
เย สุปฺปยุตฺตา มนฺสา ทฬฺหฺน นิกฺกามิโน โคตมสาสนมฺหิ	พระอริยบุคคลทั้งหลายเหล่าใด ใน ศาสนาพระโคตมเจ้า ประกอบดีแล้ว มีใจมั่นคง มีความใคร่ออกไปแล้ว

เต ปตติปตฺตา อมตํ วิคฺยห	พระอริยบุคคลทั้งหลายเหล่านั้น ถึงพระอรหัตตผลที่ควรถึง หยั่งเข้าสู่พระนิพพาน
ลทฺธา มุรฺธา นิพฺพุตฺติ ภุญฺชมานา	ได้ซึ่งความดับกิเลส โดยเปล่าๆ แล้วเสวยผลอยู่
อิทฺมปิ สงฺฆเ รตนํ ปณฺีตํ	แม้ฉันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตใน พระสงฆ์
เอเตน สจฺเจน สุวตฺติ โหตุ	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี
ยถิณฺทขีโล ปจฺวี สีโต ลียา จตุพฺภิก วาเตภิก อสมฺปกมฺปิโย	เสาเชือนที่ลงดินแล้ว ไม่หวั่นไหว ด้วยพายุ 4 ทิศฉันใด
ตณฺุปมํ สปฺปฺริสํ วทามิ โย อริยสจฺจาณี อเวจฺจ ปสฺสติ	ผู้ใด เล็งเห็นอริยสัจทั้งหลาย เรา เรียกผู้นั้นว่า เป็นสัตบุรุษผู้ไม่หวั่นไหว ด้วยโลกธรรม อุปมาฉันนั้น
อิทฺมปิ สงฺฆเ รตนํ ปณฺีตํ	แม้ฉันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตใน พระสงฆ์
เอเตน สจฺเจน สุวตฺติ โหตุ	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี
เย อริยสจฺจาณี วิภาวณฺุติ คมฺภีรปญฺเณน สุเทสิตาณี	พระโสดาบันจำพวกใด กระทำให้แจ้ง อยู่ ซึ่งอริยสัจทั้งหลาย อันพระศาสดา ผู้มีปัญญาอันลึกซึ้ง แสดงดีแล้ว

กัญจาปี เต โหนติ ภุสฺสปรมาตฺตา	พระโสดาบันจำพวกนั้น ยังเป็นผู้ ประมาทก็ดี
น เต ภวํ อฏฺฐมมาทฺยิณฺหติ	ถึงกระนั้น ท่านย่อมไม่ถือเอาภพที่ 8 (คือ เกิดอีกอย่างมาก 7ชาติ)
อิทฺมปิ สงฺฆเ รตนํ ปณีตํ	แม้ฉันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตใน พระสงฆ์
เอเตน สจฺเจน สุวตฺติ โหตุ	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี
สหาวิสุตฺต ทสฺสนสมฺปทาย ตยสุสฺส ธมฺมา ชหิตา ภวนฺติ สกุทายทิกฺกุจิ วิจิกฺกฉิตฺตญจ สีลพฺพตํ วาปี ยทตฺติ กิณฺจ	สักกายทิฏฐิ วิจิกจนา สีลพพต ปรามาส อันใดอันหนึ่งยังมีอยู่ ธรรมเหล่านั้น อันพระโสดาบัน ละได้แล้ว พร้อมด้วยทสฺสนสมบัติ (คือ โสดาปัตติมรรค) ที่เดียว
จตุหปาเยหิ จ วิปฺปมฺุตโต	อนึ่ง พระโสดาบันเป็นผู้พ้นแล้วจาก อบายทั้ง 4
ฉ จาภิจานานิ อภพฺโพ กาคฺตุ	ไม่อาจเพื่อจะกระทำภิกฺขานทั้ง 6 (คือ อนันตริยกรรม 5 และการ เขารัด)
อิทฺมปิ สงฺฆเ รตนํ ปณีตํ	แม้ฉันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตใน พระสงฆ์
เอเตน สจฺเจน สุวตฺติ โหตุ	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี

กัญจาปิ โส กมฺมํ กโรติ ปาปกํ กาเยน วาจาเยท เจตสา วา	พระโสดาบันนั้น ยังกระทำ บาปกรรม ด้วยกายหรือวาจาหรือใจ ได้บ้าง (เพราะความพลั้งพลาด)
อภพฺโพ โส ตสฺส ปฏิจฺจนาย	ถึงกระนั้นท่านไม่ควรเพื่อจะปกปิด บาปกรรมอันนั้น
อภพฺพตา ทิฏฺฐปทสฺส วุตฺตา	ความเป็นผู้มีมีทางพระนิพพานอันเห็น แล้ว ไม่ควรปกปิดบาปกรรมนั้น อันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสแล้ว
อิทฺมปิ สงฺฆे รตนํ ปณฺีตํ	แม้ฉันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตใน พระสงฆ์
เอเตน สจฺเจเน สุวตฺติ โหตุ	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี
วณฺปิคุมฺเพ ยถา ฆุสฺสีตคฺเค คิมฺหวนมาเส ปจฺมสฺมิมฺหะ	พุ่มไม้ในป่า มียอดอันบานแล้ว ใน เดือนต้นคิมหะ แห่งคิมหฤดู ฉันทใด
ตถูปมํ ฐมฺมวโร อเทสยิ นิพฺพานคามิ ปรมํ หิตาย	พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ทรงแสดง พระธรรม ให้ถึงพระนิพพาน เพื่อ ประโยชน์แก่สัตว์ทั้งหลาย มีอุปมา ฉันนั้น
อิทฺมปิ พุทฺเธ รตนํ ปณฺีตํ	แม้ฉันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตใน พระพุทธเจ้า
เอเตน สจฺเจเน สุวตฺติ โหตุ	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี

วโร วรณฺญ วรโท วราหโร	พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ทรงทราบ ธรรมอันประเสริฐ ประทานธรรม อันประเสริฐ นำมาซึ่งธรรมอัน ประเสริฐ
อนุตฺตโร ธมฺมวโร อเทสยิ	เป็นผู้ลบล้าง ได้ทรงแสดงแล้วซึ่ง พระธรรมอันประเสริฐ
อิทฺมปิ พุทฺเธ รตนํ ปณฺตี	แม้ฉันนี้ เป็นรัตนอันประณีตใน พระพุทธเจ้า
เอเตน สจฺเจน สุวตฺติ โหตุ	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี
ซีณํ ปุราณํ นวํ นตฺติ สมฺภวํ	กรรมเก่า ของพระอริยบุคคลเหล่าใด สิ้นแล้ว กรรมสมภพใหม่ ย่อมไม่มี
วิรตฺตจิตฺตตายติเก ภวสฺสมี	พระอริยบุคคลเหล่าใด มีจิตอัน หน่ายแล้วในภพต่อไป
เต ซีณพีชา อวิรุฬฺหิณฺหา	พระอริยบุคคลเหล่านั้น มีพืชสิ้นไป แล้ว มีความพอใจอกไม่ได้แล้ว
นิพฺพนฺติ อีรา ยถายมฺปทีโป	เป็นผู้มีปัญญา ย่อมปรินิพพาน เหมือนประทีปอันดับไป ฉะนั้น
อิทฺมปิ สงฺเข รตนํ ปณฺตี	แม้ฉันนี้ เป็นรัตนอันประณีตใน พระสงฆ์

เอเตน สจฺเจน สุวตฺติ โหตุ.	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี
ยานีธ ภูตานิ สมาคตานิ กุมฺมาหิ วา ยานิว อนฺตลิกฺเข	ภูตประจําถิ่นเหล่าใด ประชุมกัน แล้วในพระนครก็ดี เหล่าใด ประชุม กันแล้วในอากาศก็ดี
ตถาคตํ เทวมหุสฺสบุชิตํ พุทฺธํ นมสฺสาม สุวตฺติ โหตุ	เราทั้งหลาย จงนมัสการ พระพุทธเจ้าผู้มาแล้วอย่างนั้น ผู้อัน เทพดาและมนุษย์บูชาแล้ว ขอความ สวัสดิ์จึงมี
ยานีธ ภูตานิ สมาคตานิ กุมฺมาหิ วา ยานิว อนฺตลิกฺเข	ภูตประจําถิ่นเหล่าใด ประชุมกัน แล้วในพระนครนี้ก็ดี เหล่าใด ประชุมกันแล้วในอากาศก็ดี
ตถาคตํ เทวมหุสฺสบุชิตํ ธมฺมํ นมสฺสาม สุวตฺติ โหตุ	เราทั้งหลาย จงนมัสการพระธรรม อันมาแล้วอย่างนั้น อันเทพดาและ มนุษย์บูชาแล้ว ขอความสวัสดิ์จึงมี
ยานีธ ภูตานิ สมาคตานิ กุมฺมาหิ วา ยานิว อนฺตลิกฺเข	ภูตประจําถิ่นเหล่าใด ประชุมกัน แล้วในพระนครนี้ก็ดี เหล่าใด ประชุมกันแล้วในอากาศก็ดี
ตถาคตํ เทวมหุสฺสบุชิตํ สงฺฆํ นมสฺสาม สุวตฺติ โหตุ.	เราทั้งหลาย จงนมัสการพระสงฆ์ผู้ มาแล้วอย่างนั้น ผู้อันเทพดาและ มนุษย์บูชาแล้ว ขอความสวัสดิ์จึงมี.

เริ่มกรณียเมตตสูตร

ยสฺसानุกาวโต ยกุขา เนว ทสฺเสนติ ภิสํ	ยักษ์ทั้งหลาย ย่อมไม่แสดงอาการ อันพิลึก เพราะอาณาภาพแห่งปริตร อันใด
ยมฺหิ เจวานุญฺชนโต รตฺตินฺทวมตฺนฺทโต	อนึ่ง บุคคลผู้ไม่เกียจคร้านแล้ว ทั้ง กลางวันและกลางคืน ผักไฟในพระ ปริตรอันใด
สฺขํ สฺปติ สฺตฺโต จ	จะหลับและหลับแล้วก็เป็นสุข
ปาปํ ภิกฺขุ น ปสฺสติ	ย่อมไม่เห็นสฺุบินอันลามกใด ๆ
เอวมาทิกุณฺเฑตํ ปริตฺตุนฺตมฺภณาม เห.	เราทั้งหลาย จงสวดปริตรอันนั้น อันประกอบไปด้วยคุณมีอย่างนี้ เป็นต้น เทอญ.

กรณียเมตตสูตร

กรณียมตฺตกุสเลน ยฺหุตํ สฺนุตํ ปทํ อภิสเมจฺจ	กิจนั้นใดอันพระอริยเจ้า บรรลุพบ อันระงับกระทำแล้ว กิจนั้นอัน กุลบุตรผู้ฉลาดในประโยชน์พึงกระทำ
สกุโก อชฺช จ สฺหชฺช จ	กุลบุตรนั้น พึงเป็นผู้อาจหาญและ ซื่อตรงดี

สุวโจ จสฺส มฺหฺ อหติมานิ	เป็นผู้ที่ว่าง่าย อ่อนโยน ไม่มี อติมานะ
สนฺตฺสฺสโก จ สฺกุโร จ	เป็นผู้สันโดษ เลี้ยงง่าย
อปฺปกิจฺโจ จ สลฺลหฺกฺวตฺติ	เป็นผู้มีกิจธุระน้อย ประพฤติเบา กายจิต
สนฺตินฺทริโย จ นิปโก จ	มีอินทรีย์อันระงับแล้ว มีปัญญา
อปฺปคฺคฺพโก กุเลสุ อหฺนฺคฺติทุโร	เป็นผู้ไม่คะนอง ไม่พัวพันในสกุล ทั้งหลาย
น จ ขุทฺทํ สมาจเร กิณฺณจิ เยน วิณฺณฺญ ปเร อุปวเทยฺยุํ	วิญญูชนติเตียนชนทั้งหลายอื่นได้ ด้วยกรรมอันใด ไม่พึงประพฤติก กรรมอันนั้นเลย (พึงแผ่ไมตรีจิต ไปในหมู่สัตว์ว่า)
สุขิโน วา เขมิโน โหหนฺตุ สพฺเพ สตฺตา ภาวนฺตุ สุขิตตฺตา	ขอสัตว์ทั้งปวง จงเป็นผู้มีสุข มี ความเกษม มีตนถึงความสุขเกิด
เย เกจิ ปาณญตฺตฺติ	สัตว์มีชีวิตทั้งหลาย เหล่าใดเหล่า หนึ่งมีอยู่
ตสา วา ถาวรา วา อหฺวเสสา	ยังเป็นผู้สะดุ้ง (คือมีตัณหา) หรือ เป็นผู้มั่นคง (ไม่มีตัณหา) ทั้งหมด ไม่เหลือ

ทีมา วา เย มหฺนฺตา วา มชฺฌิมา รสฺสกา อญฺญกุลา	เหล่าใดยาวหรือใหญ่ หรือปานกลาง หรือสั้น หรือผอม พื
ทิฏฺฐา วา เย จ อทิฏฺฐา	เหล่าใดที่เราเห็นแล้ว หรือมิได้เห็น
เย จ ทูเร วสนฺติ อวิทูเร	เหล่าใดอยู่ในที่ไกลหรือที่ไม่ไกล
ภูตา วา สมฺภเวสี วา	ที่เกิดแล้ว หรือกำลังแสวงหาภพก็ดี
สพฺเพ สตฺตา ภวนฺตุ สุขิตตฺตา	ขอสัตว์ทั้งปวงเหล่านั้น จงเป็นผู้มี ตนถึงความสุขเถิด
น ปโร ปรี นิภฺพุเพถ	สัตว์อื่นอย่าพึงข่มเหงสัตว์อื่น
หาติมณฺเฑถ กตฺถจิ นํ กิณฺจิ	อย่าพึงดูหมิ่นอะไร ๆ เขาในที่ไร ๆ เลย
พฺยาโรสหา ปฏฺิขสณฺญา หาณฺณมณฺณสุส ทฺกุขมิจฺเจยฺย	ไม่ควรปรารถนาทุกข์แก่กันและกัน เพราะความกริ้วโกรธและเพราะ ความคุมแค้น
มาตา ยถา นียํ ปฺตฺตํ อายุสา เอกปฺตฺตมฺหฺรฺกุเช	มารดาถนอมลูกคนเดียว ผู้เกิดในตน ด้วยยอมพร่าชีวิตได้ จันใด
เอวมฺปิ สพฺพภูเตสุ มานสมฺภาวเย อปริมาณํ	พึงเจริญเมตตา มีในใจ ไม่มีประมาณ ในสัตว์ทั้งปวง แม้จันนั้น
เมตฺตยจฺ สพฺพโลกสุมี มานสมฺภาวเย อปริมาณํ	บุคคลพึงเจริญเมตตา มีในใจ ไม่มี ประมาณไปในโลกทั้งสิ้น

อุทุธํ อโร จ ติริยญจ	ทั้งเบื้องบนเบื้องต่ำเบื้องเฉียง
อสมพารํ อเวรํ อสปตํ	เป็นธรรมอันไม่คับแคบ ไม่มีเวร ไม่มีศัตรู
ติฏฺฐญฺจํ นิสินฺหา วา	ผู้เจริญเมตตาจิตนั้น ยืนอยู่ก็ดี เดินไปก็ดี นั่งแล้วก็ดี
สยาโน วา ยาวตสฺส วิคตมิทฺโธ	นอนแล้วก็ดี เป็นผู้ปราศจากความ ง่วงนอนเพียงใด
เอตํ สตี อธิฏฺฐयेย	ก็ตั้งสติอันนั้นไว้เพียงนั้น
พฺรหฺมเมตํ วิหารํ อิธมาหุ	บัณฑิตทั้งหลาย กล่าวกริยาอันนี้ว่า เป็นพรหมวิหารในพระศาสนา
ทิฏฺฐิญฺจ อนุปคมฺม สีสวา	บุคคลที่มีเมตตา ไม่เข้าถึงทิฐฐิ เป็นผู้มีศีล
ทสฺสเนน สมฺปนฺโน	ถึงพร้อมแล้วด้วยทัสสนะ (คือ โสตาปัตติมรรค)
กาเมสุ วิเนยฺย เคธํ	นำความหมกมุ่นในกามทั้งหลาย ออก
น หิ ชาตุ คพฺภเสยฺยํ ปฺนเรตฺติ.	ย่อมไม่ถึงความนอน (เกิด) ใน กรรมอีก โดยแท้ทีเดียวแล.

เริ่มชั้นปริตร

สพฺพาสีวสชาติห์ ทิพฺพมนฺตาคทํ วีย ยมนาเสติ วิสํ โฆรํ	พระปริตรอันใด ย่อมยังพิษอันร้าย แห่งงูร้ายทั้งหลาย ให้ฉิบหายไป ดุจยาวิเศษอันประกอบด้วยมนต์ ทิพย์.
เสสฺสญจาปิ ปริสุสยํ อาณกุเขตฺตมฺหิ สพฺพตฺถ สพฺพทา สพฺพปาณินํ สพฺพโสปิ นินวาเรติ	อนึ่ง พระปริตรอันใด ย่อมห้าม กันอันตรายอันเศษ ของสัตว์ทั้งสิ้น โดยประการทั้งปวง ในอาณาเขตใน ที่ทั้งหมด ในกาลทุกเมื่อ
ปริตฺตุนตฺตมฺภณาม เห.	เราทั้งหลาย จงสวดปริตรอันนั้น เทอญ.

ชั้นปริตร

วิรูปกุเชหิ เม เมตฺตํ	ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับ พระยานาคทั้งหลาย สกุลวิรูปักข์ด้วย
เมตฺตํ เอราปเถหิ เม	ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับ พระยานาคทั้งหลาย สกุลเอราปถด้วย
ฉพฺยาปุตฺเตหิ เม เมตฺตํ	ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับพระยา นาคทั้งหลาย สกุลฉัพยาบุตรด้วย

เมตต์ กณฺหาโคตมเกหิ จ	ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับ พระยานาคทั้งหลาย สกฺกุลกัณหา โคตมกะด้วย
อปาทเกหิ เม เมตต์	ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับสัตว์ ทั้งหลาย ที่ไม่มีเท้าด้วย
เมตต์ ทิปาทเกหิ เม	ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับสัตว์ ทั้งหลาย ที่มี 2 เท้าด้วย
จตุปปเทหิ เม เมตต์	ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับสัตว์ ทั้งหลาย ที่มี 4 เท้าด้วย
เมตต์ พหุปปเทหิ เม	ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับสัตว์ ทั้งหลาย ที่มีเท้ามากด้วย
มา มํ อปาทโก หีสิ	สัตว์ไม่มีเท้าอย่าเบียดเบียนเรา
มา มํ หีสิ ทิปาทโก	สัตว์ 2 เท้าอย่าเบียดเบียนเรา
มา มํ จตุปปโท หีสิ	สัตว์ 4 เท้าอย่าเบียดเบียนเรา
มา มํ หีสิ พหุปปโท	สัตว์มากเท้าอย่าเบียดเบียนเรา
สพฺเพ สตุตา สพฺเพ ปาณา	ขอสรรพสัตว์มีชีวิตทั้งหลาย
สพฺเพ ภูตา จ เกวลา	ที่เกิดมาทั้งหมดจงสิ้นเชิงด้วย
สพฺเพ ภทฺธานิ ปสฺสหนฺตุ	จงเห็นซึ่งความเจริญทั้งหลายทั้งปวง เกิด

มา กิจจิ ปาปมาคมา	โทษลามกไร ๆ อย่าได้มาถึงแล้ว แก่ สัตว์เหล่านั้น
อปปมาโน พุทุโร	พระพุทธเจ้า ทรงพระคุณไม่มี ประมาณ
อปปมาโน ธมโม	พระธรรม ทรงพระคุณไม่มีประมาณ
อปปมาโน สงโฆ	พระสงฆ์ ทรงพระคุณไม่มีประมาณ
ปมาณวฑฺฒานิ สิริสพานิ อหิ วิจิณฺหา สตปที อุณฺณนาถาภี สรพฺพ มูสิกา	สัตว์สี่อวกคฺลานทั้งหลาย คือ งู แมลงป่อง ตะเข็บ ตะขาบ แมลง มด ตั๊กแตน หนู เหล่านี้ ล้วนมี ประมาณ (ไม่มากเหมือนคุณพระ รัตนตรัย)
กตา เม รกฺขา กตา เม ปรีตฺตา	การรักษา อันเรากระทำแล้ว ความป้องกัน อันเรากระทำแล้ว
ปฏิกุมฺพหฺตฺถ ภูตานิ	หมู่สัตว์ทั้งหลาย จงหลีกเลี่ยง
โสหํ นโม ภควโต	เรานั้นกระทำการนอบน้อม แต่ พระผู้มีพระภาคเจ้าอยู่
นโม สุตตฺถนํ สมฺมาสมฺพุทฺธานํ.	ทำการนอบน้อม แต่พระสัมมา สัมพุทธเจ้าทั้งหลาย 7 พระองค์อยู่.

ฉันทันตปริตร (12 ตำนาน)

วธิสฺสเมหนฺติ ปรามสนฺโต	พระยาช้างโพธิสัตว์ ได้จับพราณไพร ด้วยหมายว่าเรจักฆ่ามัน
กาสาวมทุกฺขิ ธฺมฺ อีสํ	ครั้นได้เห็นผ้ากาสาวพัสตร์ อันเป็น ธงของพวกฤษี
ทุกฺขเณ ผุฏฺฐสฺสุทฺปาที สญฺญา	สัญญาได้เกิดขึ้นแก่พระโพธิสัตว์ ผู้อันทุกข์ถูกต้องแล้ว
อรหฺตฺโร สพุทฺธิ อวชฺฌรูปุ	ว่าธงชัยของพระอรหันต์ มีรูปอัน สัตบุรุษหาควรม่าไม่
สลฺเลน วิทุโร พุยฺยติโตปี สนฺโต	แม้พระโพธิสัตว์ถูกตร ครวจะ ห้วนไหว แต่เป็นผู้สงบระงับได้
กาสาววตฺถมฺหิ มนํ น ทุสฺสยิ	ไม่ทำใจประทุษร้ายในผ้ากาสาวพัสตร์
สเจ อิมํ นาควเรน สจฺจํ	ถ้าคำนี้ อันพระยาช้างกล่าวจริงแล้ว
มา มํ วเน พาลมิดา อคณฺณหฺติ.	ขอเหล่าพาลมฤคในไพร อย่าได้ กล้ำกรายตัวเรา ดังนี้.

หมายเหตุ : บทฉันทันตปริตรนี้ ไม่มีใน 7 ตำนาน

เริ่มโมรปริตร

ปูเรนตมโพธิสมภาร นิพุตตํ โมรโยนิย์ เยน สวิหิตารกฺขํ มหาสดตํ วเน จรา จิสฺสํ วายมฺหตาปี เนว สกฺขีสุ คณฺหิตุํ	พวกพรานไพร แม้พยายามอยู่ ช้านานไม่อาจนั้นเทียว เพื่อจะจับ มหาสัตว์ ผู้บังเกิดแล้วในกำเนิด แห่งนกยูง ผู้ยังโพธิสมภารให้ บริบูรณ์อยู่ มีความรักษานั่น จัดแจงดีแล้ว ด้วยพระปริตรอันใด
พฺรหฺมมฺหฺตฺตํ อุกฺขาตํ ปริตฺตํ มุทฺตมกฺกณาม เห.	เราทั้งหลาย จงสวดปริตรอันนั้น ที่ พระพุทธรเจ้าทรงเรียกว่า พรหมมณฑ์ เทอญ.

โมรปริตร

อุเทตฺยญฺจกฺขุมา เอกฺราชา หริสฺสวณฺโณ ปจฺวิปฺภาโส	พระอาทิตย์ เป็นดวงตาของโลก เป็นเอกราช มีสีเพียงดั่งสีแห่งทอง ยังพื้นปฐพีให้สว่างอุทัยขึ้นมา
ตํ ตํ หมฺสฺสามิ	เพราะเหตุนี้ ข้าขอนอบน้อมพระ อาทิตย์นั้น
หริสฺสวณฺณํ ปจฺวิปฺภาสํ	ซึ่งมีสีเพียงดั่งสีแห่งทอง ยังพื้นปฐพี ให้สว่าง

ตยชช คุดตา วิหเรมู ทิวส์	ข้าทั้งหลาย อันท่านปกครองแล้ว ในวันนี้ พึงอยู่เป็นสุขตลอดวัน
เย พุราหฺมณา เวทคุ สพฺพธมฺเม	พราหมณ์ทั้งหลายเหล่าใด ผู้ถึงซึ่ง เวทในธรรมทั้งปวง
เต เม นโม	พราหมณ์ทั้งหลายเหล่านั้น จงรับ ความนอบน้อมของข้า
เต จ มํ ปาลยหตุ	อึ่ง พราหมณ์ทั้งหลายเหล่านั้น จงรักษาซึ่งข้า
หฺมตฺถุ พุทฺธานํ	ความนอบน้อมของข้า จงมีแต่ พระพุทเจ้าทั้งหลาย
หฺมตฺถุ โพธิยา	ความนอบน้อมของข้า จงมีแต่พระ โพธิญาณ
หโม วิมุตฺตานํ	ความนอบน้อมของข้า จงมีแต่ท่าน ผู้พ้นแล้วทั้งหลาย
หโม วิมุตฺตียา	ความนอบน้อมของข้า จงมีแต่ วิมุตติธรรม
อิมํ โส ปริตฺตํ กตฺวา โมโร จรติ เอสนา.	นกยงนั้นได้กระทำปริตรอันนี้แล้ว จึงเที่ยวไปเพื่ออันแสวงหาอาหาร.

อเปตยญจุฑามา เอกราชา หริสฺสวณฺเณ ปจฺวิปฺภาโส	พระอาทิตย์นี้ เป็นดวงตาของโลก เป็นเอกราช มีสีเพียงดั่งสีแห่งทอง ยังพื้นปฐพีให้สว่าง ย่อมอัสตงคตไป
ตํ ตํ หมสฺสามิ	เพราะเหตุนั้น ข้าขอนอบน้อมพระ อาทิตย์นั้น
หริสฺสวณฺเณ ปจฺวิปฺภาสํ	ซึ่งมีสีเพียงดั่งสีแห่งทอง ยังพื้นปฐพี ให้สว่าง
ตยชฺช คฺคฺคตา วิหเรมฺ รตฺติ	ข้าทั้งหลาย อันท่านปกครองแล้ว ในวันนี้ พึงอยู่เป็นสุขตลอดคืน
เย พุราหฺมณา เวทคฺค สพฺพธมฺเม	พราหมณ์ทั้งหลายเหล่าใด ผู้ถึงซึ่ง เวทในธรรมทั้งปวง
เต เม นโม	พราหมณ์ทั้งหลายเหล่านั้น จงรับ ความนอบน้อมของข้า
เต จ มํ ปาลยฺหตุ	หนึ่ง พราหมณ์ทั้งหลายเหล่านั้น จงรักษาซึ่งข้า
หมตฺถุ พุทฺธานํ	ความนอบน้อมของข้า จงมีแด่ พระพุทธรเจ้าทั้งหลาย
หมตฺถุ โพธิยา	ความนอบน้อมของข้า จงมีแด่พระ โพธิญาณ

นโม วิมุตตานํ	ความนอบน้อมของข้า จงมีแต่ท่าน ผู้พ้นแล้วทั้งหลาย
นโม วิมุตตยา	ความนอบน้อมของข้า จงมีแต่ วิมุตติธรรม
อิมํ โส ปริตตํ กตวา โมโร วาสมกปปยิติ.	นกยงนั้น ได้กระทำปริตรอันนี้แล้ว จึงสำเร็จความอยู่แล.

เริ่มวิมุตตปริตร

ปุเรนฺตมโปธิสมฺมารเ นิพฺพตฺตํ วัฏฏชาตยํ ยสฺส เตเชน ทาวคฺคิ มหาสตฺตํ วิวชฺชยิ	ไฟป่าหลีกมหาสัตว์ ผู้บำเพ็ญโพธิ สมภาร บังเกิดในกำเนิดนกคุ่มไฟ ด้วยเดชแห่งพระปริตรใด
เถรสฺส สาริปฺพุตฺตสฺส โลกนาถเณ ภาสิตํ กปฺปฏฺฐายิ มหาเตชํ ปริตฺตนฺตมฺภณาม เห.	เราทั้งหลาย จงสวดพระปริตร อันนั้น ซึ่งมีเดชมาก ตั้งอยู่ชั่วกัลป์ ที่พระโลกนาถทรงภาษิตแก่ พระสารีบุตรเถระ เทอญ.

วิญญูกปริตร (12 ตำนาน)

อตฺถิ โลเก สีสฺสคฺคฺโค	คุณแห่งศีลมีอยู่ในโลก
สจฺจํ โสเจยฺยนุทฺทยา	ความสัตย์ ความสะอาดกาย และ ความเอ็นดู มีอยู่ในโลก
เตน สจฺเจเน กาหามิ สจฺจกิริยมนุตฺตรํ	ด้วยคำสัตย์นั้น ข้าพเจ้าจักทำ สัจจกิริยาอันเยี่ยม
อวาชฺชิตฺวา ธมฺมพฺลํ	ข้าพเจ้าพิจารณา ซึ่งกำลังแห่งธรรม
สริตฺวา ปุพฺพเก ชินเ	และระลึกถึงพระชินเจ้าทั้งหลายใน ปางก่อน
สจฺจพฺลมาวสุสาย	อาศัยกำลังสัจจะ
สจฺจกิริยมาภาสํ	ขอทำสัจจกิริยา
สนฺติ ปกฺขา อปตฺตนา	ปีกทั้งหลายของข้ามีอยู่ แต่บินไม่ได้
สนฺติ ปาทา อวญฺจนา	เท้าทั้งหลายของข้ามีอยู่ แต่เดินไม่ได้
มาตา ปิตา จ นิภฺขนฺตา	มารดาและบิดาของข้า ออกไปหา อาหาร
ชาตเวท ปฏิกุภม	ดูก่อนไฟป่า ขอท่านจงหลีกไป
สทฺ สจฺเจ กเต มยฺหํ มหาปชฺชลิโต สีขี วชฺเชสิ โสฬส กรีสานิ	ครั้นเมื่อสัจจะ อันเราทำแล้ว เปลวไฟอันรุ่งเรืองใหญ่ หลีกไป 16 กรีส พร้อมกับคำสัตย์

อุทกํ ปตฺวา ยถา สีขี	ประหนึ่งเปลวไฟอันตกถึงน้ำ
สจฺเจน เม สโม นตฺถิ	สิ่งไรเสมอด้วยสัจจะของเราไม่มี
เอสา เม สจฺจปารมิตี.	นี้ เป็นสัจจบารมีของเรา ดังนี้.

หมายเหตุ : บทเริ่มวัฏฏกปริตร และบทวัฏฏกปริตรนี้ ไม่มีใน 7 ตำนาน

เริ่มธัคคสูตร	
ยสฺसानุสฺสรณนาปิ	แม้ด้วยการระลึกถึงปริตรอันใด
อนตฺลิฏฺเขปิ ปาณินो	สัตว์ทั้งหลายแมในท้องฟ้า
ปติฏฺฐมธิคฺจนฺติ	ย่อมได้ที่พึง
ภูมียํ วีย สพฺพทา	ดุจสัตว์ในแผ่นดินในกาลทุกเมื่อ
สพฺพปทฺทวชาลมฺหา ยภฺชโจราทิสมฺภวา คณฺหา น จ มุตฺตนาํ	ก็ความนับสัตว์ทั้งหลาย ผู้พ้นจาก ข่าย คือ อุปัทวะทั้งปวง อันเกิดแก่ สัตว์มีภัยและโจรเป็นต้น มิได้มี
ปริตฺตุนตฺตมฺภณาม เห.	เราทั้งหลาย จงสวดปริตรอันนั้น เทอญ.

รัชคคสูตร

เอวมเม สุตํ	อันข้าพเจ้า (พระอานนทเถระ) ได้ สดับมาแล้วอย่างนี้
เอกํ สมยํ ภควา	สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้า
สาวตถิยํ วิหริติ เชตวนเ อนาถปิณฑิกสุส อาราเม	เสด็จประทับอยู่ที่เชตวันวิหาร อารามของอนาถปิณฑิกเศรษฐี ใกล้เมืองสาวัตถี
ตตฺร โข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ภิกฺขโวติ	ในกาลนั้นแล พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสเรียกพระภิกษุทั้งหลายว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดังนี้แล้ว
ภทฺนฺเตติ เต ภิกฺขุ ภควโต ปจฺจสุโสสุ	พระภิกษุเหล่านั้น จึ่งทูลรับพระ พุทธพจน์ ของพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า พระพุทธเจ้าข้า ดังนี้
ภควา เอตทโวจ	พระผู้มีพระภาคเจ้า จึ่งได้ตรัสพระ พุทธพจน์นี้ว่า
ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เรื่องดึกดำบรรพ์ เคยมีมาแล้ว
เทवासฺรสงฺคาโม	สงครามแห่งเทพดากับอสูร
สมุปฺพยุพฺโห อโหสิ	ได้เกิดประชิดกันแล้ว

อถไซ ภิกขเว สกุกโก	ครั้งนั้นแล ภิกษุทั้งหลาย ท้าวสักกเทวราช
เทวานมินโท เทเว ดาวตีสเ อามนฺตสิ	ผู้เป็นเจ้าของพวกเทพดา เรียกหมู่เทพดาในชั้นดาวดึงส์มาสั่งว่า
สเจ มาริส เทวานํ สงฺคามคตํ อุปฺปชฺเชยฺย ภยํ วา จฺมภิตตํ วา โลมหํโส วา	ดูก่อนท่านผู้บริสุทธิ ถ้าความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ขนพองสยองเกล้ามืด ฟุ้งบังเกิดขึ้นแก่หมู่เทพดา ผู้ไปสู่สงครามในสมัยใด
มเมว ตสฺมี สมเย ธชคฺคํ อุลฺโลเกยฺยาถ	ในสมัยนั้น ท่านทั้งหลายพึงแลดูชายธงของเรานั้นเถียว
มมํ หิ โว ธชคฺคํ อุลฺโลกยตํ	เพราะว่า เมื่อท่านทั้งหลายแลดูชายธงของเราอยู่
ยมฺภวิสฺสตี ภยํ วา จฺมภิตตํ วา โลมหํโส วา	ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ขนพองสยองเกล้ามืด อันใดจักมี
โส ปหิยฺยิสฺสตี	อันนั้นจักหายไป
โน เจ เม ธชคฺคํ อุลฺโลเกยฺยาถ	ถ้าท่านทั้งหลาย ไม่แลดูชายธงของเรา
อถ ปชาปติสฺส เทวราชสฺส ธชคฺคํ อุลฺโลเกยฺยาถ	ที่นั่นท่านทั้งหลาย พึงแลดูชายธงของเทวราชชื่อปชาบดี

ปชาปติสฺส หิ โว เทวราชสฺส ธชคฺคํ อุลโลกยตํ	เพราะว่า เมื่อท่านทั้งหลายแลดู ชายธงของเทวราช ชื่อปชาบดีอยู่
ยมภวิสฺสติ ภยํ วา จมฺภิตตฺตํ วา โลมหํโส วา	ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ชนพองสยองเกล้าก็ดี อันใดจักมี
โส ปหิยฺยิสฺสติ	อันนั้นจักหายไป
โน เจ ปชาปติสฺส เทวราชสฺส ธชคฺคํ อุลโลกะยยาถ	ถ้าท่านทั้งหลาย ไม่แลดูชายธงของ เทวราช ชื่อปชาบดี
อถ วรฺณสฺส เทวราชสฺส ธชคฺคํ อุลโลกะยยาถ	ที่นั่นท่านทั้งหลาย พึงแลดูชายธง ของเทวราช ชื่อวรฺณ
วรฺณสฺส หิ โว เทวราชสฺส ธชคฺคํ อุลโลกยตํ	เพราะว่า เมื่อท่านทั้งหลายแลดู ชายธงของเทวราช ชื่อวรฺณอยู่
ยมภวิสฺสติ ภยํ วา จมฺภิตตฺตํ วา โลมหํโส วา	ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ชนพองสยองเกล้าก็ดี อันใดจักมี
โส ปหิยฺยิสฺสติ	อันนั้นจักหายไป
โน เจ วรฺณสฺส เทวราชสฺส ธชคฺคํ อุลโลกะยยาถ	ถ้าท่านทั้งหลาย ไม่แลดูชายธงของ เทวราช ชื่อวรฺณ
อถ อีสานสฺส เทวราชสฺส ธชคฺคํ อุลโลกะยยาถ	ที่นั่นท่านทั้งหลาย พึงแลดูชายธง ของเทวราช ชื่ออิสาน

อิสานสุส หิ โว เทวราชสุส ธชคัค อุลโลกยตัม	เพราะว่า เมื่อท่านทั้งหลายแลดู ชายธงของเทวราช ชื่ออิสานอยู่
ยมภวิสสุติ ภยัม วา จมภิตตตัม วา โลมหัสโส วา	ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ชนพองสยองเกล้าก็ดี อันใดจักมี
โส ปหิยยิสสุตติติ	อันนั้นจักหายไป ดังนี้
ตัม โข ปน ภิกขเว	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็ข้อนั้นแล
สกุสสุส วา เทวานมินุสสุส ธชคัค อุลโลกยตัม	คือการแลดูชายธงของสักกเทวราช ผู้เป็นเจ้าแห่งเทพดาก็ตาม
ปชาปติสุส วา เทวราชสุส ธชคัค อุลโลกยตัม	การแลดูชายธงของเทวราช ชื่อ ปชาบดีก็ตาม
วรุณสุส วา เทวราชสุส ธชคัค อุลโลกยตัม	การแลดูชายธงของเทวราช ชื่อวรุณ ก็ตาม
อิสานสุส วา เทวราชสุส ธชคัค อุลโลกยตัม	การแลดูชายธงของเทวราช ชื่ออิสาน ก็ตาม
ยมภวิสสุติ ภยัม วา จมภิตตตัม วา โลมหัสโส วา	ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ชนพองสยองเกล้าก็ดี อันใดจักมี
โส ปหิยเยถาปิ โนปิ ปหิยเยถ	อันนั้นพึงหายไปได้บ้าง ไม่หายบ้าง
ตัม กิสสุ เหตุ	ข้อนั้นเป็นเหตุแห่งอะไร

สกุโก หิ ภิกขเว เทวานมินฺโท	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เหตุว่าท้าวสักกเทวราชผู้เป็นเจ้าของเทพดา
อวีตราโค อวีตโทโส อวีตโมโห	เธอมีราคะยังไม่สิ้นไป มีโทสะยังไม่สิ้นไป มีโมหะยังไม่สิ้นไป
ภิกฺขุ จมฺภิ อุตฺตฺราสี ปลายีติ	เธอยังเป็นผู้กลัว ยังเป็นผู้หวาด ยังเป็นผู้สะดุ้ง ยังเป็นผู้หนี ดังนี้
อหฺมจฺ โข ภิกขเว เอวํ วทามิ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ส่วนเราแล กล่าวอย่างนี้ว่า
สเจ ตุมฺหากํ ภิกขเว อภฺยัคคตาณํ วา รุกฺขมฺมุลคตาณํ วา สฺสญฺญาคารคตาณํ วา	ถ้าเมื่อท่านทั้งหลาย ไปอยู่ในป่า ก็ตาม ไปอยู่ที่โคนต้นไม้ก็ตาม ไปอยู่ในเรือนเปล่าก็ตาม
อุปฺปชฺเชยฺย ภยํ วา จมฺภิตตฺตํ วา โลมฺหํโส วา	ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ขนพองสยองเกล้าก็ดี พึงเกิดขึ้นในสมัยใด
มเมว ตสฺมี สมเย อนุสฺสเรยฺยาถ	ในสมัยนั้น ท่านทั้งหลายพึงระลึกถึงเรานั้นเที่ยวว่า
อิติปิ	แม้เพราะเหตุนี้
โส ภควา	พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น

อรหัน	เป็นผู้ไกลกิเลส เป็นผู้ควรไหว้ ควรบูชา
สมมาสมพุทโธ	เป็นผู้รู้ชอบเอง
วิชาจรณสมุปนโน	เป็นผู้บริบูรณ์แล้วด้วยวิชาและ จรณะ
สุคโต	เป็นพระสุคตผู้เสด็จไปดีแล้ว
โลกวิทู	เป็นผู้ทรงรู้โลก
อนุตตโร ปุริสทมมสารถิ	เป็นผู้ฝึกบวชที่ควรฝึก ไม่มีผู้อื่น ยิ่งกว่า
สตถา เทวมนุสฺสานิ	เป็นศาสดาผู้สอนของเทพดา และ มนุษย์ทั้งหลาย
พุทฺโธ	เป็นผู้เบิกบานแล้ว
ภควาติ	เป็นผู้จำแนกกรรม ดังนี้
มมํ หิ वो ภิกฺขเว อนุสฺสเรตํ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะว่าเมื่อ ท่านทั้งหลาย ตามระลึกถึงเราอยู่
ยมฺภวิสฺสตี ภยํ วา จมฺภิตตฺตํ วา โลมหํโส วา	ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ชนพองสยองเกล้าก็ดี อันใดจักมี
โส ปหิยฺยิสฺสตี	อันนั้นจักหายไป
โน เจ มํ อนุสฺสเรยฺยาถ	ถ้าท่านทั้งหลายไม่ระลึกถึงเรา

อถ ธมฺมํ อนุสฺสเรยยาถ	ที่นั่นฟังตามระลึกถึงพระธรรมว่า
สวากขาโต ภควตา ธมฺโม	พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสดีแล้ว
สนฺทิกฺขจิกโก	เป็นของอันบุคคลพึงเห็นเอง
อกาลิกโก	เป็นของไม่มีกาลเวลา
เอหิปสฺสสิโก	เป็นของจะร้องเรียกผู้อื่นให้มาดูได้
โอปนยิกโก	เป็นของอันบุคคลพึงน้อมเข้ามาใส่ใจ
ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญญูหิตํ	เป็นของอันวิญญูชนทั้งหลาย พึงรู้เฉพาะตัว ดังนี้
ธมฺมํ หิ โว ภิกฺขเว อนุสฺสเรตํ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะว่าเมื่อท่านทั้งหลาย ตามระลึกถึงพระธรรมอยู่
ยมภวิสฺสตี ภยํ वा ฉมฺภิตตฺตํ วา โลมหํโส वा	ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ชนพองสยองเกล่าก็ดี อันใดจักมี
โส ปหิยฺยิสฺสตี	อันนั้นจักหายไป
โน เจ ธมฺมํ อนุสฺสเรยยาถ	ถ้าท่านทั้งหลายไม่ระลึกถึงพระธรรม
อถ สงฺฆํ อนุสฺสเรยยาถ	ที่นั่นฟังตามระลึกถึงพระสงฆ์ว่า
สฺสปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว

อุชุปฏิปนโน ภควโต สาวกสงโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาค เจ้า เป็นผู้ปฏิบัติตรงแล้ว
ฌายปฏิปนโน ภควโต สาวกสงโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติถูกแล้ว
สามิจิปฏิปนโน ภควโต สาวกสงโฆ	พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติชอบแล้ว
ยทิทํ	คือ
จตุตตาริ ปุริสยุดาณิ	คู่แห่งบุรุษทั้งหลาย 4
อฏฺฐ ปุริสปุคฺคลา	บุรุษบุคคลทั้งหลาย 8
เอส ภควโต สาวกสงโฆ	นี้พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มี พระภาคเจ้า
อาหุเนยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรสักการะที่เขานำมา บูชา
ปาหุเนยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรของต้อนรับ
ทกฺขิณเณยฺโย	ท่านเป็นผู้ควรทักษิณาทาน
อณฺชลิกรณียो	ท่านเป็นผู้ควรอัญชลีกรรม
อนุตฺตรํ ปุณฺณกฺขेतฺตํ โลกสุสาดิ	ท่านเป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาอื่น ยิ่งกว่า ดังนี้

สงฆ์ หิ โว ภิกขเว อนุสสรตัม	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะว่าเมื่อท่านทั้งหลาย ระลึกถึงพระสงฆ์อยู่
ยมภวิสฺสตี ภยํ วา จมฺภิตตฺตํ วา โลมหํโส วา	ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ขนพองสยองเกล้าก็ดี อันใดจักมี
โส ปหิยฺยิสฺสตี	อันนั้นจักหายไป
ตํ กิสฺส เหตุ	ข้อนั้นเป็นเหตุแห่งอะไร
ตถาคโต หิ ภิกขเว	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เหตุว่าพระตถาคต
อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ	เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
วิตฺราโค วิตฺโทโส วิตฺโมโห	มีราคะสิ้นไปแล้ว มีโทสะสิ้นไปแล้ว มีโมหะสิ้นไปแล้ว
อภฺรํ อจฺจมฺภิ	เป็นผู้ไม่กลัว เป็นผู้ไม่หวาด
อนฺุตฺตฺราสี อปฺลาयीตี	เป็นผู้ไม่สะดุ้ง เป็นผู้ไม่หวั่น ดังนั้นแล
อิทฺมวโจ ภควา	พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสพระพุทฺทพจน์นี้
อิทํ วตฺวาน สฺกฺโต	พระองค์ผู้เป็นพระสุคต ครั้นตรัสพระพุทฺทพจน์นี้แล้ว
อถาปรี เอตทวโจ สตฺถา	ลำดับนั้น พระองค์ผู้เป็นพระศาสดา จึงตรัสพระพุทฺทพจน์นี้ อีกว่า

อรุณเภา รุกขมูเล วา สุณณาคราเว ภิกขโว	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อท่าน ทั้งหลายอยู่ในป่า หรือในรุกขมูล หรือในเรือนเปล่า
อนสุสเรถ สมพุทฺธ	พึงระลึกถึงพระสัมพุทฺธ
ภยํ ตุมฺหาก โน สียา	ภัยจะไม่พึงมี แก่ท่านทั้งหลาย
โน เจ พุทฺธํ สเรยยาถ	ถ้าท่านทั้งหลาย ไม่ระลึกถึง พระพุทฺธ
โลกเชฏฺฐํ นราสกํ	ซึ่งเป็นใหญ่กว่าโลก ประเสริฐกว่า นรชน
อถ ธมฺมํ สเรยยาถ	ที่นั่นพึงระลึกถึงพระธรรม
นียฺยานิกํ สุเทสิตํ	อันเป็นเครื่องนำออก ที่เราแสดงไว้ดี แล้ว
โน เจ ธมฺมํ สเรยยาถ	ถ้าท่านทั้งหลาย ไม่ระลึกถึงพระ ธรรม
นียฺยานิกํ สุเทสิตํ	อันเป็นเครื่องนำออก ที่เราแสดงไว้ดี แล้ว
อถ สงฺขมํ สเรยยาถ	ที่นั่นพึงระลึกถึงพระสงฆ์
ปญฺญกฺขเขตฺตํ อนุตฺตรํ	ซึ่งเป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาอื่นยิ่ง กว่า

เอวมพุทธี สรหุทานิ ธมมํ สงฺฆมฺยจ ภิกฺขโว	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อท่าน ทั้งหลายมาระลึกถึงพระพุทธ พระ ธรรม และพระสงฆ์อยู่อย่างนี้
ภยํ วา นมฺภิตตฺตํ วา โลมหํโส น หะสฺสตีติ.	ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ชนพองสยองเกล้าก็ดี จักไม่มีแล.

เริ่มอาณานาฎิยปริตร

อปฺปสนฺเนหิ นาทสฺส สาสเน สารุสมฺมเต อมฺหุสฺเสหิ จณฺเทหิ สทา ภิกฺขุสํสการิกิ ปฺริสํญจตฺตสฺสหนฺมหีสาย จ คฺคฺคฺติยา ยนฺเทเสสิ มหาวีโร	พระพุทธเจ้าผู้แก้แล้วกล้าใหญ่ยิ่ง ทรง แสดงพระปริตรอันใด เพื่อความไม่ เบียดเบียนกันด้วย เพื่อความ คุ้มครองตนด้วย แก่บริษัท 4 เหล่า อันเกิดจากหมู่มนุษย์ที่ร้ายกาจ กระทำซึ่งกรรมอันหยาบช้าทุกเมื่อ ผู้มีได้เลื่อมใสในพระศาสนาของ พระพุทธเจ้า ผู้เป็นที่พึ่งของโลก อันสัตบุรุษสมมติว่าเป็นศาสนานันดี
ปริตฺตุนฺตมฺภณาม เห.	เราทั้งหลาย จงสวดปริตรอันนั้น เทอญ.

อาภานาภียปริตร

วิปสฺสิสฺส นมตฺถ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระวิปัสสีพุทธเจ้า
จกฺขุมฺหตฺสฺส สิริมโต	ผู้มีจักขุ ผู้มีสิริ
สิขิสฺสปี นมตฺถ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมี แด่พระสิขีพุทธเจ้า
สพฺพภูตานุภมฺปิโน	ผู้มีปกตินุเคราะห์แก่สัตว์ทั้งปวง
เวสฺสกุสฺส นมตฺถ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระเวสสพุทธเจ้า
นุหตฺกสฺส ตปสฺสิโน	ผู้มีกิเลสอันล้างแล้ว ผู้มีตปะ
นมตฺถ กกุสฺนธฺสฺส	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระกกุสันธพุทธเจ้า
มารเสนปฺมทุทฺธิโน	ผู้ย้ายเสียซึ่งมารและเสนา
โกนาคมฺนสฺส นมตฺถ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระโกนาคมนพุทธเจ้า
พฺรหฺมณฺสฺส วุสฺมิตอ	ผู้มีบาปอันลอยเสียแล้ว ผู้มี พรหมจรรย์อันอยู่จบแล้ว
กสฺสปสฺส นมตฺถ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระกัสสปพุทธเจ้า

วิปลมุตตสฺส สพฺพธิ	ผู้พ้นแล้วจากกิเลสทั้งปวง
องฺคิรสฺส นมตฺถ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระองฺคิรสปุทธเจ้า
สภยปฺตตสฺส สิริมโต	ผู้เป็นโอรสแห่งศากยราช ผู้มีสิริ
โย อิมํ ธมฺมมเทเสสิ	พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ได้ทรง แสดงแล้วซึ่งธรรมนี้
สพฺพทฺถุขาปนฺหนํ	เป็นเครื่องบรรเทาเสีย ซึ่งทุกข์ ทั้งปวง
เย จาปิ นิพฺพุตา โลเก	อึ่ง พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่าใด ก็ดี ที่ดับกิเลสแล้วในโลก
ยถาภูตํ วิปสฺสิสุํ	เห็นแจ้งธรรมตามเป็นจริง
เต ชนา อปิสุณา	พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นเป็นคน ไม่มีความส่อเสียด
มหนฺตา วิตสารถา	ผู้ใหญ่ ผู้มีความครั่นคร้ามไปปราศแล้ว
หิตํ เทวมนุสฺसानํ ยํ นมสฺสํหติ โคตมํ	เทพดาและมนุษย์ทั้งหลาย นอบ น้อมอยู่ ซึ่งพระพุทธเจ้าพระองค์ใด ผู้เป็นโคตมโคตร ผู้เป็นประโยชน์ เกื้อกูลแก่เทพดา และมนุษย์ ทั้งหลาย

วิชาจรณสมุปนฺนํ	ถึงพร้อมแล้วด้วยวิชาและจรณะ
มหนฺตํ วิตสารถิ	ผู้ใหญ่ ผู้มีความครั่นคร้ามไปปราศแล้ว
วิชาจรณสมุปนฺนํ พุทฺธํ วนฺทาม โคตมฺนฺติ	ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอนมัสการ พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้โคตม โคตร ผู้ถึงพร้อมแล้วด้วยวิชาและ จรณะ
เอเต จญฺเญ จ สมุพุทฺธา	พระพุทธเจ้าเหล่านี้ก็ดี เหล่าอื่นก็ดี
อเนกสตโกฏฺเญ	หลายร้อยโกฏิ
สพฺเพ พุทฺธา อสมฺสมา	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ทั้งหมดเสมอ กัน ไม่มีใครเหมือน
สพฺเพ พุทฺธา มหิทธิกา	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ล้วนมีฤทธิ์มาก
สพฺเพ ทสพฺลุปฺเตา	ล้วนประกอบแล้ว ด้วยทศพลญาณ
เวสารชเชหุปาคตา	ประกอบไปด้วยเวสารัชชญาณ
สพฺเพ เต ปฏฺิชาณฺติ	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ล้วนตรัสรู้อยู่
อาสภณฺฐานมุตฺตมํ	ซึ่งอาสภณฐานอันอุดม
สีหนาทํ นทฺนฺเต เต ปรีสาสุ วิสารถา	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น เป็นผู้องอาจ ไม่ครั่นคร้าม บั่นลือสีหนาทใน บริษัททั้งหลาย

พรหมจกั ปาตเตนฺติ	ยังพรหมจักรให้เป็นไป
โลเก อปปฏิวตฺติยํ	อันใด ๆ ยังไม่ให้เป็นไปแล้วในโลก
อุเปตา พุทธมฺเมหิ	พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น ประกอบแล้วด้วยพุทธธรรมทั้งหลาย
อฏฺฐารสฺหิ นાયกา	18 เป็นนายก
ทวตฺตีสลฺกขณฺเปตา- สิตฺตฺยานุพฺยณฺชนาธรา	ผู้ประกอบด้วยพระลักษณะ 32 ประการ และทรงซึ่งอนุพยัญชนะ 80
พฺยามปฺปกาย สุปฺปกา	มีพระรัศมีอันงาม ด้วยพระรัศมี มีมณฑลข้างละวา
สพฺเพ เต มุนิคุณฺชรา	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ล้วนเป็นมุนี อันประเสริฐ
พุทฺธา สพฺพญฺญโน เอเต	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ล้วนเป็นพระ สัพพัญญู
สพฺเพ ขีณาสฺวา ชินา	ล้วนเป็นพระขีณาสพผู้ชนะ
มหปฺปกา มหาเตชา	มีพระรัศมีมาก มีพระเดชมาก
มหาปญฺญา มหพฺพลา	มีพระปัญญามาก มีพระกำลังมาก
มหาการุณิกา อีรา	มีพระกรุณามาก เป็นนักปราชญ์
สพฺเพสํ สฺขาวหา	นำสุขมาเพื่อสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง

ที่ปา นาทา ปติฏฐา จ	เป็นเกาะ เป็นที่พึ่ง และเป็นที่ยอาศัย
ตานิ เลณา จ ปาณิน	เป็นที่ต้านทาน และเป็นที่ยืนของสัตว์
คติ พนฺธุ มหสฺสาสา	เป็นคติ เป็นเผ่าพันธุ์ เป็นที่ยินดีมาก
สรณา จ หิเตสิโน	เป็นที่ระลึก และทรงแสวงหา ประโยชน์
สเทวกสฺส โลกสฺส	เพื่อสัตว์โลกกับเทวโลก
สพฺเพ เอเต ปรายนา	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ล้วนเป็น เบื้องหน้าของสัตว์
เตสาหิ สิริสา ปาเท วณฺหามิ ปุริสฺสุตฺตเม วจสา มนสา เจว วณฺหาเมเต ตถาคเต	ข้าพเจ้า ขอวันทาพระบาทของ พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นด้วย เศียรเกล้า และขอวันทาพระพุทธเจ้า ทั้งหลายเหล่านั้น ผู้เป็นบุรุษอันอุดม ผู้เป็นตถาคต ด้วยวาจาและใจที่เดียว
สยเน อาสเน จาเน	ในที่นอนด้วย ในที่นั่งด้วย ในที่ยืนด้วย
คมเน จาปี สพฺพทา.	แม้ในที่เดินด้วย ในกาลทุกเมื่อ.
สทา สุเขน รกฺขนฺตุ พฺพุธา สนฺติกรา ตู	พระพุทธเจ้าผู้กระทำความระงับ จง รักษาท่านด้วยสุขในกาลทุกเมื่อ
เตหิ ตู รกฺขิตฺวา สนฺโต	ท่านผู้อันพระพุทธเจ้าเหล่านั้นทรง รักษาแล้ว จงเป็นผู้ระงับ

มุตโต สพฺพภเยน จ สพฺพโรควินมุตโต	พ้นแล้วจากภัยทั้งปวง และพ้นแล้ว จากโรคทั้งปวง
สพฺพสนฺดาปวชฺชิตโต	เว้นแล้วจากความเดือดร้อนทั้งปวง
สพฺพเวรมติกกฺกนฺโต	ล่วงเสียซึ่งเวรทั้งปวง
นิพฺพุโต จ ตฺวํ ภว	ท่านจงเป็นผู้ดับทุกข์ทั้งปวงด้วย
สพฺพพิตฺติโย วิวชฺชนตุ	ความฉิบไธวัทั้งปวงจงเว้นไป
สพฺพโรโค วินสฺสตุ	โรคทั้งปวงจงฉิบหายไป
มา เต ภวตฺวานฺตรายโย	อันตรายอย่าได้มีแก่ท่าน
สุขี ทิฆายุกฺโก ภว	ขอท่านจงเป็นผู้มีสุข มีอายุยืน
อภิวาทนสฺสิลิสฺส นิจฺจํ วุฑฺฒาปจายินโน จตฺตารโ ธมฺมา วฑฺฒนฺติ อายุ วณฺโณ สุขํ พลํ.	ธรรมทั้งหลาย 4 คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ย่อมเจริญแก่บุคคลมี ความไหว้ต่อบุคคลผู้ควรไหว้เป็น ปกติ ผู้อ่อนน้อมต่อบุคคลผู้เจริญ เป็นนิตย์.

อาณานาฎิยปริตร (12 ตำนาน)

วิปสสิสสุส นมตถุ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระวิปสสิพุทธเจ้า
จกขุมหุตสสุส สิริมโต	ผู้มีจักขุ ผู้มีสิริ
สิขิสสุสปี นมตถุ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมี แด่พระสิขีพุทธเจ้า
สพพภูตานุภมปิโน	ผู้มีปกตือนุเคราะห์แก่สัตว์ทั้งปวง
เวสสุสกุสสุส นมตถุ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระเวสสุพุทธเจ้า
นุหาคกสสุส ตปสสิโน	ผู้มีกิเลสอันล้างแล้ว ผู้มีตปะ
นมตถุ กกุสนฺธสสุส	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระกกุสนฺธพุทธเจ้า
มารเสนปฺปมทุกิโน	ผู้ยำยี่เสียซึ่งมารและเสนา
โกนาคมนสสุส นมตถุ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระโกนาคมนพุทธเจ้า
พฺรหฺมณสสุส วุสสิมโต	ผู้มีบาปอันลอยเสียแล้ว ผู้มี พรหมจรรย์อันอยู่จบแล้ว
กสฺสปสฺส นมตถุ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระกสฺสปพุทธเจ้า
วิปฺปมุตฺตสฺส สพฺพธิ	ผู้พ้นแล้วจากกิเลสทั้งปวง

องฺคิรสฺส นมตฺถ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแด่ พระองฺคิรสปุทธเจ้า
สภยปฺตตสฺส สิริมโต	ผู้เป็นโอรสแห่งศากยราช ผู้มีสิริ
โย อิมํ ธมฺมมเทเสสิ	พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ได้ทรง แสดงแล้วซึ่งธรรมนี้
สพฺพทฺฐาปณฺทํ	เป็นเครื่องบรรเทาเสีย ซึ่งทุกข์ ทั้งปวง
เย จาปิ นิพฺพุตา โลเก	อนึ่ง พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่าใด กิตฺติ ที่ดับกิเลสแล้วในโลก
ยถาภูตํ วิปสฺสสิสุํ	เห็นแจ้งธรรมตามเป็นจริง
เต ชนา อปิสุณา	พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นเป็นคน ไม่มีความส่อเสียด
มหนฺตา วิตสารถา	ผู้ใหญ่ ผู้มีความครั่นคร้ามไปปราศแล้ว
หิตํ เทวมนุสฺसानํ ยํ นมสฺสหนฺติ โคตมํ	เทพดาและมนุษย์ทั้งหลาย นอบน้อม อยู่ ซึ่งพระพุทธเจ้าพระองค์ใด ผู้เป็นโคตมโคตร ผู้เป็นประโยชน์ เกื้อกูลแก่เทพดา และมนุษย์ ทั้งหลาย

วิชาจรณสมฺปนฺนํ	ถึงพร้อมแล้วด้วยวิชาและจรณะ
มหนฺตํ วิตสารถํ	ผู้ใหญ่ ผู้มีความครั่นคร้ามไปปราศแล้ว
นโม เม สพฺพพุทฺธานํ	ข้าพเจ้าขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าทั้งหลายทั้งปวง
อุปฺปนฺหานํ มเหสึนํ	ผู้แสวงหาคุณอันใหญ่ ซึ่งได้อุปบัติแล้ว
ตณฺหุโกโร มหาวีโร	คือพระตณ्हังกร ผู้กล้าหาญ
เมธงฺโกโร มหายโส	พระเมธังกร ผู้มียศใหญ่
สรณงฺโกโร โลภหิตो	พระสรณังกร ผู้เกื้อกูลแก่โลก
ทีปงฺโกโร ชุตินฺธโร	พระทีปังกร ผู้ทรงไว้ซึ่งปัญญาอันรุ่งเรือง
โกณฑญฺญโธ ชนปาโมกฺโข	พระโกณฑัญญะ ผู้เป็นประมุขแห่งหมู่ชน
มงฺคโล ปุริสาสโก	พระมังคละ ผู้เป็นบุรุษประเสริฐ
สุมนโธ สุมนโธ อีโร	พระสุমনะ ผู้เป็นธีรบุรุษ มีพระหทัยงาม
เรวโต รติวฑฺฒโน	พระเรวตะ ผู้เพิ่มพูนความยินดี
โสภิตो คุณสมฺปนฺโน	พระโสภิตะ ผู้สมบูรณ์ด้วยพระคุณ

อโนมทสฺสี ชนุตฺตโม	พระอโนมทสฺสี ผู้อุ้มอยู่ในหมู่มชน
ปทุโม โลกปชฺโชโต	พระปทุมมะ ผู้ทำให้โลกให้สว่าง
นารโท วรสารถิ	พระนารทะ ผู้เป็นสารถิประเสริฐ
ปทุมุตฺตโร สดตฺตสโร	พระปทุมุตฺตระ ผู้เป็นที่พึ่งของ หมู่สัตว์
สุเมโธ อปฺปฏิบุคฺคโล	พระสุเมธะ ผู้หาบุคคลเปรียบมิได้
สุชาโต สพฺพโลกคฺโค	พระสุชาตะ ผู้เลิศกว่าสัตว์โลก ทั้งปวง
ปิยทสฺสี นราสโก	พระปิยทสฺสี ผู้ประเสริฐกว่าหมู่ นรชน
อตุฏฺททสฺสี การุณโก	พระอตุฏฺททสฺสี ผู้มีพระกรุณา
ธมฺมทสฺสี ตโมนุโท	พระธรรมทสฺสี ผู้บรรเทามีด
สิทฺถตฺโต อสโม โลเก	พระสิทฺถตฺตะ ผู้หาบุคคลเสมอมิได้ ในโลก
ติสฺโส จ วทตํ วโร	พระติสสะ ผู้ประเสริฐกว่า นักปราชญ์ทั้งหลาย
ปุสฺโส จ วรโท พุทฺโธ	พระปุสสะพุทธเจ้า ผู้ประทานธรรม อันประเสริฐ
วิปสฺสี จ อนฺุโปโม	พระวิปสฺสี ผู้หาที่เปรียบมิได้

สีขี สพุพหิโต สตถา	พระสีขี ผู้เป็นศาสดาเกือบทุกแก่ สรรพสัตว์
เวสสุสกุ สุขทายโก	พระเวสสุสกุ ผู้ประทานความสุข
กกุสนฺธโร สตถวาโ	พระกกุสนฺธโร ผู้นำสัตว์ออกจาก กันดารคือกิเลส
โกนาคมโน รณญชโ	พระโกนาคมโน ผู้หักเสี้ยซึ่งข้าศึก คือกิเลส
กสฺสโป สิริสมฺปนโน	พระกสฺสโป ผู้สมบรูณ์ด้วยสิริ
โคตโม สกฺยปฺจคโว.	พระโคตมะ ผู้ประเสริฐแห่งหมู่ ตถาคต.
เอเต จญฺเญ จ สมฺพุทฺธา	พระพุทธเจ้าเหล่านั้นก็ดี เหล่าอื่นก็ดี
อนฺเฆสฺตโกฏฺเฏ	หลายร้อยโกฏิ
สพุเพ พุทฺธา อสมฺสมา	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ทั้งหมดเสมอ กัน ไม่มีใครเหมือน
สพุเพ พุทฺธา มหิทธิกา	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ล้วนมีฤทธิ์ มาก
สพุเพ ทสพฺพลฺเปตา	ล้วนประกอบแล้ว ด้วยทศพลญาณ
เวสสารชฺเชหุปาคตา	ประกอบไปด้วยเวสสารชญาณ
สพุเพ เต ปฏฺิชาณฺหติ	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ล้วนตรัสรู้อยู่

อาสาภณฐานมุตตมัม	ซึ่งอาสาภณฐานอันอุดม
สีหนาทํ นทนต์ เต ปรีสาสุ วิจารณ์	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น เป็นผู้้องอาจ ไม่ครั่นคร้าม บั่นลือสีหนาทใน บริษัททั้งหลาย
พรมหมจกัม ปาตเตนติ	ยังพรมจักรให้เป็นไป
โลกเ อปปฏิวตติยัม	อันใคร ๆ ยังไม่ให้เป็นไปแล้วในโลก
อุเปตา พุทธธมเมหิ	พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น ประกอบแล้วด้วยพุทธธรรมทั้งหลาย
อฏฐารสสิ นાયกา	18 เป็นนายก
ทวตติสสภกษณเปตา- สิตฺยานุพยุญชนาธา	ผู้ประกอบด้วยพระลักษณะ 32 ประการ และทรงซึ่งอนุพยัญชนะ 80
พยามปฺปกาย สุปฺปกา	มีพระรัศมีอันงาม ด้วยพระรัศมี มี มณฑลข้างละวา
สพฺเพ เต มุนิกุญฺชรา	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ล้วนเป็นมุนี อันประเสริฐ
พุทฺธา สพฺพญฺญโน เอเต	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ล้วนเป็นพระ สัมพัญญ
สพฺเพ ชีณาสวา ชินา	ล้วนเป็นพระชีณาสพผู้ชนะ
มหปฺปกา มหาเตชา	มีพระรัศมีมาก มีพระเดชมาก

มหาปัญญา มหพุพลา	มีพระปัญญามาก มีพระกำลังมาก
มหาการุณิกา ธีรา	มีพระกรุณามาก เป็นนักปราชญ์
สพฺเพสํ สุขาวหา	นำสุขมาเพื่อสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง
ทีปา นาทา ปติฏฺฐา จ	เป็นเกาะ เป็นที่พึ่ง และเป็นที่ยอาศัย
ตาวนา เลณา จ ปาณินิ	เป็นที่ด่านทาน และเป็นที่เรือนของสัตว์
คติ พนฺธุ มหสฺสาสา	เป็นคติ เป็นเผ่าพันธุ์ เป็นที่ยินดีมาก
สรณา จ หิตะสิโน	เป็นที่ระลึก และทรงแสวงหา ประโยชน์
สเทวกสุส โลกสุส	เพื่อสัตว์โลกกับเทวโลก
สพฺเพ เอเต ปรายนา	พระพุทธเจ้าเหล่านั้น ล้วนเป็นเบื้อง หน้าของสัตว์
เตสํ สิริสา ปาเท วณฺทามิ ปุริสุตฺตเม วจสา มนสา เจว วณฺทาเมเต ตถาคเต	ข้าพเจ้า ขอวันทาพระบาทของ พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นด้วย เศียรเกล้า และขอวันทาพระพุทธเจ้า ทั้งหลายเหล่านั้น ผู้เป็นบุรุษอันอุดม ผู้เป็นตถาคต ด้วยวาจาและใจ ที่เดียว
สยเน อาสเน จาเน	ในที่นอนด้วย ในที่นั่งด้วย ในที่ยืน ด้วย

คมเน จาปี สพพทา.	แม้ในที่เดินด้วย ในกาลทุกเมื่อ.
สทา สุขเขน รกขนตุ พทุธา สนฺติกรา ตูว์	พระพุทธเจ้าผู้กระทำความระงับ จง รักษาท่านด้วยสุขในกาลทุกเมื่อ
เดหิ ตูว์ รกฺขิตฺโต สนฺโต	ท่านผู้นั้นพระพุทธเจ้าเหล่านั้นทรง รักษาแล้ว จงเป็นผู้ระงับ
มุตฺโต สพฺพภเยน จ สพฺพโรควินมุตฺโต	พ้นแล้วจากภัยทั้งปวง และพ้นแล้ว จากโรคทั้งปวง
สพฺพสนฺตปาวัชฺชิตฺโต	เว้นแล้วจากความเดือดร้อนทั้งปวง
สพฺพเวรมตฺติกฺกนฺโต	ล่วงเสียซึ่งเวรทั้งปวง
นิพฺพุตฺโต จ ตูว์ ภว	ท่านจงเป็นผู้ดับทุกข์ทั้งปวงด้วย
เตสํ สุขฺเจเน สีเลน ขนฺติเมตฺตทาพเลน จ	ด้วยสัจจะ ด้วยศีล และด้วยกำลัง แห่งขันติ และเมตตา ของ พระพุทธเจ้าเหล่านั้น
เตปิ ตุมฺเห อนฺรูกฺขนตุ	แม้คุณธรรมเหล่านั้น จงตามรักษา ซึ่งท่านทั้งหลาย
อาโรเคยน สุขเขน จ	ด้วยความเป็นผู้ไม่มีโรค ด้วย ความสุข
ปฺรตฺตณฺณิสฺมึ ทิสภาเค สนฺติ ภูตา มหิทฺธิกา	คนธรรพ์ทั้งหลายมีฤทธิ์มาก มีอยู่ ในด้านทิศบูรพา

เตปี ตูเมห อหุรภขนุตุ	แม้คนธรรพ์เหล่านั้น จงตามรักษา ซึ่งท่านทั้งหลาย
อาโรเคยน สุเขน จ	ด้วยความเป็นผู้ไม่มีโรค และด้วย ความสุข
ทกฺขินสุมิ ทิสภาเค สนฺติ เทวา มหิทธิกา	เทพดาทั้งหลายผู้มีฤทธิ์มาก มีอยู่ใน ทิศทักษิณ
เตปี ตูเมห อหุรภขนุตุ	แม้เทพดาเหล่านั้น จงตามรักษาซึ่ง ท่านทั้งหลาย
อาโรเคยน สุเขน จ	ด้วยความเป็นผู้ไม่มีโรค และด้วย ความสุข
ปจฺฉิมสุมิ ทิสภาเค สนฺติ นาคา มหิทธิกา	นาคทั้งหลายผู้มีฤทธิ์มาก มีอยู่ใน ด้านทิศปัจฉิม
เตปี ตูเมห อหุรภขนุตุ	แม้นาคเหล่านั้น จงตามรักษาซึ่ง ท่านทั้งหลาย
อาโรเคยน สุเขน จ	ด้วยความเป็นผู้ไม่มีโรค และด้วย ความสุข
อุตฺตรสุมิ ทิสภาเค สนฺติ ยกฺขา มหิทธิกา	ยักษ์ทั้งหลายผู้มีฤทธิ์มาก มีอยู่ใน ด้านทิศอุดร

เตปิ ตุมะห อหุรกุขนตุ	แม้ยักษ์เหล่านั้น จงตามรักษาซึ่ง ท่านทั้งหลาย
อาโรเคยน สุเขน จ	ด้วยความเป็นผู้ไม่มีโรค และด้วย ความสุข
ปริมทิส ฐตธวัจ	ท้าวธตธวัจ อยู่ประจำทิศบูรพา
ทกขิณเณ วิรุพหโก	ท้าววิรุพหก อยู่ประจำทิศทักษิณ
ปจฺฉิเมน วิรูปกุโ	ท้าววิรูปักข์ อยู่ประจำทิศปัจจิม
กุเวโร อุตฺตริ ทิส	ท้าวกุเวร อยู่ประจำทิศอุดร
จตุตทาโร เต มหาราช	มหาราชทั้ง 4 เหล่านั้น
โลกปาลา ยสฺสสิโน	เป็นผู้มียศ รักษาโลก
เตปิ ตุมะห อหุรกุขนตุ	แม้มหาราชเหล่านั้น จงตามรักษา ซึ่งท่านทั้งหลาย
อาโรเคยน สุเขน จ	ด้วยความเป็นผู้ไม่มีโรค และด้วย ความสุข
อากาสภุจา จ ภูมิภุจา เทวา นาคา มหิทฺธิกา	เทพดาและนาคทั้งหลาย ผู้มีฤทธิ์ มาก ซึ่งสถิตอยู่ในอากาศก็ดี สถิต อยู่ในภาคพื้นก็ดี
เตปิ ตุมะห อหุรกุขนตุ	แม้เทพดาและนาคเหล่านั้น จงตาม รักษาซึ่งท่านทั้งหลาย

อาโรเคยน สุเขน จ.	ด้วยความเป็นผู้ไม่มีโรค ด้วย ความสุข
นตุถิ เม สรณํ อญญํ	ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
พุทฺธ เม สรณํ วรํ	พระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งอันประเสริฐ ของข้าพเจ้า
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
โหตุ เต ชยมฺภคํ	ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน
นตุถิ เม สรณํ อญญํ	ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
ธมฺโม เม สรณํ วรํ	พระธรรมเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของ ข้าพเจ้า
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
โหตุ เต ชยมฺภคํ	ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน
นตุถิ เม สรณํ อญญํ	ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
สงฺโฆ เม สรณํ วรํ	พระสงฆ์เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของ ข้าพเจ้า
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
โหตุ เต ชยมฺภคํ.	ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน.

ยงฺกิญฺจิ รตนํ โลก	รัตนะอันใดอันหนึ่งในโลก
วิชฺชติ วิวิธํ ปุณฺณ	มีมากหลายอย่าง
รตนํ พุทฺธสมํ นตฺถิ	รัตนะนั้นเสมอด้วยพระพุทธรัตนะ ย่อมไม่มี
ตสฺมา โสตุถิ กวนฺตฺ เต	เพราะเหตุนั้น ขอความสวัสดิ ทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน
ยงฺกิญฺจิ รตนํ โลก	รัตนะอันใดอันหนึ่งในโลก
วิชฺชติ วิวิธํ ปุณฺณ	มีมากหลายอย่าง
รตนํ ธมฺมสมํ นตฺถิ	รัตนะนั้นเสมอด้วยพระธรรมรัตนะ ย่อมไม่มี
ตสฺมา โสตุถิ กวนฺตฺ เต	เพราะเหตุนั้น ขอความสวัสดิ ทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน
ยงฺกิญฺจิ รตนํ โลก	รัตนะอันใดอันหนึ่งในโลก
วิชฺชติ วิวิธํ ปุณฺณ	มีมากหลายอย่าง
รตนํ สงฺฆสมํ นตฺถิ	รัตนะนั้นเสมอด้วยพระสังฆรัตนะ ย่อมไม่มี
ตสฺมา โสตุถิ กวนฺตฺ เต.	เพราะเหตุนั้น ขอความสวัสดิ ทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน.

สกุทวา พุทธรัตน	เพราะทำความเคารพ พระพุทธ รัตนะ
โอสถ์ อุตตม วร	อันเป็นดังโอสถอันอุดมประเสริฐ
หิต์ เทวมนุสสาน์	เป็นประโยชน์ แก่เทพดาและมนุษย์ ทั้งหลาย
พุทธเตเชน โสติถินา นสฺสนตฺตปทฺทวา สพฺเพ ทฺทฺชา รูปสเมนฺตฺ เต	ขอสรพอุปทวะทั้งหลาย จงนิบ หายไป ขอทุกขทั้งหลายของท่านจง สงบไป โดยสวัสดิ ด้วยเดชแห่ง พระพุทธเจ้า
สกุทวา ฐมฺมรัตน	เพราะทำความเคารพ พระธรรม รัตนะ
โอสถ์ อุตตม วร	อันเป็นดังโอสถอันอุดมประเสริฐ
ปริฬาหุปสมน์	สำหรับระงับความกระวนกระวาย
ฐมฺมเตเชน โสติถินา นสฺสนตฺตปทฺทวา สพฺเพ ภฺยา รูปสเมนฺตฺ เต	ขอสรพอุปทวะทั้งหลาย จงนิบ หายไป ขอภัยทั้งหลายของท่านจง สงบไป โดยสวัสดิ ด้วยเดชแห่ง พระธรรม
สกุทวา สงฺฆรัตน	เพราะทำความเคารพ พระสังฆรัตนะ
โอสถ์ อุตตม วร	อันเป็นดังโอสถอันอุดมประเสริฐ

อาหุเนยฺยํ ปาหุเนยฺยํ	ควรเพื่อวัตถุอันเขานำมาบูชา ควรเพื่อวัตถุอันเขาต้อนรับ
สงฺฆเตเชน โสตุถินา นสฺสนตฺตปทุทวา สพฺเพ โรคา วูปสมเนตฺเต เต.	ขอสรรพอุปัทวะทั้งหลาย จงฉิบหายไป ขอโรคทั้งหลายของท่านจงสงบไป โดยสวัสดิ์ ด้วยเดชแห่งพระสงฆ์.
สพฺพิติโย วิวชฺชนตฺต	ความจัญไรทั้งปวงจงเว้นไป
สพฺพโรโค วินสฺสตฺต	โรคทั้งปวงจงฉิบหายไป
มา เต ภวตฺตวนฺตรายโย	อันตรายอย่าได้มีแก่ท่าน
สุขี ทิฌายุกโก ภว	ขอท่านจงเป็นผู้มีสุข มีอายุยืน
อภิวาทนสฺลิสฺส นิจฺจํ วุฑฺฒาปจายิโน จตฺตารโ ธมฺมา วฑฺฒนฺติ อายุ วณฺโณ สุขํ พลํ.	ธรรมทั้งหลาย 4 คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ย่อมเจริญแก่บุคคลมี ความไหว้ต่อบุคคลผู้ควรไหว้เป็น ปกติ ผู้อ่อนน้อมต่อบุคคลผู้เจริญ เป็นนิตย์.

หมายเหตุ : บทอาถรรพณ์ปริตรของ 12 ตำนาน ใช้บทนี้

เริ่มอังคฺลิมาลปริตร

ปริตฺตํ ยมฺภณฺหนตฺตสฺส นิสฺสํหณฺฏจฺานโธวํ อุทกมฺปิ วินาเสติ สพฺพเมว ปริสฺสยํ	แม่น้ำลำธารที่นํ้าของพระองค์อังคฺลิมาล เถระ ผู้กล่าวอยู่ซึ่งพระปริตรอันใด ให้อันตรายทั้งปวงพินาศไป
โสตุธฺินา คพฺพวฺฏจฺานํ ยญฺจ สาเรติ ตํขณฺเ	อนึ่ง พระปริตรอันใด ยังความ คลอດจากกรรมให้สำเร็จ โดยสวัสดิ ในขณะนั้น
เถรฺสฺสอังคฺลิมาลสฺส โลกนาถเณ ภาสิตํ	ที่พระโลกนาถทรงภาษิตแก่พระ องค์อังคฺลิมาลเถระ
กปฺปญฺจายิ มหาเตชํ ปริตฺตํหตฺตมฺภณาม เห.	เราทั้งหลาย จงสวดปริตรอันนั้น ซึ่ง เป็นของตั้งอยู่ตลอดกาลป์ และมีเดช อันใหญ่ เทอญ.

อังคฺลิมาลปริตร

ยโตหิ ภคินิ อริยา ชาติยา ชาโต	ดูก่อนน้องหญิง ตั้งแต่เราเกิดแล้ว โดยชาติอริยะ
หาภิชานามิ สญฺจิจฺจ	ไม่รู้จักแก้ง
ปาณํ ชีวิตา โวรฺโรเปตา	ปลงสัตว์มีชีพจากชีวิต

เตน สจฺเจน โสตุถิ เต	ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จงมี แก่ท่าน
โหตุ โสตุถิ คพฺภสฺส.	ขอความสวัสดิ์ จงมีแก่ครรรค์ของท่าน.

เริ่มโพชฌังคปริตร

สํสาเร สํสรนฺทานํ สพฺพทฺถุขวินาสเน สตฺตธมฺเม จ โพชฺฌนฺเค มารเสนปฺปมทฺทิโน พฺพชฺฌิตฺวา เยปิเม สตฺตา	สัตว์เหล่านี้ แม่ใด รู้ธรรมทั้งหลาย 7 นั้นแล อันเป็นองค์เครื่องตรัสรู้ ยังทุกข์ทั้งปวงแห่งสัตว์ทั้งหลาย ผู้ท่องเที่ยวไปในสงสาร ให้พินาศ อย่าเสียได้ซึ่งมารและเสนามาร
ติภวามุตฺตกุตฺตมา	เป็นผู้สูงสุด หลุดพ้นจากไตรภพ
อชาติ อชราพฺยาธิ อมตํ นิพฺภยํ คตา	สัตว์เหล่านั้น ชื่อถึงแล้วซึ่งพระ นิพพาน อันไม่มีชาติ ชรา พยาธิ มรณะ ไม่มีภัย
เอวมาทิกุณฺเฑตํ อเนกคุณฺสงฺคหํ โอสถญฺจ อิมํ มนฺตํ โพชฺฌนฺคหุตฺตมกฺขณาม เห.	เราทั้งหลาย จงสวดมนต์นี้ อันชื่อว่า โพชฌังคปริตร เป็นโอสถแท้จริง สงเคราะห์ซึ่งคุณเป็นอเนก ประกอบ ด้วยคุณมีอย่างนี้เป็นต้น เทอญ.

หมายเหตุ : บทเริ่มโพชฌังคปริตรนี้ ไม่มีใน 7 ตำนาน

โพชฌังคปริตร

โพชฌนุโค สติสงฺขาโต ธมฺมานํ วิจโย ตถา วิริยมฺปิตฺตปสฺสทุติ โพชฌนุคา จ ตถาปเร สมาธูปะกฺขโพชฌนุคา สตุเตเต สพุทฺทสฺสีนา มุนินา สมฺมทกฺขาตา ภาวิตา พหุสีกตา สํวตฺตนฺติ อภิณฺเวยาย	โพชฌงค์ 7 ประการ คือ สติสัมโพชฌงค์ ธรรมวิจยสัมโพชฌงค์ วิริยสัมโพชฌงค์ ปีติสัมโพชฌงค์ ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์ สมาธิสัมโพชฌงค์ อุเบกขาสัมโพชฌงค์เหล่านี้ อันพระมุนีเจ้าผู้เห็นธรรมทั้งสิ้น ตรัส ไว้ชอบแล้ว อันบุคคลมาเจริญทำให้ มากแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความรู้ยิ่ง
นิพฺพานาย จ โพธิยา	เพื่อนิพพาน และเพื่อความตรัสรู้
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
โสตุถิ เต โหตุ สพุทฺธา	ขอความสวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ
เอกสฺมี สมเย นาโถ	ในสมัยหนึ่งพระโลกนาถเจ้า
โมคฺคัลลานญจ กสฺสปี คิลานะ ทุกฺขิตะ ทิสฺวา	ทอดพระเนตร พระโมคคัลลานะและ พระกัสสปะ เป็นไข้ถึงทุกขเวทนาแล้ว
โพชฌนุเค สตุตฺเต เทสยิ	ทรงแสดงโพชฌงค์ 7 ประการ

เต จ ตํ อภินนทิตฺวา	ท่านทั้ง 2 ก็เปลิดเพลินภาษิตนั้
โรคา มุจฺจิสฺสํ ตํขณ	หายโรคในขณะนั้น
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
โสตุถิ เต โหตุ สพฺพทา	ขอความสวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ
เอกทา ธมฺมราชาปิ	ครั้งหนึ่ง แม้พระธรรมราชา
เคลญฺเณนาปิพิโต	อันความประจวรเปียดเบียนแล้ว
จุนฺทตฺเถเรน ตญฺเฏว ภณฺาเปตฺวาน สาทรํ	รับสั่งให้พระจุนทเถระ แสดง โพชฌมคํนั้นโดยยินดี
สมฺโมทิตฺวา จ อาพาธา ตมฺหา วุฏฺฐาสิ จานโส	ก็ทรงบันเทิงพระหฤทัย หายความ ประจวรไปโดยฐานะ
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
โสตุถิ เต โหตุ สพฺพทา	ขอความสวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ
ปหีนา เต จ อาพาธา ติญฺณนฺนํปิ มหฺสิณํ	ก็อาพาธทั้งหลายนั้น อันพระมหา ฤษีทั้ง 3 องค์ละได้แล้ว
มคฺคาหตฺกิลฺสว ปตฺตานุปฺปตฺติธมฺมตํ	ถึงความไม่บังเกิดเป็นธรรมดา ดุจกิลฺสอันมรรคกำจัดแล้ว
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
โสตุถิ เต โหตุ สพฺพทา.	ขอความสวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ.

เริ่มอภยปริตร

ปญญลาภี มหาเดช วณฺณกิตติมหายสั สพฺพสตุตฺติหิตํ ชาตํ ตํ สุนฺหตุ อเสสโต	สาธุชนทั้งหลาย จงฟังพระปริตรอัน จะให้ได้ซึ่งบุญ มีเดชมหิมา มีคุณ และเกียรติยศอันใหญ่ เป็น ประโยชน์แก่สัตว์ทั้งปวงโดยสิ้นเชิง นั้น
อดุตฺตปรหิตํ ชาตํ ปริตฺตุนฺตมุกฺคณาม เห.	เราทั้งหลาย จงสวดพระปริตรนั้น อันเป็นประโยชน์แก่ตนและผู้อื่น เทอญ.

หมายเหตุ : บทเริ่มอภยปริตรนี้ ไม่มีใน 7 ตำนาน

อภยปริตร (12 ตำนาน)

ยฺหุทฺธุนิฺมิตฺตํ อวมฺงฺคฺลญจ	กลางชั่วร้ายอันใด และอวมงคลอันใด
โย จามนาโป สกฺกณฺสฺส สทฺโท	เสียงนก เป็นที่ไม่ชอบใจอันใด
ปาปคฺคฺโคโห ทฺสฺสฺสฺปิณฺโณ อกฺกนฺตํ	และบาปเคราะห์อันใด สุกฺบินชั่วอัน ไม่พอใจอันใด มีอยู่
พุทฺธานุภาวเณ วินาสเมฺนตุ	ขอสิ่งเหล่านั้น จงถึงความพินาศไป ด้วยอานุภาพพระพุทธเจ้า
ยฺหุทฺธุนิฺมิตฺตํ อวมฺงฺคฺลญจ	กลางชั่วร้ายอันใด และอวมงคลอันใด

โย จามหาโป สกุนสุส สทุโท	เสียงนก เป็นที่ไม่ชอบใจอันใด
ปาปคุดโท ทุสสุปิน อกนุต์	และบาปเคราะห์อันใด สุนินชั่วอัน ไม่พอใจอันใด มีอยู่
ธมฺมานุภาเวน วินาสเมนตุ	ขอสิ่งเหล่านั้น จงถึงความพินาศไป ด้วยอานุภาพพระธรรมเจ้า
ยหนฺทุนิमितฺ อวมฺกฺลณฺจ	กลางชั่วร้ายอันใด และอวมงคลอันใด
โย จามหาโป สกุนสุส สทุโท	เสียงนก เป็นที่ไม่ชอบใจอันใด
ปาปคุดโท ทุสสุปิน อกนุต์	และบาปเคราะห์อันใด สุนินชั่วอัน ไม่พอใจอันใด มีอยู่
สงฺฆานุภาเวน วินาสเมนตุ.	ขอสิ่งเหล่านั้น จงถึงความพินาศไป ด้วยอานุภาพพระสงฆเจ้า.
ทุกฺขปฺปตฺตา จ นิทฺทุกฺขา ภยปฺปตฺตา จ นิพฺภยา โสภปฺปตฺตา จ นิสฺโสภา โหนฺตุ สพุเพปิ ปาณิน	ขอสรรพสัตว์ทั้งหลาย ที่ถึงแล้วซึ่ง ทุกข์ จงเป็นผู้ไม่มีทุกข์ และที่ถึง แล้วซึ่งภัย จงเป็นผู้ไม่มีภัย และที่ ถึงแล้วซึ่งโศก จงเป็นผู้ไม่มีโศก
เอตฺตาวตฺตา จ อมฺเหหิ สมฺภตฺ ปุณฺณสมฺภตฺ สพุเพทวานุโมทฺนตุ	และขอเหล่าเทพเจ้าทั้งปวง จง อนุโมทนาซึ่งบุญสมบัติ อันเรา ทั้งหลายก่อสร้างแล้ว ด้วยเหตุมี ประมาณเท่านี้

สรรพสมปตติสัทธา	เพื่ออันสำเร็จสมบัติทั้งปวง
ทานํ ททนต์ุ สทฺธาย	มนุษย์ทั้งหลาย จงให้ทานด้วย ศรัทธา
สีลํ รกฺขนต์ุ สพฺพทา	จงรักษาศีลในกาลทั้งปวง
ภาวนาภิตตา โหนต์ุ	จงเป็นผู้ยินดีแล้วในภาวนา
คจฺฉนต์ุ เทวตา คตา	เทพดาทั้งหลายที่มาแล้ว เชิญกลับไปเถิด
สพฺเพ พุทฺธา พลปฺปตฺตา	พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ล้วนทรงพระ กำลังทั้งหมด
ปจฺเจกานญฺจ ยํ พลํ อรหฺณตานญฺจ เตเชน รกฺขํ พนฺธามิ สพฺพโส.	กำลังใดแห่งพระปัจเจกพุทธเจ้า ทั้งหลาย และแห่งพระอรหันต์ ทั้งหลายมีอยู่ ข้าพเจ้าขอผูกความ รักษา ด้วยเดชแห่งกำลังนั้นโดย ประการทั้งปวง.

หมายเหตุ : ของ 7 ตำนาน บทอภยปริตร จะอยู่ในส่วนปกรณกคาถาสำหรับสวด
ต่อเจ็ดตำนาน

เริ่มชยปรีตร

ชยั เทวมนุสฺสานั	ขอชยัชนะ จงมีแก้เทพดาและมนุษย์ ทั้งหลาย
ชโย โหตุ ปราชิตอ	ผู้ที่แพ้แล้ว จงกลับเป็นผู้ชนะ
मारसेना अगिगुनुता समनुता तुवातसोचना खनुदिमेतुताअणिगुजाना विठुंसेतुवान जगुขुमा गुवागवे संसरनुतो तिपुพजกขुं วิโสธยि	พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้มีจักขุ เมื่อยัง ท่องเที่ยวไปในภพน้อยใหญ่ ทรง กำจัดมารและเสนามาร ให้ล่วงพ้น ไป 12 โยชนโดยรอบ ด้วยขันติบารมี เมตตาบารมี และอธิษฐานบารมี แล้วทรงชำระทิพยจักขุ
ปริยาปนุหนาทิสตถุถานั หิตาย จ สุขาย จ พุทฺธกิจจัม วิโสเธตฺวา	ทรงบำเพ็ญพุทฺธกิจ เพื่อประโยชน์ และความสุข แก่สัตว์ทั้งหลาย ผู้สมควรที่จะถึงความสวัสดิเป็นต้น
ปริตฺตनुตมุกณาม เท.	เราทั้งหลาย จงสวดพระปริตรนั้น เทอญ.

หมายเหตุ : บทเริ่มชยปรีตรนี้ ไม่มีใน 7 ตำนาน

ชยปริตร (12 ตำนาน)

มหาการุณโก นาโถ	ผู้เป็นที่พึ่งของสัตว์ ประกอบแล้ว ด้วยพระมหากรุณา
หิตาย สพุพปาณัน ปุเรตฺวา ปารมี สพุพา	ยังบารมีทั้งหลายทั้งปวงให้เต็ม เพื่อ ประโยชน์แก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย
ปตุโต สมุโพธิมุตตมัม	ถึงแล้วซึ่งความตรัสรู้อันอุดม
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
โหตุ เต ชยมงคลัม.	ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน.
ชยฺหุโต โพธิยา มฺเ สกุยานํ นนฺทิวทฺตโน เอวํ ตฺวํ วิชโย โหหิ ชยสฺสุ ชยมงคลเ อปฺราชิตปฺลลฺงเก สีเส ปจฺวิปฺกุขเร อภิเสเก สพุพพุทฺธานัม อคฺคปฺปตุโต ปโมทติ.	ขอท่านจงมีชัยชนะ ในมงคลพิธี เหมือนพระจอมมุนีทรงชนะมารที่ โคณโฑธิพฤกษ์ ถึงความเป็นผู้เลิศ ในสรรพพุทธานิเชก ทรงปราโมทย์ อยู่บนอปราชิตบัลลังก์อันสูง เป็น จอมมหาปฐพี ทรงเพิ่มพูนความ ยินดี แก่เหล่าประยูรญาติากยวงศ์ ฉะนั้น เทอญ.
สุนกฺขตฺตัม สุมงคลัม	เวลาที่สัตว์ประพาศิชอบ ชื่อว่า ฤกษ์ดี มงคลดี
สุภภาตัม สุกฺกุจิตัม	สว่างดี รุ่งดี

สุขโณ สุขเหตุโต จ	และขณะดี ครู้ดี
สุยัญญ์ พรหมจารีสุ	บูชาดีแล้ว ในพรหมจารีบุคคล ทั้งหลาย
ปทกฺขิณํ กายกมฺมํ	กายกรรม เป็นประตักฺขิณ ส่วน เบื่องขวา
วาจากมฺมํ ปทกฺขิณํ	วจีกรรม เป็นประตักฺขิณ ส่วนเบื่อง ขวา
ปทกฺขิณํ มโนกมฺมํ	มโนกรรม เป็นประตักฺขิณ ส่วน เบื่องขวา
ปณฺธิ เต ปทกฺขิณา	ความปรารถนาของท่าน เป็น ประตักฺขิณ ส่วนเบื่องขวา
ปทกฺขิณานิ กตฺวาน	สัตว์ทั้งหลาย ทำกรรมอันเป็น ประตักฺขิณ ส่วนเบื่องขวาแล้ว
ลภนฺตตฺเถ ปทกฺขิเณ.	ย่อมได้ประโยชน์ทั้งหลาย อันเป็น ประตักฺขิณ ส่วนเบื่องขวา.
โส อตฺถลทฺโร สุขิโต	ท่านนั้น (ชาย) จงเป็นผู้มีประโยชน์ อันได้แล้ว ถึงแล้วซึ่งความสุข
วิรุฬฺหิ พุทฺธสาสเน	เจริญในพระพุทธศาสนา
อโรโค สุขิโต โหหิ	ไม่มีโรค ถึงแล้วซึ่งความสุข

สห สพฺเพหิ ฌาติภิ	กับด้วยญาดิทั้งหลายทั้งหมด
สา อตฺถลทฺธา สุขิตา	ท่านนั้น (หญิง) จงเป็นผู้มีประโยชน์ อันได้แล้ว ถึงแล้วซึ่งความสุข
วิรุฬฺหา พุทฺธสาสเน	เจริญในพระพุทธศาสนา
อโรคา สุขิตา โหหิ	ไม่มีโรค ถึงแล้วซึ่งความสุข
สห สพฺเพหิ ฌาติภิ	กับด้วยญาดิทั้งหลายทั้งหมด
เต อตฺถลทฺธา สุขิตา	ท่านทั้งหลายนั้น (ทั้งชายทั้งหญิง) จงเป็นผู้มีประโยชน์อันได้แล้ว ถึง แล้วซึ่งความสุข
วิรุฬฺหา พุทฺธสาสเน	เจริญในพระพุทธศาสนา
อโรคา สุขิตา โหถ	ไม่มีโรค ถึงแล้วซึ่งความสุข
สห สพฺเพหิ ฌาติภิ.	กับด้วยญาดิทั้งหลายทั้งหมด.

หมายเหตุ : ของ 7 ตำนาน บทชยปริตร จะอยู่ในส่วนปกรณกคาถาสำหรับสวด
ต่อเจ็ดตำนาน

รตนัตตยปภาวากิยาจนคาถา

อรหิ สมมาสมพุทโธ	พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระอรหันต์
อตุตมัม ฐมมมชฎคชา	ได้บรรลुธรรมอันอุดม
มหาสงฆ์ ปโปเธสิ	ยังสงฆ์หมู่ใหญ่ ให้ตรัสรู้แล้ว
อิจุเจตัม รตนตตยัม	หมวดสามแห่งรัตนะนี้อย่างนี้
พุทโธ ฐมโม สงโฆ จาติ นানাโหนตมปิ วตถุโต	พระรัตนตรัย แม้เป็นต่างกันโดย วัตถุว่า “พุทโธ ฐมโม และ สงโฆ” ดังนี้
อญญมญญาวิโยคาว เอกีกุตมปนตถโต	แต่เป็นอย่างเดียวกันโดยเนื้อความ เพราะไม่พรากรากกันและกันได้
พุทโธ ฐมมสฺส โพเธตา	พระพุทเจ้า เป็นผู้ตรัสรู้พระธรรม
ฐมโม สงฺเขน ธาโรโต	พระธรรม อันพระสงฆ์ทรงจำไว้
สงโฆ จ สาวโก พุทธสฺส	พระสงฆ์ก็เป็นสาวกของพระพุทเจ้า
อิจุเจกาพพุทธเมวิทัม	พระรัตนตรัยเนื่องเป็นอันเดียวกัน อย่างนี้นั้นเทียว
วิสุทฺธัม อตุตมัม เสฏฺฐัม โลกสฺมี รตนตตยัม	พระรัตนตรัยนี้ เป็นของหมดจด อุดมประเสริฐในโลก

สํวตตติ ปสนุหานํ อตตโน สุตฺธิกามินํ สมฺมา ปฏิปชฺชนฺตานํ ปรมา ย วิสฺสุทฺธิยา	ย่อมเป็นไปพร้อมเพื่อความหมดจด อย่างยิ่ง แก่สัตว์ทั้งหลายผู้เลื่อมใส แล้ว ผู้ใคร่ซึ่งความหมดจดแก่ตน ผู้ปฏิบัติอยู่โดยชอบ
วิสฺสุทฺธิ สพฺพเกสเสหิ	ความหมดจดจากสรรพกิเลส ทั้งหลาย
โหติ ทุกฺเขหิ นินฺพฺพุติ	ย่อมเป็นความดับจากทุกข์ทั้งหลาย
นินฺพฺพานํ ปรมํ สฺสญฺญํ	ความดับ เป็นธรรมสฺสญฺญอย่างยิ่ง
นินฺพฺพานํ ปรมํ สฺสุขํ	ความดับ เป็นสุขอย่างยิ่ง
เอเตน สจฺจวชฺเชน	ด้วยความกล่าวสัตย์นี้
สฺวตฺถิ โหตุ สพฺพทา	ขอความสวัสดิ์ จงมีในกาลทั้งปวง
รตนตฺตยานุภาเวน	ด้วยอานุภาพแห่งพระรัตนตรัย
รตนตฺตยเตชสา	ด้วยเดชแห่งพระรัตนตรัย
อุปทฺทวนฺตรายา จ อุปสคฺคา จ สพฺพโส มา กทาจิ สมฺมุสฺสีสุ รฏฺฐํ สฺยามานเมวิทํ	อุปัทวะและอันตรายทั้งหลายด้วย ความขัดข้องทั้งหลายด้วย อย่าได้ พ้องพานสยามรัฐนี้ ในกาลไหน ๆ เลย
อาโรคฺยสฺสขญฺเจว	สุขเกิดแต่ความเป็นคนไม่มีโรคด้วย นั้นเทียว

ตโต ทิมายุดาปี จ	แต่นั้น แม้ความเป็นผู้มีอายุยืนด้วย
ตพพตถุณญจ สมปโตย	ความสมบูรณ์แห่งวัตถุทั้งหลาย เหล่านั้นด้วย
สุขํ สพพตถ สโตถิ จ	ความสุขสวัสดิ์ ในเหตุทั้งหลาย ทั้งปวงด้วย
กวนตุ สมปวตตนตุ	จงมี จงเป็นไปพร้อม
สยามานํ ฐฎปาฬินํ	แก่พวกรัฐบาลสยามทั้งหลาย
เต จ ฐฎญจ รกขนตุ สยามฐฎจิกเทวตา สยามานํ ฐฎปาฬิหิ ธมฺมามิเสหิ ปุชิตา	ขอเหล่าเทพดา ผู้ดำรงอยู่ใน สยามรัฐ อันพวกรัฐบาลสยามบูชา แล้วด้วยธรรมพลี และอามิสพลี ทั้งหลาย จงรักษาซึ่งพวกรัฐบาล สยามนั้นด้วย ซึ่งแว่นแคว้นด้วย
สิทฺธมตฺถุ สิทฺธมตฺถุ สิทฺธมตฺถุ อิทํ ผลํ เอตสฺมิ รตนตฺตยสฺมิ สมปสาทนเจตโส.	ขอผลแห่งจิต อันเลื่อมใสใน พระรัตนตรัยนี้ จงเป็นผลสำเร็จ จงเป็นผลสำเร็จ จงเป็นผลสำเร็จ เทอญ.

สุขาภิยาจนคาถา

ยี่ ยี่ เทวมนุสฺसानํ มงฺคตตถาย ภาสิตํ	พระปริตรใดๆ อันเราสวดแล้ว เพื่อประโยชน์แก่มงฺคล แห่ง เทพดาและมนุษย์ทั้งหลาย
ตสฺส ตสฺसानุภาเวน	ด้วยอานุภาพแห่งพระปริตรนั้นๆ
โหตุ ราชกุเล สุขํ	ขอความสุขจงมีในราชสกุล
เย เย อารกฺขกา เทวา	เทพเจ้าทั้งหลายใดๆ ผู้รักษาโดย เอื้อเฟื้อ
ตตฺถ ตตฺถาธิวาสโน	ผู้สิงสถิตอยู่ในสถานนั้นๆ
อิมินา ธมฺมทาเนน สพฺเพ อมฺเหติ ปุชิตา	ทั้งหมด อันเราบูชาแล้วด้วย ธรรมทานนี้
สทา ภทฺรานิ ปสฺสหนฺตุ	เทพเจ้าทั้งหลายนั้นๆ จงเห็นสิ่งอัน เจริญทั้งหลายทุกเมื่อ
สุขิตา โหนฺตุ นิพฺภยา	จงเป็นผู้ถึงซึ่งความสุข ปราศจากภัย ทุกเมื่อ
อปฺปมตฺตา จ อมฺเหสุ สพฺเพ รกฺขหนฺตุ โน สทา	อนึ่ง เหล่าเทพเจ้าทั้งสิ้น จงอย่า ประมาทแล้วในเรา รักษาเราทุกเมื่อ
ยญฺจ โน ภาสฺมาเนหิ กุสลํ ปสฺสตี พหุํ	อนึ่ง กุศลอันใดมากอันเราภาษิตอยู่ ชวนชวายเป็นแล้ว

ตณฺโณ เทวานุโมทนตุ	เทพเจ้าทั้งหลาย จงอนุโมทนากุศลอันนั้นของเรา
จิรํ ติฏฺฐนตุ สาทตํ	จงดำรงอยู่ติดต่อกันสืบกาลนาน
เย วา ชลาพุชฌนฺทชา	อึ่ง สัตว์ทั้งหลายใด ที่เป็นชลาพุชะกำเนิดในครรภ์มารดา และที่เป็นอณฑชะกำเนิดในฟอง
สํเสทโชปปาติกา	และที่เป็นสังเสทชะกำเนิดในเหงื่อไคล และที่เป็นอุปปาติกะกำเนิดลอยขึ้น
อเวรา โหหนตุ สพฺเพ เต	ขอสรรพสัตว์ทั้งหลายนั้น จงเป็นผู้ไม่มีเวร
อนีฆา นีรูปทฺทวา	ไม่มีทุกข์ ไม่มีอุปัทวะ
ปสฺสฺสนตุ อนวชฺชานิ	เห็นกรรมทั้งหลาย อันหาโทษมิได้
มา จ สวชฺชมาคฺมา	อึ่ง กรรมอันมีโทษ อย่ามาพ้องพานสัตว์เหล่านั้น
จิรํ ติฏฺฐนตุ โลกสฺมี สมฺมาสมฺพุทฺธสํสาณํ ทสฺสเนตํ โสตนฺตุนํ มคฺคํ สตฺตวิสุทฺธิยา	ขอคำสั่งสอน ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อันแสดงมรรคาแก่สัตว์ผู้มีโสตวิญญูณาตฺต เพื่อความหมดจดแก่สัตว์ จงดำรงอยู่ในโลกสืบกาลนาน

ยาว พุทฺโธติ นามมปิ โลกเชฏฐสฺส สตฺถุโน สมฺมาเทสิตธมฺมสฺส ปวตฺตติ มหสิโน	แม้พระนามว่า พุทโธ ดังนี้ ของพระ ศาสดาผู้ประเสริฐในโลก ผู้มีธรรม อันแสดงแล้วโดยชอบ ผู้แสวงหาซึ่ง คุณอันใหญ่ ยังเป็นไปอยู่เพียงใด
ปสฺสนา โหหนฺตุ สพฺเพปิ ปาณิโน พุทฺธสฺสเน	แม้สรรพสัตว์ทั้งหลาย จงเป็นผู้ เลื่อมใสแล้วในพระพุทธานุชาสนา
สมฺมา ธารี ปเวจฺจนฺโต กาเล เทโว ปวสฺสตุ	ฝนจงเพิ่มให้อุทกธาร ตกต้องใน กาลโดยชอบ
วฺุฑฺฒิกาวาย สตฺตานํ สมิทฺธี เนตุ เมทนี	จงนำไปซึ่งเมทนีดล ให้สำเร็จ ประโยชน์ เพื่ออันบังเกิดความเจริญ แก่สัตว์ทั้งหลาย
มาตา ปิตา จ อตฺตรํ นิจฺจํ รกฺขหนฺติ ปุตฺตํ	มารดาและบิดา ย่อมถนอมบุตร น้อย อันบังเกิดในตนเป็นนิตย ฉันใด
เอวํ ธมฺเมเน รากาโน ปชฺชํ รกฺขหนฺตุ สพฺพทา.	พระราชาทั้งหลาย จงทรงรักษา ประชาราษฎร์โดยชอบ ในกาล ทั้งปวงฉันนั้น.

มงคลจักรวาล

สิริธิติมติเตโชชยสิทธิ- มหิทธิมหาคุณาปรमितบุญฉาธิ- การสุส สพพนตรายนินวารณ- สมตฤสุส ภควโต อรหโต สมมุตสมพุทสุส ทวตติส- มหาปฐิสลภขณานุภาเวน	ด้วยอาณูภาพแห่งพระมหาปฐิส ลักษณะ 32 ประการ แห่งพระผู้มี พระภาคเจ้าผู้อรหันต์ ผู้ตรัสรู้แล้ว เองชอบ ผู้มีบุญญาธิการอันกำหนด มิได้ ด้วยพระฤทธิอันใหญ่ และ พระคุณอันใหญ่ อันสำเร็จด้วยพระ สิริ พระปัญญาเครื่องตั้งมั่น พระ ปัญญาเครื่องรู้ พระเดชและพระชัย ผู้สามารถในอันห้ามเสียซึ่งสรรพ อันตราย
อสีตยานุพยุขณานุภาเวน	ด้วยอาณูภาพ แห่งพระอนุพยัญชนะ 80
อภิจตุตตรสตมกุลานุภาเวน	ด้วยอาณูภาพ แห่งมงคล 108 ประการ
จพพณณรสิยานุภาเวน	ด้วยอาณูภาพ แห่งพระรัตมี มีพรรณ 6 ประการ
เกตุมालานุภาเวน	ด้วยอาณูภาพ แห่งพระเกตุมาลา
ทสปารมิตานุภาเวน	ด้วยอาณูภาพ แห่งพระบารมี 10 ประการ

ทศอุปารมิตานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระอุปารมี 10 ประการ
ทศปรมตูปารมิตานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระปรมัตถบารมี 10 ประการ
ศีลสมาธิปัญญาอนุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่ง ศีล สมาธิ ปัญญา
พุทธานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระพุทธรัตนะ
ธมฺมานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระธรรมรัตนะ
สงฺฆานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระสังฆรัตนะ
เดชานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระเดช
อิทฺธานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระฤทธิ์
พลาณานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระกำลัง
เญยฺยธมฺมานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระเญยยธรรม
จตุราสํติสสสุสมฺมกุขนุธานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระธรรมขันธุ์ 8 หมั่น 4 พัน
หนวโลกุตตรธมฺมานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งโลกุตตรธรรม 9 ประการ
อฏฺฐจํคิคมคฺคานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระอริยมรรคมี องค์ 8 ประการ

อภุจสมาปัตติยานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระสมาบัติ 8 ประการ
ฉัพภิกขุยานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระอภิญญา 6 ประการ
จตุสัจจญาณานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระญาณใน สัจจะ 4
ทสพลญาณานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระญาณมีกำลัง 10 ประการ
สัพพญุตญาณานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระสัพพัญญุต ญาณ
เมตตากรุณามูทิตา- อุเปกขานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระเมตตา พระ กรุณา พระมูทิตา พระอุเบกขา
สัพพปริตตานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระปริตร ทั้งปวง
รตนตตยสรณานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งอันระลึกถึงพระ รัตนตรัย (ที่กล่าวมานี้)
ตฺยหิ สพฺพโรคโสภุพทุทว- ทุทขโทมนสสุปายาสาปี วินสฺสนฺตุ	แม้เหล่าโรค โสกะ อุปัทวะ ทุกข์ โทมนัส อุปายาส ทั้งปวง ของท่าน จงสิ้นสูญไป

สพฺพอนฺตรายาปี วินสฺสนนฺตุ	แม่เหล้าอันตรรายทั้งปวง จงสิ้นสูญ ไป
สพฺพสงฺกปฺปา ตฺยหํ สมิชฺฌนฺตุ	สรรพความดำริทั้งหลายของท่าน จงสำเร็จด้วยดี
ทีฆายฺตา ตฺยหํ โหตุ	ความเป็นผู้มีอายุยืน จงมีแก่ท่าน
สทวสฺสชีเวน สมงฺคิโก โหตุ สพฺพทา	ท่านจงเป็นผู้มีความพร้อมเพรียง ด้วยความเป็นอยู่ สิ้น 100 ปี ทุกเมื่อ
อาภาสพฺพตฺวณฺณมิกฺงคา- มหาสมฺมุตฺตา อารกฺขกา เทวตา	เทพเจ้าทั้งหลาย ผู้คุ้มครองสถิตอยู่ ในอากาศ และบรรพตไพโรศน์ ภูมิสถาน แม่น้ำคงคา มหาสมุทร
สทา ตุมฺहे อนฺรกฺขนฺตุ.	จงตามรักษาท่านทั้งหลายทุกเมื่อ เทอญ.

ภวตุ สพฺพมฺงคฺลํ	ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน
รกฺขนฺตุ สพฺพเทวตา	ขอเหล่าเทพดาทั้งปวง จงรักษาท่าน
สพฺพพุทฺธานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระพุทธเจ้า
สทา โสตุถิ ภวนฺตุ เต	ขอความสวัสดิ์ทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน ทุกเมื่อ

ภวตุ สัพพมงฺคลํ	ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน
รกฺขหนฺตุ สัพฺพเทวตา	ขอเหล่าเทพดาทั้งปวง จงรักษาท่าน
สพฺพธมฺมานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระธรรม
สทา โสติถิ ภวนฺตุ เต	ขอความสวัสดิ์ทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน ทุกเมื่อ
ภวตุ สัพพมงฺคลํ	ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน
รกฺขหนฺตุ สัพฺพเทวตา	ขอเหล่าเทพดาทั้งปวง จงรักษาท่าน
สพฺพสงฺฆมานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระสงฆ์
สทา โสติถิ ภวนฺตุ เต.	ขอความสวัสดิ์ทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน ทุกเมื่อ.

นกุขตฺตยฺกฺขฏฺฏานํ ปาปคฺคหฺนินวารณา	ความป้องกัน บาปเคราะห์ทั้งหลาย แต่สำนักแห่งเหล่านักษัตริ และยักษ์ และภูตได้มีแล้ว
ปริตฺตตฺสฺฐานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระปริตร
หนฺตฺวา เตสํ อุปฺทฺทเว	จงกำจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งหลาย แต่ สำนักแห่งนักษัตริ และยักษ์และภูต เหล่านั้น

นกุขตตยกุขภูตานํ ปาปคฺคหฬวณฺหา	ความป้องกัน บาปเคราะห์ทั้งหลาย แต่สำนักแห่งเหล่านักษัตริ และยักษ และภูตได้มีแล้ว
ปริตฺตสฺสานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระปริตร
หนฺตฺวา เตสํ อุปฺทฺทเว	จงกำจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งหลาย แต่ สำนักแห่งนักษัตริ และยักษและภูต เหล่านั้น
นกุขตตยกุขภูตานํ ปาปคฺคหฬวณฺหา	ความป้องกัน บาปเคราะห์ทั้งหลาย แต่สำนักแห่งเหล่านักษัตริ และยักษ และภูตได้มีแล้ว
ปริตฺตสฺสานุภาเวน	ด้วยอานุภาพ แห่งพระปริตร
หนฺตฺวา เตสํ อุปฺทฺทเว.	จงกำจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งหลาย แต่ สำนักแห่งนักษัตริ และยักษและภูต เหล่านั้น.

ส่วนที่ 3

พระสูตรปา

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

อนัตตลักขณสูตร

อาทิตตปริยายสูตร

คิริमान्हสูตร

มหาสมัยสูตร

โคตมีสูตร

เริ่มธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

อนุตตโร อภิสัมโพธิ สมบุพฺพชฺฌิตฺวา ตถาคโต	พระตถาคตเจ้า ได้ตรัสรู้ซึ่งพระ อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว
ปจฺมํ ยํ อเทเสสิ ธมฺมจกฺกํ อนุตฺตโร สมฺมเทว ปวตฺเตนฺโต โลเก อปฺปฏฺวตฺตํ	เมื่อจะทรงประกาศธรรมที่ใดๆ ยัง มิได้ให้เป็นไปแล้วในโลก ให้เป็นไป โดยชอบแท้ ได้ทรงแสดงพระ อนุตตรธรรมจักรใดก่อน
ยตฺถากฺขาทา อุโก อนฺตา ปฏฺิปปตฺติ จ มชฺฌิมา จตุสฺวารียสจฺเจสุ วิสุทฺธํ ฃาณทสฺสํ	คือในธรรมจักรใด พระองค์ตรัสซึ่ง ที่สุด 2 ประการ และข้อปฏิบัติเป็น กลาง และปัญญาอันรู้เห็นอันหมด จดแล้วในอริยสัจทั้ง 4
เทสิตํ ธมฺมราเชน สมฺมาสมฺโพธิกิตฺตํ หาเมน วิสุตฺตํ สุตฺตํ ธมฺมจกฺกปฺปวตฺตํ เวยฺยากรณปาเณ สงฺคีตํหุตฺมกฺขณาม เส.	เราทั้งหลาย จงสดธรรมจักรนั้น ที่พระองค์ผู้พระธรรมราชาทรงแสดง แล้ว ปรากฏโดยชื่อว่า ธัมมจัก กัปปวัตตนสูตร เป็นสูตรประกาศ พระสัมมาสัมโพธิญาณอันพระสังคีติ กาจารย์ร้อยกรองไว้โดยเวยยากรณ ปาฐะ เทอญ.

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

เอวมเม สุตํ	อันข้าพเจ้า (คือพระอานนทเถระ) ได้สดับมาแล้วอย่างนี้
เอกํ สมยํ ภควา	สมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า
พาราณสียํ วิหริติ อิสิปตเน มิคทาเย	เสด็จประทับอยู่ที่ป่าอิสิปตณ มฤคทายวัน ใกล้เมืองพาราณสี
ตตฺร โข ภควา ปญฺจวคฺคิเย ภิกฺขุ อามนฺเตสิ	ในกาลนั้นแล พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสเตือนพระภิกษุปัญจวัคคีย์ว่า
เทวเม ภิกฺขเว อนฺตา	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ที่สุดสองอย่างนี้
ปพฺพชิตน น เสวิตพฺพา	อันบรรพชิตไม่ควรเสพ
โย จายํ กาเมสุ กามสุขลฺลิกานฺโหโค	คือการประกอบตนให้พัวพันด้วยกาม ในกามทั้งหลายนี้ใด
หิโน	เป็นธรรมอันเลว
คมโม	เป็นเหตุให้ตั้งบ้านเรือน
โปถุชฺชนิกอ	เป็นของคนมีกิเลสหนา
อนริโย	ไม่ใช่ไปจากข้าศึกคือกิเลส
อนตฺถกสณฺหิโต	ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ อย่างหนึ่ง

โย จายํ อตฺตกิลมณฺโณโยโค	คือการประกอบความเหน็ดเหนื่อย ด้วยตนเหล่านี้ได้
ทุกฺโข	ให้เกิดทุกข์แก่ผู้ประกอบ
อนริโย	ไม่ใช่ไปจากข้าศึกคือกิเลส
อนตฺถสณฺหิโต	ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ อย่างหนึ่ง
เอเต เต ภิกฺขเว อุโป อนฺเต อนุปคมฺม มชฺฌิมา ปฏิปทา	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ข้อปฏิบัติอัน เป็นกลาง ไม่เข้าไปใกล้ที่สุดสอง อย่างนั้นนั้น
ตถาคเตน อภิสมฺพุทฺธา	อันตถาคตได้ตรัสรู้แล้วด้วยปัญญา อันยิ่ง
จกฺขุกรณี ฅาณกรณี	ทำดวงตา ทำญาณเครื่องรู้
อุปสมาย อภิญฺกาย สมุโพธาย นิพฺพานาย สํวตฺตติ	ย่อมเป็นไปเพื่อความเข้าไปสงบระงับ เพื่อความรู้อยิ่ง เพื่อความรู้ดี เพื่อ ความดับ
กตมา จ สา ภิกฺขเว มชฺฌิมา ปฏิปทา	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็ข้อปฏิบัติซึ่ง เป็นกลางนั้นเป็นไหน
ตถาคเตน อภิสมฺพุทฺธา	ที่ตถาคตได้ตรัสรู้แล้ว ด้วยปัญญา อันยิ่ง
จกฺขุกรณี ฅาณกรณี	ทำดวงตา ทำญาณเครื่องรู้

อุปสมาย อภิณฺณาย สมุโพธาย นิพฺพานาย สํวตฺตติ	ย่อมเป็นไปเพื่อความเข้าไปสงบระงับ เพื่อความรู้อยิ่ง เพื่อความรู้ดี เพื่อ ความดับ
อยเมว อริโย อฏฺฐจฺฉิโก มคฺโค	ทางมีองค์ 8 เครื่องไปจากข้าศึกคือ กิเลสนี้เอง
เสยฺยถิทำ	กล่าวคือ
(1) สมฺมาทิฏฺฐิ	ปัญญาอันเห็นชอบ
(2) สมฺมาสงฺกปโป	ความดำริชอบ
(3) สมฺมาวาจา	วาจาชอบ
(4) สมฺมากมฺมหนฺโต	การงานชอบ
(5) สมฺมาอาชีโว	ความเลี้ยงชีวิตชอบ
(6) สมฺมาวายาโม	ความเพียรชอบ
(7) สมฺมาสติ	ความระลึกชอบ
(8) สมฺมาสมาธิ	ความตั้งจิตชอบ
อโย โข สา ภิกฺขเว มชฺฌิมา ปฏฺิพา	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อันนี้แล ข้อ ปฏิบัติซึ่งเป็นกลางนั้น
ตถาคเตน อภิสมฺพุทฺธา	ที่ตถาคตได้ตรัสรู้แล้ว ด้วยปัญญา อันยิ่ง

จกฺขุกรณี ฌาณกรณี	ทำดวงตา ทำญาณเครื่องรู้
อุปสมาย อภิญญาย สมุโพธาย นิพพานาย สํวตฺตติ	ยอมเป็นไปเพื่อความเข้าไปสงบระงับ เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความรู้ดี เพื่อ ความดับ
อิทํ โข ปน ภิกฺขเว ทุกฺขํ อริยสจฺจํ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็นี้แล เป็น ทุกข์อย่างแท้จริง คือ
ชาติปิ ทุกฺขา	ความเกิดก็เป็นทุกข์
ชราปิ ทุกฺขา	ความแก่ก็เป็นทุกข์
มรณมฺปิ ทุกฺขํ	ความตายก็เป็นทุกข์
โสภปริเทวทุกฺขโทมนสฺ- สุปายาสาปิ ทุกฺขา	ความโศก ความร่ำไรร่ำพัน ความ ทุกข์โทมนัส และความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์
อปฺปิเยหิ สมฺปโยโค ทุกฺโข	ความประสบด้วยสิ่งที่ไม่เป็นที่รัก ทั้งหลายเป็นทุกข์
ปิเยหิ วิปฺปโยโค ทุกฺโข	ความพลัดพรากจากสิ่งทีรักทั้งหลาย เป็นทุกข์
ยมฺปิ จมฺ น ลภติ.	ปรารถนาอยู่ยอมไม่ได้ แม้อันใด
ตมฺปิ ทุกฺขํ	แม้อันนั้นก็เป็นทุกข์

สงฺขิตฺเตน ปญฺจุปาทานกฺขณฺหา ทฺกฺขา	โดยย่อแล้ว อุปาทานชั้น 5 เป็น ทฺกฺข
อิทํ โข ปน ภิกฺขเว ทฺกฺขสมฺมุทโย อริยสจฺจํ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็นี้แล เป็น เหตุให้ทฺกฺขเกิดขึ้นอย่างจริงแท้คือ
ยายํ ตณฺหา	ความทะยานอยากนี้
โปโนพฺพวิกา	ทำให้มีภพอีก
นหนฺติราศสหคตา	เป็นไปกับความกำหนัด ด้วยอำนาจ ความเพลิน
ตตฺตรตฺตฺราภินฺนุทฺติ	เพลิดเพลินในอารมณ์นั้น ๆ
เสยฺยถิทํ	กล่าวคือ
กามตณฺหา	คือความทะยานอยากในอารมณ์ที่ ใคร่
ภวตณฺหา	คือความทะยานอยากในความมี ความเป็น
วิภวตณฺหา	คือความทะยานอยากในความไม่มี ไม่เป็น
อิทํ โข ปน ภิกฺขเว ทฺกฺขนิโรธो อริยสจฺจํ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็นี้แล เป็น ความดับทฺกฺขอย่างจริงแท้ คือ

โย ตสุสาเยว ตณฺหาย อเสสวिरาคนิโรธ	ความดับโดยสิ้นกำหนด โดยไม่ เหลือแห่งตัณหานั้นนั่นเทียว อันใด
จาโค	ความสละตัณหานั้น
ปฏินิสสัคโค	ความวางตัณหานั้น
มุตฺติ	ความปล่อยตัณหานั้น
อนาลโย	ความไม่พัวพันแห่งตัณหานั้น
อิทํ โข ปน ภิกฺขเว ทุกฺขนิโรธคามินี ปฏิปทา อริยสจฺจํ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็นี้แล เป็นข้อ ปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์อย่างจริง แท้ คือ
อยเมว อริโย อฏฺฐจฺจุคฺโค มคฺโค	ทางมีองค์ 8 เครื่องไปจากข้าศึกคือ กิเลสนี้แล
เสยฺยถิํ	กล่าวคือ
(1) สมฺมาทิฏฺฐิ	ปัญญาอันเห็นชอบ
(2) สมฺมาสมกฺกปโป	ความดำริชอบ
(3) สมฺมาวาจา	วาจาชอบ
(4) สมฺมากมฺมมฺหโต	การงานชอบ
(5) สมฺมาอาชีโว	ความเลี้ยงชีวิตชอบ
(6) สมฺมาวายาโม	ความเพียรชอบ

(7) สมมาสติ	ความระลึกชอบ
(8) สมมาสมาธิ.	ความตั้งจิตชอบ.
อิทํ ทุกฺขํ อริยสัจจหนฺติ เม ภิกฺขเว ปฺพเพ อนนฺตํสุเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขํ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า นี่เป็นทุกข์อริยสัจ
ตํ โข ปนิตํ ทุกฺขํ อริยสัจจํ ปริณฺเวยฺยหนฺติ เม ภิกฺขเว ปฺพเพ อนนฺตํสุเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขํ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า ก็ทุกข์อริยสัจนี้นั้น แล ควรกำหนดรู้
ตํ โข ปนิตํ ทุกฺขํ อริยสัจจํ ปริณฺเวยฺยตหนฺติ เม ภิกฺขเว ปฺพเพ อนนฺตํสุเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขํ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า ก็ทุกข์อริยสัจนี้นั้น แล อันเราได้กำหนดรู้แล้ว

อิทํ ทุกขสมุทโย อริยสัจจหนฺติ เม ภิกขเว ปฺพเพ อนนุสฺสฺเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขุํ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า นี่ทุกข์สมุทัยอริยสัจ
ตํ โข ปนิตํ ทุกขสมุทโย อริย- สจฺจํ ปหาตพฺพหนฺติ เม ภิกขเว ปฺพเพ อนนุสฺสฺเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขุํ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า ก็ทุกข์สมุทัยอริยสัจ นี้นั้นแล ควรละเสีย
ตํ โข ปนิตํ ทุกขสมุทโย อริยสจฺจํ ปทินฺหนฺติ เม ภิกขเว ปฺพเพ อนนุสฺสฺเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขุํ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า ก็ทุกข์สมุทัยอริยสัจ นี้นั้นแล อันเราได้ละแล้ว

อิทํ ทุกฺขนิโรธํ อริยสัจจหนฺติ เม ภิกฺขเว ปฺพุเพ อนนุสฺสฺเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขุํ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า นี่ทุกขนิโรธอริยสัจ
ตํ โข ปนิตํ ทุกฺขนิโรธํ อริยสัจจํ สจฺจิกาทพฺพหนฺติ เม ภิกฺขเว ปฺพุเพ อนนุสฺสฺเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขุํ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า ก็ทุกขนิโรธอริยสัจนี้ นั้นแล ควรทำให้แจ้ง
ตํ โข ปนิตํ ทุกฺขนิโรธํ อริย- สัจจํ สจฺจิกตหนฺติ เม ภิกฺขเว ปฺพุเพ อนนุสฺสฺเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขุํ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า ก็ทุกขนิโรธอริยสัจนี้ นั้นแล อันเราได้ทำให้แจ้งแล้ว

อิทํ ทุกฺขนิโรธคามินี ปฏิปทา อริยสัจจเหตุ เม ภิกฺขเว ปุพฺเพ อนนุสฺสฺเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขุ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า นี่ทุกขนิโรธคามินี ปฏิบัติหาอริยสัจ
ตํ โข ปนิตํ ทุกฺขนิโรธคามินี ปฏิบัติหา อริยสัจจํ ภาเวตพฺพหฺนติ เม ภิกฺขเว ปุพฺเพ อนนุสฺสฺเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขุ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า ก็ทุกขนิโรธคามินี ปฏิบัติหาอริยสัจนี้นั้นแล ควรให้เจริญ
ตํ โข ปนิตํ ทุกฺขนิโรธคามินี ปฏิบัติหา อริยสัจจํ ภาวิตฺตหฺนติ เม ภิกฺขเว ปุพฺเพ อนนุสฺสฺเตสฺส ธมฺเมสฺส จกฺขุ อุตฺปาติ ฌาณํ อุตฺปาติ ปญฺญา อุตฺปาติ วิชฺชา อุตฺปาติ อาโลโก อุตฺปาติ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้น แล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว ปัญญาได้ เกิดขึ้นแล้ว วิชยาได้เกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา ใน ธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว ในกาลก่อนว่า ก็ทุกขนิโรธคามินี ปฏิบัติหาอริยสัจนี้นั้นแล อันเราเจริญ แล้ว

ยาวกัณฐะ เม ภิกขเว อิมสฺ จตุสฺ อริยสจฺเจสฺ เอวหุติปริวณฺณํ ทวาทสาการํ ยถาภูตํ ฌาณทสฺสนํ น สุวิสุทฺธํ อโหสิ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ปัญญาอันรู้เห็นตามเป็นจริงแล้วอย่างไร ในอริยสัจ 4 เหล่านี้ของเรา ซึ่งมีรอบ 3 มีอาการ 12 อย่างนี้ ยังไม่หมดจดเพียงใดแล้ว
เนว ตาวาหํ ภิกขเว สเทวเก โลเก สมารเก สพฺรหฺมเก สสฺสสมณพฺราหฺมณียา ปชาย สเทวมนุสฺสาย อนุตฺตริ สมฺมาสมฺโพธิ อภิสมฺพุทฺโธ ปจฺจกฺกณาสี	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เราได้ยืนยันตนว่า เป็นผู้ตรัสรู้พร้อมเฉพาะซึ่งปัญญาเครื่องตรัสรู้ชอบ ไม่มีความตรัสรู้อื่นจะยิ่งกว่าในโลก เป็นไปกับด้วยเทพดา มาร พรหม ในหมู่สัตว์ทั้งสมณพราหมณ์ เทพดา มนุษย์ ไม่ได้เพียงนั้น
ยโต จ โข เม ภิกขเว อิมสฺ จตุสฺ อริยสจฺเจสฺ เอวหุติปริวณฺณํ ทวาทสาการํ ยถาภูตํ ฌาณทสฺสนํ สุวิสุทฺธํ อโหสิ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็เมื่อใดแล ปัญญาอันรู้เห็นตามเป็นจริงอย่างไร ในอริยสัจ 4 เหล่านี้ ของเรา ซึ่งมีรอบ 3 มีอาการ 12 อย่างนี้ หมดจดดีแล้ว
อถาหํ ภิกขเว สเทวเก โลเก สมารเก สพฺรหฺมเก สสฺสสมณพฺราหฺมณียา ปชาย สเทวมนุสฺสาย อนุตฺตริ สมฺมาสมฺโพธิ อภิสมฺพุทฺโธ ปจฺจกฺกณาสี	เมื่อนั้น เราจึงได้ยืนยันตนว่า เป็นผู้ตรัสรู้พร้อมเฉพาะ ซึ่งปัญญาเครื่องตรัสรู้ชอบ ไม่มีความตรัสรู้อื่นยิ่งกว่าในโลก เป็นไปกับด้วยเทพดา มาร พรหม ในหมู่สัตว์ ทั้งสมณพราหมณ์ เทพดา มนุษย์

ณณณจ ปน เม ทสฺสนํ อุทปาติ	ก็แล ปัญญาอันรู้เห็นได้เกิดขึ้นแล้ว แก่เรา
อกุปฺปา เม วิมุตฺติ อยมฺหุตฺติมา ชาติ นตฺถิทาณิ ปุณฺณโกวติ	ว่าความพ้นพิเศษของเราไม่กลับ กำเริบ ชาตินี้เป็นที่สุดแล้ว บัดนี้ ไม่มีภพอีก
อิทมวโจ ภควา	พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสธรรม ปริยายนี้แล้ว
อตฺตมฺหา ปญฺจวคฺคิยา ภิกฺขุ	ภิกษุปัญจวคคีย์ก็มีใจยินดี
ภควโต ภาสิตํ อภินนฺทํ	เพลนิภาสิตของพระผู้มีพระภาคเจ้า
อิมสฺมิณฺจ ปน เวยฺยาकरणสฺมิ ภณฺณมานะ	ก็แลเมื่อเวยยากรณ์นี้ อันพระผู้มี พระภาคเจ้าตรัสอยู่
อายสฺมโต โกณฑณฺณสุส วิรัชํ วิตมลํ ธมฺมจกฺขํ อุทปาติ	จักขุในธรรม อันปราศจากธุลี ปราศจากมลทิน ได้เกิดขึ้นแล้วแก่ พระผู้มีอายุโกณฑัญญะ
ยงฺกิญฺจิ สมุทฺยธมฺมํ สพฺพหนฺตํ นิโรธธมฺมหนฺติ	ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีอันเกิดขึ้นเป็น ธรรมดา สิ่งทั้งปวงนั้น มีอันดับไป เป็นธรรมดา
ปวตฺติเต จ ภควตา ธมฺมจกฺเก	ก็ครั้นเมื่อธรรมจักร อันพระผู้มีพระ ภาคเจ้าให้เป็นไปแล้ว

ภุมมา เทวา สหุทมนุสสาเวสุ	เหล่าภุมมเทพดา ก็ยังเสียงให้บันลือลั่น
เอตมภควตา พาราณสีย์ อิสิปตเน มิคทาเย อนุตตรั ธมมจุกัม ปวตติตัม อปปฏิวตติยัม สมณเณ วา พราหมณเณ วา เทเวณ วา มาเรณ วา พุรหุมนา วา เกนจิ วา โลกสมินติ	ว่านั่นจักร คือธรรม ไม่มีจักรอื่นสู้ ได้ อันพระผู้มีพระภาคเจ้าให้เป็นไป แล้ว ที่ป่าอิสิปตนะมฤคทายวัน ใกล้เมืองพาราณสี อันสมณ พราหมณ์ เทพดา มาร พรหม และใคร ๆ ในโลกยังให้เป็นไปไม่ได้ ดังนี้
ภุมมานัม เทวานัม สหุทัม สุตวา จาตุมฺมหาราชิกา เทวา สหุทมนุสสาเวสุ	เทพเจ้าเหล่าชั้นจาตุมหาราช ได้ฟัง เสียงของเทพเจ้า เหล่าภุมมเทพดา แล้ว ก็ยังเสียงให้บันลือลั่น
จาตุมฺมหาราชิกานัม เทวานัม สหุทัม สุตวา ดาวตีสสา เทวา สหุทมนุสสาเวสุ	เทพเจ้าเหล่าชั้นดาวดึงส์ ได้ฟังเสียง ของเทพเจ้า เหล่าชั้นจาตุมหาราช แล้ว ก็ยังเสียงให้บันลือลั่น
ดาวตีสานัม เทวานัม สหุทัม สุตวา ยามา เทวา สหุทมนุสสาเวสุ	เทพเจ้าเหล่าชั้นยามะ ได้ฟังเสียง ของเทพเจ้าเหล่าชั้นดาวดึงส์แล้ว ก็ ยังเสียงให้บันลือลั่น
ยามานัม เทวานัม สหุทัม สุตวา ตฺติสสา เทวา สหุทมนุสสาเวสุ	เทพเจ้าเหล่าชั้นดุสิต ได้ฟังเสียงของ เทพเจ้า เหล่าชั้นยามะแล้ว ก็ยัง เสียงให้บันลือลั่น

ตุสิดานัน เทวานัน สหุทำ สุตวา นิมมานนรติ เทวา สหุทมนุสสาเวสุ	เทพเจ้าเหล่าชั้นนิมมานนรติ ได้ฟัง เสียงของเทพเจ้า เหล่าชั้นดุสิตแล้ว ก็ยังเสียงให้บันลือลั่น
นิมมานนรตินัน เทวานัน สหุทำ สุตวา ปรมิหมิตวสวตติ เทวา สหุทมนุสสาเวสุ	เทพเจ้าเหล่าชั้นปรมิหมิตวสวตติ ได้ฟังเสียงของเทพเจ้า เหล่าชั้น นิมมานนรติแล้ว ก็ยังเสียงให้บันลือ ลั่น
ปรมิหมิตวสวตตินัน เทวานัน สหุทำ สุตวา พุรหมกกายิกา เทวา สหุทมนุสสาเวสุ	เทพเจ้าเหล่าที่เกิดในหมู่พรหม ได้ ฟังเสียงของเทพเจ้า เหล่าชั้นปรมิ หมิตวสวตติแล้ว ก็ยังเสียงให้บันลือ ลั่น
เอตมุกควตา พาราณสีย อิสิปตเน มิคทาเย อนุตตร ธมมจกุกัม ปวตติตัม อปปฏิวตติย สมณเณ วา พุราหุณเณ วา เทเวเน วา มาเรเน วา พุรหุณฺหา วา เกนจิ วา โลกสมินฺหิต.	ว่านั่นจักร คือธรรม ไม่มีจักรอื่นสู้ได้ อันพระผู้มีพระภาคเจ้าให้เป็นไปแล้ว ที่ป่าอิสิปตนะมฤคทายวัน ใกล้เมือง พาราณสี อันสมณพราหมณ์ เทพ ดา มาร พรหม และใคร ๆ ในโลก ยังให้เป็นไปไม่ได้ ดังนี้.
อิติห เตเน ขณเณ เตเน มฺหุตเตเน ยาว พุรหมโลกา สหุโท อพุกคฺคจฺฉิ	โดยขณะครู่เดียวนั้น เสียงขึ้นไปถึง พรหมโลก ด้วยประการฉะนี้

อญจ ทสสหัสสี โลกธาตุ	ทั้งหมื่นโลกธาตุ
สงกมุปี สมฺปกมุปี สมฺปเวธิ	ได้ห้วนไหวสะเทือนสะท้านลั่นไป
อปฺปมาโน จ โอปาโร โอภาโส โลเก ปาตุโรหิ	ทั้งแสงสว่างอันยิ่งไม่มีประมาณ ได้ ปรากฏแล้วในโลก
อติกฺกมุเมว เทวานํ เทวานุกาวิ	ล่องเทวานุกาพ ของเทพดาทั้งหลาย เสียหมด
อถโข ภควา อุทานํ อุทานะสิ	ลำดับนั้นแล พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ ทรงเปล่งอุทานว่า
อญฺญาสิ วต โภ โกณฺฑญฺโณ อญฺญาสิ วต โภ โกณฺฑญฺโณติ	ว่าโกณทัญญะได้รู้แล้วหนอ ผู้เจริญ โกณทัญญะได้รู้แล้วหนอ ผู้เจริญ
อิตฺติหิ อายสฺมโต โภณฺฑญฺญสฺส อญฺญาโกณฺฑญฺโณเตว นามํ อโหสีติ.	เพราะเหตุนั้น นามว่า อัญญา โกณทัญญะนี้นั้นเทียว ได้มีแล้วแก่ พระผู้มีอายุโกณทัญญะ ด้วยประการ ฉะนี้แล.

เริ่มอนัตตลักษณะสูตร

ยหนฺตํ สตุเตหิ ทุกฺเคน เฌยฺยํ อนตฺตลกฺขณํ	อนัตตลักษณะอันใด อันสัตว์ ทั้งหลายพึงรู้ได้โดยยาก
อตฺตวาทาตตสญฺญานํ สมฺมเทว วิโมจฺหํ สมฺพุทฺโธ ตํ ปกาเสสิ	พระสัมพุทธเจ้า ได้ทรงประกาศ อนัตตลักษณะนั้น เป็นธรรมอันปลด เปลื้องอัตตวาทุपाทาน การถือมั่น ด้วยอันกล่าววาทน และอัตตสญฺญา ความสำคัญวาทน โดยชอบแท้
ทิกฺกุจฺสจฺจาน โยคินํ	แก่เหล่าพระโยคี คือปัญจวัคคีย์ ผู้ มีสัจจะอันเห็นแล้ว
อุตฺตริ ปฏฺิเวธาย ภาเวตุํ ฅาณมฺมุตฺตมํ	เพื่อให้เจริญญาณอันอุดม เพื่อตรัสรู้ ธรรมอันยิ่ง
ยหนฺเตสํ ทิกฺกุจฺฐมฺมานํ ฅาณนุปปริกฺขตํ สพุทฺธาสเวหิ จิตฺตานิ วิมฺจุจฺจิสฺส อเสสโต	จิตของพระปัญจวัคคีย์เหล่านั้น ผู้มี ธรรมอันได้เห็นแล้ว ใคร่ครวญแล้ว ด้วยญาณ พ้นแล้วจากอาสวะทั้ง ปวงโดยไม่เหลือ ด้วยพระสูตรอันใด
ตถา ฅาณานุสาเรน สาสนํ กาทุมิจฺจนํ สาธุนํ อตฺถสิทฺทตฺถํ ตํ สุตฺตุนฺตํ ภณาม เส.	เราทั้งหลาย จงสดพระสูตรอันนั้น เพื่อสำเร็จประโยชน์แก่สาธุชน ทั้งหลาย ผู้ปรารถนาจะทำคำสอน โดยระลึกตามญาณ อย่างนั้น เทอญ.

อนัตตลักษณะสูตร

เอวมเม สุตัม	อันข้าพเจ้า (คือพระอานนทเถระ) ได้สดับมาแล้วอย่างนี้
เอกัม สมยํ ภควา	สมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า
พาราณสียํ วิหริติ อิสิปตเน มิคทาเย	เสด็จประทับอยู่ที่ป่าอิสิปตนะ มฤคทายวัน ใกล้เมืองพาราณสี
ตตฺร โข ภควา ปญฺจวคฺคิเย ภิกฺขุ อามนฺเตสิ	ในกาลนั้นแล พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสเตือนพระภิกษุปัญจวัคคีย์ (ให้ ตั้งใจฟังภาษิตนี้ว่า)
รูปํ ภิกฺขเว อนตฺตา	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย รูป (คือ ร่างกายนี้) เป็นอนัตตา (มิใช่ตน)
รูปญจ หิ ภิํ ภิกฺขเว อตฺตา อภิสฺส	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็รูปนี้จักได้ เป็นอัตตา (ตน) แล้ว
หนิํ รูปํ อาพาราย สํวตฺเตยฺย	รูปนี้ก็ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ (ความลำบาก)
ลพฺเภจ จ รูปे	อนึ่ง สัตว์พึงได้เป็นรูปตามใจหวัง
เอวํ เม รูปํ โหตุ เอวํ เม รูปํ มา อโหสิตี	ว่ารูปของเรา จงเป็นอย่างนี้เถิด รูปของเรา อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว	ก็เพราะเหตุใดแล ภิกษุทั้งหลาย
รูปี อนตฺตา	รูปจึงเป็นอนัตตา
ตสฺมา รูปี อาพาธาย สํวตฺตติ	เพราะเหตุนั้น รูปจึงเป็นไปเพื่อ อาพาธ
น จ ลพฺภติ รูปเ	อนึ่ง สัตว์ย่อมไม่ได้ในรูปตามใจหวัง
เอวํ เม รูปี โหตุ เอวํ เม รูปี มา อโหสีติ	ว่ารูปของเรา จงเป็นอย่างนี้เถิด รูปของเรา อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย
เวทนา อนตฺตา	เวทนา (คือความรู้สึกอารมณ์) เป็น อนัตตา
เวทนา จ หิํ ภิกฺขเว อตฺตา อภิสฺส	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็เวทนานี้จักได้ เป็นอัตตาแล้ว
นยิํ เวทนา อาพาธาย สํวตฺเตยฺย	เวทนานี้ ก็ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ
ลพฺภเถ จ เวทนาย	อนึ่ง สัตว์พึงได้ในเวทนาตามใจหวัง
เอวํ เม เวทนา โหตุ เอวํ เม เวทนา มา อโหสีติ	ว่าเวทนาของเรา จงเป็นอย่างนี้เถิด เวทนาของเรา อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย
ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว	ก็เพราะเหตุใดแล ภิกษุทั้งหลาย
เวทนา อนตฺตา	เวทนาจึงเป็นอนัตตา

ตสฺมา เวทนา อาพาธาย สํวตฺตติ	เพราะเหตุนี้ เวทนาจึงเป็นไปเพื่อ อาพาธ
น จ ลพฺภติ เวทนาย	อนึ่ง สัตว์ย่อมไม่ได้ในเวทนาตามใจ หวัง
เอวํ เม เวทนา โหตุ เอวํ เม เวทนา มา อโหสีติ	ว่าเวทนาของเรา จงเป็นอย่างนี้เกิด เวทนาของเรา อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย
สญฺญา อนตฺตา	สัญญา (คือความจำ) เป็นอนัตตา
สญฺญา จ หิํ ภิกฺขเว อตฺตา อภิวิสฺส	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็สัญญานี้จักได้ เป็นอัตตาแล้ว
นยิทํ สญฺญา อาพาธาย สํวตฺเตยฺย	สัญญานี้ ก็ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ
ลพฺเภถ จ สญฺญาย	อนึ่ง สัตว์พึงได้ในสัญญาตามใจหวัง
เอวํ เม สญฺญา โหตุ เอวํ เม สญฺญา มา อโหสีติ	ว่าสัญญาของเรา จงเป็นอย่างนี้เกิด สัญญาของเรา อย่าได้เป็นอย่างนั้น เลย
ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว	ก็เพราะเหตุใดแล ภิกษุทั้งหลาย
สญฺญา อนตฺตา	สัญญาจึงเป็นอนัตตา
ตสฺมา สญฺญา อาพาธาย สํวตฺตติ	เพราะเหตุนี้ สัญญาจึงเป็นไปเพื่อ อาพาธ

น จ ลพฺภติ สญฺญาย	อนึ่ง สัตว์ย่อมไม่ได้ในสัญญาตามใจหวัง
เอวํ เม สญฺญา โหตุ เอวํ เม สญฺญา มา อโหสีติ	ว่าสัญญาของเรา จงเป็นอย่างนี้เกิดสัญญาของเรา อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย
สงฺขารํ อนตฺตา	สังขารทั้งหลาย (คือสภาพที่เกิดกับใจ ประจุใจให้ดีบ้าง ชั่วบ้าง) เป็นอนัตตา
สงฺขารํ จ หิํ ภิกฺขเว อตฺตา อภิสํสํ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็สังขารทั้งหลายนี้ จักได้เป็นอัตตาแล้ว
นยิํ สงฺขารํ อาพาธํ สํวตฺเตยฺยํ	สังขารทั้งหลายนี้ ก็ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ
ลพฺเภถ จ สงฺขารेषุ	อนึ่ง สัตว์พึงได้ในสังขารทั้งหลายตามใจหวัง
เอวํ เม สงฺขารํ โหตุ เอวํ เม สงฺขารํ มา อหฺเสนฺติ	ว่าสังขารทั้งหลายของเรา จงเป็นอย่างนี้เกิด สังขารทั้งหลายของเรา อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย
ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว	ก็เพราะเหตุใดแล ภิกษุทั้งหลาย
สงฺขารํ อนตฺตา	สังขารทั้งหลายจึงเป็นอนัตตา

ตสุมา สงฺขารอ อาพาธาย สํวตฺตุนฺติ	เพราะเหตุนี้ สังขารทั้งหลายจึง เป็นไปเพื่ออาพาธ
น จ ลพฺภติ สงฺขารेषุ	อนึ่ง สัตว์ย่อมไม่ได้ในสังขาร ทั้งหลายตามใจหวัง
เอวํ เม สงฺขารอ โทหนฺตุ เอวํ เม สงฺขารอ มา อหฺมฺสฺสฺสฺ	ว่าสังขารทั้งหลายของเรา จงเป็น อย่างนี้เถิด สังขารทั้งหลายของเรา อย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย
วิญฺญาณํ อนตฺตา	วิญญาน (คือใจ) เป็นอนัตตา
วิญฺญาณญจ หิ ภิภฺชเว อตฺตา อภิวิสฺส	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็วิญญานนี้จัก ได้เป็นอัตตาแล้ว
นฺยิ ภิ วิญฺญาณํ อาพาธาย สํวตฺเตยฺย	วิญญานนี้ ก็ไม่พึงเป็นไปเพื่อ อาพาธ
ลพฺภเก จ วิญฺญาณเ	อนึ่ง สัตว์พึงได้ในวิญญานตามใจ หวัง
เอวํ เม วิญฺญาณํ โทหนฺตุ เอวํ เม วิญฺญาณํ มา อหฺมฺสฺสฺสฺ	ว่าวิญญานของเรา จงเป็นอย่างนี้ เถิด วิญญานของเรา อย่าได้เป็น อย่างนั้นเลย
ยสฺมา จ โช ภิภฺชเว	ก็เพราะเหตุใดแล ภิกษุทั้งหลาย
วิญฺญาณํ อนตฺตา	วิญญานจึงเป็นอนัตตา

ตสฺมา วิญฺญาณํ อาพาธาย สํวตฺตติ	เพราะเหตุนั้น วิญฺญาณจึงเป็นไป เพื่ออาพาธ
น จ ลพฺภติ วิญฺญาเณ	อนึ่ง สัตว์ย่อมไม่ได้ในวิญฺญาณ ตามใจหวัง
เอวํ เม วิญฺญาณํ โหตุ เอวํ เม วิญฺญาณํ มา อโหสีติ	ว่าวิญฺญาณของเรา จงเป็นอย่างนี้ เถิด วิญฺญาณของเรา อย่าได้เป็น อย่างนั้นเลย
ตํ ก็ มณฺเฑถ ภิกฺขเว	ท่านทั้งหลายย่อมสำคัญความนั้น เป็นไฉน ภิกษุทั้งหลาย
รูปํ นิจุจํ วา อนิจุจํ วาติ	รูปเที่ยงหรือไม่เที่ยง
อนิจุจํ ภนฺเต	ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า
ยมฺปนาหิจุจํ ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ	สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์หรือ เป็นสุขเล่า
ทุกฺขํ ภนฺเต	เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า
ยมฺปนาหิจุจํ ทุกฺขํ	ก็สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์
วิปริณามธมฺมํ	มีความแปรปรวนไปเป็นธรรมดา
กลลํ หุ ตํ สมฺมปฺสุสฺสีตุํ	ควรหรือ เพื่อจะตามเห็นสิ่งนั้น
เอตํ มม เอโสหฺมสฺสฺมิ เอโส เม อตฺตตาติ	ว่านั้นของเรา เราเป็นนั้นเป็นนี้ นั้น เป็นตนของเรา

โน เหต์ ฆนฺเต	หาอย่างนั้นไม่ พระเจ้าข้า
ตํ ก็ มณฺณถ ภิกฺขเว	ท่านทั้งหลายย่อมสำคัญความนั้น เป็นไฉน ภิกษุทั้งหลาย
เวทนา นิจุจา วา อนิจุจา วาติ	เวทนา เที่ยงหรือไม่เที่ยง
อนิจุจา ฆนฺเต	ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า
ยมฺปนาหิจฺจํ ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ	ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์หรือ เป็นสุขเล่า
ทุกฺขํ ฆนฺเต	เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า
ยมฺปนาหิจฺจํ ทุกฺขํ	ก็สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์
วิปริณามธมฺมํ	มีความแปรปรวนไปเป็นธรรมดา
กลลํ หนฺ ตํ สมฺหุปฺปสฺสิดุํ	ควรหรือ เพื่อจะตามเห็นสิ่งนั้น
เอตํ มม เอโสหฺมสมฺมิ เอโส เม อตฺตตาติ	ว่านั่นของเรา เราเป็นนั่นเป็นนี่ นั่น เป็นตนของเรา
โน เหต์ ฆนฺเต	หาอย่างนั้นไม่ พระเจ้าข้า
ตํ ก็ มณฺณถ ภิกฺขเว	ท่านทั้งหลายย่อมสำคัญความนั้น เป็นไฉน ภิกษุทั้งหลาย
สญฺญา นิจุจา วา อนิจุจา วาติ	สัญญา เที่ยงหรือไม่เที่ยง
อนิจุจา ฆนฺเต	ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า

ยมฺปหานิจฺจํ ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ	ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์หรือ เป็นสุขเล่า
ทุกฺขํ ภาหุเต	เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า
ยมฺปหานิจฺจํ ทุกฺขํ	ก็สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์
วิปริณามธมฺมํ	มีความแปรปรวนไปเป็นธรรมดา
กลฺลํ หุ ตํ สมฺนุสฺสิติ	ควรหรือ เพื่อจะตามเห็นสิ่งนั้น
เอตํ มม เอโสหฺมสมฺมิ เอโส เม อตฺตตาติ	ว่านั่นของเรา เราเป็นนั่นเป็นนี่ นั่น เป็นตนของเรา
โห เหตุํ ภาหุเต	หาอย่างนั้นไม่ พระเจ้าข้า
ตํ ก็ มณฺณถ ภิภฺชเว	ท่านทั้งหลายย่อมสำคัญความนั้น เป็นไฉน ภิภษุทั้งหลาย
สงฺขารรา นิจฺจา วา อนิจฺจา วาติ	สังขารทั้งหลายเที่ยงหรือไม่เที่ยง
อนิจฺจา ภาหุเต	ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า
ยมฺปหานิจฺจํ ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ	ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์หรือ เป็นสุขเล่า
ทุกฺขํ ภาหุเต	เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า
ยมฺปหานิจฺจํ ทุกฺขํ	สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์
วิปริณามธมฺมํ	มีความแปรปรวนไปเป็นธรรมดา

กลุ่ หุ ตั สมุหุปสุสิตุ	ควรหรือ เพื่อจะตามเห็นสิ่งนั้น
เอต มม เอโสหสมุสิ เอโส เม อตุตาดิ	ว่านั้นของเรา เราเป็นนั่นเป็นนี่ นั่น เป็นตนของเรา
โน เหตุ ภนุเต	หาอย่างนั้นไม่ พระเจ้าข้า
ตั กิ มณณถ ภิกุขเว	ท่านทั้งหลายย่อมสำคัญความนั้น เป็นไฉน ภิกษุทั้งหลาย
วิญญาณ หิจจ วา อนิจจ วาติ	วิญญาณเที่ยงหรือไม่เที่ยง
อนิจจ ภนุเต	ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า
ยมุปนาหิจจ ทุกุข วา ตั สุข วาติ	ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์หรือ เป็นสุขเล่า
ทุกุข ภนุเต	เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า
ยมุปนาหิจจ ทุกุข	สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์
วิปริณามธมม	มีความแปรปรวนไปเป็นธรรมดา
กลุ่ หุ ตั สมุหุปสุสิตุ	ควรหรือ เพื่อจะตามเห็นสิ่งนั้น
เอต มม เอโสหสมุสิ เอโส เม อตุตาดิ	ว่านั้นของเรา เราเป็นนั่นเป็นนี่ นั่น เป็นตนของเรา
โน เหตุ ภนุเต	หาอย่างนั้นไม่ พระเจ้าข้า
ตสมุมาติห ภิกุขเว	เพราะเหตุนั้นแล ภิกษุทั้งหลาย

ยงฺกิญฺจิ รูปํ	รูปอย่างใดอย่างหนึ่ง
อตีตนาหคตปจฺจุปฺปนฺนํ	ที่เป็นอดีตก็ดี อนาคตก็ดี ปัจจุบันก็ดี
อชฺชตฺตํ วา พหิทฺธา วา	ภายในก็ดี ภายนอกก็ดี
โอฬาริกํ วา สุขุมํ วา	หยาบก็ดี ละเอียดก็ดี
หีนํ วา ปณฺีตํ วา	เลวก็ดี ประณีตก็ดี
ยนฺทุเร สนฺติเก วา	อันใด มีในที่ไกลก็ดี ในที่ใกล้ก็ดี
สพฺพํ รูปํ	รูปทั้งหมด ก็เป็นสักว่ารูป
เนตํ มม	นั่นไม่ใช่ของเรา
เนโสหฺมสฺมิ	เราไม่เป็นนั่นเป็นนี่
น เมโส อตฺตตติ	นั่นไม่ใช่ตนของเรา ดังนี้
เอวเมตํ ยถาภูตํ สมฺมปฺปญฺญา ยทฺฐจฺพฺพํ	ข้อนี้อันท่านทั้งหลาย พึงเห็นด้วย ปัญญาอันชอบตามเป็นจริงแล้วอย่างนี้
ยากาจิ เวทนา	เวทนาอย่างใดอย่างหนึ่ง
อตีตนาหคตปจฺจุปฺปนฺนา	ที่เป็นอดีตก็ดี อนาคตก็ดี ปัจจุบันก็ดี
อชฺชตฺตา วา พหิทฺธา วา	ภายในก็ดี ภายนอกก็ดี
โอฬาริกา วา สุขุมา วา	หยาบก็ดี ละเอียดก็ดี

หีนา วา ปณิตา วา	เลวกี้ดี ประณีตกี้ดี
ยา ทูเร สนฺติเก วา	อันใด มีในที่ไกลกี้ดี ในที่ไกลกี้ดี
สพฺพา เวทนา	เวทนาทั้งหมด ก็เป็นสักว่าเวทนา
เหตํ มม	นั่นไม่ใช่ของเรา
เนโสมฺมสุมิ	เราไม่เป็นนั่นเป็นนี่
น เมโส อตุตฺตาติ	นั่นไม่ใช่ตนของเรา ดังนี้
เอวเมตํ ยถาภูตํ สมฺมปฺปญฺญา ทฎฺฐพฺพํ	ข้อนี้อันท่านทั้งหลาย พึงเห็นด้วย ปัญญอันชอบตามเป็นจริงแล้วอย่างนี้
ยาภาจิ สญฺญา	สัญญาอย่างใดอย่างหนึ่ง
อดีตานาคตปจฺจุปฺปนา	ที่เป็นอดีตกี้ดี อนาคตกี้ดี ปัจจุบัน กี้ดี
อชฺชุตฺตา วา พหิทฺธา วา	ภายในกี้ดี ภายนอกกี้ดี
โอฬาริกา วา สุขุมฯ วา	หยาบกี้ดี ละเอียดกี้ดี
หีนา วา ปณิตา วา	เลวกี้ดี ประณีตกี้ดี
ยา ทูเร สนฺติเก วา	อันใด มีในที่ไกลกี้ดี ในที่ไกลกี้ดี
สพฺพา สญฺญา	สัญญาทั้งหมดก็เป็นสักว่าสัญญา
เหตํ มม	นั่นไม่ใช่ของเรา
เนโสมฺมสุมิ	เราไม่เป็นนั่นเป็นนี่

น เมโส อตุตาดิ	นั่นไม่ใช่ตนของเรา ดังนี้
เวยเมตํ ยถาภูตํ สมมุปปญญา ทฎฐพพํ	ข้อนี้อันท่านทั้งหลาย พึงเห็นด้วย ปัญญอันชอบตามเป็นจริงแล้วอย่าง นั้น
เยเกจิ สงฺขาร	สังขารทั้งหลายเหล่าใดเหล่าหนึ่ง
อตีตนาคตปัจจุปปน	ที่เป็นอดีตกัฏฐิ อนาคตกัฏฐิ ปัจจุบัน กัฏฐิ
อชฺชุตฺตา วา พหิทฺธา วา	ภายในกัฏฐิ ภายนอกกัฏฐิ
โอฟาริกา วา สุขุม	หยาบกัฏฐิ ละเอียดกัฏฐิ
หีน	เลวกัฏฐิ ประณีตกัฏฐิ
เย ทูเร สนฺติเก วา	เหล่าใด มีในที่ไกลกัฏฐิ ในที่ใกล้กัฏฐิ
สพฺเพ สงฺขาร	สังขารทั้งหลายทั้งหมด ก็เป็นสักว่า สังขาร
เนตํ มม	นั่นไม่ใช่ของเรา
เนโสหฺมสมิ	เราไม่เป็นนั่นเป็นนี่
น เมโส อตุตาดิ	นั่นไม่ใช่ตนของเรา ดังนี้
เวยเมตํ ยถาภูตํ สมมุปปญญา ทฎฐพพํ	ข้อนี้อันท่านทั้งหลาย พึงเห็นด้วย ปัญญอันชอบตามเป็นจริงแล้ว อย่างนั้น

ยงฺกิญฺจิ วิญฺญาณํ	วิญฺญาณอย่างใดอย่างหนึ่ง
อดีตนาคตปัจจุปปนฺหํ	ที่เป็นอดีตก็ดี อนาคตก็ดี ปัจจุบันก็ดี
อชฺชตฺตํ วา พหิทฺธา วา	ภายในก็ดี ภายนอกก็ดี
โอฬาริกํ วา สุขุมํ วา	หยาบก็ดี ละเอียดก็ดี
หีนํ วา ปณฺีตํ วา	เลวก็ดี ประณีตก็ดี
ยนฺทุเร สนฺติเก วา	อันใด มีในที่ไกลก็ดี ในที่ใกล้ก็ดี
สพฺพํ วิญฺญาณํ	วิญฺญาณทั้งหมด ก็เป็นสักว่าวิญฺญาณ
เนตํ มม	นั่นไม่ใช่ของเรา
เนโสหฺมสฺมิ	เราไม่เป็นนั่นเป็นนี่
น เมโส อตฺตตาติ	นั่นไม่ใช่ตนของเรา ดังนี้
เอวเมตํ ยถาภูตํ สมฺมปฺปญฺญาเยทฺถสฺสพฺพํ	ข้อนี้อันท่านทั้งหลาย พึงเห็นด้วยปัญญาอันชอบตามเป็นจริงแล้วอย่างนั้นดังนี้
เอวํ ปสฺสํ ภิกฺขเว สุตฺวา อริยสวโก	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อริยสาวกผู้ได้สดับแล้วเห็นอยู่อย่างนี้
รูปสฺมึปิ นิพฺพินฺหติ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในรูป

เวทนายปี นิพพิหนฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในเวทนา
สญฺญายปี นิพพิหนฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในสัญญา
สงฺขารเรสฺสุปี นิพพิหนฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในสังขาร ทั้งหลาย
วิญฺญาณสมฺมปี นิพพิหนฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในวิญฺญาณ
นิพพิหนฺทํ วิรชฺชติ	เมื่อเปื้อนนาย ย่อมคลายความติด
วิราคา วิมฺพฺพจฺจติ	เพราะคลายความติด จิตก็พ้น
วิมฺพฺพุตตสฺมิมิ วิมฺพฺพุตตมิตติ ญาณํ โหติ	เมื่อจิตพ้นแล้ว ก็เกิดญาณรู้ว่า พ้นแล้ว ดังนี้
ชีณฺหา ชาตติ วุสฺสิตํ พุรฺหมจฺจริยํ กตํ กรณียํ นาปรํ อิตฺถุตฺตยาตติ ปชานาตติ	อริยสาวกนั้น ย่อมทราบชัดว่าชาติ สิ้นแล้ว พรหมจรรย์เราได้อยู่จบ แล้ว กิจที่ควรทำเราได้ทำเสร็จแล้ว กิจอื่นอีกเพื่อความเป็นอย่างนี้มีได้มี
อิทฺมโวจ ภควา	พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสพระสูตร นี้จบลง
อตุตฺตมฺหา ปญฺจวคฺคิยา ภิกฺขุ	พระภิกษุปัญจวัคคีย์ก็มีใจยินดี
ภควโตะ ภาสิตํ อภินนฺทํ	เปลื้องเปลื้องภาษิตของพระผู้มี พระภาคเจ้า

อิมสุมิญจ ปน เวยยาकरणสูมี ภณฺณมาเน	ก็แลเมื่อเวยยาकरणนี้ อันพระผู้มี พระภาคเจ้าตรัสอยู่
ปญฺจวคฺคิยานํ ภิกฺขุหนํ อนุปาทาย อาสเวหิ จิตฺตานิ วิมฺรุจฺจิสฺสูติ.	จิตของพระภิกษุปัญจวคคีย์พ้นแล้ว จากอาสวะทั้งหลาย ไม่ถือมั่นด้วย อุปาทานแล.

เริ่มอาทิตตปริยายสูตร

เวเนยฺยทมโนปาเย สพฺพโส ปารมฺมิ คโต อโมฆวจโน พุทฺโธ อภิฃญายานุสาสโก	พระพุทธเจ้า ได้ถึงพระบารมีแล้ว โดยประการทั้งปวง ในอุบายฝึก เวไนยสัตว์ มีพระวาจาไม่เปล่าจาก ประโยชน์ ทรงพร่ำสอนเพื่อความ ตรัสรู้ยิ่ง
จิณฺณนาหฺรูปโต จาปิ ธมฺเมเน วินยํ ปชํ	และทรงแนะนำหมู่สัตว์ โดยธรรมตาม สมควรแก่อุปนิสัยที่เคยประพฤติมา
จิณฺณนาคุติปาริจริยานํ สมุโพชฺฐณฺนารหโยคินํ ยมาทิตฺตปริยายํ เทสยฺหโต มโนหฺรํ	ทรงแสดงอาทิตตปริยายอันใดเป็น เครื่องนำใจ ของพวกพระโยคี ผู้ควร จะตรัสรู้ ซึ่งเป็นขงฺกิลเคยบำเรอไฟ
เต โสตาโร วิโมเจสิ	ได้ทรงยังพระโยคีผู้สดับเหล่านั้น ให้ พ้นแล้ว
อเสกฺขาย วิมุตฺติยา	ด้วยอเสกขวิมุตติ
ตเถโวปปริกฺขาย วิญฺญํ โสตุมิจฺจตํ ทฺฤชตาลกฺขโณปายํ ตํ สุตฺตุนฺตํ ภณาม เส.	เราทั้งหลาย จงสดอาทิตตปริยาย สูตรนั้น เป็นอุบายเครื่องกำหนด ความทุกข์ เพื่อวิญญูชนทั้งหลาย ผู้ปรารถนาเพื่อจะฟัง โดยความ ใคร่ครวญอย่างนั้นเทอญ.

อาทิตตปริยายสูตร

เอวมเม สุตํ	อันข้าพเจ้า (คือพระอานนทเถระ) ได้สดับมาแล้วอย่างนี้
เอกํ สมยํ ภควา	สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้า
คยาบํ วิหริติ คยาสิเส	เสด็จประทับอยู่ที่คยาสิสะ ไกล แม่น้ำคยา
สพฺพํ ภิกขุสหสฺสเสน	กับด้วยพระภิกษุพันหนึ่ง
ตตฺร โข ภควา	ในกาลนั้นแล พระผู้มีพระภาคเจ้า
ภิกขุ อามนฺเตสิ	ตรัสเตือนพระภิกษุทั้งหลาย (ให้ ตั้งใจสดับพุทธภาษิตนี้) ว่า
สพฺพํ ภิกฺขเว อาทิตฺตํ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สิ่งทั้งปวงเป็น ของร้อน
ภิกฺขเว ภิกฺขเว สพฺพํ อาทิตฺตํ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็อะไรเล่า ชื่อว่า สิ่งทั้งปวง เป็นของร้อน
จกฺขํ ภิกฺขเว อาทิตฺตํ	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุ (คือ นัยน์ตา) เป็นของร้อน
รูปา อาทิตฺตา	รูปทั้งหลาย เป็นของร้อน
จกฺขุวิญฺญาณํ อาทิตฺตํ	วิญญานอาศัยจักขุ เป็นของร้อน
จกฺขุสสมฺพสฺสํ อาทิตฺโต	สัมผัสอาศัยจักขุ เป็นของร้อน

ยมปิโท จกขุสมุสสปลจยยา อุปปชชติ เวทยติ	ความรู้สึกอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะ จักขุสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด
สุขํ วา ทุกขํ วา	เป็นสุขก็ดี ทุกข์ก็ดี
อทุกขมสุขํ วา	ไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี
ตมปิ อาทิตตํ	แม้อันนั้น ก็เป็นของร้อน
เกณ อาทิตตํ	ร้อนเพราะอะไร
อาทิตตํ ราคคคินา	ร้อนเพราะไฟคือราคะ
โทสคคินา โมหคคินา	เพราะไฟคือโทสะ เพราะไฟคือโมหะ
อาทิตตํ ชาตียา	ร้อนเพราะความเกิด
ชรามรณน	เพราะความแก่และความตาย
โสเกहि ปริเทเวहि	เพราะความโศก เพราะความรำไร รำพัน
ทุกุเขहि โทมนสฺเสहि	เพราะความทุกข์ เพราะความเสียใจ
อุปายาเสहि	เพราะความคับแค้นใจ
อาทิตตฺตฺนฺติ วทามิ	เราจึงกล่าวว่าเป็นของร้อน
โสตํ อาทิตตํ	โสตะ (คือหู) เป็นของร้อน
สทฺทา อาทิตฺตา	เสียงทั้งหลาย เป็นของร้อน
โสตวิญฺญาณํ อาทิตตํ	วิญญาณอาศัยโสตะ เป็นของร้อน

โสตสมมุสโส อาทิตโต	สัมผัสอาศัยโสตะ เป็นของร้อน
ยมปิทำ โสตสมมุสสปัจจัยา อุปฺปชฺชติ เวทิตํ	ความรู้สึگارมณฺเฑนี้ เกิดขึ้นเพราะ โสตสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด
สุขํ วา ทุกฺขํ วา	เป็นสุขก็ดี ทุกข์ก็ดี
อทุกฺขมสุขํ วา	ไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี
ตมฺปิ อาทิตฺตํ	แม้อันนั้น ก็เป็นของร้อน
เกณ อาทิตฺตํ	ร้อนเพราะอะไร
อาทิตฺตํ ราคคฺคินา	ร้อนเพราะไฟคือราคะ
โทสคฺคินา โมหคฺคินา	เพราะไฟคือโทสะ เพราะไฟคือโมหะ
อาทิตฺตํ ชาตียา	ร้อนเพราะความเกิด
ชรามรณเณ	เพราะความแก่และความตาย
โสเกหิ ปริเทเวหิ	เพราะความโศก เพราะความร่ำไร ร่ำพัน
ทุกฺขเขหิ โทมนสฺสเสหิ	เพราะความทุกข์ เพราะความเสียใจ
อุปายาเสหิ	เพราะความคับแค้นใจ
อาทิตฺตนฺตติ วทามิ	เราจึงกล่าวว่าเป็นของร้อน
ฆานํ อาทิตฺตํ	ฆานะ (คือจมูก) เป็นของร้อน
คณฺฐา อาทิตฺตา	กลืนทั้งหลาย เป็นของร้อน

ฆานวิญญานํ อาทิตฺตํ	วิญญานอาศัยฆานะ เป็นของร้อน
ฆานสมฺมุสฺโส อาทิตฺโต	สัมผัสอาศัยฆานะ เป็นของร้อน
ยมฺปิํ ฆานสมฺมุสฺสปจฺจยา อุปฺปชฺชติ เวทิตํ	ความรู้สึกอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะ ฆานสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด
สุขํ วา ทุกฺขํ วา	เป็นสุขก็ดี ทุกข์ก็ดี
อทุกฺขมฺสุขํ วา	ไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี
ตมฺปิ อาทิตฺตํ	แม้อันนั้น ก็เป็นของร้อน
เกณ อาทิตฺตํ	ร้อนเพราะอะไร
อาทิตฺตํ ราคคฺคินา	ร้อนเพราะไฟคือราคะ
โทสคฺคินา โมหคฺคินา	เพราะไฟคือโทสะ เพราะไฟคือโมหะ
อาทิตฺตํ ชาตียา	ร้อนเพราะความเกิด
ชรามรณฺน	เพราะความแก่และความตาย
โสเกหิ ปริเทเวหิ	เพราะความโศก เพราะความรำไร รำพัน
ทุกฺขเขหิ โทมนสฺเสหิ	เพราะความทุกข์ เพราะความเสียใจ
อุปายาเสหิ	เพราะความคับแค้นใจ
อาทิตฺตฺนฺติ วทามิ	เราจึงกล่าวว่าเป็นของร้อน
ชีวฺหา อาทิตฺตา	ชีวหา (คือลึน) เป็นของร้อน

รสา อาทิตฺตา	รสทั้งหลาย เป็นของร้อน
ชีวหาวิญญาณํ อาทิตฺตํ	วิญญาณอาศัยชีวหา เป็นของร้อน
ชีวหาสมุสฺสโธ อาทิตฺโต	สัมผัสอาศัยชีวหา เป็นของร้อน
ยมฺปิํ ชิวหาสมุสฺสสปลฺจยา อุปฺปชฺชติ เวทิตํ	ความรู้สึกอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะ ชีวหาสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด
สุขํ วา ทุกฺขํ วา	เป็นสุขก็ดี ทุกข์ก็ดี
อทุกฺขมสุขํ วา	ไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี
ตมฺปิ อาทิตฺตํ	แม่อันนั้น ก็เป็นของร้อน
เกณ อาทิตฺตํ	ร้อนเพราะอะไร
อาทิตฺตํ ราคคฺคินา	ร้อนเพราะไฟคือราคะ
โทสคฺคินา โมหคฺคินา	เพราะไฟคือโทสะ เพราะไฟคือโมหะ
อาทิตฺตํ ชาตียา	ร้อนเพราะความเกิด
ชรามรเณน	เพราะความแก่และความตาย
โสเกหิ ปริเทเวหิ	เพราะความโศก เพราะความร่ำไร ร่ำพัน
ทุกฺขเขหิ โทมนสฺสเสหิ	เพราะความทุกข์ เพราะความเสียใจ
อุปายาเสหิ	เพราะความคับแค้นใจ
อาทิตฺตุนฺติ วทามิ	เราจึงกล่าวว่าเป็นของร้อน

กาโย อาทิตโต	กายเป็นของร้อน
โณฏฐพพา อาทิตตา	โณฏฐัพพะ (คือสิ่งที่ถูกต้องทางกาย) เป็นของร้อน
กายวิญญาณํ อาทิตตํ	วิญญาณอาศัยกาย เป็นของร้อน
กายสมมุสสุโส อาทิตโต	สัมผัสอาศัยกาย เป็นของร้อน
ยมปิทํ กายสมมุสสุสพจยยา อุปปชฺชติ เวทียํ	ความรู้สึگارมณฺเณํเกิดขึ้น เพราะ กายสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด
สุขํ วา ทุกฺขํ วา	เป็นสุขก็ดี ทุกข์ก็ดี
อทุกฺขมสุขํ วา	ไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี
ตมฺปิ อาทิตตํ	แม้อันนั้น ก็เป็นของร้อน
เกณ อาทิตตํ	ร้อนเพราะอะไร
อาทิตตํ ราคคฺคินา	ร้อนเพราะไฟคือราคะ
โทสคฺคินา	เพราะไฟคือโทสะ
โมหคฺคินา	เพราะไฟคือโมหะ
อาทิตตํ ชาตียา	ร้อนเพราะความเกิด
ชรามรเณน	เพราะความแก่และความตาย
โสเกหิ	เพราะความโสภ
ปริเทเวหิ	เพราะความรำไรรำพัน

ทุกุเขหิ	เพราะความทุกข์
โทมนสฺเสหิ	เพราะความเสียใจ
อุปายาสฺเสหิ	เพราะความคับแค้นใจ
อาทิตฺตุนฺติ วทามิ	เราจึงกล่าวว่าเป็นของร้อน
มโน อาทิตฺโต	মনะ (คือใจ) เป็นของร้อน
ธมฺมา อาทิตฺตา	ธรรมทั้งหลาย (คืออารมณ์ที่เกิดแก่ใจ) เป็นของร้อน
มโนวิญญานํ อาทิตฺตํ	วิญญานอาศัยมนะ เป็นของร้อน
มโนสมฺมตฺสฺโส อาทิตฺโต	สัมผัสอาศัยมนะ เป็นของร้อน
ยมฺปิทำ มโนสมฺมตฺสฺสปลฺจุยยา อุปฺปชฺชติ เวทียํ	ความรู้สึกรมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะ มโนสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด
สุขํ วา ทุกฺขํ วา	เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี
อทุกฺขมสุขํ วา	ไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี
ตมฺปิ อาทิตฺตํ	แม้อันนั้น ก็เป็นของร้อน
เกน อาทิตฺตํ	ร้อนเพราะอะไร
อาทิตฺตํ ราคคฺคินา	ร้อนเพราะไฟคือราคะ
โทสคฺคินา	เพราะไฟคือโทสะ
โมหคฺคินา	เพราะไฟคือโมหะ

อาทิตฺตํ ชาตียา	ร้อนเพราะความเกิด
ชรามรณน	เพราะความแก่และความตาย
โสเกหิ	เพราะความโศก
ปริเทเวหิ	เพราะความรำไรรำพัน
ทุกฺขเขหิ	เพราะความทุกข์
โทมนสฺเสหิ	เพราะความเสียใจ
อุปายาเสหิ	เพราะความคับแค้นใจ
อาทิตฺตุนฺติ วทามิ	เราจึงกล่าวว่าเป็นของร้อน
เอวํ ปสฺสํ ภิกฺขเว สฺตวาท อริยสาวโก	ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อริยสาวกผู้ได้ สดับมาแล้ว เห็นอยู่อย่างนี้
จกฺขุสฺมึปี นินฺพพินฺหติ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในจักษุ
รูเปสฺสปี นินฺพพินฺหติ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในรูปทั้งหลาย
จกฺขุวิญญานาณปี นินฺพพินฺหติ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในวิญญูณอาศัย จักษุ
จกฺขุสมฺมสฺเสปี นินฺพพินฺหติ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในสัมผัสอาศัย จักษุ
ยมฺปิทํ จกฺขุสมฺมสฺสสพฺจจยา อุปฺปชฺชติ เวทียิตํ	ความรู้สึกอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะ จักขุสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด

สุขุม ภา ทุภูม ภา	เป็นสุขกัฏฐี เป็นทุภกัฏฐี
อทุภูมสุขุม ภา	ไม่ใช่ทุภกัฏฐี ไม่ใช่สุขกัฏฐี
ตสุมปิ นพพินทุติ	ยอมเปื้อน่าย ทั้งในความรู้สึกนั้น
โสตสุมปิ นพพินทุติ	ยอมเปื้อน่าย ทั้งในโสตะ
สทุเทสุปิ นพพินทุติ	ยอมเปื้อน่าย ทั้งในเสียงทั้งหลาย
โสตวิญญาณปิ นพพินทุติ	ยอมเปื้อน่าย ทั้งในวิญญาณ อาศัยโสตะ
โสตสมุสเสปิ นพพินทุติ	ยอมเปื้อน่าย ทั้งในสัมผัสอาศัยโสตะ
ยมปิทำ โสตสมุสสุสปลจยา อุปฺปชฺชติ เวทยิตํ	ความรู้สึกอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะ โสตสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด
สุขุม ภา ทุภูม ภา	เป็นสุขกัฏฐี เป็นทุภกัฏฐี
อทุภูมสุขุม ภา	ไม่ใช่ทุภกัฏฐี ไม่ใช่สุขกัฏฐี
ตสุมปิ นพพินทุติ	ยอมเปื้อน่าย ทั้งในความรู้สึกนั้น
ฆานสุมปิ นพพินทุติ	ยอมเปื้อน่าย ทั้งในฆานะ
คนฺเธสุปิ นพพินทุติ	ยอมเปื้อน่าย ทั้งในกลิ่นทั้งหลาย
ฆานวิญญาณปิ นพพินทุติ	ยอมเปื้อน่าย ทั้งในวิญญาณ อาศัยฆานะ
ฆานสมุสเสปิ นพพินทุติ	ยอมเปื้อน่าย ทั้งในสัมผัสอาศัยฆานะ

ยมปิโท ฆานสมมุตฺสปรจฺจยา อุปปชฺชติ เวทยิตํ	ความรู้สึกอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะ ฆานะสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด
สุขํ วา ทุกฺขํ วา	เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี
อทุกฺขมสุขํ วา	ไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี
ตสมฺมปี นินฺพฺพินฺนํ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในความรู้สึกนั้น
ชีวฺหายปี นินฺพฺพินฺนํ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในชีวหา
รเสสุปี นินฺพฺพินฺนํ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในรสทั้งหลาย
ชีวฺหาวิญฺญาณํปี นินฺพฺพินฺนํ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในวิญญาณอาศัย ชีวหา
ชีวฺหาสมมุตฺสเสปี นินฺพฺพินฺนํ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในสัมผัสอาศัย ชีวหา
ยมปิโท ชิวฺหาสมมุตฺสปรจฺจยา อุปปชฺชติ เวทยิตํ	ความรู้สึกอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะ ชีวหาสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด
สุขํ วา ทุกฺขํ วา	เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี
อทุกฺขมสุขํ วา	ไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี
ตสมฺมปี นินฺพฺพินฺนํ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในความรู้สึกนั้น
กายสมฺมปี นินฺพฺพินฺนํ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในกาย

โณฏฐพฺเพสุปิ นิพฺพินฺหฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในโณฏฐัพพะ ทั้งหลาย
กายวิญญาณปิ นิพฺพินฺหฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในวิญญาณอาศัย กาย
กายสมฺมุสฺเสปิ นิพฺพินฺหฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในสัมผัสอาศัยกาย
ยมฺปิทํ กายสมฺมุสฺสํปจฺจยา อุปฺปชฺชติ เวทียํ	ความรู้สึกอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะ กายสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด
สุขํ วา ทุกฺขํ วา	เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี
อทุกฺขมฺสุขํ วา	ไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี
ตสฺมีปิ นิพฺพินฺหฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในความรู้สึกนั้น
มนสฺมีปิ นิพฺพินฺหฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในมนะ
ธมฺเมสุปิ นิพฺพินฺหฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในธรรมทั้งหลาย
มโนวิญญาณปิ นิพฺพินฺหฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในวิญญาณ อาศัยมนะ
มโนสมฺมุสฺเสปิ นิพฺพินฺหฺตติ	ย่อมเปื้อนนาย ทั้งในสัมผัสอาศัย มนะ
ยมฺปิทํ มโนสมฺมุสฺสํปจฺจยา อุปฺปชฺชติ เวทียํ	ความรู้สึกอารมณ์นี้ เกิดขึ้นเพราะ มโนสัมผัสเป็นปัจจัย แม้อันใด
สุขํ วา ทุกฺขํ วา	เป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี

อทุกขมสุข ภา	ไม่ใช่ทุกข์ ไม่ใช่สุขก็ดี
ตสมิปี นิพพิหนฺติ	ย่อมเบื่อหน่าย ทั้งในความรู้สึกนั้น
นิพพิหนฺตํ วิรชชติ	เมื่อเบื่อหน่าย ย่อมคลายติด
วิราคา วิมูจติ	เพราะคลายติด จิตก็พ้น
วิมุตตสมิ	เมื่อจิตพ้น
วิมุตตมิตติ ญาณํ โหติ	ก็มีญาณรู้ว่าพ้นแล้ว
ชีณา ชาติ วุสิตํ พุรหมจฺริยํ กตํ กรณียํ นاپริ อิตถตฺตยาติ ปชานาตีติ	อริยสาวกนั้น ย่อมทราบชัดว่าชาติ สิ้นแล้ว พรหมจรรย์ได้อยู่จบแล้ว กิจที่ควรทำได้ทำเสร็จแล้ว กิจอื่น อีกเพื่อความเป็นอย่างนี้มีได้มี
อิทมวโจ ภควา	พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสธรรม ปริยายอันนี้แล้ว
อตุตฺตมนา เต ภิกขุ	พระภิกษุเหล่านั้น ก็มีใจยินดี
ภควโต ภาสิตํ อภินนฺหุ	เพลนิภาสิตของพระผู้มีพระภาคเจ้า
อิมสฺมิญจ ปน เวยยากรณสมิ ภณฺณมานเ	ก็แลเมื่อเวยยากรณ์อันนี้ อันพระผู้มี พระภาคเจ้าตรัสอยู่
ตสฺส ภิกขุสฺสสฺสสฺส อณุปาทาย อาสเวหิ จิตฺตานิ วิมูจฺจิสฺสุติ.	จิตของพระภิกษุพ้นรูปนั้น ก็พ้นจาก อาสวะทั้งหลาย ไม่ถือมั่นด้วย อุปาทานแล.

คิริมานันทสูตร

เอวมเม สุตํ	อันข้าพเจ้า (คือ พระอานนทเถระ) ได้สดับมาแล้วอย่างนี้
เอกํ สมยํ ภควา	สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้า
สาวตถุญํ วิหริติ เขตวเน อนาถปิณฑิกสุส อารามे	เสด็จประทับในพระวิหารเชตวัน อันเป็นอารามของอนาถปิณฑิก คฤหบดีสร้างถวายใกล้เมืองสาวัตถี
เตน โข ปน สมเยน	ก็โดยสมัยนั้นแล
อายุสฺมา คิริมานนุโ	พระคิริมานนที่ผู้มีอายุ
อาพาธโก โหติ	เป็นผู้อาพาธ
ทกุขิตो พาหุหคิลานो	ประกอบด้วยทุกข์เวทนาเป็นไข้หนัก
อถ โข อายุสฺมา อานนุโ	ครั้งนั้นแล พระอานนที่ผู้มีอายุ
เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ	ได้เข้าไปเฝ้าโดยที่พระผู้มีพระภาคเจ้า เสด็จประทับอยู่
อุปสงฺกมิตฺวา	ครั้นเข้าไปเฝ้าแล้ว
ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา	จึงถวายบังคมพระผู้มีพระภาคเจ้า
เอกมฺหํ นิสิติ	นั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง

เอกมุนต์ นิสินโน โข อายสุมา อานนุโท	เมื่อพระอานนทหนึ่ง ณ ที่ควรส่วนข้าง หนึ่งแล้ว
ภควนตฺ อุตทโวจ	จึงกราบทูลคำนี้ กะพระผู้มีพระภาค เจ้าว่า
อายสุมา ภนฺเต คิริมานนุโท	พระเจ้าข้า พระคิริमानนทผู้มีอายุ
อาพาธโก ทุกฺขิตโต	อาพาธ ประกอบด้วยทุกขเวทนา
พาฬุหคิลาน	เป็นไข้หนัก
สาธุ ภนฺเต ภควา	พระเจ้าข้า ดีแล้วขอพระผู้มีพระภาค เจ้า
เณนายสุมา คิริมานนุโท เตนุปสงฺกมตุ	เสด็จเข้าไปใกล้ โดยที่พระ คิริमानนทอยู่
อนุกมฺปิ อุปาทายาติ	เพื่อให้ตรงอนุเคราะห์
สเจ โข ตวํ อานนุท	พระผู้มีพระภาคเจ้า จึงตรัสว่า อานนท ถ้าท่านแล
คิริมานนุทสฺส ภิกฺขุโน อุปสงฺกมิตฺวา	พึงเข้าไปหาภิกษุคิริमानนทแล้ว
ทส สญฺญา ภาเสยฺยาสี	แสดงสัญญา 10

จําห์ โข ปเนตํ วิชฺชติ ยํ คิริมานนุทสฺส ภิกฺขุโน ทส สญฺญา สุตฺวา โส อาพาโร จําหนโส ปฏิปฺปสฺสมญฺเยย.	ข้อนี้เป็นเหตุให้อาพาธนั้น ของภิกษุ คิริมานนุทระงับไปโดยฐานะเพราะ ฟังสัญญา 10
กตมา ทส	สัญญา 10 เป็นอย่างไร
อนิจฺจสญฺญา	ความกำหนดหมายว่าไม่เที่ยง
อนตฺตสญฺญา	ความกำหนดหมายว่าไม่ใช่ตน
อสุภสญฺญา	ความกำหนดหมายว่าไม่งาม
อาทีนวสญฺญา	ความกำหนดหมายว่าเป็นโทษ
ปหานสญฺญา	ความกำหนดหมายในการละ
วิราคสญฺญา	ความกำหนดหมายในธรรมอัน ปราศจากราคะ
นิโรธสญฺญา	ความกำหนดหมายในธรรมเป็นที่ดับ
สพฺพโลเก อนภิตฺตสญฺญา	ความกำหนดหมายในความไม่ยินดี ในโลกทั้งปวง
สพฺพสงฺขาเรสุ อนิจฺจสญฺญา	ความกำหนดหมายโดยความไม่ ปรารถนาในสังขารทั้งปวง
อานาปานสฺสติ	สติกำหนดลมหายใจเข้าออกเป็น อารมณ์

1 กตมา จานนุท อนิจจสญญา	ดูก่อนอานนทฺ์ อนิจจสัญญาเป็น อย่างไร
อิธานนุท ภิกขุ	ดูก่อนอานนทฺ์ ภิกษุในธรรมวินัยนี้
อรณฺณคโต วา	ไปในป่าก็ดี
รุกขมฺูลคโต วา	ไปที่โคนไม้ก็ดี
สญฺญาคารคโต วา	ไปที่เรือนว่างเปล่าก็ดี
อิติ ปฏิสณฺุจิกฺขติ	เธอย่อมพิจารณาอย่างนี้ว่า
รูปํ อนิจฺจํ	รูปไม่เที่ยง
เวทนา อนิจฺจา	เวทนาไม่เที่ยง
สณฺญา อนิจฺจา	สัญญาไม่เที่ยง
สังขารํ อนิจฺจา	สังขารไม่เที่ยง
วิญฺญาณํ อนิจฺจนฺุติ	วิญญาณไม่เที่ยง
อิติ อิมेषฺุ ปณฺุจสฺุ อูปาทานกฺุ- ชนฺุเธสฺุ อนิจฺจานุปสฺุสี วิหริติ	เธอย่อมเป็นผู้พิจารณาเนื่อง ๆ โดย ความเป็นของไม่เที่ยงในอุปาทาน ชั้นทั้ง 5 นี้อย่างนี้
อยํ วุจฺจตานุทฺุท อนิจฺจสณฺุญา	ดูก่อนอานนทฺ์ อันนี้เรา (ผู้ตถาคต) กล่าวว่าอนิจจสัญญา

2 กตมา จานนุท อนตุตสญญา	ดูก่อนอานนท์ อนัตตสัญญาเป็น อย่างไร
อิธานนุท ภิกขุ	ดูก่อนอานนท์ ภิกขุในธรรมวินัยนี้
อรญญคโต วา	ไปในป่าก็ดี
รุกขมุลลคโต วา	ไปที่โคนไม้ก็ดี
สญญาคารคโต วา	ไปที่เรือนว่างเปล่าก็ดี
อิติ ปฏิสสญจิกุขติ	เธอย่อมพิจารณาอย่างนี้ว่า
จกขุ อนตฺตา	นัยน์ตาไม่ใช่ตัวตน
รูปา อนตฺตา	รูปไม่ใช่ตัวตน
โสตะ อนตฺตา	หูไม่ใช่ตัวตน
สพฺพทา อนตฺตา	เสียงไม่ใช่ตัวตน
ฆานํ อนตฺตา	จมูกไม่ใช่ตัวตน
คนฺธา อนตฺตา	กลิ่นไม่ใช่ตัวตน
ชีวหา อนตฺตา	ลิ้นไม่ใช่ตัวตน
รสา อนตฺตา	รสไม่ใช่ตัวตน
กาโย อนตฺตา	กายไม่ใช่ตัวตน
โผฏฐพฺพา อนตฺตา	สิ่งที่จะพึงถูกต้องด้วยกาย ไม่ใช่ ตัวตน

มนโ อนต์ตา	มนะ (ใจ) ไม่ใช่ตัวตน
ธมฺมา อนฺตตาติ	ธรรมารมณ์ไม่ใช่ตัวตน
อิติ อิมสฺ จสฺ อชฺฌตฺติก- พาหิเรสฺ อายตเนสฺ อตฺตา- หุปฺสฺสี วิหริติ	เธอย่อมพิจารณาเนื่อง ๆ โดยความ เป็นของไม่ใช่ตัวตน ในอายตนะทั้ง ภายในทั้งภายนอก 6 นี้อย่างนี้
อโย วุจฺจตานนฺท อนฺตตสฺสญฺญา	ดูก่อนอาณนฺท์ อันนี้เรา (ผู้ตถาคต) กล่าวว่าอนัตตสัจญญา
3 กตมา จานนฺท อสุภสฺสญฺญา	ดูก่อนอาณนฺท์ อสุภสัจญญาเป็น อย่างไร
อิธานนฺท ภิกฺขุ	ดูก่อนอาณนฺท์ ภิกษุในธรรมวินัยนี้
อิมเมว กายํ อุทฺธํ ปาทตลา อโร เกสมตฺถกา ตจฺปริญฺตํ ปฺรหฺนฺทานปฺปการสฺส อสุจิโน ปจฺจเวกฺขติ	เธอย่อมพิจารณากายนี้แหละ เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นไป เบื้องล่าง แต่ปลายผมลงมา มีหนังหุ้มอยู่ โดยรอบ เต็มไปด้วยของ ไม่สะอาดมีประการต่าง ๆ
อตฺถิ อิมสฺมี กาเย	มีอยู่ในกายนี้
เกสา โลมา นขา	ผม ขน เล็บ
ทนต์ตา ตโจ	ฟัน หนัง
มंसํ นหารู	เนื้อ เอ็น

อฏฐิ อฏฐิมิณฺขั	กระตูก เยื่อในกระตูก
วฏกั ทหย์ ยกन्ह	ม้าม หัวใจ ตับ
กิโถมกั ปิหกั ปปฺผาสั	พังผืด ไต ปอด
อนฺตํ อนฺตคฺคณั	ไส้ใหญ่ ไส้น้อย
อุทริยํ กรีสี	อาหารใหม่ อาหารเก่า
ปีตุตํ เสมฺหํ ปุพฺโพ	น้ำดี เสดด น้ำเหลือง
โลหิตํ เสโท เมโท	เลือด เหงื่อ มันทัน
อสฺสุ วสา เขโฬ	น้ำตา มันเหลว น้ำลาย
สิงฺฆาณิกา ลสิกา มุตฺตนฺติ	น้ำมูก ไขข้อ มูตร
อิติ อิมสฺมี กาเย อสุภานุปฺสึสี วิหฺรติ	เธอย่อมเป็นผู้พิจารณาเนื่อง ๆ โดย ความไม่งามแห่งกายนี้ อย่างนี้
อยั วุจฺจตานนฺท อสุภสญฺญา	ดูก่อนอานนท อันนี้เรา (ผู้ตถาคต) กล่าวว่าอสุภสัญญา
4 กตมา จานนฺท อาทีนฺวสญฺญา	ดูก่อนอานนท อาทีนฺวสัญญาเป็น อย่างไร
อิธานนฺท ภิกฺขุ	ดูก่อนอานนท ภิกษุในธรรมวินัยนี้
อรณฺณคโต วา	ไปในป่าก็ดี
รุกฺขมฺูลคโต วา	ไปที่โคนไม้ก็ดี

สุณณาการคโต วา	ไปที่เรือนว่างเปล่าก็ดี
อิติ ปฏิสณฺจิกฺขติ	เธอย่อมพิจารณาอย่างนี้ว่า
พหุทุกฺโข โข อโย กาโย พหุอาทินฺโวลิติ	กายอันนี้แหละ มีทุกข์มาก มีโทษ มาก
อิติ อิมสฺมึ กาเย วิวิธา อาพาธา อุปฺปชฺชนฺติ	เหล่าอาพาธ (ความเจ็บไข้) ต่าง ๆ ย่อมเกิดขึ้นในกายนี้
เสยฺยถิํ	อาพาธเหล่านั้น คืออะไรบ้าง
จกฺขุโรโค โสตโรโค	คือโรคในตา โรคในหู
ฆานโรโค	โรคในจมูก
ชีวนโรโค กายโรโค	โรคในลิ้น โรคในกาย
สีสโรโค	โรคในศีรษะ
กณฺณโรโค มุขโรโค	โรคในหู โรคในปาก
ทนต์โรโค	โรคที่ฟัน
กาโส สาโส ปินาโส	ไธ หืด หวัด
ทโท ชโร กุจฺฉโรโค	ไข้พิษ ไข้เชื้อมมัว โรคในท้อง
มฺจุจฺฉา ปกฺขนฺทิกา สฺลา	ลมจับ (สลับ อ่อนหิว สวิงสวาย) โรคบิด (ลงท้อง) จุกเสียด (ปวด ท้อง)

วิสุทธิกา กุญฺจ คณฺโฑ	โรคลงราก โรคเรื้อน ฝี
กิลาสี โสสี อปมาโร	โรคกลาก มองคร่อ ลมบ้าหมู
ทนต์ กณฺฑ กจฺจุ	หิดเปื่อย หิดด้าน คุดทะราด หูด
รชสา วิตัจฉิกา โลหิตํ	ละลอก คุดทะราดบอน อาเจียน โลหิต
ปัตตํ มธฺเมโห อํสา	โรคตีฟิการ โรคเบาหวาน ริดสีดวง
ปีฬกา ภคณฺทลา	พุพอง ริดสีดวงลำไส้
ปัตตสมฺภูจฺจนา อาพาธา	ความเจ็บเกิดแต่ดีให้โทษ
เสมหสมฺภูจฺจนา อาพาธา	ความเจ็บเกิดแต่เสมหะให้โทษ
วาทสมฺภูจฺจนา อาพาธา	ความเจ็บเกิดแต่ลมให้โทษ
สนฺนิปาตกา อาพาธา	ไข้สันนิบาต (คือความเจ็บเกิดแต่ ดี เสมหะ และลม ทั้ง 3 เจือกัน) ให้โทษ
อุตุปริณามชา อาพาธา	ความเจ็บเกิดแต่ฤดูแปรปรวน
วิสมปริหารชา อาพาธา	ความเจ็บเกิดแต่การผลัดเปลี่ยน อริยาบถไม่เสมอ
โอปกุภมิกา อาพาธา	ความเจ็บเกิดแต่ความเพียร
กมฺมวิปากชา อาพาธา	ความเจ็บเกิดแต่วิบากของกรรม

สีต์ อุณห	เย็น ร้อน
ชิมจุฉา ปิปาสา	หิวข้าว กระจายน้ำ
อุจุจาโร ปสฺสาโวติ	อุจจาระ ปัสสาวะ
อิตติ อิมสฺมึ กาเย อาทีนฺวานุปสฺสึ วิหริติ	เธอย่อมเป็นผู้พิจารณาเนื่อง ๆ โดย ความเป็นโทษในกายนี้
อัย วุจฺจตฺตานนฺทฺ อาทีนฺวสณฺญา	ดูก่อนอาณนฺท อันนี้เรา (ผู้ตถาคต) กล่าวว่าอาทีนฺวสณฺญา
5 กตฺมา จานนฺท ปหานสณฺญา	ดูก่อนอาณนฺท ปหานสณฺญาเป็น อย่างไร
อิธานนฺท ภิกฺขุ	ดูก่อนอาณนฺท ภิกษุในธรรมวินัยนี้
อุปฺปนฺนํ กามวิตกฺกํ หาธิวาสติ ปชฺหติ วิโนเทติ พฺยณฺตีกโรติ อนภาวํ คเมติ	เธอย่อมไม่รับ ย่อมละเสีย ย่อม บรรเทา ย่อมทำให้พินาศ ย่อมทำ ไม่ให้เกิดอีกต่อไป ซึ่งกามวิตก (ความตรึกในกามารมณ์) ที่เกิดขึ้น แล้ว
อุปฺปนฺนํ พฺยาปาทวิตกฺกํ หาธิวาสติ ปชฺหติ วิโนเทติ พฺยณฺตีกโรติ อนภาวํ คเมติ	เธอย่อมไม่รับ ย่อมละเสีย ย่อม บรรเทา ย่อมทำให้พินาศ ย่อมทำ ไม่ให้เกิดอีกต่อไป ซึ่งพยาบาทวิตก (ความตรึกในการแข่งสัตว์ให้ถึง ความพินาศ) ที่เกิดขึ้นแล้ว

อุปฺปนฺนํ วิหีสาวิตถกํ หาธิวาสติ ปชหติ วิโนเทติ พฺยนฺตีกโรติ อนภาวํ คเมติ	เธออย่ามไม่รับ อย่ามละเสีย อย่าม บรรเทา อย่ามทำให้พินาศ อย่ามทำ ไม่ให้เกิดอีกต่อไป ซึ่งวิหิงสาวิตถก (ความตริกในการเบียดเบียนสัตว์) ที่เกิดขึ้นแล้ว
อุปฺปนฺนูปฺปนฺเน ปาปเก อกุสเล ธมฺเม หาธิวาสติ ปชหติ วิโนเทติ พฺยนฺตีกโรติ อนภาวํ คเมติ	เธออย่ามไม่รับ อย่ามละเสีย อย่าม บรรเทา อย่ามทำให้พินาศ อย่ามทำ ไม่ให้เกิดอีกต่อไป ซึ่งเหล่ากรรมอัน เป็นบาป เป็นอกุศล ที่เกิดขึ้นแล้ว และเกิดขึ้นแล้ว
อยํ วุจฺจตฺตานนฺท ปหานสญฺญา	ดูก่อนอาณนฺท์ อันนี้เรา (ผู้ตถาคต) กล่าวว่าปหานสญฺญา
6 กตมา จานนฺท วิราคสญฺญา	ดูก่อนอาณนฺท์ วิราคสญฺญาเป็น อย่างไร
อิธานนฺท ภิกฺขุ	ดูก่อนอาณนฺท์ ภิกษุในธรรมวินัยนี้
อรรถนฺคโต วา	ไปในป่าก็ดี
รุกฺขมฺูลคโต วา	ไปที่โคนไม้ก็ดี
สญฺญาคารคโต วา	ไปที่เรือนว่างเปล่าก็ดี
อิติ ปฏฺิสญฺจิกฺขติ	เธออย่ามพิจารณาอย่างนี้ว่า

เอตํ สหฺตํ	ธรรมชาตินั้นละเอียด
เอตํ ปณฺีตํ	ธรรมชาตินั้นประณีต
ยทิทํ	คือว่า
สพฺพสงฺขารสมโถ	ธรรมเป็นเครื่องระงับสังขารทั้งปวง
สพฺพูปฺธิปฏินิสฺสคฺโค	เป็นเครื่องละกิเลสทั้งปวง
ตณฺหกุชโย	เป็นที่สิ้นไปแห่งตัณหา
วิราโค	เป็นเครื่องสำรอกกิเลส
นิพฺพพานหฺตึ	ออกจากตัณหาเป็นเครื่องรื้อยรัด
อโยํ วุจฺจตานุท วิราคสญฺญา	ดูก่อนอานนท อันนี้เรา (ผู้ตถาคต) กล่าวว่าวิราคสัญญา
7 กตมา จานุท นิโรธสญฺญา	ดูก่อนอานนท นิโรธสัญญาเป็น อย่างไร
อิธานุท ภิกฺขุ	ดูก่อนอานนท ภิกษุในธรรมวินัยนี้
อรณฺณคโต วา	ไปในป่าก็ดี
รุกฺขมฺูลคโต วา	ไปที่โคนไม้ก็ดี
สญฺญาคารคโต วา	ไปที่เรือนว่างเปล่าก็ดี
อิติ ปฏิสมฺยจิกฺขติ	เธอย่อมพิจารณาอย่างนี้ว่า
เอตํ สหฺตํ	ธรรมชาตินั้นละเอียด

เอตํ ปณฺตี	ธรรมชาตินั้นประณีต
ยทิทํ	คือว่า
สพฺพสงฺขารสมฺภโว	ธรรมเป็นเครื่องระงับสังขารทั้งปวง
สพฺพูปฺปฏินิสฺสคฺโค	เป็นเครื่องละกิเลสทั้งปวง
ตณฺหกฺขโย นิโรธो	เป็นที่สิ้นไปแห่งตัณหา เป็นที่ดับสนิท
นิพฺพานนฺติ	ออกจากตัณหาเป็นเครื่องร้อยรัด
อโย วุจฺจตานุทฺท นิโรธสญฺญา	ดูก่อนอานนท อันนี้เรา (ผู้ตถาคต) กล่าวว่านิโรธสัจฺญญา
8 กตมา จานุทฺท สพฺพโลเก อนภิตสญฺญา	ดูก่อนอานนท สัพพโลเกอนภิตสัจฺญญาเป็นอย่างไร
อิธานุทฺท ภิกฺขุ	ดูก่อนอานนท ภิกษุในธรรมวินัยนี้
เย โลเก อูปายฺปาทาณา เจตโส อิฏฺฐาณาภินิเวसानุสยา	อุบายเป็นเหตุถือมั่นเหล่าใดในโลก มีความถือมั่นด้วยความตั้งใจไว้ เป็นอนุสัยนอนอยู่ในสันดาน
เต ปชฺชนฺโต วิรมติ น อูปาทิยนฺโต	เธอละอุบายเป็นเหตุถือมั่นเหล่านั้น เสีย ไม่ถือมั่น ย่อมมจตเว้นเสีย
อโย วุจฺจตานุทฺท สพฺพโลเก อนภิตสญฺญา	ดูก่อนอานนท อันนี้เรา (ผู้ตถาคต) กล่าวว่ สัพพโลเกอนภิตสัจฺญญา

9 กตมา จานนุท สพฺพสงฺขารេสุ อนิจฺจสญฺญา	ดูก่อนอานนทฺ สัพพสงฺขารេสุ อนิจฺจสญฺญาเป็นอย่างไร
อิธานนุท ภิกฺขุ	ดูก่อนอานนทฺ ภิกษุในธรรมวินัยนี้
สพฺพสงฺขารเอหิ อฏฺฐยฺยติ หรายติ ชิคฺခုจฺจติ	เธอย่อมเบื่อหน่าย ย่อมระอา ย่อม เกลียดชัง แต่สังขารทั้งปวง
อยํ วุจฺจตานนุท สพฺพสงฺขารេสุ อนิจฺจสญฺญา	ดูก่อนอานนทฺ อันนี้เรา (ผู้ตถาคต) กล่าวว่า สัพพสงฺขารេสุอนิจฺจสญฺญา
10 กตมา จานนุท อานาปานสฺสติ	ดูก่อนอานนทฺ อานาปานสฺสติเป็น อย่างไร
อิธานนุท ภิกฺขุ	ดูก่อนอานนทฺ ภิกษุในธรรมวินัยนี้
อรรถณฺคโต วา	ไปในปากก็ดี
รุกฺขมฺมูลคโต วา	ไปที่โคนไม้ก็ดี
สญฺญาคารคโต วา	ไปที่เรือนว่างเปล่าก็ดี
นิสีทติ ปลฺลลงฺกํ อามุชิตฺวา	นั่งคู้บัลลังก์ (นั่งขัดสมาธิ)
อุชฺฐํ กายํ ปณฺธิธาย	ตั้งกายให้ตรงแล้ว
ปริมุขํ สติ อุปฺภุจฺเจตฺวา	ตั้งสติไว้มั่นเฉพาะหน้า
โส สโตว อสฺสสฺสติ	เธอย่อมเป็นผู้มีสติหายใจเข้า
สโต ปสฺสสฺสติ	ย่อมเป็นผู้มีสติหายใจออก

ทีมนั วา อสฺสสนฺโต	เมื่อเธอหายใจเข้ายาว
ทีมนั อสฺสสามีติ ปชานาติ	ก็รู้ชัดว่า บัดนี้เราหายใจเข้ายาว
ทีมนั วา ปสฺสสนฺโต	หรือเมื่อหายใจออกยาว
ทีมนั ปสฺสสามีติ ปชานาติ	ก็รู้ชัดว่า บัดนี้เราหายใจออกยาว
รสฺสํ วา อสฺสสนฺโต	หรือเมื่อหายใจเข้าสั้น
รสฺสํ อสฺสสามีติ ปชานาติ	ก็รู้ชัดว่า บัดนี้เราหายใจเข้าสั้น
รสฺสํ วา ปสฺสสนฺโต	หรือเมื่อหายใจออกสั้น
รสฺสํ ปสฺสสามีติ ปชานาติ	ก็รู้ชัดว่า บัดนี้เราหายใจออกสั้น
สพฺพกายปฏิสฺสเวทึ อสฺสสิสฺสามีติ ลิกฺขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ รู้แจ้งกองลมทั้งปวงหายใจเข้า
สพฺพกายปฏิสฺสเวทึ ปสฺสสิสฺสามีติ ลิกฺขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ รู้แจ้งกองลมทั้งปวงหายใจออก
ปสฺสสมุญํ กายสงฺขารํ อสฺสสิสฺสามีติ ลิกฺขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ระงับ กายสังขาร (คือลมอัสสาสะ ปัสสาสะ) หายใจเข้า
ปสฺสสมุญํ กายสงฺขารํ ปสฺสสิสฺสามีติ ลิกฺขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ระงับ กายสังขาร หายใจออก

ปีติปฏิสัเวที อสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ รู้แจ้งปีติ (คือความอิมกายอิมใจ) หายใจเข้า
ปีติปฏิสัเวที ปสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ รู้แจ้งปีติ หายใจออก
สุขปฏิสัเวที อสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ รู้แจ้งสุข (คือความสุกกายสุขจิต) หายใจเข้า
สุขปฏิสัเวที ปสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ รู้แจ้งสุข หายใจออก
จิตตตสขารปฏิสัเวที อสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ รู้แจ้งจิตตตสขาร (คือเวทนาและ สัญญา) หายใจเข้า
จิตตตสขารปฏิสัเวที ปสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ รู้แจ้งจิตตตสขาร หายใจออก
ปสุสมุภยํ จิตตตสขารํ อสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักระงับ จิตตตสขาร หายใจเข้า
ปสุสมุภยํ จิตตตสขารํ ปสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักระงับ จิตตตสขาร หายใจออก

จิตตปฏิสัเวที อสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ รู้แจ้งจิต หายใจเข้า
จิตตปฏิสัเวที ปสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ รู้แจ้งจิต หายใจออก
อภิปปโมทยํ จิตตํ อสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักทำจิตให้ บันเทิง หายใจเข้า
อภิปปโมทยํ จิตตํ ปสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักทำจิตให้ บันเทิง หายใจออก
สมาทหํ จิตตํ อสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักตั้งจิตไว้ หายใจเข้า
สมาทหํ จิตตํ ปสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักตั้งจิตไว้ หายใจออก
วิโมจยํ จิตตํ อสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเปลื้องจิต หายใจเข้า
วิโมจยํ จิตตํ ปสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเปลื้องจิต หายใจออก
อนิจจานุปัสสี อสุสสิสสามิติ สิกขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ พิจารณาเนื่อง ๆ โดยความเป็นของ ไม่เที่ยง หายใจเข้า

อนิจจานุปสฺสี ปสฺสสิสฺสสามีติ สิกฺขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ พิจารณาเนื่อง ๆ โดยความเป็นของ ไม่เที่ยง หายใจออก
วิราदानุปสฺสี อสฺสสิสฺสสามีติ สิกฺขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ พิจารณาเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมอัน ปราศจากราคะ หายใจเข้า
วิราदानุปสฺสี ปสฺสสิสฺสสามีติ สิกฺขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ พิจารณาเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมอัน ปราศจากราคะ หายใจออก
นิโรธานุปสฺสี อสฺสสิสฺสสามีติ สิกฺขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ พิจารณาเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นที่ดับ สนิท หายใจเข้า
นิโรธานุปสฺสี ปสฺสสิสฺสสามีติ สิกฺขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ พิจารณาเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นที่ดับ สนิท หายใจออก
ปฏินิสฺสัคคานุปสฺสี อสฺสสิสฺสสามีติ สิกฺขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ พิจารณาเนื่อง ๆ ซึ่งความสละคืน หายใจเข้า
ปฏินิสฺสัคคานุปสฺสี ปสฺสสิสฺสสามีติ สิกฺขติ	เธอย่อมศึกษาว่า เราจักเป็นผู้ พิจารณาเนื่อง ๆ ซึ่งความสละคืน หายใจออก

อัย วุจฺจตานนฺท อานาปานสฺสตี	ดูก่อนอานนท อันนี้เรา (ผู้ตถาคต) กล่าวว่าอานาปานัสสติ
สเจ โข ตวํ อานนฺท คิริมานนฺทสฺส ภิกฺขุโน อุปสงฺกมิตฺวา อีมา ทส สญฺญา ภาเสยฺยาสี	ดูก่อนอานนท ถ้าว่าท่านแล พึงเข้าไปแสดงสัญญา 10 ประการ เหล่านี้ แก่ภิกษุคิริมานนทที่ไซ้
จahn โข ปเนตํ วิชฺชติ ยํ คิริมานนฺทสฺส ภิกฺขุโน อีมา ทส สญฺญา สุตฺวา โส อาพาโธ จานโส ปฏิบัติสฺสสมุเพยฺยาคี	ข้อนี้ เป็นเหตุให้อาพาธของภิกษุคิริ มานนทระงับไปโดยฐานะ เพราะได้ฟังสัญญา 10 ประการ เหล่านี้
อถ โข อายสฺมา อานนฺโท	ลำดับนั้น พระอานนทผู้มีอายุ
ภควโต สนฺติเก อีมา ทส สญฺญา อุกฺคเหตฺวา	เรียนสัญญา 10 ประการนี้ ในสำนัก พระผู้มีพระภาคเจ้าแล้ว
เยนายสฺมา คิริมานนฺโท เตนุปสงฺกมิ	เข้าไปหาโดยที่ ๆ พระคิริมานนท ผู้มี อายุอยู่
อุปสงฺกมิตฺวา	ครั้นเข้าไปหาแล้ว
อายสฺมโต คิริมานนฺทสฺส อีมา ทส สญฺญา อภาสี	ได้แสดงสัญญา 10 ประการเหล่านี้ แก่พระคิริมานนทผู้มีอายุ

อถ โข อายสุมโต คิริมานนทสฺส อิมมา ทส สญฺญา สฺตุวา โส อาพาโธ จานโส ปฏฺธิปฺปสฺสมภิ	ลำดับนั้นแล อาพาธของพระ คิริมานนทผู้มีอายุ ระวังไปแล้วโดย ฐานะ เพราะได้ฟังสัญญา 10 ประการเหล่านี้
วฏฺฐหิ จายสฺมา คิริมานนโท ตมฺหา อาพาธา	พระคิริมานนทผู้มีอายุ ก็หายจาก อาพาธนั้น
ตถา ปหิโน จ ปนายสุมโต คิริมานนทสฺส โส อาพาโธ อโหสีติ.	ก็อาพาธนั้น เป็นอันพระคิริมานนทผู้มี อายุได้ละเสียแล้ว ด้วยการที่ได้ฟัง สัญญา 10 ประการ ที่พระอานนทได้ แสดงแล้ว ฉะนั้น ด้วยประการฉะนี้แล.

เริ่มมหาสมยสูตร

ทุลลภ ทสฺสนํ ยสฺส สมพุทฺธสฺส อภินฺทโส	การได้เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เนื่อง ๆ หาได้ยาก
โลกมุหิ อนฺธภูตสุมิ ทุลลภุปฺปาทสตฺถุโน	กาลเป็นที่เกิดขึ้นแห่งพระศาสดาใน โลกอันมืด หาได้ยาก
สกุเกสุ กปิลวตฺถุสุมิ วิหรนฺตํ มหาวเน ตนุทสฺสนาย สมพุทฺธํ ภิกขุสงฺฆมฺภจ นิम्मลํ ทสฺธา สงฺคณฺเญยยาสุ โลกธาดูสุ เทวตา อเนกา อปฺปเมยฺยาว โมทมานา สมากตา	(เพราะฉะนั้น) เหล่าเทพดาใน 10 โลกธาตุ เป็นอเนกประมาณ จึงขึ้น ชมมาประชุมกัน เพื่อทสฺสนา พระสัมพุทธเจ้า และพระภิกษุสงฆ์ผู้ บริสุทธิ์ ซึ่งประทับอยู่ ณ ปามหาวัน ในกรุงกบิลพัสดุ์ ในสักกชนบท
ตาสํ ปิยํ มนาปญฺจ จิตฺตสฺสโศทคฺคิยาวหํ ยํ โส เทเสสิ สมพุทฺธโร หาสนฺนุโตติ เม สุตํ	พระสัมพุทธเจ้า ได้ทรงแสดงพระ สูตรเป็นที่รัก และเป็นที่พึงใจ นำมา ซึ่งปิติปราโมทย์ แห่งจิตของเทพดา เหล่านั้น ให้เทพดาเหล่านั้นร่าเริง อยู่ ข้าพเจ้าได้สดับมาอย่างนี้
เทวกายปฺปหาสตถํ ตํ สุตฺตนฺตํ ภณาม เส.	เราทั้งหลาย จงสดพระสูตรนั้น เพื่อ เป็นที่ร่าเริง แห่งหมู่เทพดา เทอญ.

มหาสมัยสูตร

เอวมเม สุตํ	อันข้าพเจ้า (คือพระอานนทเถระ) ได้สดับมาแล้วอย่างนี้
เอกํ สมยํ ภควา	สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้า
สกุเกสุ วิหริติ	เสด็จประทับอยู่ในสักกชนบท
กปิลวตฺถุสฺมี มหาวเน	ณ ป่ามหาวัน ใกล้กรุงกบิลพัสดุ์
มหตา ภิกขุสงฺฆเณ สทฺธิ	กับด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่
ปญฺจมตฺเตหิ ภิกขุสฺสเดหิ	คือภิกษุประมาณ 500
สพฺเพเหว อรหฺนฺเตหิ	ล้วนเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด
ทสฺหิ จ โลกธาทูหิ	อนึ่ง เทพดาทั้งหลาย ก็มาแล้วจาก
เทวตา เยภฺยุเณ	โลกธาตุ 10 โดยมาก
สนฺนิปตฺติตา โหณฺติ	เป็นผู้ประชุมกันแล้ว
ภควนฺตํ ทสฺสนาย	เพื่อทูลสนาพระผู้มีพระภาคเจ้า
ภิกขุสงฺฆมฺยจ	และภิกษุสงฆ์
อถ โข จตฺตุนฺหิ สุตฺถาวาส- กายิกานํ เทวานํ เอตทโหสิ	ครั้งนั้นแล ความปริวิตกนี้ ได้มีแก่ เทพดาชั้นสุทธาวาส 4 องค์ว่า
อยํ โข ภควา สกุเกสุ วิหริติ กปิลวตฺถุสฺมี มหาวเน	พระผู้มีพระภาคเจ้านี้แล ประทับอยู่ ณ ป่ามหาวัน ใกล้กรุงกบิลพัสดุ์ ใน สักกชนบท

มหดา ภิกขุสงฺฆเมห สทุธิ	กับด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่
ปญฺจมตฺเตหิ ภิกขุสฺเตหิ	คือภิกษุประมาณ 500
สพฺพเพเหว อรหฺนฺเตหิ	ล้วนเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด
ทสฺหิ จ โลกธาดูหิ เทวตา เยภฺยุเณน	อนึ่ง เทพดาทั้งหลาย ก็มาแล้วจาก โลกธาตุ 10 โดยมาก
สนฺหิปติตา โหณฺติ	เป็นผู้ประชุมกันแล้ว
ภควนฺตํ ทสฺสนาย	เพื่อทสสนาพระผู้มีพระภาคเจ้า
ภิกขุสงฺฆมฺภจ	และภิกษุสงฆ์
ยหนฺนฺน มยมฺปิ	อย่ากระนั้นเลย แม้เราทั้งหลาย
เยน ภควา	พระผู้มีพระภาคเจ้า ประทับโดยที่ใด
เตนุปสงฺกเมยฺยาม	พึงเข้าไปโดยที่นั้น
อุปสงฺกมิตฺวา	ครั้นเข้าไปใกล้แล้ว
ภควโต สนฺติเก ปจฺเจกคาถา ภาเสยฺยมาติ	พึงกล่าวคาถาเฉพาะองค์ละคาถา ใน สำนักของพระผู้มีพระภาคเจ้า
อถฺโข ตา เทวตา	ครั้งนั้นแล เทพดาทั้งหลายนั้น
เสยฺยถาปิ นาม พลฺวา บุริโส	เปรียบเหมือนบุรุษผู้มีกำลัง
สมฺมิณฺชิตํ วา พาทํ ปสาเรยฺย	พึงเหยียดแขนทิ้งออกหรือ
ปสาริตํ วา พาทํ สมฺมิณฺเชยฺย	หรือพึงคู้แขนที่เหยียดออกแล้วเข้ามา

เอวเมว สุทฐาวาเสสุ เทเวสุ อนุตริหิตา	อย่างเดียวกันฉันนั้น ได้อันตรธาน ในเทวโลกชั้นสุทฐาวาส
ภควโต ปุรโต ปาตุรหंस	มาปรากฏเบื้องพระพักตร์ของพระผู้มี พระภาคเจ้า
อถ โข ตา เทวตา	ครั้งนั้นแล เทพดาทั้งหลายนั้น
ภควนฺตํ อภิวัตเตตฺวา	ถวายอภิวัตพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้ว
เอกมฺหํ อภฺยํ	ได้ยืนอยู่ส่วนข้างหนึ่ง
เอกมฺหํ จิตา โข เอกา เทวตา	เทพดาองค์หนึ่ง ซึ่งยืนอยู่แล้วส่วน ข้างหนึ่งแล
ภควโต สนฺติเก อิมํ คาถํ อภาสี	ได้ภาษิตคาถานี้ ในสำนักของพระผู้ มีพระภาคเจ้าว่า
มหาสมโย ปวนสฺมี	วันนี้เป็นมหาสมัยในปามหาวัน
เทวกายา สมาคตา	หมู่เทพดาทั้งหลายมาประชุมกันแล้ว
อาคตมฺห อิมํ ฐมฺมสมยํ	เราเป็นผู้มาแล้วสู่ธรรมสมัยนี้
ทกฺขิตาเยว อปฺราจิตสงฺฆนฺติ	ได้เห็นพระพุทธรเจ้าและพระสงฆ์
อถ โข อปฺรา เทวตา	ลำดับนั้นแล เทพดาอีกองค์หนึ่ง
ภควโต สนฺติเก อิมํ คาถํ อภาสี	ได้ภาษิตคาถานี้ ในสำนักของพระผู้ มีพระภาคเจ้าว่า

ตตุร ภิกขโว สมาทหฺสู	พระภิกษุทั้งหลายในที่ประชุมนั้น มันคงแล้ว
จิตฺตํ อตฺตโน อชฺชกมกํสู	ได้ทำจิตของตนให้ตรง
สารถีว เนตฺตานิ คเหตุวา	เหมือนสารถี ถือเชือกทั้งหลาย ยืนอยู่
อินฺทฺริยานิ รกฺขนฺติ ปญฺหิตาติ	ท่านเป็นบัณฑิต รักษาอินทรีย์ ทั้งหลายดังนี้
อถ โข อปฺรา เทวตา	ลำดับนั้น เทพดาอีกองค์หนึ่ง
ภควโต สนฺติเก อิมํ คถํ อภาสิ	ได้ภาษิตคาถานี้ ในสำนักของพระ ผู้มีพระภาคเจ้าว่า
เจตฺวา ขีลํ เจตฺวา ปลีฬํ	ภิกษุทั้งหลายเหล่านั้น ตัดกิเลสดูจุ ตาปู กิเลสดูจุลีมสลัก
อินฺทฺขีลํ โอหจฺจมนฺหา	ถอนกิเลสดูจุเสาะเชื่อนแล้ว เป็นผู้ไม่ หวั่นไหว
เต จรฺนฺติ สฺสทฺธา วิมฺลา	ท่านเป็นผู้หมดจด ไม่มีมลทิน เที่ยวไป
จกฺขุมฺตา สฺสทฺตา สฺสสุ นาคาติ	ท่านเป็นพระนาคะหนุ่ม มีดวงตา ทรมานดีแล้วดังนี้
อถ โข อปฺรา เทวตา	ลำดับนั้นแล เทพดาอีกองค์หนึ่ง
ภควโต สนฺติเก อิมํ คถํ อภาสิ	ได้ภาษิตคาถานี้ ในสำนักของพระ ผู้มีพระภาคเจ้าว่า

เย เกจิ พุทธิ์ สรณ คตา เส	ชนทั้งหลายเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ถึง พระพุทธรเจ้าว่าเป็นสรณะ
น เต คมิสฺสหนฺติ อปายภูมึ	ชนทั้งหลายเหล่านั้น จักไม่ไปสู่ อบายภูมิ
ปหาย มานุสํ เทหํ	ละกายเป็นของมนุษย์แล้ว
เทวกายํ ปริปุเรสฺสหนฺตึติ	จักยังกายทิพย์ให้บริบูรณ์ดังนี้
อถโข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ	ลำดับนั้นแล พระผู้มีพระภาคเจ้า รับสั่งกะภิกษุทั้งหลายว่า
เยภฺยฺเยน ภิกฺขเว ทสฺสุ โลกธาทูสฺส เทวตา สนฺนิปตฺติตา	ภิกษุทั้งหลาย เทพดาทั้งหลายใน โลกธาตุ 10 ประชุมกันแล้วโดยมาก
ตถาคตํ ทสฺสนาย ภิกฺขุสงฺฆมฺยจ	เพื่อทสสนาตถาคตและภิกษุสงฆ์
เยปิ เต ภิกฺขเว อเหสุ อติตมทุรํ อรหนฺโต สมฺมาสมฺพุทฺธา	ภิกษุทั้งหลาย พระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธทั้งหลายนั้น แม้ใด ได้มีแล้วในอดีตกาล
เตสมฺปิ ภควนฺตานํ เอตปรมาเยว เทวตา สนฺนิปตฺติตา อเหสุ	เทพดาทั้งหลาย มีประมาณเท่านี้ แหละ ได้เป็นผู้ประชุมกันแล้วเพื่อ ทสสนาพระผู้มีพระภาคอรหันต สัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายแม่นั้น
เสยฺยถาปิ มยฺหํ เอตฺรหิ	แม้เหมือนเทพดาทั้งหลาย ประชุม กันเพื่อทสสนาเราในบัดนี้

เยปี เต ภิกขเว ภวิสฺสหนฺติ อนาคตมฤตํ อรหนฺโต สมฺมาสมฺพุทฺธา	ภิกษุทั้งหลาย พระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายนั้นแม้ ใด จักมีในอนาคต
เตสมฺปิ ภควนฺตานํ เอตปรมาเยว เทวตา สนฺหิปปิตฺตา ภวิสฺสหนฺติ	เทพดาทั้งหลาย มีประมาณเท่านี้ แหละ จักเป็นผู้ประชุมกันแล้วเพื่อ ทสฺสนาพระผู้มีพระภาคอรหันต สัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายเมื่อนั้น
เสยฺยถาปิ มยฺหํ เอตฺรหิ	แม้เหมือนเทพดาทั้งหลาย ประชุม กันเพื่อทสฺสนาเราในบัดนี้
อาจิขุขิสฺสามิ ภิกขเว	ภิกษุทั้งหลาย เราจักบอก
เทวกายานํ นามานิ	ซึ่งชื่อของพวกเทพดาทั้งหลาย
กิตฺตยิสฺสามิ ภิกขเว	ภิกษุทั้งหลาย เราจักกำหนด
เทวกายานํ นามานิ	ซึ่งชื่อของพวกเทพดาทั้งหลาย
เทสิสฺสามิ ภิกขเว	ภิกษุทั้งหลายเราจักแสดง
เทวกายานํ นามานิ	ซึ่งชื่อของพวกเทพดาทั้งหลาย
ตํ สุนาถ	ท่านทั้งหลาย จงฟังซึ่งการแสดงชื่อ ของเทพดานั้น
สาธุกํ มนสิ กโรถ	จงทำในใจ ให้สำเร็จประโยชน์เกิด
ภาสิสฺสามีติ	เราจักภาษิต ณ บัดนี้

เอมมณฺเฑติ โข เต ภิกขุ ภควโต ปจฺจุสฺสึ	ภิกษุทั้งหลายเหล่านั้น ทูลรับแต่พระ ผู้มีพระภาคเจ้าว่า อย่างนั้นพระเจ้า ข้า ดังนี้แล
ภควา เอตทโวจ	พระผู้มีพระภาคเจ้า จึงได้ตรัสภษิตนี้ว่า
สิโลกมฺหุสฺสามิ	เราจะทำสิโลก (คือถ้อยคำที่ ประพันธ์ผูกเป็นคำฉันท์)
ยตุถ ภูมฺมา ตทสฺสิตา	ภุมมเทพดาทั้งหลาย อาศัยแล้วในที่ ใด ภิกษุทั้งหลายอาศัยแล้วในที่นั้น
เย สิตา คิริคพฺภรํ	ภิกษุทั้งหลายเหล่าใด อาศัยแล้วซึ่ง ชอกแห่งภูเขา
ปหิตตฺตา สมาหิตา	มีदनอันส่งไปแล้ว ตั้งจิตมั่น
ปฺภู สีหาว สลฺลีนา	เป็นอันมาก ช่อนเร้นอยู่แล้ว ดัง ราชสีห์
โลมหํสาภิสมฺภูโน	ครอบงำเสียซึ่งชนพองสยองเกล้า
โอทาตมฺนสา สฺพุธา	มีใจผุดผ่อง หมดจด
วิปฺปสฺนฺมมฺหาวิลา	ใสสะอาดไม่ขุ่นมัว
ภิกฺโข ปภฺจุสฺเต ฃตฺวา วเน กาปิลวตฺถเว ตโต อามนฺตฺยิ สตฺถา สาวเก สาสเน รเต	พระศาสดา ทรงทราบภิกษุที่อยู่ ณ ป่ามหาวัน ใกล้กรุงกบิลพัสดุ์ 500 เศษ แต่นั้นจึงตรัสเรียกพระสาวก ทั้งหลาย ผู้ยินดีแล้วในพระศาสนาว่า

เทวกายา อภิกุณฑา เต วิชานาถ ภิกขโว	ภิกษุทั้งหลาย หมู่เทพตามุ่งมากัน แล้ว ท่านทั้งหลายจงรู้จักหมู่เทพดา เหล่านั้น
เต จ อาตปฺปมกรุ สุตฺวา พุทฺธสฺส สาสนํ	ภิกษุเหล่านั้น สดับพุทธศาสน์แล้ว ได้กระทำความเพียรเจริญทิพยจักขุ ญาณ
เตสมฺปาตรหุ ญาณํ อมนุสฺसान ทสฺสนํ	ทิพยจักขุญาณ เครื่องเห็นพวก อมนุษย์ ได้ปรากฏแล้วแก่ท่าน
อปฺเปเก สตมตฺตทกฺขุ	ภิกษุทั้งหลายบางพวก ได้เห็น อมนุษย์ 1 ร้อย
สทฺสฺสํ อถ สตฺตริ	บางพวก ได้เห็นอมนุษย์ 7 พัน
สตํ เอเก สทฺสฺसानํ อมนุสฺसानมตฺตทกฺขุ	บางพวก ได้เห็นอมนุษย์ 1 แสน
อปฺเปเกนหุตมตฺตทกฺขุ	บางพวก ได้เห็นอมนุษย์ไม่มี กำหนด
ทิสฺสา สพฺพา ญฺญา อหุ	อมนุษย์ทั้งหลาย ได้แผ่ไปแล้วทั่วทิศ
ตณฺจ สพฺพํ อภิญฺเวย ววกฺขิตฺวาน จกฺขฺมา ตโต อามนฺตยิ สตฺถา สาวเก สาสเน รเต	พระศาสดาผู้มีดวงตา ทรงใคร่ครวญ ทราบเหตุนั้นสิ้นแล้ว แต่นั้นจึง ตรัสเรียกพระสาวก ผู้ยินดีแล้ว ในศาสนาว่า

เทวกายา อภิกุณฑา เต วิชานาถ ภิกขุโว	ภิกษุทั้งหลาย หมู่เทพดามาประชุม กันแล้ว ท่านทั้งหลายจงรู้จักหมู่ เทพดาเหล่านั้น
เย โวหิ กิตติยิสฺสามิ	เราจักบอกแก่ท่านทั้งหลาย
คิราหิ อนุพุพฺพโส	ด้วยวาจาโดยลำดับ
สตตฺสหสฺสาว ยกุขา	ยักษ์ทั้งหลาย 7 พัน
ภุมฺมา กาปิลวตฺถวา	เป็นภุมมเทพดา อาศัยกรุงกบิลพัสดุ์
อิทุธิมฺโต ชุติมฺฺโต	มีฤทธิ์ มีอานุภาพ
วณฺณวณฺโต ยสฺสสิโน	มีรัศมี มียศ
โมทมานา อภิกุกามุ	ยินดีมุ่งมา
ภิกฺขุณฺหิ สมิตี วณฺ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย
ฉสฺสหา เหมวตา ยกุขา นานตฺตวณฺณิโน	ยักษ์ทั้งหลาย 6 พัน อยู่ที่เขาสหเมวตา มีรัศมีต่าง ๆ กัน
อิทุธิมฺโต ชุติมฺฺโต	มีฤทธิ์ มีอานุภาพ
วณฺณวณฺโต ยสฺสสิโน	มีรัศมี มียศ
โมทมานา อภิกุกามุ	ยินดีมุ่งมา
ภิกฺขุณฺหิ สมิตี วณฺ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย

สาตาคิรา ดิสหสสุสา ยกุขา นานตตวณฺณโน	ยักษ์ทั้งหลาย 3 พัน อยู่ที่เขาสาตาคีรี มีรัศมีต่าง ๆ กัน
อิทุธิมนฺโต ชุติมฺโนโต	มีฤทธิ มีอานุภาพ
วณฺณวโนโต ยสฺสสิโน	มีรัศมี มียศ
โมทมานา อภิกุคามํ	ยินดีมุ่งมา
ภิกฺขุหนํ สมิตี วหนํ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย
อิจฺเจเต โสฬสสหสฺสุสา ยกุขา นานตตวณฺณโน	ยักษ์ทั้งหลายเหล่านั้น รวมเป็น หมื่น 6 พัน มีรัศมีต่าง ๆ กัน
อิทุธิมนฺโต ชุติมฺโนโต	มีฤทธิ มีอานุภาพ
วณฺณวโนโต ยสฺสสิโน	มีรัศมี มียศ
โมทมานา อภิกุคามํ	ยินดีมุ่งมา
ภิกฺขุหนํ สมิตี วหนํ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย
เวสฺสสามิตฺตา ปญฺจสตา ยกุขา นานตตวณฺณโน	ยักษ์ทั้งหลาย 500 อยู่ที่เขาเวสสามิต มีรัศมีต่าง ๆ กัน
อิทุธิมนฺโต ชุติมฺโนโต	มีฤทธิ มีอานุภาพ
วณฺณวโนโต ยสฺสสิโน	มีรัศมี มียศ

โมทนา อภิกุมา	ยินดีมุ่งมา
ภิกษุณี สมิตี วน	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุทั้งหลาย
กุมภโร ราชคหิโก	ยักษ์ชื่อกุมภีร์ อยู่แล้วในกรุงราชคฤห์
เวปุลลสุส นิเวสน	เขาชื่อเวปุลละ เป็นที่อยู่ของยักษ์ชื่อกุมภีร์นั้น
ภิกษุโย น สดสหัสส ยกุขาน ปยิรุปาสติ	แสนแห่งยักษ์ทั้งหลายเศษ เข้าไป เผ่ายักษ์ชื่อกุมภีร์นั้น
กุมภโร ราชคหิโก โสภาค สมิตี วน	ยักษ์ชื่อกุมภีร์ ผู้อยู่แล้วในกรุง ราชคฤห์แม้นั้น ได้มาแล้วสู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุทั้งหลาย
ปุริมญจ ทิส ราช ธตรฐโจ ปสาสติ	ท้าวธตรฐ ผู้อยู่ด้านทิศบูรพา ปกครองอยู่ซึ่งทิศนั้น
คนธพูน อธิปติ	เป็นอธิบดีของพวกคนธรรพ์
มหาราช ยสสุสิ โส	เธอเป็นมหาราช มียศ
ปุตตาปี ตสุส พหโว	แม่บุตรทั้งหลายของเธอเป็นอันมาก
อินทนามา มหพพลา	มีนามว่าอินทร์ มีกำลังมาก
อิทธิมนโต ชุติมนโต	มีฤทธิ์ มีอำนาจ

วณฺณวทุโต ยสฺสสินโน	มีรัศมี มียศ
โมทมานา อภิกุคามุํ	ยินดีมีงมา
ภิกฺขุณฺํ สมิตี วณฺํ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุทั้งหลาย
ทกฺขิณญจ ทิสํ ราชา วิรุฬฺโห ตปฺปสาสติ	ท้าววิรุฬหก ผู้อยู่ด้านทิศทักษิณ ปกครองอยู่ซึ่งทิศนั้น
กมุฏฏทานํ อาธิปติ	เป็นอธิบดีของพวกกุ่มกัณฑ์
มหาราชา ยสฺสสิน โส	เธอเป็นมหาราช มียศ
ปุตฺตดาปี ตสฺส พหโว	แม้บุตรทั้งหลายของเธอเป็นอันมาก
อินฺทนามา มหพฺพลา	มีนามว่าอินทร์ มีกำลังมาก
อิทฺธิมฺหฺโต ชุตฺติมฺหฺโต	มีฤทธิ์ มีอำนาจ
วณฺณวทุโต ยสฺสสินโน	มีรัศมี มียศ
โมทมานา อภิกุคามุํ	ยินดีมีงมา
ภิกฺขุณฺฺ สมิตี วณฺํ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุทั้งหลาย
ปจฺฉิมญจ ทิสํ ราชา วิรุฬฺโห ปสาสติ	ท้าววิรุฬหก ผู้อยู่ด้านทิศปัจฉิม ปกครองอยู่ซึ่งทิศนั้น
หาคานํ อาธิปติ	เป็นอธิบดีของพวกนาค

มหาราชา ยสสุติ โส	เธอเป็นมหาราช มียศ
ปุตตปิ ตสุส พหโว	แม้บุตรทั้งหลายของเธอเป็นอันมาก
อินทนามา มหพพลา	มีนามว่าอินทร์ มีกำลังมาก
อิทธิมนุโต ชุติมनुโต	มีฤทธิ์ มีอานุภาพ
วณณวนุโต ยสสุติโน	มีรัศมี มียศ
โมทมานา อภิกกามุ	ยินดีมุ่งมา
ภิกขุณฺ สมิติ วณฺ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย
อุตตรณฺจ ทิสฺ ราชา กุเวโร ตปฺปสาสติ	ท้าวกุเวร ผู้อยู่ด้านทิศอุดร ปกครองอยู่ซึ่งทิศนั้น
ยฺกฺขานํ อาธิปติ	เป็นอธิบดีของพวกยักษ์
มหาราชา ยสสุติ โส	เธอเป็นมหาราช มียศ
ปุตตปิ ตสุส พหโว	แม้บุตรทั้งหลายของเธอเป็นอันมาก
อินทนามา มหพพลา	มีนามว่าอินทร์ มีกำลังมาก
อิทธิมนุโต ชุติมनुโต	มีฤทธิ์ มีอานุภาพ
วณณวนุโต ยสสุติโน	มีรัศมี มียศ
โมทมานา อภิกกามุ	ยินดีมุ่งมา
ภิกขุณฺ สมิติ วณฺ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย

ปริมทิสั ธตฺรฏฺโฐ	ท้าวธตฺรฏฐ์เป็นใหญ่ทิศบูรพา
ทกฺขิณฺณ วิรุฬฺหโก	ท้าววิรุฬหกเป็นใหญ่ทิศทักษิณ
ปจฺฉิเมน วิรูปกฺโข	ท้าววิรูปักษ์เป็นใหญ่ทิศปัจจิม
กฺุเวโร อุตฺตโร ทิสั	ท้าวกฺุเวรเป็นใหญ่ทิศอุดร
จตฺตารโ เต มหาราช	มหาราชทั้ง 4 นั้น
สมนฺตา จตฺโร ทิส	ยัศทิศทั้ง 4 โดยรอบ
ททฺทลลมานา อฏฺฐังสุ	ให้รุ่งเรืองประทับอยู่
วเน กาปิลวตฺถเว	ในปามหาวันไกลกรุงกบิลพัสดุ์
เตสั มายาวินิ ทาส	บ่าวทั้งหลายของมหาราชทั้ง 4 นั้น มีมายา
อาคฺฉ วณฺณจินฺกา สจฺา มายา กุณฺเณทฺท เวณฺเณทฺท วิญฺญ จ วิญฺญโต สห	ล่อลวงโอ้อวดเจ้าเล่ห์ มาด้วยกันคือ กุณฺเณทฺท 1 เวณฺเณทฺท 1 วิญฺญ 1 วิญฺญตะ 1
จหนฺโท กามเสฏฺโฐ จ	จันทนะ 1 กามเสฏฐะ 1
กิณฺนุชฺฌณฺท นินฺนุชฺฌณฺท จ	กินนุชฌณฺท 1 นินฺนุชฌณฺท 1
ปนาโท โอปมณฺโณ จ	ปนาทะ 1 โอปมณฺญะ 1
เทวสุโต จ มาตลิ	เทวสุตะ 1 มาตลิ 1
จิตฺตเสโน จ คนฺธพฺโพ	จิตตเสนะ 1 คันธัพพะ 1

นโพรราชา ชโนสโก	นโพรราชา 1 ชโนสกะ 1
อาคฺค ปญฺจสิโข เจว ติมฺพฺรฺ สุริยวจฺจสา	ปญฺจสิขะ 1 ทิมพฺร 1 สุริยวจฺจสา 1 มาตังนััน
เอเต จญฺเฆ จ ราชาโน คณฺธพฺพา สห ราชฺฐิกิ	คณธรรพราชาทั้งหลาย เหล่านั้น และเหล่าอื่น กับด้วยเทวราชา ทั้งหลาย
โมทมานา อภิกุกามุํ	ยินตีมุงฺมา
ภิกฺขุหนํ สมิตี วหนํ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย
อถาคฺค นากสา นาคา เวสาลา สหตจฺจกา	อนึ่ง นาคทั้งหลายอยู่ในสระ ชื่อ นาสกะบ้าง อยู่ในเมืองเวสาลีบ้าง กับด้วยบริษัทแห่งตัจจนาคราชา ก็ มา
กมฺพลสฺสสตรา อาคฺค	กัมพลนาคและอัสสตรนาคก็มา
ปายาคา สห ญาคติภิก	นาคผู้อยู่ในป่า ชื่อปายาคะกับด้วย ญาติทั้งหลาย ก็มา
ยามฺมฺหา ธรตฺตฺฐา จ อาคฺค นาคา ยสฺสสิโน	นาคผู้อยู่ในแม่น้ำยมุนา เกิดใน สกุลธตฺตฺฐ ผู้มียศบริวาร ก็มา
เอราวณฺโณ มหานาโค	เอราวรรณเทพบุตร ผู้เป็นช้างใหญ่

โสภาค สมิตี วัน	แม้เขาก็มาสู่ปามหาวัน เป็นที่ ประชุมแห่งภิกษุทั้งหลาย
เย นาคราชา सहसा हनुति ทิพพา ทิชา ปกฺขิ วิสุทฺธจกฺขุ	สัตว์ทวิชาติเป็นทิพย์ มีปีกมีตาอัน บริสุทธิ์ คือพระยาครุฑเหล่าใด นำ นาคราชไปได้โดยฉับพลัน
เวหายสา เต วนมฺชฺฌปตฺตา	พระยาครุฑเหล่านั้น ได้มาโดย อากาศ ถึงท่ามกลางแห่งปามหาวัน
จิตฺตรา สุปฺปณฺณา อิติ เตส นามํ	ชื่อของพระยาครุฑเหล่านั้นว่า จิตรสุบรรณ
อภฺยหุตฺตา นาคราชานมาสิ	ในกาลนั้น อภฺยได้มีแล้วแก่นาคราช ทั้งหลาย
สุปฺปณฺณโต เขมมกาสี พุทฺโธ	พระพุทธรเจ้า ได้ทรงกระทำพระยา นาค ให้เกษมจากพระยาสุบรรณ
สณฺหาหิ วาจาหิ อุปฺวหฺยหุตฺตา นาคา สุปฺปณฺณา สรณมกํสุ พุทฺธํ	พระยานาคกับพระยาสุบรรณเจรจา กันด้วยวาจาอันไพเราะ กระทำ พระพุทธรเจ้าให้เป็นสรณะ
ชิตา วชิรหตุเถน สมฺมุทํ อสุรา สีตา	พวกอสูร ซึ่งอยู่ในสมุทร อัน วชิรหัตถ์ คือพระอินทร์ ได้รับชนะแล้ว
ภาตโร वासवसुसेते อิทธิมนฺโต यस्सुสีโน	นาคและสุบรรณนั้น เป็นผู้มียุทธิ มียศ เคยเป็นพี่น้องของท้าวवासवे คือพระอินทร์

กาลกยชา มหาภิสมา	พวกกาลกยชาอสูร มีกายใหญ่พิลึก ก็มา
อสุรา ทานเวฆสา	พวกทานเวฆสาอสูรก็มา
เวปจิตติ สุจิตติ จ	เวปจิตติอสูรก็มา สุจิตติอสูรก็มา
ปหาราโท นมุจี สห	และปหาราโทอสูรก็มา นมุจีพระยา มารก็มาด้วย
สตยจ พลิปุตตาน	บุตรของพลีอสูร 1 ร้อย
สพเพ เวโรจนามกา	มีชื่อว่าไฟโรจน์ทั้งหมด
สนนยหิตวา พลี เสน	ผูกสอดเครื่องเสนาอันมีกำลัง
ราหุภททมุปาคม	เข้าไปใกล้สุรินทราหูแล้ว กล่าววว่า
สมโยทานิ ภททเต	ดูก่อนท่านผู้เจริญ บัดนี้เป็นสมัย กาลที่ประชุมกันดังนี้แล้ว
ภิกขุณ สมิติ วน	ได้เข้าไปสู่ปามหาวันเป็นที่ประชุม แห่งภิกษุทั้งหลาย
อาโป จ เทวา ปจวี จ	เทพดาทั้งหลาย ชื่ออาโปด้วย ชื่อ ปจรวีด้วย
เตโช วาโย ตทาคุม	ชื่อเตโชด้วย ชื่อวาโยด้วย ก็มาใน กาลนั้น
วรุณา วารุณา เทวา	เทพดาทั้งหลาย ชื่อวรุณะด้วย ชื่อ วารุณะด้วย

โสโม จ ยสสา สห	ชื่อโสมะ และชื่อยสะ ก็มาด้วยกัน
เมตตากรุณากายิกา อาคฺคา เทวา ยสฺสสฺสโน	เทพดาทั้งหลาย ผู้บังเกิดแล้วด้วย เมตตาและกรุณาอันเป็นผู้มียศ ก็มา
ทเสเต ทสธา กายา	พวกแห่งเทพดาทั้งหลาย 10 เหล่านี้ ตั้งอยู่แล้วโดยส่วน 10
สพฺเพ นานตฺตวณฺณโน	ล้วนมีรัศมีต่าง ๆ กันทั้งหมด
อิทฺธิมนฺโต ชุตฺติมนฺโต	มีฤทธิ์ มีอานุภาพ
วณฺณวนฺโต ยสฺสสฺสโน	มีรัศมี มียศ
โมทมานา อภิกฺกามุํ	ยินดีมุ่งมา
ภิกฺขุณฺโ สมิติ วนํ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย
เวณฺหุ จ เทวา สหสิ จ	เทพดาทั้งหลาย ชื่อเวณฺหุด้วย ชื่อสหสิด้วย
อสมฺมา จ ทฺเว ยมา	ชื่ออสมาดด้วย ชื่อยมด้วย ทั้ง 2 พวกก็มา
จหนฺตสฺสฺสนิสฺสา เทวา	เทพดาทั้งหลายผู้อาศัยพระจันทร์
จหนฺตมาคฺคา ปุรฺกฺขิตา	กระทำพระจันทร์ไว้เบื้องหน้าก็มา
สุริยสฺสฺสนิสฺสา เทวา	เทพดาทั้งหลายผู้อาศัยพระอาทิตย์

สุริยมาศุ ปุรุชิตา	กระทำพระอาทิตย์ไว้เบื้องหน้าก็มา
นฤขตตานิ ปุรุชิตวา	เทพดาทั้งหลาย กระทำนักษัตรฤกษ์ ทั้งหลายไว้เบื้องหน้าก็มา
อาศุ มนุทพลาหกา	มันทพลาหเทพดาทั้งหลายก็มา
วสุน์ วาสโว เสฏโฐ สกุโก ปาค ปุรุทโท	แม้ท้าวสักกवासวะปุรินททะ ผู้ประเสริฐกว่าอสุรเทพดาทั้งหลาย ก็เสด็จมา
ทเสเต ทสธา กายา	หมู่แห่งเทพดาทั้งหลาย 10 เหล่านี้ ตั้งอยู่แล้วโดยส่วน 10
สพเพ นานตตวณฺณโน	ล้วนมีรัตมีต่าง ๆ กันทั้งหมด
อิทุธิมนุโต ชุติมฺโนโต	มีฤทธิ์ มีอานุภาพ
วณฺณวนุโต ยสสฺสินโน	มีรัตมี มียศ
โมทมานา อภิกุคามุ	ยินดีมุ่งมา
ภิกุขุณํ สมิตี วณํ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย
อถาศุ สหภู เทวา	อนึ่ง เทพดาทั้งหลาย ชื่อสหภู ก็มา
ชลมคฺคิสฺสขาริว	รุ่งเรืองดุจเปลวประทีป
อริฏฺฐกา จ โรชา จ	ชื่ออริฏฐกะและชื่อโรชะก็มา

อุมฺมาปฺปณฺณาสีโน	มีรัศมีดุจสีแห่งดอกผักตบ
วรุณา สหธมฺมา จ	ชื่อวรุณะ และชื่อสหธรรม
อจฺจุตา จ อเนชกา	ชื่ออัจจุตะ และชื่ออเนชกะ
สุเลยฺยรฺจิรา อาคฺค	ชื่อสุเลยฺยรฺจิระกัมา
อาคฺค วาสวเนสินฺ	ชื่อวาสวเนสิน กัมา
ทเสเต ทสธา กายา	หมู่แห่งเทพดาทั้งหลาย 10 เหล่านี้ ตั้งอยู่แล้วโดยส่วน 10
สพฺเพ นานตฺตวณฺณิโน	ล้วนมีรัศมีต่าง ๆ กันทั้งหมด
อิทฺธิมนฺโต ชุตฺติมนฺโต	มีฤทธิ์ มีอานุภาพ
วณฺณวนฺโต ยสฺสสินฺ	มีรัศมี มียศ
โมทมานา อภิกฺกามุ	ยินดีมุ่งมา
ภิกฺขุํ สมิตฺติ วณฺ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย
สมานา มหาสมานา	เทพดาทั้งหลาย ชื่อสมานะ ชื่อมหา สมานะ
มานุสา มานุสฺสุตฺตมา	ชื่อมานุสสะ ชื่อมานุสฺสุตตมะ
ชิทฺทาปทฺฐิกา อาคฺค	ชื่อชิททาปทฺฐิกะ กัมา
อาคฺค มโนปทฺฐิกา	ชื่อมโนปทฺฐิกะ กัมา

อถาคู หรโย เทวา	อนึ่ง เทพดาทั้งหลาย ชื่อหระยะ ก็มา
เย จ โลหิตวาสิโน	เทพดาซึ่งชื่อโลหิตวาสิ ก็มา
ปารคา มหาปารคา อาคุ เทวา ยสสุสิโน	เทพดาทั้งหลาย ชื่อปารคะ ชื่อมหาปารคะ ผู้มียศ ก็มา
ทเสเต ทสธา กายา	หมู่แห่งเทพดาทั้งหลาย 10 เหล่านี้ ตั้งอยู่แล้วโดยส่วน 10
สพฺเพ นานตฺตวณฺณโน	ล้วนมีรัตมีต่าง ๆ กันทั้งหมด
อิทุธิมนฺโต ชุติมฺโต	มีฤทธิ์ มีอานุภาพ
วณฺณวนฺโต ยสสุสิโน	มีรัตมี มียศ
โมทมานา อภิกฺกามุ	ยินดีมุ่งมา
ภิกฺขุโน สมิติ วโน	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย
สุกฺกา กรุมฺหา อรุณา	เทพดาทั้งหลาย ชื่อสุกกะ ชื่อกรุมหะ ชื่ออรุณะ
อาคุ เวมนสา สห	ชื่อเวมนสะ ก็มาด้วยกัน
โอทาตคฺยหา ปาโมกฺษา อาคุ เทวา วิจกฺขณา	เทพดาทั้งหลาย ชื่อโอทาตคัยหะ ผู้เป็นหัวหน้า ชื่อวิจกขณะ ก็มา
สทามตฺตา หารคฺชา	ชื่อสทามัตตะ ชื่อหารคชะ

มิสฺสกา จ ยสฺสสิโน	และชื่อมิสฺสกะ ผู้มียศ ก็มา
ถนฺย อาคา ปชฺชนโน โย ทิสา อภิวิสฺสติ	ปชฺชนเทพบุตร ซึ่งคำรามให้ฝนตก ทั่วทิศ ก็มา
ทเสเต ทสธา กายา	หมู่แห่งเทพดาทั้งหลาย 10 เหล่านี้ ตั้งอยู่แล้วโดยส่วน 10
สพฺเพ นานตฺตวณฺณิโน	ล้วนมีรัตมีต่าง ๆ กันทั้งหมด
อิทธิมนฺโต ชุตินฺโต	มีฤทธิ์ มีอำนาจ
วณฺณวนฺโต ยสฺสสิโน	มีรัตมี มียศ
โมทมานา อภิกฺกามุ	ยินดีมุ่งมา
ภิกฺขุํ สมิตี วณฺ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย
เขมียา ตฺสิตา ยามา	เทพดาทั้งหลาย ชื่อเขมียะ ชื่อตฺสิตะ ชื่อยามะ
กฏฺฐกา จ ยสฺสสิโน	และชื่อกฏฺฐกะ มียศ
ลมฺพิตกา ลามเสฏฺฐา	ชื่อลัมพิตกะ ชื่อลามเสฏฺฐะ
โชติหามา จ อาสวา	ชื่อโชตินามะ และชื่ออาสวะ
นิมฺมานรติโน อาคฺ	ชื่อนิมมานรดี ก็มา
อถาคฺคฺ พรนิมฺมิตา	อนึ่ง เทพดาทั้งหลาย ชื่อพรนิมมิตะ ก็มา

ทเสเต ทสธา กายา	หมู่แห่งเทพดาทั้งหลาย 10 เหล่านี้ ตั้งอยู่แล้วโดยส่วน 10
สพฺเพ นานตฺตวณฺณิโน	ล้วนมีรัศมีต่าง ๆ กันทั้งหมด
อิทุธิมฺหโต ชุติมฺหโต	มีฤทธิ์ มีอำนาจ
วณฺณวณฺโต ยสฺสสิโน	มีรัศมี มียศ
โมทมานา อภิกฺกามุ	ยินดีมุ่งมา
ภิกฺขุํ สมิตี วนํ	สู่ปามหาวัน เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุ ทั้งหลาย
สฏฺเฐเต เทวณิกายา	หมู่เทพดาทั้งหลาย 60 นี้
สพฺเพ นานตฺตวณฺณิโน	ล้วนมีรัศมีต่าง ๆ กันทั้งหมด
นามนฺวเยน อาคณฺจํ	มาแล้วโดยกำหนดชื่อ
เย จญฺเเย สทิสสา สห	เทพดาทั้งหลายเหล่าอื่นนั้น ก็มา พร้อมกัน ด้วยคิดว่า
ปวฺตฺตชชาติมฺกุชฺสี โอฆตฺถณฺณมฺหาสวํ ทกฺขเฆโมฆตรํ นาคํ	เราทั้งหลาย จักเห็นพระนาคผู้ ปราศจากชาติ ผู้ไม่มีกิเลสจุติปา ผู้มีโอฆะอันข้ามได้แล้ว ผู้ไม่มี อาสวะ พ้นจากโอฆะ
จหนฺทวํ อสิตาติตํ	ผู้ล่วงกรรมดำ คืออกุศลได้แล้ว ดูพระจันทร์พ้นจากเมฆพลาหก ฉะนั้น

สุพฺรหฺมา ปรมตฺโต จ	สุพฺรหฺมกับปรมัตตพฺรหฺม
ปุตฺตา อิทฺธิมฺโต สห	ผู้เป็นบุตรของท่านผู้มีฤทธิ ก็มาด้วย
สนฺนงฺกุมาโร ติสฺโส จ	สนันฑกุมารพฺรหฺมกับติสสพฺรหฺม
โสปาค สมิตฺติ วณฺ	แม้เขาก็มาสู่ป่ามหาวັນ เป็นที่ประชุมแห่งภิกษุทั้งหลาย
สหสฺสุพฺรหฺมโลกานํ มหาพฺรหฺมาภิตฺตฺยจฺฉิตฺติ	ท้าวมหาพฺรหฺม ย่อมปกครองพฺรหฺมโลกพັນหนึ่ง
อุปฺปนฺโน ชุตฺตมฺนฺโต	บังเกิดแล้วในพฺรหฺมโลก มีอานุภาพ
ภิสฺมากาโย ยสฺสฺสิ โส	มีกายใหญ่โต มียศ ก็มา
ทเสตฺถ อิสฺสรา อาคฺค	พฺรหฺมทั้งหลาย 10 เป็นอิสระในพวกพฺรหฺมพັນหนึ่งนั้น ก็มา
ปจฺเจกาวสวตฺติโน	มีอำนาจอันเป็นไปต่าง ๆ กัน
เตสญฺจ มชฺฌมฺโต อาคา หาริโต ปริวาริโต	มหาพฺรหฺม นั้น ชื่อหาริตะ อันบริวารแวดล้อมแล้ว มาในท่ามกลางแห่งพฺรหฺมทั้งหลายเหล่านั้น
เต จ สพฺเพ อภิกฺกนฺเต สินฺเท เทเว สพฺรหฺมเก มารเสนา อภิกฺกามิ	มารเสนา ได้เห็นพวกเทวดาพฺรหฺมด้วยพระอินทร์ พระพฺรหฺม ทั้งหมดนั้น ก็มาด้วย

ปสฺส กณฺหสฺส มนุญฺญํ	แล้วกล่าวว่า ท่านจงดูความเขลา ของพวกข้าศึก
เอถ คณฺหถ พนฺธถ	พญามารจึงกล่าวว่า ท่านทั้งหลาย จงมาจับพวกเทพดาเหล่านี้ผูกไว้
ราเคน พนฺธมตฺถ ว	ความผูกด้วยราคะ จงมีแก่ท่าน ทั้งหลาย
สมนฺตา ปริวารถ	ท่านทั้งหลาย จงแวดล้อมไว้ โดยรอบ
มา ว มุญฺจิตถ โกจิ นํ	ท่านทั้งหลาย อย่าปล่อยใครๆ ไป
อิติ ตตฺถ มหาเสโน กณฺหเสนํ อเปสยิ	พญามาร บังคับเสนามารในที่ ประชุมนั้น ดังนี้
ปาณินา ตลมาหจจ	แล้วตบพื้นแผ่นดินด้วยฝ่ามือ
สรํ กตฺวาน เภรวํ	กระทำเสียงนากลัว
ยถา ปาวุสฺสโก เมโฆ	เหมือนมหาเมฆยังฝนให้ตก
ถนยนฺโต สวิขุชฺโก	คำรามอยู่ เป็นไปกับด้วยฟ้าแลบ
ตทา โส ปจฺจุทาวตฺติ สงฺกฺกฺโร อสยํเส	ในกาลนั้น พญามารนั้นไม่ยังใครให้ เป็นไปในอำนาจได้เสียใจกลับ
ตณฺจ สพฺพํ อภิณฺเวยาย ววกฺขิตฺวาน จกฺขุมา ตโต อามนฺตยิ สตุถา	พระศาสดาผู้มีดวงตา พิจารณาแล้ว ทราบเหตุนั้นทั้งสิ้น แต่นั้นจึงตรัส เรียก

สาวเก สาสเน รเต	ซึ่งพระสาวกทั้งหลาย ผู้ยินดีแล้วใน พระศาสนาว่า
มารเสนา อภิภูกนฺตา เต วิชานาถ ภิภูจโว	ภิกษุทั้งหลาย มารเสนามา ท่าน ทั้งหลาย จงรู้จักเขา
เต จ อาตปฺปมกรุ สุตฺวา พุทฺธสฺส สาสนํ	ภิกษุเหล่านั้น สดับพุทธศาสน์แล้ว ได้กระทำความเพียรเจริญทิพยจักขุ ญาณเห็นแล้ว
วितฺราเคหิ ปกฺกามุ	มารเสนา ได้หลีกไปจากภิกษุ ทั้งหลาย ผู้ปราศจากราคะ
เนสํ โลมมฺปิ อิญฺชยุํ	ไม่ยั้งแม้โลมชาติของท่านให้ไหวได้
สพฺเพ วิชิตฺสฺวคามา ภยาตีตา ยสฺสสิโน โมทฺหติ สห ภูเตหิ สาวกา เต ชเนสุตาติ.	(พญามารกล่าวสรรเสริญว่า) พระสาวกทั้งหลายของพระองค์ ทั้งหมด มีสงครามชนะแล้ว ล่วง ความกลัวเสียได้ มียศปรากฏแล้ว ในประชุมชน บันเทิงอยู่กับด้วยพระ อริยะ ผู้เกิดแล้วในพระศาสนา.

เริ่มโคตมีสูตร

สพฺพโส สุตฺตสนฺตานิ สพฺพพรมฺมาน ปารคฺค ธมฺมญฺจ วินยํ สตฺถุ สาสนํ สมฺปทีปยํ ยํ โส นาโถ สเมเรสิ ธมฺมารมฺมวินิจฺฉยํ	พระโลกนาถ ผู้มีพระสันดานอัน หมดจด โดยประการทั้งปวง ถึงซึ่ง ฝั่งแห่งธรรมทั้งมวล ทรงแสดงธรรม วินัยที่เป็นสัตตฤศาสนาลแล้ว ทรง แสดงพระสูตรสำหรับวินิจฉัยธรรม และอธรรมอันใดไว้
สาธุนํ เหตุติภาวตฺถํ	เพื่อเป็นแบบสำหรับสาธุชน
ตํ สุตฺตหนฺตํ ภณาม เส.	เราทั้งหลาย จงสวดพระสูตรนั้น เทอญ.

โคตมีสูตร

เอวมฺเม สุตํ	อันข้าพเจ้า (คือพระอานนทเถระ) สดับมาแล้วอย่างนี้
เอกํ สมยํ ภควา	สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้า
เวสาลียํ วิหริติ มหาวเน กุฎาคารศาลายํ	เสด็จอยู่ในกุฎาคารศาลา ในป่ามหาวัน ใกล้เมืองเวสาลี
อถ โข มหাপชาปตี โคตมี	ครั้งนั้นแล พระนางมหาปชาปตีโคตมี

เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ	เข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า
อุปสงฺกมิตฺวา	ครั้นเข้าไปเฝ้าแล้ว
ภควนฺตํ อภิวาทิตฺวา	ถวายอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า
เอกมฺหํ อฏฺฐาสิ	ได้ยืนแล้ว ณ ส่วนข้างหนึ่ง
เอกมฺหํ จิตา โข มหาลาชาปติ โคตมิ	พระนางมหาปชาบดีโคตมียืนแล้ว ณ ส่วนข้างหนึ่งแล
ภควนฺตํ เอตทโวจ	ได้กราบทูลคำนี้ กะพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า
สาธุ เม ภนฺเต ภควา สงฺขิตฺเตน ธมฺมํ เทเสตุ ยมํ ภควโต ธมฺมํ สุตฺวา เอกา วูปกฏฺฐา อปฺปมตฺตา อาตปิณี ปหิตตฺตา วิหเรยฺยนฺติ	ดีแล้วพระเจ้าข้า ข้าพระองค์ได้สดับพระธรรมใด ของพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้ว ฟังเป็นผู้ ๆ เดียวหลีกออกไปแล้ว เป็นผู้ไม่ประมาท มีความเพียร มีตนส่งไปแล้วอยู่ ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงแสดงพระธรรมนั้นแก่ข้าพระองค์โดยย่อเถิด ดังนี้
เย โข ตวํ โคตมิ ธมฺเม ชาเนยฺยาสิ	พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า ดูก่อนพระนางโคตมิ ท่านพึงรู้ธรรมเหล่าใดแล
อิเม ธมฺมา สราคาย สํวตฺตนฺติ	ว่าธรรมเหล่านี้ เป็นไปเพื่อความกำหนดย่อใจ

โน วิจารณ์	หาเป็นไปเพื่อคลายความกำหนัดไม่
สโยคัย สัตตุนฺติ	ธรรมเหล่านี้ เป็นไปเพื่อความ ประกอบทุกข์
โน วิสโยคัย	หาเป็นไป เพื่อปราศจากความ ประกอบทุกข์ไม่
อาจยาย สัตตุนฺติ	ธรรมเหล่านี้ เป็นไปเพื่อความสังสม กองกิเลส
โน อปจยาย	หาเป็นไป เพื่อความไม่สังสมกอง กิเลสไม่
มหิจฺจตาย สัตตุนฺติ	ธรรมเหล่านี้ เป็นไปเพื่อความอยาก ใหญ่
โน อปฺปิจฺจตาย	หาเป็นไป เพื่อความอยากอันน้อยไม่
อสหฺตญฺจยา สัตตุนฺติ	ธรรมเหล่านี้ เป็นไปเพื่อความ ไม่สันโดษ
โน สหฺตญฺจยา	หาเป็นไปเพื่อความสันโดษไม่
สงฺคณิกาย สัตตุนฺติ	ธรรมเหล่านี้ เป็นไปเพื่อความ คลุกคลีด้วยหมู่คณะ
โน ปวิเวกาย	หาเป็นไป เพื่อความสงัดจาก หมู่คณะไม่

โกสขชาย สํวตฺตุนฺติ	ธรรมเหล่านี้ เป็นไปเพื่อความ เกียจคร้าน
โน วิริยารมฺภาย	หาเป็นไป เพื่อความปรารถนา เพียรไม่
ทฺพฺภรตฺตาย สํวตฺตุนฺติ	ธรรมเหล่านี้ เป็นไปเพื่อความเป็น คนเลี้ยงยาก
โน สุภรตฺยาติ	หาเป็นไป เพื่อความเป็นคนเลี้ยง ง่ายไม่
เอกํเสน โคตมิ ธาเรยฺยาสี	ดูก่อนพระนางโคตมิ ท่านพึงทรงจำ ไว้โดยส่วนเดียว
เหโส ธมฺโม เหนโส วินโย เหตํ สตฺถุสํสาสนนฺติ	ว่านี้ไม่ใช่ธรรม นี่ไม่ใช่วินัย นี่ไม่ใช่ สัตถุศาสนา
เย จ โข ตฺวํ โคตมิ ธมฺเม ชาเนยฺยาสี	ดูก่อนพระนางโคตมิ ก็ท่านพึงรู้ซึ่ง ธรรมเหล่าใดแล
อิเม ธมฺมา วิราคาย สํวตฺตุนฺติ	ว่าธรรมเหล่านี้ เป็นไปเพื่อความ คลายกำหนัด
โน สราคาย	หาเป็นไป เพื่อความกำหนัดไม่
วิสํโยคาย สํวตฺตุนฺติ	ธรรมเหล่านี้เป็นไปเพื่อปราศจาก ความประกอบทุกข์

โน ทุพฺรตยาติ	หาเป็นไป เพื่อความเป็นคนเลี้ยง ยากไม่
เอกฺเสณ โคตมิ ธาเรยฺยาสี	ดูก่อนพระนางโคตมี ท่านพึงทรงจำ ไว้โดยส่วนเดียว
เอโส ธมฺโม เอโส วินโย เอตํ สตฺถุสาสนนฺติ	ว่านี้เป็นธรรม นี่เป็นวินัย นี่เป็น สัตถุศาสนา
อิทมวโจ ภควา	พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสพระสูตร นี้จบลง
อดฺตมฺหา มหาปชาปติ โคตมิ	พระนางมหาปชาปติโคตมี ก็มีใจ ยินดี
ภควโต ภาสิตํ อภินนฺทิตี.	เพลนิภาษิตของพระผู้มีพระภาคเจ้า แล้วแล.

ส่วนที่ 4

ปริญญาดารา

นวมการสิทธิคาถา (โย จักขุมา)

พุทธชัยมงคลคาถา (พาหุง)

ภัทเทกรัตตคาถา

ติลักขณาทิคาถา

โมกขปายคาถา

ตายนคาถา

สัพพัตติทานคาถา

(อุทิศส่วนบุญ, อธิษฐานจิต)

นมการสัทธิดา

1 โย จกขุมา โมหมลาปฏฐโร	ท่านพระองค์ใด มีพระปัญญาจักษ ขจัดมลทิน คือโมหะเสียแล้ว
สาม้ว พุทุโร สุกโต วิมุตโต	ได้ตรัสเป็นพระพุทธเจ้า โดยลำพัง พระองค์เอง เสด็จไปได้ พ้นไปแล้ว
มารสฺส ปาสา วินิโมจยฺหโต ปาเปสสิ เขมํ ชนตํ วิเนยฺยํ.	ทรงเปลื้องขุมขุมชนอันเป็นเวไนย จากบ่วงแห่งมาร นำมาให้ถึงความ เกษม
พุทุธํ วรรณตํ สิริสา นมามิ	ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายนมัสการ พระพุทธเจ้าผู้บรรพระองค์นั้น
โลกสฺส นาทญจ วินายกญจ	ผู้เป็นนาถและเป็นผู้นำแห่งโลก
ตณฺเฑชสา เต ชยสิทฺธิ โหตุ	ด้วยเดชพระพุทธเจ้านั้น ขอ ความสำเร็จแห่งชัยชนะ จงมีแก่ท่าน
สพฺพนุตฺตรายา จ วินาสเมนฺตุ.	และขออันตรายทั้งมวล จงถึงความ พินาศ.
2 ธมฺโม ธโช โย วีย ตสฺส สตถุ	พระธรรมเจ้าใด เป็นดุจธงชัยแห่ง พระศาสดาพระองค์นั้น
ทสฺเสสิ โลกสฺส วิสุทฺธิมคฺคํ	แสดงทางแห่งความบริสุทธิ์แก่โลก
นียฺยานิโก ธมฺมธรรสฺส ธารี	เป็นคุณอันนำยุคเข็ญ ค้ำครองชนผู้ ทรงธรรม

สาตาวโห สนฺติกโร สุจิณฺโณ	ประพฤติดีแล้ว นำความสุขมา ทำความสงบ
ธมฺมํ วรฺหฺมํ สิริสา นมามิ	ข้าพระพุทธเจ้า ขอถวายนมัสการพระธรรมอันบริบูรณ์
โมหปฺปทาลํ อุปสนฺตทาหิ	อันทำลายโมหะระงับความเร่าร้อน
ตณฺเฑชสา เต ชยสิทฺธิ โหตุ	ด้วยเดชพระธรรมเจ้านั้น ขอความสำเร็จแห่งชัยชนะ จงมีแก่ท่าน
สพฺพพฺตรายา จ วินาสเมนฺตุ.	และขออันตรายทั้งมวล จงถึงความพินาศไป.
3 สทฺธมฺมเสนา- สุคตานุโค โย	พระสงฆ์เจ้าใด เป็นเสนาประกาศพระสัทธรรม ดำเนินตามพระศาสนา ผู้เสด็จดีแล้ว (คือมีสมานฉันท์ ในอันประกาศพระศาสนา)
โลกสุส ปาปุปฺปิเลสเชตา	ผจญเสียซึ่งอุปกิเลสอันลามกของโลก (คือปราบความชั่วลามกของชุมนุมชนด้วยสั่งสอนให้ละเสีย)
สนฺโต สยํ สนฺตินิโยชโก จ	เป็นผู้สงบเองด้วย ประกอบผู้อื่นไว้ในความสงบด้วย

สุวภาชาตธมมํ วิทิตํ ภโรติ	ย่อมทำพระธรรม อันพระศาสดา ตรัสดีแล้วให้มีผู้รู้ตาม
สงฺฆํ วรฺหฺตํ สิริสา นมามิ	ข้าพระพุทธเจ้า ขอถวายนมัสการ พระสงฆ์เจ้าผู้บวรนั้น
พุทฺธานุพุทฺธํ สมศีลทิกฺขิตํ	ผู้ตรัสรู้ตามพระพุทธเจ้า มีศีล และทิกขิตเสมอกัน
ตณฺเฑชสา เต ชยสิทฺธิ โหตุ	ด้วยเดชพระสงฆ์เจ้านั้น ขอ ความสำเร็จแห่งชัยชนะ จงมีแก่ท่าน
สพฺพพฺพตฺตรายา จ วินาสเมนฺตุ.	และขออันตรายทั้งมวล จงถึงความ พินาศ เทอญ.

พุทธชัยมงคลคาถา

1 พาหุํ สหสฺสมณินิมุ- มิตสวากฺขนฺตํ คุรีเมขลํ อุทิตโฆรสเสนมารํ ทานาทิธมฺมวินา ชิตวา มุนินฺโท	พระจอมมุนี ได้ชนะพญามารผู้ นิรมิตแขนมากตั้งพัน ถืออาวุธครบ มือ ชีเขยสารถีเมฆละพร้อมด้วย เสนามารให้ร้องก้องกึก ด้วยธรรม วิธีทานบารมีเป็นต้น
ตณฺเฑชสา ภวตุ เต ชยมงคลานิ.	ขอชัยมงคลทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน ด้วยเดชแห่งพระพุทธชัยมงคลนั้น

2 มาราดิเรกมกฤษณิต- สพฺพรตฺตี โฆรมุปนาฬวกมกษมถุทธยภุขิ ขนฺตีสุทนต์วิธินา ชิตวา มุณินฺโท	พระจอมมุนี ได้ชนะอาพวกยักษ์ ผู้ มีจิตกระด้าง ปราศจากความอดทน มีฤทธิ์พิลึกยิ่งกว่าพญามาร เข้ามา ต่อสู้ยี่งนักจนตลอดรุ่ง ด้วยวิธี ทรมารเป็นอันดี คือพระขันตี
ตณฺเตชสา ภาวตุ เต ชยมงฺคลานิ.	ขอชัยมงคลทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน ด้วยเดชแห่งพระพุทธชัยมงคลนั้น
3 นาฬาคีรี คชวรี อติมตฺตภูตํ ทาวคฺคิจกุกมสนีว สุทารุณนฺตํ เมตฺตมฺพุเสกวิธินา ชิตวา มุณินฺโท	พระจอมมุนี ได้ชนะช้างตัวประเสริฐ ชื่อนาฬาคีรี เป็นช้างเมายิ่งนักแสน ที่จะทารุณประดุจไฟป่าและจักรอาวุธ และสายฟ้า ด้วยวิธีรดลงด้วยน้ำ คือพระเมตตา
ตณฺเตชสา ภาวตุ เต ชยมงฺคลานิ.	ขอชัยมงคลทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน ด้วยเดชแห่งพระพุทธชัยมงคลนั้น
4 อุกฺขิตฺตชคฺคมตฺติหตฺถ- สุทารุณนฺตํ ธาวนฺติโยชนปถงฺคฺคิมาลวนฺตํ อิทธิภิกฺสงฺขตมโน ชิตวา มุณินฺโท	พระจอมมุนี มีพระหฤทัยไปในที่จะ กระทำอิทธิปาฏิหาริย์ได้ชนะโจรชื่อ องคฺคิมาล (ผู้มีพวงคือนิ้วมือนมนุษย์) แสนร้ายกาจมีฝีมือ ถือนดาบวิ่งไล่ พระองค์ไปสิ้นทาง 3 โยชน์
ตณฺเตชสา ภาวตุ เต ชยมงฺคลานิ.	ขอชัยมงคลทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน ด้วยเดชแห่งพระพุทธชัยมงคลนั้น

5 กตवान กฏุมุทรี อิวั คพุกินียา จิณฺจาย ทฏฺฐจจันํ ชนกาย มชฺเช สนฺเตน โสไมวธินา ชิตวา มุณินฺโท	พระจอมมุนีได้ชนะความกล่าวร้ายของนางจิณฺจมาณวิกา ทำอาการประหนึ่งว่ามีครรภ์ เพราะทำไมมีสัณฐานอันกลม ให้เป็นประดุจมีท้อง ด้วยวิธีสมาธิอันงาม คือความระงับพระหฤทัยในท่ามกลางหมู่ชน
ตณฺเตชสา ภาวตุ เต ชยมฺงคฺลานิ.	ขอชัยมงคลทั้งหลาย จงมีแก่ท่านด้วยเดชแห่งพระพุทธชัยมงคลนั้น
6 สจฺจํ วิหาย มติสจฺจก- วาทเกตุํ วาทาภิโรปิทมํ อติอนุญตํ ปญฺญาปทีปชลิตอ ชิตวา มุณินฺโท	พระจอมมุนี รุ่งเรืองแล้วด้วยประทีปคือปัญญา ได้ชนะสังจกนิครนถ์ ผู้มีอหังสาในที่จะสละเสียซึ่งความสัตย์ มีใจในที่จะยกถ้อยคำของตนให้สูงดุจยกธง เป็นผู้มีตมยิ่หนักด้วยเทศนาญาณวิธี คือรู้อหังสาแล้วตรัสเทศนา
ตณฺเตชสา ภาวตุ เต ชยมฺงคฺลานิ.	ขอชัยมงคลทั้งหลาย จงมีแก่ท่านด้วยเดชแห่งพระพุทธชัยมงคลนั้น

7 นนุโทปนนุทกุชคัม วิพุธัมมहिทธิ ปุตตะเตน เถรกุชเคน ทมาปยนุโต อิทฐูปเทสวีนินา ชิตวา มุณินโท	พระจอมมุนี โปรดให้พระโมคคัล ลานเถระพุทธชิโนรส นิรมิตกาย เป็นนาคราช ไปทรมานพญานาค ราช ชื่อนนุโทปนันตะ ผู้มีความรู้ ผิด มีฤทธิ์มาก ด้วยวิธีอันให้อุปเท่ห์ แห่งฤทธิ์แก่พระเถระ
ตณฺเฑชสา ภาวตุ เต ชยมมงคลานิ.	ขอชัยมงคลทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน ด้วยเดชแห่งพระพุทธชัยมงคลนั้น
8 ทุคฺคาหทิกฺกุชกุชเคน สุทฏฺฐหตฺถํ พฺรหฺมํ วิสุทฺธิชฺชุดิम्मิตฺติพฺภาภิธานํ ภาวณาคเทเน วิธินา ชิตวา มุณินโท	พระจอมมุนี ได้ชนะพรหม ผู้มีนาม ว่า ท้าวพกาผู้มีฤทธิ์ มีอันสำคัญ ตนว่าเป็นผู้รู้เรื่องด้วยคุณอัน บริสุทธิ์ มีมืออันท้าวภุชงค์ คือทิกฺกุ ชีที่ตนถือผิด รัดรั้งไว้แน่นแฟ้นแล้ว ด้วยวิธีวางยาอันพิเศษ คือเทศนา ญาณ
ตณฺเฑชสา ภาวตุ เต ชยมมงคลานิ.	ขอชัยมงคลทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน ด้วยเดชแห่งพระพุทธชัยมงคลนั้น
เอเตปิ พุทฺธชยมมงคลอฏฺฐคาถา โย วาจโน ทินทิเน สรเต มตฺนํ หิตฺวานเนกวิวิธานิ จุปฺพุทฺวานิ โมกฺขํ สุขํ อริคเมยฺย นโร สปญฺโณ.	นรชนใด มีปัญญา ไม่เกียจคร้าน สวดกิติ ระลึกกิติ ซึ่งพระพุทธชัย มงคล 8 คาถา แม้เหล่านั้นทุกๆ วัน นรชนนั้นจะพึงละเสียได้ ซึ่ง อุปัทวันตรายทั้งหลาย มีประการ ต่างๆ เป็นอเนก ถึงซึ่งวิโมกขสิวาลัย อันเป็นบรมสุขแล.

ภัทเทรตตคาถา

อดีต นานวาคเมยฺย	ผู้มีปัญญา ไม่ควรคำนึงถึงสิ่งที่ล่วงไปเสียแล้ว
นปปฏิกงฺเข อนาคตํ	ไม่ควรหวังสิ่งที่ยังมาไม่ถึง
ยทตติมฺพหีนฺหุตํ	สิ่งใดที่ล่วงไปแล้ว สิ่งนั้นก็ละเสียแล้ว
อปฺปตฺตญฺจ อนาคตํ	อนึ่ง สิ่งที่ยังไม่ถึง สิ่งนั้นก็ยังไม่มาถึง
ปจฺจุปฺปนฺนญฺจ โย ธมฺมํ ตตฺถ ตตฺถ วิปสฺสติ	ก็บุคคลใด มาเห็นแจ้งชัดซึ่งธรรมที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าในที่นั้น ๆ
อสํหิํ อสงฺกุปฺปี	ไม่อ่อนแอ ไม่คลอนแคลน
ตํ วิทูรา มหุพฺพุหฺเย	บุคคลนั้น ได้รู้ความนั้นแล้ว ควรเจริญไว้เนื่อง ๆ
อชฺชเชว กิจฺจมาตปฺปี	ความเพียรเผากิเลส ควรทำในวันนี้ให้หมด
โก ชญฺญา มรณํ สุเว	ใครเล่าจะพึงรู้ว่า ความตายจะมีในวันพรุ่งนี้
น หิ โน สงฺครนฺเตน มหาเสเนน มจฺจุนา	ความต่อสู้ด้วยพญามัจจุราชผู้มีเสนาใหญ่นั้น ย่อมไม่มีแก่เราทั้งหลายเทียว

เอวี่ วิหาริมาตาปี อโหฺรตฺตมตฺนทิตํ ตํ เว ภทฺทเทรตฺโตติ สนฺโต อาจิขเต มฺหิตี.	นักปราชญ์ผู้สงบระงับ ย่อม สรรเสริญบุคคลผู้มีธรรมเป็นเครื่อง อยู่ ผู้มีความเพียรอันเภากิเลส ไม่เกียจคร้านแล้วทั้งกลางวันและ กลางคืน อย่างนี้ฉัน้แลว่ามีราตรี เดียวเจริญ (คือถึงเป็นอยู่วันเดียวก็ ยังดี) แล.
---	--

ติลัษณาทิคาลา	
สพฺเพ สงฺขารા अनिज्जाति यथा पण्णाय पसुसति	เมื่อใด บุคคลเห็นอยู่ด้วยปัญญาว่า สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง
อถ นินฺพพินฺทติ ทฺทุกฺเข	เมื่อั้นั้น ย่อมเบื่อหน่ายในทุกข์
เอส มคฺโค วิสุทฺธิยา	ข้อนี้เป็นทางแห่งความหมดจด
สพฺเพ สงฺขารા ทฺทุกฺชาติ यथा पण्णाय पसुसति	เมื่อใด บุคคลเห็นอยู่ด้วยปัญญาว่า สังขารทั้งหลายเป็นทุกข์
อถ นินฺพพินฺทติ ทฺทุกฺเข	เมื่อั้นั้น ย่อมเบื่อหน่ายในทุกข์
เอส มคฺโค วิสุทฺธิยา	ข้อนี้เป็นทางแห่งความหมดจด
สพฺเพ ธมฺमा อนตฺตาติ यथा पण्णाय पसुसति	เมื่อใด บุคคลเห็นอยู่ด้วยปัญญาว่า ธรรมทั้งปวงเป็นอนัตตา

อถ นิพพิหนฺตติ ทุกฺเข	เมื่อนั้น ย่อมเปื้อนหายในทุกข์
เอส มคฺโค วิสฺสุทฺธิยา	ข้อนี้เป็นทางแห่งความหมดจด
อปฺปกา เต มนุสฺเสสุ เย ชนา ปารคามิโน	บรรดามนุษย์ทั้งหลาย ชนเหล่าใดที่ ไปถึงฝั่ง (คือพระนิพพาน) ชน เหล่านั้นมีประมาณน้อย
อถายํ อิตรา ปชา ติรเมวานุธาวติ	ส่วนหมู่มสัตว์ (คือชน) นอกจากนี้ ๆ ย่อมเลาะชายฝั่ง (คือสัkkายทิฏฐิ) นั้นแหละ
เย จ โข สมฺมทุกฺขาเต ธมฺเม ธมฺมานุตฺตนิโน	ก็ชนทั้งหลายเหล่าใดแล เป็นผู้มี ปกติประพฤติตามธรรมในธรรมที่ พระตถาคตกล่าวแล้วชอบ
เต ชนา ปารเมสฺสุนฺติ	ชนทั้งหลายเหล่านั้น จักถึงฝั่ง (คือ พระนิพพาน)
มจฺจุเธยฺยํ สุตฺตตรํ	ล่องวัฏฏะเป็นที่ตั้งแห่งมัจจุ (คือ กิเลสมาร) อันบุคคลข้ามได้ยากนัก
กณฺ्हี ธมฺมํ วิปฺปหาย สุกฺกํ ภาเวถ ปณฺฑิโต	บัณฑิตควรละธรรมดำเสีย ยังธรรม ขาวให้เจริญ
โอกา อโนกมาคมฺม	อาศัยพระนิพพาน ไม่มีอาลัยจาก อาลัย (คือออกจากอาลัยอาศัยพระ นิพพาน)

วิเวเก ยตุถ ทูรมํ	ความยินดีได้ยากในพระนิพพานอัน สังัดใจ
ตตุรากริติมิจฺเจยฺย หิตฺวา กาเม อภิณฺจโน	พึงละกามทั้งหลายเสีย เป็นผู้ไม่มี เครื่องกังวลแล้ว บรรเทาความ ยินดีในพระนิพพานนั้น
ปริโยทเปยฺย อตุตฺตานํ จิตฺตเกฺลเสหิ ปณฺทิตो	บัณฑิตควรยังตนให้ผ่องแผ้วจาก เครื่องเศร้าหมองแห่งจิตทั้งหลาย
เยสํ สมฺโพธิยงฺเคสุ สมฺมา จิตฺตํ สุภาวิตํ	จิตอันบัณฑิตทั้งหลายเหล่าใด อบรมดีแล้วโดยถูกต้อง ในองค์เป็น เหตุตรัสรู้ทั้งหลาย
อาทานปฺปนิสฺสคฺเค อนฺุปาทาย เย รตา	บัณฑิตทั้งหลายเหล่าใดไม่ถือมั่น ยินดีแล้วในอันสละความยึดถือ
ชีณาสวา ชฺชติมนฺุโต เต โลเก ปรีนิพฺพุตาติ.	บัณฑิตทั้งหลายเหล่านั้น ย่อมเป็นผู้ ไม่มีอาสวะ มีความโพลงดับสนิทใน โลก ดังนี้แล.

โมกขุปายคาถา

สพฺพตถุตฺตมํ นตฺวา พุทฺธมฺมคณตฺตยํ	ข้าพเจ้าขอนมัสการ 3 รัตนะ คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ อันเป็นวัตถุอุดมกว่าวัตถุทั้งปวงแล้ว
เชตฺตจฺจนกายมจฺจานํ โมกฺขุปายํ วทามิหิ	จะบอกอุปายเป็นเครื่องพ้นแก่เหล่า ชนผู้มีร่างกายอันน่าเบื่อหน่าย
ปาฏิโมกฺขํ ปุเรตพฺพํ	ปาฏิโมกขสังวรศีลควรให้บริบูรณ์
อโถ อินฺทริยสํวโร	อินทริยสังวรศีลด้วย
อาชีวสฺส อโถ สุตฺติ	อาชีวปาริสุทธิศีลด้วย
อโถ ปจฺจยนิสฺสิตํ	ปัจจัยสันนิสสิตศีลด้วย
จาตฺตปาริสฺสุตฺติสํ	ปาริสุทธิศีลทั้ง 4 (นี้)
กาทพฺพํ ว สฺนินฺมลํ กรณกรณเหว ภิกฺขุณา โมกฺขเมสินา	อันภิกษุผู้แสวงหาโมกขธรรมควร กระทำให้บริสุทธิ์ โดยการทำและ การไม่ทำ (คือทำตามพระพุทธานุ ญาต ไม่ทำตามที่ทรงห้าม)
พุทฺธานุสฺสติ เมตฺตา จ อสุภํ มรณสฺสติ อิจฺจิมหา จตฺตารกฺขา	จตุรารักษ์เหล่านี้ คือพุทธานุสสติ เมตตา อสุภะ มรณัสสติ
กาทพฺพา จ วิปสฺสนา	และวิปัสสนาควรกระทำ

วิสุทธมุตตมนุสสาโน	พระพุทธเจ้า พระองค์มีพระสันดาน บริบูรณ์ด้วยพระธรรมอันบริสุทธิ์
อนุตตราย โพธิยา โยคโต จ ปิโธธา จ พุทฺโธ พุทฺโธติ ฌายเต	อันสัตว์โลกมารู้สึกว่า พุทธะ ๆ ดังนี้ เพราะพระปัญญาตรัสรู้อย่าง ยิ่ง เพราะประกอบสัตว์ไว้ในธรรม และเพราะทรงปลุกสัตว์ผู้หลับอยู่ให้ ตื่น (ดังนี้ชื่อว่าพุทธานุสสติ)
นรานรตริจฺฉาน- เกทา สดฺดา สุขฺเขสีโน	สัตว์ทั้งหลาย ต่างด้วยมนุษย์ อมมนุษย์ และดิรัจฉาน เป็นผู้ แสวงหาความสุข
สพฺเพปิ สุขิโน โหนตุ	ขอเหล่าสัตว์แม้ทั้งปวง จงเป็นผู้ถึง ความสุข
สุขิตตฺตา จ เขมิโน	และเป็นผู้เกษมสำราญ เพราะถึง ความสุข (ดังนี้ชื่อว่าเมตตาภาวนา)
เกสโลมาทิจฺฉานํ อยเมว สมุสฺสโย กาโย สพฺพโปปิ เชคฺคุโจ	กายนี้แล เป็นที่ประชุมแห่งซากศพ มีผมขนเป็นต้น แม้ทั้งหมดเป็นของ น่าเบื่อหน่าย
วณฺณาทิตो ปฏิกฺกุโล	ปฏิภูลโดยส่วนมีสีเป็นต้น (ดังนี้ชื่อ ว่าอสุกัมมัญฐาน)

ชีวิตินทุริยุปจเณท- สงฺขาทมรณํ สียา สพฺเพสปีธ ปาณีนํ	ความตายกล่าวคือความแตกขาด แห่งชีวิตอินทรีย์ ฟังมีแก่สัตว์ ทั้งหลายหมดด้วยกันในโลกนี้
ตณฺหิ ฐวํ น ชีวิตํ	เพราะว่า ความตายเป็นของเที่ยง ชีวิตความเป็นอยู่เป็นของไม่เที่ยง (ดังนี้ชื่อว่ามรณัสสติ)
อวิชชาทีหิ สมฺภูตา รูปญจ เวทนา ตถา อโถ สญฺญา จ สงฺขารา วิญฺญาณญฺจาติ ปญฺจิเม	เบญจขันธ์เหล่านี้ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ มีมาแต่ ปัจจัยต่าง ๆ มีอวิชชาเป็นต้น
อุปฺปชฺชนฺติ นිරุชฺฌนฺติ	ย่อมเกิดขึ้นและดับไป
เอวํ หุตฺวา อภาวโต เอเต ธมฺมา อนิจฺจาถ	ธรรมเหล่านั้น ชื่อว่าไม่เที่ยง เพราะเป็นอย่างนั้นแล้ว หาเป็น อย่างนั้นอีกไม่
ดาวกาลิกตาทีโต	เพราะเป็นเหมือนของยืมเขามา เป็นต้น
ปฺนปฺปนํ ปิฬิตตฺตา อุปฺปาเทน วเณน จ เต ทุกฺขาเว อนิจฺจา ยะ	ธรรมเหล่าใดไม่เที่ยง ธรรม เหล่านั้นแล ชื่อว่าเป็นทุกข์ เพราะ เป็นสภาพถูกความเกิดขึ้น และ ความเสื่อมไปเบียดเบียนอยู่รำไป

อถ สหุตตตตาทิโต	และเพราะความเป็นของเราร้อน เป็นต้น
วเส อวตตนาเยว อตุตวิปทขภาวโต สญญตตสสามิกตดา จ เต อนตตตาทิ ฌายเร	ธรรมที่ไม่เที่ยงเป็นทุกข์เหล่านั้น อัน ผู้ปฏิบัติย่อมทราบว่าเป็นอนัตตา เพราะไม่เป็นไปในอำนาจเสียเลย ที่เดียวด้วย เพราะเป็นข้าศึกแก่ตน ด้วย เพราะความเป็นของว่างเปล่า ด้วย เพราะความเป็นของไม่มี เจ้าของด้วย
เอวํ สหุเต จ เต ธมฺมา	ก็เมื่อเป็นเช่นนี้ ธรรมเหล่านั้น
นิพฺพินฺนิตตพฺพภาวโต ททฺธเคหสสมาเยว	เสมอด้วยเรือนถูกไฟไหม้แท้ เพราะ ความเป็นของน่าเบื่อหน่าย
อลํ โมกฺขํ คเวสิตุํ	ควรแล้วเพื่อจะแสวงหาอุบายเป็น เครื่องพ้น
ปญฺจกฺขนุสรมิํ ทุกฺขํ	ขั้น 5 นี้เป็นทุกข์
ตณฺหา สมฺมทโย ภเว	ตัณหาเป็นสมุทัย
ตสฺสา นิโรโธ นิพฺพานํ	ความดับตัณหา นั้นเสีย เป็นอัน ดับทุกข์
มคฺโค อฏฺฐงฺคิการิโย	หนทางอันประเสริฐประกอบด้วย องค์ 8 ประการ

เอตตกาหิปี ปาจาหิ อตถิ ฌตฺวา ยถารหิ ปฏิปชฺเชถ เมธาวิ ปตฺตํ สงฺขารนิพฺพุตฺติ.	ปราชญ์ผู้มีปัญญา มาทราบ เนื้อความแห่งปาฐะ แม้มีประมาณ เท่านี้แล้ว ฟังปฏิบัติตามสมควร เพื่อบรรลुพระนิพพาน อันเป็นที่ดับ สงฺขารด้วยประการฉะนี้แล.
--	--

ตายนคาถา	
ฉินฺท โสถิ ปฺรภกฺกมฺม	ท่านจงพยายามตัดค้นหาเป็นดัง กระแสน้ำเสีย
กาเม ปฺนุท พฺราหฺมณ	จงบรรเทาความทั้งหลายเสียเถิด พราหมณ์
นปฺปาย มฺุหิ กาเม	มุนีละความทั้งหลายไม่ได้แล้ว
เหกตฺตมฺุปฺปชฺชติ	ย่อมถึงความเป็นโสดไม่ได้
กยิรา เจ กยิราเถหิ	ถ้าบุคคลจะทำก็พึงทำกิจนั้นเถิด
ทพฺุหเมหิ ปฺรภกฺกเม	แต่พึงพากเพียรทำกิจนั้นให้จริง
สิถิโล หิ ปฺริพฺพาไซ	เพราะว่าสมณธรรมเครื่องละเว้นที่ ย่อหย่อน
ภิกฺขุโย อาภิรเต รช	ยิ่งเกลียดโทษดุจธุลี

อกต์ ทุกุกฏ์ เสຍโย	กรรมชั่วอันบุคคลไม่ทำดีกว่า
ปจฺจมา ตปฺปติ ทุกุกฏ์	เพราะว่ากรรมชั่ว ย่อมเผาผลาญใน ภายหลัง
กตญฺจ สุกตํ เสຍโย ยํ กตฺวา นานตปฺปติ	ก็บุคคลทำกรรมใดแล้ว ย่อมไม่ เดือดร้อนในภายหลัง กรรมนั้นเป็น กรรมดี อันบุคคลทำแล้วดีกว่า
กุโส ยถา ทุคฺคหิตो हतฺถเมवानุทฺตติ	หยาบคายอันบุคคลจับไม่ดีแล้ว (จึงมา) ย่อมบาดเจ็บอันตนเองฉันใด
สามญญํ ทุปฺปรามญฺจํ	คุณเครื่องเป็นสมณะ อันบรรพชิต ลูปคล้ำชั่วแล้ว
นिरยายุปกทฺตติ	ย่อมจุดไปนรกฉันนั้น
ยงฺกิญฺจิ สิกฺขิํ กมฺมํ	การอันใดอันหนึ่ง ที่ย่อหย่อน
สงฺกิลิฏฺฐญฺจ ยํ วตํ	และวัตรอันใดที่เศร้าหมองแล้ว
สงฺกสฺสรํ พุรฺหมจฺริยํ	และพรหมจรรย์อันใดที่ตามระลึก ด้วยความรังเกียจ
น ตํ โหติ มหปฺพลนฺติ.	กิจ 3 อย่างนั้น ย่อมเป็นของไม่มีผล มาก ดังนี้แล.

ศัพท์ปดัตติทานคาถา

1 ปุณณสุสิทานิ กตสฺส ยานญฺณานิ กตานิ เม เตสญฺจ ภาคิโน โหหนฺตุ สตุตฺตานนฺตาปฺปมาณกา	สัตว์ทั้งหลาย ไม่มีที่สุด ไม่มี ประมาณ จงเป็นผู้มีส่วนแห่งบุญ อันข้าพเจ้าทำแล้ว ณ กาลบัดนี้ด้วย แห่งบุญทั้งหลายอื่น อันข้าพเจ้าทำ แล้วด้วย
เย ปิยา คุณวหนฺตา จ	เหล่าใดเป็นที่รัก และมีคุณ
มยฺหํ มาตาปิตาทโย	มีมารดาและบิดาเป็นต้น ของ ข้าพเจ้า
ทิกฺขฺจา เม จาปฺยทิกฺขฺจา วา	เหล่าใดที่ข้าพเจ้าเห็นแล้ว หรือแม้ที่ ข้าพเจ้าไม่ได้เห็นแล้ว
อญฺเฆ มชฺฌตฺตเวรีโน	เหล่าอื่น ที่เป็นผู้มัชฌิยสฺส เป็นกลาง และเป็นผู้มีเวร
สตุตฺตา ติกฺขฺจฺหนฺติ โลกสฺมิมิ	สัตว์ทั้งหลาย ตั้งอยู่ในโลก
เตภุมฺมา จตฺตโยนิกา	เป็นไปในภุมมิ 3 เป็นไปในกำเนิด 4
ปญฺเจกจตฺตโวการา	มีชั้น 5 มีชั้น 1 มีชั้น 4
สํสรนฺตา ภาวภาเว	ท่องเที่ยวอยู่ในภavn้อยและภavnใหญ่
ณาดํ เย ปตฺตติทานมฺเม	ความให้ส่วนบุญของข้าพเจ้า อัน สัตว์ทั้งหลายเหล่าใดรู้แล้ว

อนุโมทนต์ุ เต สยั	สัตว์ทั้งหลายเหล่านั้นจงอนุโมทนา เองเถิด
เย จิมั นปฺปชานนฺติ	ส่วนสัตว์ทั้งหลายเหล่าใด ยังไม่รู้ซึ่ง ความให้ส่วนบุญของข้าพเจ้านี้
เทวา เตสํ นิเวทฺยั	ขอเทพดาทั้งหลาย ฟังแจ้งแก่สัตว์ ทั้งหลายนั้นให้รู้ (แล้วอนุโมทนา)
มยา ทินฺหาน ปุณฺณํ อนุโมทนเหตุนา	เพราะเหตุคืออนุโมทนา ซึ่งบุญ ทั้งหลายอันข้าพเจ้าได้ให้แล้ว
สพฺเพ สตฺตา สทา โหนฺตุ อเวรา สุขชีวิโน	ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงเป็นผู้ไม่ มีเวร จงเป็นผู้ดำรงชีพโดยสุขทุก เมื่อ
เขมปฺปทญฺจ ปปฺโปนฺตุ	จงถึงซึ่งบพทอันเกษม คือพระ นิพพาน
เตสาสา สิขฺฆมํ สุกา.	ขอความปรารถนาที่ดั่งาม ของสัตว์ ทั้งหลายทั้งปวงนั้นจงสำเร็จเถิด.
2 ยนฺทานิ เม กตํ ปุณฺณํ	บุญใดที่ข้าพเจ้าได้ทำแล้ว ณ กาล บัดนี้
เตนาเนนุทฺติเสน จ	เพราะบุญที่ข้าพเจ้าได้ทำ ณ กาล บัดนี้นั้นด้วย เพราะความอุทิศส่วน บุญอันนี้นั้นด้วย

ชิปปี้ สจฺฉิกเรยยาห์	ขอข้าพเจ้าพึงกระทำให้แจ้งโดยพลัน
ธมฺเม โลกุตฺตเร นว	ซึ่งโลกุตตรธรรมทั้งหลาย 9
สเจ ตาว อภพฺโพห์	ถ้าข้าพเจ้ายังอภัพอยู่ คือยังไม่ บรรลุลोकุตตรธรรมก่อนไซ้
สํสारे ปน สํสรํ	ก็แล เมื่อข้าพเจ้ายังท่องเที่ยวอยู่ใน สังสาร
นียโต โพธิสตุโตว	เหมือนพระโพธิสัตว์ผู้เที่ยง
สมฺพุทฺเธน วิทยาโกโต	อันพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ แล้ว
นาฏฺจารสปี อภพฺพจานานิ ปาปฺณเอยฺหํ.	ขอข้าพเจ้า ไม่พึงถึงอภัพฐาน 18.
3 ปญฺจเวรานิ วชฺเชยฺย รเมยฺยํ สีลรทฺขणे	ขอข้าพเจ้า พึงพ้นเวร 5 เสีย พึงยินดีในอันรักษาศีล
ปญฺจกามะ อลคฺโคหํ	พึงเป็นผู้ไม่ติดข้องอยู่ในกามารมณ์ 5
วชฺเชยฺยํ กามปงฺกโต	พึงเว้นจากเปือกตม คือกามารมณ์
ทฺททิกฺกุจฺฉิยา น ยชฺเชยฺย	ขอข้าพเจ้า ไม่พึงประกอบด้วยทิกฺกุจฺฉิ
สํยชฺเชยฺยํ สุกฺกุจฺฉิยา	พึงประกอบด้วยทิกฺกุจฺฉิ
ปาเป มิตฺเต น เสเวยฺย	ไม่พึงคบมิตรทั้งหลายอันชั่ว

เสวยยุย์ ปณฺทิตะ สทา	พึงคบบัณฑิตทั้งหลายทุกเมื่อ
สทฺธาสติหิริโรตฺตปฺปา- ตาปกุขนฺติคฺคณาภิโร	ขอข้าพเจ้า พึงเป็นบ่อเกิดแห่งคุณ คือศรัทธา สติ หิริ โอตตปฺปะ ความ เพียรและขันติ
อปปสยฺโหว สตฺตฺตฺติ	อันเหล่าศัตรูไม่พึงครอบงำได้
เหยุย์ อมฺหํทฺมฺสฺสโก	พึงเป็นผู้ไม่เขลา ไม่หลง
สพฺพายาปาเยสุ เจโก ธมฺมตฺถโกวิโท	ขอข้าพเจ้า พึงเป็นผู้ฉลาด ใน ความเจริญและความเสื่อม และ อุปายของความเจริญ และความ เสื่อมทั้งปวง พึงเป็นผู้เจียบแหลม ในธรรมและอรรถ
เญยุเย วตฺตตฺวาสขฺชํ เม ณฺณํ อเมว มาลฺลฺโต	ขอญาณของข้าพเจ้า ไม่ขัดข้อง เป็นไปในธรรมอันบุคคลพึงรู้ ดังลม พัดในอากาศฉะนั้น
ยา กาจิ กุสลา มฺยาสา	ความปรารถนาอันใดอันหนึ่งที่เป็น กุศลของข้าพเจ้า
สุเขน สีชฺฆมฺตํ สทา	จงสำเร็จโดยง่ายทุกเมื่อ
เอวํ วุตฺตา คุณา สพฺเพ	ขอคุณทั้งหลายทั้งปวงที่กล่าวมาแล้ว อย่างนี้

โหนตุ มยุห์ ภเว ภเว	จงมีแก่ข้าพเจ้าทุก ๆ ภาพเกิด
ยทา อุปฺปชฺชติ โลเก สมพุทฺโธ โมกฺขเทสโก	เมื่อใด พระสัมพุทธเจ้าผู้แสดงธรรม เป็นเครื่องพ้นจากทุกข์บังเกิดขึ้นใน โลก
ตทา มุตฺโต กุมฺเมหิ ลทฺโธกาโส ภเวยฺยหิ.	เมื่อนั้น ขอข้าพเจ้าเป็นผู้พ้นแล้ว จากกรรมอันชั่ว คืออกุศลทั้งหลาย เป็นผู้มีโอกาสอันได้แล้ว.
4 มนุสฺสสตฺตยจฺจ ลิงฺคยจฺจ ปพฺพชฺชญฺอุปสมฺบปํ ลภิตฺวา เปสโล สีสึ	พึงได้ซึ่งความเป็นมนุษย์ด้วย ซึ่ง ลิงคสมบัติ คือความเป็นบุรุษด้วย ซึ่งบรรพชาอุปสมบทด้วย เป็นผู้ มีศีล มีศีลเป็นที่รัก
ธาเรยฺยํ สตฺตยฺสาสนํ	พึงทรงไว้ซึ่งคำสอนของพระศาสดา คือทรงพระไตรปิฎก
สุขาปฺปฏิปโท ขิปปาภิญฺโญ สจฺฉิกเรยฺยหิ	เป็นผู้มีปฏิปทาง่าย ตรัสรู้ โลกุตระธรรมโดยพลัน พึงกระทำให้ แจ้ง
อรหตฺตผลํ อคฺคํ	ซึ่งอรหัตผลอันเลิศ
วิชฺชาทิกฺคณลงฺกตํ	อันคุณมีวิชาเป็นต้นประดับแล้ว
ยทิ นุปฺปชฺชติ พุทฺโธ	ถ้าหากพระพุทธรเจ้ายังไม่เกิดขึ้น

กมุโม่ ปรีปรีญจ เม	กุศลธรรมของข้าพเจ้า ก็เต็มเปี่ยมไ้ไร
เอวโม่ สหุเต ลเกยยาหโม่ ปจเจกโพธิมุตตมมุตติ.	เมื่อเป็นฉะนี้แล้ว ขอข้าพเจ้าพึงได้ ซึ่งพระปัจเจกโพธิญาณอันอุดม เทอญ.

เกี่ยวกับ Ebook ฉบับนี้ & Link ดาวน์โฮลด์ไฟล์

- บทสวดมนต์และคำแปลใน Ebook ฉบับนี้ คัดมาจาก หนังสือสวดมนต์แปล ฉบับรวบรวมและแปลโดย พระศาสนโศภน (แจ่ม จตุตสโล) วัดมกุฏกษัตริยาราม ลิขสิทธิ์และจัดพิมพ์โดยมหาวิทยาลัย (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 11/2533) (พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อปี 2481)
- หลักการและวิธีอ่านภาษาบาลีเบื้องต้น เขียนสรุปจากการศึกษาข้อมูลหลักๆ ดังนี้
 - หลักการอ่านออกเสียงบาลี โดยย่อ โปสทโนลานธรรมเสนาโดย ภิกษุ เมื่อ 27 ก.ค. 44 เว็บไซต์ <http://www.dharma-gateway.com/dhamma/dhamma-19.htm>
 - หลักการอ่านภาษาบาลี โดย อาจารย์เตี้ย เมื่อ 10 ม.ค. 52 เว็บไซต์ <http://palungjit.org>
 - ระบบการออกเสียงภาษาบาลี เว็บไซต์ <https://th.wikipedia.org/>
 - หนังสือบททำวัตร-สวดมนต์ (แปล) รวบรวมโดย แก้ว ชิตตะขบ จัดพิมพ์โดย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อปี 2553
 - ขอลถามเรื่องการอ่านภาษาบาลีครับ ตอบโดย ปาลกะ เมื่อ 7 ส.ค. 52 เว็บไซต์ <http://www.palidict.com/node/485>
- ภาพประกอบหน้าปก Ebook โดย Jason Youngman ดาวน์โฮลด์จากเว็บไซต์ <https://pixabay.com>
- ท่านที่สนใจสามารถดาวน์โฮลด์ไฟล์ PDF, DOC ของ Ebook หนังสือสวดมนต์ทำวัตร เจริญพระพุทธมนต์ และไฟล์ PDF หนังสือสวดมนต์แปล (ฉบับเต็ม 542 หน้า) รวมทั้งรับฟังเสียงสวดมนต์บางบท ได้ที่ <https://ting074ch.blogspot.com/>